შპს „ჰაიდელბერგცემენტ ჯორჯია“

ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების მიხედვით
მომზადებული ფინანსური ანგარიშგება
და დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

2022 წლის 31 დეკემბერი

შინაარსი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

ფინანსური ანგარიშგება

მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება....1
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება....2
საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება....3
ფულადი ნაკადების ანგარიშგება....4

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

1. კორპორაციული ონფორმაცია....5
2. კომპანიის საოპერაციო გარემო....6
3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები....7
4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და განსჯა სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას....21
5. ახალი ან გადასინჯული სტანდარტებისა და ინტერპრეტაციების მიღება....23
6. საბუღალტრო აღრიცხვასთან დაკავშირებული სიახლეები....25
7. ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან....29
8. რეალიზაციის თვითღირებულება....29
9. რეალიზაციისა და დისტრიბუციის ხარჯები....30
10. საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები....30
11. სხვა შემოსულობა/(ზარალი), ნეტო....30
12. ძირითადი საშუალებები....31
13. აქტივების გამოყენების უფლება და საიჯარო ვალდებულებები....32
14. მარაგები....33
15. სავაჭრო მოთხოვნები....34
16. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები....35
17. საკუთარი კაპიტალი....35
18. სესხები და ნასესხები სახსრები....36
19. სხვა მოკლევადიანი ვალდებულებები....37
20. სავაჭრო ვალდებულებები....37
21. გაუთვალისწინებელი მოვლენები და ვალდებულებები....38
22. ფინანსური რისკის მართვა....39
23. დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები....43
24. საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები....45

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

შპს ჰაიდელბერგცემენტ ჯორჯიას მესაკუთრეებსა და ხელმძღვანელობას

ჩვენი მოსაზრება

ჩვენი აზრით, ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს შპს ჰაიდელბერგცემენტ ჯორჯიას (შემდგომში „კომპანია“) ფინანსურ მდგომარეობას 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე აღნიშნული თარიღით დასრულებული წლისათვის მისი ფინანსური საქმიანობის შედეგებსა და ფულად ნაკადებს, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების და „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად.

აუდიტის საგანი

კომპანიის ფინანსური ანგარიშგება მოიცავს:

- ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებას 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით;
- მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებას აღნიშნული თარიღით დასრულებული წლისთვის;
- საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებას აღნიშნული თარიღით დასრულებული წლისთვის;
- ფულადი ნაკადების ანგარიშგებას აღნიშნული თარიღით დასრულებული წლისთვის; და
- ფინანსური ანგარიშგების განმარტებით შენიშვნებს, მათ შორის მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვას და სხვა განმარტებით ინფორმაციას.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტი წარვმართეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების („ასს“) შესაბამისად. ამ სტანდარტებით განსაზღვრული ჩვენი პასუხისმგებლობა დეტალურად აღწერილია ჩვენი დასკვნის *„აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“*- ნაწილში.

გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად.

დამოუკიდებლობა

ჩვენ დამოუკიდებლები ვართ კომპანიისგან ბუღალტერთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს მიერ გამოცემული პროფესიონალ ბუღალტერთა საერთაშორისო ეთიკის კოდექსის (მათ შორის დამოუკიდებლობის საერთაშორისო სტანდარტების) (IESBA კოდექსი) შესაბამისად. ჩვენ შევასრულეთ IESBA კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც.

სხვა ინფორმაცია

სხვა ინფორმაციაზე პასუხისმგებელია ხელმძღვანელობა. სხვა ინფორმაცია მოიცავს მმართველობის ანგარიშგებას (მაგრამ არ მოიცავს ფინანსურ ანგარიშგებასა და ჩვენს მიერ მასზე გაცემულ აუდიტორის დასკვნას).

ჩვენი მოსაზრება ფინანსურ ანგარიშგებაზე არ მოიცავს მმართველობის ანგარიშგებას.

ჩვენს მიერ ჩატარებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობა იმაში მდგომარეობს, რომ გავეცნოთ ზემოაღნიშნულ მმართველობის ანგარიშგებას და განვიხილოთ მმართველობის ანგარიშგება არის თუ არა არსებითად შეუსაბამო ფინანსურ ანგარიშგებასთან ან აუდიტის პროცესში ჩვენ მიერ მოპოვებულ ინფორმაციასთან, ან სხვა მხრივ ხომ არ ტოვებს ისეთ შთაბეჭდილებას, რომ არსებითად მცდარია. თუ, ჩვენ შესრულებულ სამუშაოზე დაყრდნობით დავასკვნით, რომ არსებითი უზუსტობა არსებობს მმართველობის ანგარიშგებაში , გვევალება ამ ფაქტის ინფორმირება. ამასთან დაკავშირებით, ჩვენ არ აღმოგვიჩენია ისეთი საკითხი, რომლის შესახებაც აუცილებელი იქნებოდა ინფორმირება.

„ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად, ჩვენ ასევე მოგვეთხოვება გამოვთქვათ ჩვენი მოსაზრება, შეესაბამება თუ არა მმართველობის ანგარიშგების გარკვეული ნაწილები შესაბამის მარეგულირებელ ნორმატიულ აქტებს და ასახულია თუ არა მმართველობის ანგარიშგებაში „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონით გათვალისწინებული ინფორმაცია.

აუდიტის მსვლელობისას შესრულებული სამუშაოს საფუძველზე, ჩვენი აზრით:

- მმართველობის ანგარიშგებაში იმ ფინანსური წლის შესახებ მოცემული ინფორმაცია, რომლისთვისაც მომზადებულია ფინანსური ანგარიშგება, შეესაბამება ფინანსურ ანგარიშგებას; და
- მმართველობის ანგარიშგებაში მოცემული ინფორმაცია შეესაბამება „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მე-6 პუნქტის მოთხოვნებს;

ხელმძღვანელობისა და მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირთა პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე, ფასს-ის და „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც ხელმძღვანელობა აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას ხელმძღვანელობას ევალება, შეაფასოს კომპანიის ფუნქციონირებადობის უნარი და აუცილებლობის შემთხვევაში, ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში განმარტოს საკითხები, რომლებიც დაკავშირებულია საწარმოს ფუნქციონირებადობასთან და ანგარიშგების საფუძვლად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენებასთან, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს კომპანიის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ არა აქვს სხვა რეალური არჩევანი, ასე რომ არ მოიქცეს.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელი პირები პასუხისმგებელნი არიან კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისა და წარდგენის პროცესის ზედამხედველობაზე.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია, მოვიპოვოთ დასაბუთებული რწმუნება იმის თაობაზე, მოცემული ფინანსური ანგარიშგება შეიცავს თუ არა თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას და შევადგინოთ აუდიტორის დასკვნა, რომელიც მოიცავს ჩვენს მოსაზრებას. დასაბუთებული რწმუნება მაღალი დონის რწმუნებაა, მაგრამ არ არის იმის გარანტია, რომ ასს-ების შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს ნებისმიერ არსებით უზუსტობას, ასეთის არსებობის შემთხვევაში. უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით, ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა იმ შემთხვევაში, თუ გონივრულ ფარგლებში, მოსალოდნელია რომ ისინი, ცალ-ცალკე ან ერთობლივად, გავლენას მოახდენენ იმ მომხმარებლების ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე, რომლებიც დაეყრდნობიან მოცემულ ფინანსურ ანგარიშგებას.

ასს-ების შესაბამისად აუდიტის ჩატარება ითვალისწინებს აუდიტორის მიერ პროფესიული განსჯის გამოყენებას და პროფესიული სკეპტიციზმის შენარჩუნებას აუდიტის პროცესში. გარდა ამისა, ჩვენ:

- ვადგენთ და ვაფასებთ თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ, ფინანსური ანგარიშგების არსებითი უზუსტობის რისკებს; ვგეგმავთ და ვატარებთ ამ რისკებზე რეაგირებისთვის გამიზნულ აუდიტორულ პროცედურებს და ვკრებთ ისეთ აუდიტორულ მტკიცებულებებს, რომლებიც საკმარისი და შესაფერისი იქნება ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად. რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება თაღლითობით გამოწვეული არსებითი უზუსტობა უფრო მაღალია, ვიდრე რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება შეცდომით გამოწვეული უზუსტობა, რადგან თაღლითობა შეიძლება გულისხმობდეს ფარულ შეთანხმებას, გაყალბებას, ოპერაციების განზრახ გამოტოვებას, აუდიტორისთვის წინასწარგანზრახულად არასწორი ინფორმაციის მიწოდებას ან შიდა კონტროლის იგნორირებას.
- შევისწავლით აუდიტისთვის შესაფერის შიდა კონტროლის საშუალებებს, რათა დავგეგმოთ კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ კომპანიის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე.
- ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის მიზანშეწონილობას, ხელმძღვანელობის მიერ განსაზღვრული სააღრიცხვო შეფასებების დასაბუთებულობასა და შესაბამისი ახსნა-განმარტებების მართებულობას.
- დასკვნა გამოგვაქვს ხელმძღვანელობის მიერ ანგარიშგების საფუძვლად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენების მიზანშეწონილობაზე, ხოლო მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებზე დაყრდნობით ვადგენთ, არსებობს თუ არა რაიმე მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა, რაც მნიშვნელოვან ეჭვს გამოიწვევდა კომპანიის ფუნქციონირებადობის უნართან დაკავშირებით. თუ დავასკვნით, რომ არსებობს არსებითი განუსაზღვრელობა, გვევალება ჩვენს აუდიტორის დასკვნაში ყურადღების გამახვილება ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის შენიშვნებზე, ან, თუ ამგვარი განმარტებითი შენიშვნები ადეკვატური არ არის, ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებს. თუმცა, ამის შემდგომი მომავალი მოვლენების ან პირობების გავლენით შეიძლება კომპანია უკვე აღარ იყოს ფუნქციონირებადი საწარმო.
- ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას მთლიანობაში, მის სტრუქტურასა და შინაარსს, მათ შორის განმარტებით შენიშვნებს და ასევე, ფინანსური ანგარიშგება უზრუნველყოფს თუ არა ფინანსური ანგარიშგების საფუძვლად აღებული ოპერაციებისა და მოვლენების სამართლიან წარდგენას.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირებს, სხვა საკითხებთან ერთად, ინფორმაციას ვაწვდით აუდიტის დაგეგმილი მასშტაბისა და ვადების, ასევე აუდიტის პროცესში წამოჭრილი მნიშვნელოვანი საკითხების, მათ შორის, შიდა კონტროლის სისტემაში გამოვლენილი მნიშვნელოვანი ნაკლოვანებების შესახებ.

შპს ფრაისუოთერჰაუსკუპერს საქართველო (სარეგისტრაციო ნომერი SARAS-F-775813)

ლაშა ჯანელიძე (სარეგისტრაციო ნომერი SARAS-A-562091)

2023 წლის 27 სექტემბერი
თბილისი, საქართველო

შპს „ჰაიდელბერგცემენტ ჯორჯია“
მოგების ან-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება

ათას ლარში	შენიშვნა	2022	2021
ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან	7	513,456	415,295
რეალიზაციის თვითღირებულება	8	(347,814)	(285,720)
მთლიანი მოგება		**165,642**	**129,575**
სხვა შემოსავალი		5,002	4,961
რეალიზაციისა და დისტრიბუციის ხარჯები	9	(30,692)	(20,383)
საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები	10	(19,980)	(19,438)
სხვა შემოსულობა/(ზარალი), ნეტო	11	(8,996)	(12,603)
საოპერაციო მოგება		**110,976**	**82,112**
ფინანსური ხარჯები	18	(8,416)	(14,410)
ფინანსური შემოსავალი		1,899	874
სავალუტო შემოსულობა / (ზარალი), ნეტო		24,965	24,727
მოგება მოგების გადასახადით დაბეგვრამდე		**129,424**	**93,303**
მოგების გადასახადის ხარჯი		-	
წლის მოგება		**129,424**	**93,303**
სხვა სრული შემოსავალი		-	–
სულ წლის სრული შემოსავალი		**129,424**	**93,303**

ხელმოწერილი და გამოსაცემად ნებადართულია კომპანიის ხელმძღვანელობის სახელით 2023 წლის 27 სექტემბერს:

გენერალური დირექტორი
დ. ჯუღაშვილი

ფინანსური დირექტორი
ე. ტყეშელაშვილი

ათას ლარში	შენიშვნები	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი
აქტივები			
გრძელვადიანი აქტივები			
ძირითადი საშუალებები	12	395,017	403,518
არამატერიალური აქტივები		5,046	5,643
აქტივის გამოყენების უფლება	13	3,162	4,062
ძირითადი საშუალებებისთვის გადახდილი ავანსები	12	6,309	1,048
სულ გრძელვადიანი აქტივები		**409,534**	**414,271**
მოკლევადიანი აქტივები			
გაცემული სესხები		4,499	-
მარაგები	14	58,910	52,027
გადახდილი ავანსები და სხვა აქტივები		5,885	6,350
სავაჭრო მოთხოვნები	15	9,963	9,534
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	16	89,897	31,552
სულ მოკლევადიანი აქტივები		**169,104**	**99,463**
სულ აქტივები		**578,638**	**513,734**
საკუთარი კაპიტალი და ვალდებულებები			
საკუთარი კაპიტალი			
საწესდებო კაპიტალი		291,811	291,811
გაუნაწილებელი მოგება		129,360	5,160
სულ საკუთარი კაპიტალი	17	**425,620**	**296,971**
გრძელვადიანი ვალდებულებები			
გრძელვადიანი ანარიცხები		524	553
საიჯარო ვალდებულებები	13	2,019	3,005
სესხები და ნასესხები სახსრები	18	63,245	113,176
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები		**65,788**	**116,734**
მოკლევადიანი ვალდებულებები			
სესხები და ნასესხები სახსრები	18	33,180	62,869
საიჯარო ვალდებულებები	13	1,293	1,354
სავაჭრო ვალდებულებები	20	30,350	18,018
საკონტრაქტო ვალდებულებები		4,345	4,290
სხვა მოკლევადიანი ვალდებულებები	19	17,641	13,498
სადივიდენდო ვალდებულებები		421	-
სულ მოკლევადიანი ვალდებულებები		**87,230**	**100,029**
სულ ვალდებულებები		**153,018**	**216,763**
სულ საკუთარი კაპიტალი და ვალდებულებები		**578,638**	**513,734**

ხელმოწერილი და გამოსაცემად ნებადართულია კომპანიის ხელმძღვანელობის სახელით 2023 წლის 27 სექტემბერს:

_____	_____
გენერალური დირექტორი	ფინანსური დირექტორი
დ. ჯუღაშვილი	ე. ტყეშელაშვილი

ათას ლარში	საწესდებო კაპიტალი	(დაგროვილი დეფიციტი) /გაუნაწილებელი მოგება /	სულ
2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**307,411**	**(88,009)**	**219,402**
წლის მოგება	-	93,303	93,303
საწესდებო კაპიტალის შემცირება (მე-17 შენიშვნა)	(15,600)	-	(15,600)
უშუალო მშობელი საწარმოსთვის გადაცემა (მე-17 შენიშვნა)	-	(134)	(134)
წლის სხვა სრული შემოსავალი	-	-	-
2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**291,811**	**5,160**	**296,971**
წლის მოგება	-	129,424	129,424
საწესდებო კაპიტალის შემცირება (მე-17 შენიშვნა)	-	-	-
უშუალო მშობელი საწარმოსთვის გადაცემა (მე-17 შენიშვნა)	-	(775)	(775)
წლის სხვა სრული შემოსავალი	-	-	-
2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**291,811**	**133,809**	**425,620**

ათას ლარში	შენიშვნები	2022	2021
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან			
მოგება მოგების გადასახადით დაბეგვრამდე		129,424	93,303
მოგების გადასახადით დაბეგვრამდე მოგების წმინდა ფულად ფულად ნაკადებთან შესაჯერებელი კორექტირებები			
ძირითადი საშუალებების ცვეთა	12	31,021	29,973
ძირითადი საშუალებების გაუფასურება	12	595	1,799
არამატერიალური აქტივების ამორტიზაცია		630	1,058
აქტივის გამოყენების უფლების ცვეთა	13	1,432	1,332
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ანარიცხი	15	22	45
ძირითადი საშუალებების გასვლიდან მიღებული შემოსულობა		(175)	(104)
სავალუტო შემოსულობა, ნეტო		(24,965)	(24,728)
ფინანსური შემოსავალი		(1,899)	(851)
ფინანსური ხარჯი	18	8,416	14,410
საოპერაციო ფულადი ნაკადები საბრუნავი კაპიტალის ცვლილებამდე		**144 501**	**116,237**
ცვლილებები მარაგებში		(6,883)	6,333
ცვლილებები სავაჭრო მოთხოვნებში		(423)	(416)
ცვლილებები გადახდილ ავანსებში და სხვა მოკლევადიან აქტივებში		470	1,100
ცვლილებები სავაჭრო მოთხოვნებში		12,332	(9,567)
ცვლილებები სხვა მოკლევადიან ვალდებულებებსა და ანარიცხებში		4,168	(2,917)
საბრუნავი კაპიტალის ცვლილებები		**9,664**	**(5,467)**
მიღებული პროცენტი		1,900	851
იჯარასა და ნასესხებ სახსრებზე გადახდილი პროცენტი		(8,080)	(14,100)
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი ნაკადები		**147,985**	**97,521**
საინვესტიციო საქმიანობიდან მიღებული ფულადი ნაკადები			
სესხის გამოშვება		(4,449)	-
ძირითადი საშუალებების რეალიზაციით მიღებული შემოსულობა		318	1,112
ძირითადი საშუალებების შეძენა		(28,689)	(18,916)
არამატერიალური აქტივების შეძენა		(38)	(80)
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი ნაკადები		**(32,858)**	**(17,884)**
ფულადი ნაკადები საფინანსო საქმიანობიდან			
ნასესხები სახსრების დაფარვა	18	(58,699)	(47,267)
შემოსულობები ნასესხები სახსრებიდან	18	4,453	-
საწესდებო კაპიტალის შემცირება	17	-	(15,600)
გადაცემა უშუალო მშობელი კომპანიისთვის	17	(354)	(134)
საიჯარო ვალდებულების ძირითადი ნაწილის გადახდა	13	(1,342)	(1,490)
საფინანსო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი ნაკადები		**(55,942)**	**(64,491)**
ნეტო ცვლილება ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებში		**59,185**	**15,146**
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის დასაწყისში	16	**31,552**	**16,132**
სავალუტო კურსის ცვლილების გავლენა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე		(840)	274
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის ბოლოს	16	**89,897**	**31,552**

შენიშვნები, რომლებიც მოცემულია გვერდებზე 5-45, წარმოადგენს წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელს ნაწილს

1. კორპორაციული ინფორმაცია

შპს „ჰაიდელბერგცემენტ ჯორჯია“ (შემდგომში „კომპანია“), საიდენტიფიკაციო ნომრით 230866435, არის საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად დაფუძნებული და მოქმედი იურიდიული პირი. კომპანიის იურიდიული მისამართია ყაზბეგის გამზირი #21, თბილისი, საქართველო.

კომპანიის ძირითადი საქმიანობა არის ცემენტის, ბეტონისა და კლინკერის წარმოება და რეალიზაცია საქართველოში.

2022 წლისა და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიის 100%-იანი წილის მფლობელი იყო ნიდერლანდებში მდებარე კომპანია „CaucasusCement Holding B.V.“ („უშუალო მშობელი კომპანია“). 2022 წლის და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, „CaucasusCement Holding B.V.“-ის აქციონერების შესახებ ინფორმაცია ასე გამოიყურება:

აქციონერი:	აქციების მფლობელობა
ნიდერლანდებში რეგისტრირებული კომპანია „HeidelbergCement Central Europe East Holding B.V.“ (შემდგომში „HC CEE“)	45.00%
ლუქსემბურგში რეგისტრირებული კომპანია „Cement Invest B.V.“	45.00%
ქ-ნი სვეტლანა ლამპრიანოვა-ბეჟუაშვილი, საქართველოს მოქალაქე	10.00%
სულ	**100.00%**

„HC CEE“-ის საბოლოო მაკონტროლებელი მხარეა გერმანიაში დაფუძნებული და მოქმედი კომპანია „HeidelbergCement AG“ (შემდგომში „HC AG“). Cement Invest B.V-ის ერთობლივად აკონტროლებს კაიმანის კუნძულებზე დაფუძნებული GCF L.P და ბრიტანეთის ვირჯინის კუნძულებზე დაფუძნებული Park Street Capital L.P.

2023 წლის განმავლობაში და წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების გამოცემამდე მნიშვნელოვანი ცვლილებები მოხდა აქციების მფლობელობის სტრუქტურაში, რაც უფრო დეტალურად არის წარმოდგენილი 24-ე შენიშვნაში.

2. კომპანიის საოპერაციო გარემო

კომპანია ძირითად საქმიანობას საქართველოში ახორციელებს. საქართველოს განვითარებადი ბაზრის გარკვეული მახასიათებლები აქვს, მათ შორის შედარებით მაღალი ინფლაცია და მაღალი საპროცენტო განაკვეთები. ქართული საგადასახადო კანონმდებლობა სხვადასხვაგვარ ინტერპრეტირებასა და ხშირ ცვლილებებს ექვემდებარება.

საქართველოს სამომავლო ეკონომიკური მიმართულება მეტწილად დამოკიდებულია მთავრობის მიერ გატარებულ ეკონომიკურ, ფინანსურ და ფულად-საკრედიტო ღონისძიებებზე, საგადასახადო, იურიდიულ, მარეგულირებელ და პოლიტიკურ გარემოებებთან ერთად.

2022 წლის თებერვლიდან რეგიონში მიმდინარე პოლიტიკური დაძაბულობა უკრაინაში რუსეთის შეჭრის შედეგად გამწვავდა. ამან უარყოფითად იმოქმედა სასაქონლო, განსაკუთრებით ენერგომომარაგების ბაზრებზე. რამდენიმე ქვეყნის მიერ დაწესებული სანქციების შედეგად ბევრმა კომპანიამ დატოვა რუსული ბაზარი და შეწყვიტა რუსეთის ბაზარზე მომსახურებისა და პროდუქციის მიწოდება. ასევე, ომის გამო, ზოგიერთი საქონელი აღარ არის ხელმისაწვდომი უკრაინიდან ექსპორტისთვის.

კომპანიის დამოკიდებულება უკრაინასა და რუსეთზე შემოიფარგლება ნახშირის შესყიდვით. კომპანიამ წარმატებით მოახერხა საქართველოს ბაზრის მოთხოვნის დაკმაყოფილება და განაგრძო დაგეგმილი წარმოება: (i) ომის დაწყების დროს მარაგში არსებული ნახშირის სრულად გამოყენებით; (ii) ბუნებრივი აირის წილის გაზრდით საწვავის ნარევში; (iii) ადგილობრივი ნახშირის უწყვეტი შეძენით/გამოყენებიით; და (iv) არასანქცირებული საერთაშორისო ნახშირის გონივრულ ფასად ყიდვა/მომარაგებით.

იმის გამო, რომ კონფლიქტი ჯერ კიდევ მიმდინარეობს, შეუძლებელია საიმედოდ შეფასდეს სრული გავლენა, რომელიც მას შეიძლება ჰქონდეს კომპანიაზე, რადგან არსებობს გაურკვევლობა ზოგადად ეკონომიკაზე ზემოქმედების მასშტაბის შესახებ. ხელმძღვანელობა ყურადღებით აკვირდება არსებულ ეკონომიკურ მდგომარეობას.

ომის შედეგად წარმოქმნილი გამოწვევების მიუხედავად, საქართველოს ეკონომიკამ სტაბილური დინამიკა გამოავლინა. მთავრობის მიერ განხორციელებულმა ინფრასტრუქტურულმა ინვესტიციებმა, გაზრდილმა დანახარჯებმა გზებისა და სამშენებლო სექტორის პროექტებზე დადებითად იმოქმედა კომპანიის ოპერაციებზე.

ხელმძღვანელობას არ აქვს საშუალება ზუსტად იწინასწარმეტყველოს მოვლენათა ყველა შესაძლო განვითარება, რომელსაც შეიძლება გავლენა ჰქონდეს საქართველოს ეკონომიკაზე და შესაბამისად კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობაზე. ხელმძღვანელობას სჯერა, რომ ის მიმართავს ყველა საჭირო ღონისძიებას კომპანიის ბიზნესის მდგრადობისა და განვითარების მხარდასაჭერად.

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები

(a) მომზადების საფუძველი

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებისა („ფასს“) და ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მოთხოვნების შესაბამისად, პირვანდელი ღირებულების კონვენციის გამოყენებით, რომელიც მოდიფიცირებულია ფინანსური ინსტრუმენტების თავდაპირველი აღიარებით რეალური ღირებულების საფუძველზე. ქვემოთ მოცემულია ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა, რომელიც გამოყენებულ იქნა ამ ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას.

ფასს-ის შესაბამისად ფინანსური ანგარიშგების მომზადება მოითხოვს გარკვეული მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებების გამოყენებას. ის მოითხოვს ასევე ხელმძღვანელობის მიერ განსჯის გამოყენებას კომპანიის სააღრიცხვო პოლიტიკის გატარებისას. სფეროების, სადაც მაღალი ხარისხისა და სირთულის განსჯა გამოიყენება, ასევე სფეროების, სადაც დაშვებები და შეფასებები მნიშვნელოვანია ფინანსური ანგარიშგებისათვის, შესახებ ინფორმაცია მოცემულია მე-4 შენიშვნაში.

(b) უცხოური ვალუტა

კომპანიის სამუშაო ვალუტაა იმ ძირითადი ეკონომიკური გარემოს ვალუტა, სადაც კომპანია ეწევა საქმიანობას. კომპანიის სამუშაო ვალუტაა საქართველოს ეროვნული ვალუტა, ქართული ლარი ("₾").

ფულადი აქტივები და ვალდებულებები კომპანიის სამუშაო ვალუტაში გადაიყვანება შესაბამისი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს საქართველოს ეროვნული ბანკის სავალუტო კურსით. სავალუტო შემოსულობები და ზარალი, წარმოქმნილი ოპერაციების ანგარიშსწორებიდან და წლის ბოლოს ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების კომპანიის სამუშაო ვალუტაში საქართველოს ეროვნული ბანკის სავალუტო კურსით გადაყვანიდან, მოგება-ზარალში აღიარდება. ფინანსურ და საინვესტიციო საქმიანობასთან დაკავშირებული სავალუტო შემოსულობები და ზარალი წარდგენილია მოგებისა და ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგების მუხლში „სავალუტო შემოსულობები / (ზარალი), ნეტო“. ყველა დანარჩენი სავალუტო შემოსულობა და ზარალი მოგებისა და ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში აისახება მუხლში “სხვა შემოსულობა (ხარჯები) ნეტო“.

წლის ბოლოს არსებული კურსით გადაყვანა არ ვრცელდება არაფულად მუხლებზე, რომლებიც პირვანდელი ღირებულებითაა შეფასებული. რეალური ღირებულებით უცხოურ ვალუტაში შეფასებული არაფულადი მუხლები, წილობრივი ინვესტიციების ჩათვლით, გადაიყვანება იმ თარიღით არსებული სავალუტო კურსების გამოყენებით, როდესაც განისაზღვრა რეალური ღირებულება. რეალური ღირებულებით უცხოურ ვალუტაში შეფასებულ არაფულად მუხლებზე სავალუტო კურსის ცვლილებების გავლენა აღირიცხება რეალური ღირებულების შემოსულობის ან ზარალის სახით.

2021 წლის 31 დეკემბერს საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი ოფიციალური სავალუტო კურსები, რომლებიც გამოყენებულ იქნა უცხოური ვალუტის ნაშთების გადასაყვანად, გახლდათ შემდეგი: აშშ დოლარი (“USD”) 1 = ₾ 2.7020 და ევრო (“EUR”) 1 = ₾ 2.8844 (2021 წლის 31 დეკემბერი: აშშ დოლარი1 = ₾ 3.0976 და ევრო 1=₾ 3.5040). ამჟამად ქართული ლარი საქართველოს ფარგლებს გარეთ თავისუფლად გაცვლად ვალუტას არ წარმოადგენს.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

(c) ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან

მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან ამონაგების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც საქონელზე ან მომსახურებაზე კონტროლი გადაეცემა მომხმარებელს იმ ოდენობით, რაც შეესაბამება ანაზღაურებას, რომლის მიღებასაც კომპანია მოელის ამ საქონლის თუ მომსახურების სანაცვლოდ. კომპანიამ დაასკვნა, რომ ამონაგებთან დაკავშირებულ მის შეთანხმებებში, ზოგადად, იგი პრინციპალი გამოდის.

საქონლის გაყიდვიდან და მომსახურების გაწევიდან მიღებული ამონაგები. საქონლის გაყიდვიდან მიღებული ამონაგების აღიარება ხდება დროის იმ მომენტში, როდესაც აქტივზე კონტროლი გადაეცემა მომხმარებელს, როგორც წესი, საქონლის მიწოდებისთანავე. კრედიტის ვადა, როგორც წესი, საქონლის მიწოდებიდან 30 დღემდეა. გაწეული მომსახურებიდან შემოსავლის აღიარება ხდება დროის იმ მომენტში, როდესაც გაიწევა მომსახურება.

საქონლის გარიგების ფასის განსაზღვრისას კომპანია ითვალისწინებს ცვლადი ანაზღაურების ეფექტებს, დაფინანსების მნიშვნელოვანი კომპონენტების არსებობას, არაფულად ანაზღაურებას და მომხმარებლისთვის გადასახდელ ანაზღაურებას (ასეთის არსებობის შემთხვევაში). 2022 და 2021 წლების განმავლობაში კომპანიას არ შეუთავაზებია რაიმე სახის ცვლადი ანაზღაურება (როგორიცაა მოცულობითი ფასდაკლება, დაბრუნების უფლება და სხვა) თავისი მომხმარებლებისთვის.

საპროცენტო შემოსავალი

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური ინსტრუმენტების შემთხვევაში საპროცენტო შემოსავალი აღირიცხება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი (EIR) არის განაკვეთი, რომელიც ზუსტად ახორციელებს ფულადი სახსრების სამომავლო მოსალოდნელი გადახდების ან შემოდინებების დისკონტირებას ფინანსური ინსტრუმენტის მოსალოდნელი სასარგებლო მომსახურების ვადის ან უფრო ხანმოკლე პერიოდის განმავლობაში, საჭიროების შემთხვევაში, ფინანსური აქტივის ან ვალდებულების წმინდა საბალანსო ღირებულებამდე. საპროცენტო შემოსავლები მოგებაში ან ზარალში შედის ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული შემოსავლების ნაწილში.

საიჯარო შემოსავალი

საოპერაციო იჯარიდან მიღებული შემოსავალი აღირიცხება წრფივი მეთოდის საფუძველზე იჯარის ვადის განმავლობაში და, თავისი საოპერაციო ხასიათის გამო, მოგების ან ზარალის ანგარიშგებაში აისახება.

სახელშეკრულებო ნაშთები

სავაჭრო მოთხოვნები და სახელშეკრულებო ვალდებულებები

მოთხოვნის აღიარება ხდება, თუ ანაზღაურების თანხა უპირობოდ არის მისაღები მომხმარებლისგან (ანუ მხოლოდ დროის გასვლაა აუცილებელი ანაზღაურების გადახდის თარიღის დადგომამდე).

სახელშეკრულებო ვალდებულების აღიარება ხდება მაშინ, თუ მომხმარებლისგან მიიღება გადახდა ან გადახდის ვადა მოდის (რომელიც უფრო ადრე დგება), ვიდრე კომპანია გადასცემს მას შესაბამის საქონელს ან მომსახურებას. სახელშეკრულებო ვალდებულებების აღიარება ხდება ამონაგებად მაშინ, როდესაც კომპანია შეასრულებს ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ ვალდებულებებს.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

(d) იჯარა

იმის განსაზღვრება, შეიცავს თუ არა შეთანხმება იჯარას

იმის განსაზღვრა, შეთანხმება წარმოადგენს (ან მოიცავს) თუ არა იჯარას, ხდება იჯარის დასაწყისში, შეთანხმების არსიდან გამომდინარე. შეთანხმება წარმოადგენს ან მოიცავს იჯარას, თუ მისი შესრულება დამოკიდებულია გარკვეული აქტივის (ან აქტივების) გამოყენებაზე და შეთანხმება ასახავს აქტივის (ან აქტივების) გამოყენების უფლებას მაშინაც კი, თუ ეს აქტივი (ან აქტივები) მკაფიოდ არ არის მითითებული შეთანხმებაში.

კომპანია, როგორც მოიჯარე

კომპანია იყენებს აღიარების და შეფასების ერთ მიდგომას ყველა იჯარისთვის, გარდა მოკლევადიანი იჯარებისა და დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარებისა. კომპანია საიჯარო ვალდებულებებს აღიარებს საიჯარო გადახდებისა და გამოყენების უფლებით გადაცემული აქტივებისთვის, რაც მოცემული აქტივების გამოყენების უფლებას წარმოადგენს.

აქტივების გამოყენების უფლება

კომპანია აქტივის გამოყენების უფლებას აღიარებს იჯარის დაწყების თარიღისთვის (ანუ იმ თარიღით, როდესაც საბაზისო აქტივი ხელმისაწვდომია გამოსაყენებლად). აქტივის გამოყენების უფლება ფასდება თვითღირებულებით, რასაც აკლდება დაგროვილი ცვეთა და გაუფასურების ზარალი და კორექტირდება საიჯარო ვალდებულებების ყოველი ხელახალი შეფასებისას. აქტივის გამოყენების უფლების თვითღირებულება მოიცავს აღიარებული საიჯარო ვალდებულებების, გაწეული თავდაპირველი პირდაპირი დანახარჯების და იჯარის დაწყების თარიღით ან თარიღამდე გადახდილი იჯარების თანხებს, რასაც აკლდება მიღებული საიჯარო შეღავათები. აქტივის გამოყენების უფლებას ცვეთა წრფივი მეთოდით ერიცხება იჯარის ან სავარაუდო სასარგებლო მომსახურების ვადებიდან უფრო მოკლე ვადის განმავლობაში.

- მიწა და შენობა-ნაგებობები 100 წლამდე;
- სხვა აქტივის გამოყენების უფლება 5 წლამდე.

აქტივის გამოყენების უფლება ასევე ექვემდებარება გაუფასურებას. იხილეთ სააღრიცხვო პოლიტიკის თავი *„არაფინანსური აქტივების გაუფასურება“*.

საიჯარო ვალდებულებები

იჯარის დაწყების თარიღისთვის კომპანია აღიარებს საიჯარო ვალდებულებებს, რომლებიც გამოითვლება, როგორც იჯარის ვადის განმავლობაში გადასახდელი თანხების დღევანდელი ღირებულება. საიჯარო გადასახადები მოიცავს ფიქსირებულ გადახდებს (მათ შორის, არსებითად ფიქსირებულ გადახდებს), შემცირებულს მისაღები საიჯარო შეღავათებით, ცვლად საიჯარო გადასახადებს, რომლებიც დამოკიდებულია ინდექსზე ან განაკვეთზე და თანხებს, რომელთა გადახდა მოსალოდნელია ნარჩენი ღირებულების გარანტიების მიხედვით.

საიჯარო გადასახადების დღევანდელი ღირებულების გამოსათვლელად კომპანია იყენებს თავის ზღვრულ სასესხო საპროცენტო განაკვეთს იჯარის დაწყების თარიღისთვის, რადგან საიჯარო ხელშეკრულებაში ნაგულისხმევი საპროცენტო განაკვეთი მკაფიოდ განსაზღვრული არ არის. იჯარის დაწყების თარიღის შემდეგ, საიჯარო ვალდებულებების თანხა იზრდება, რათა ასახოს პროცენტის ზრდა და მცირდება იჯარის გადახდის შესაბამისად. ამასთან, საიჯარო ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება ხელახლა ფასდება, თუ ხდება იჯარის ვადის მოდიფიკაცია ან ცვლილება, თუ იცვლება საიჯარო გადახდები (მაგ. ცვლილება სამომავლო გადახდებში მათი ოდენობის განსაზღვრისთვის გამოყენებული ინდექსის ან განაკვეთის ცვლილების გამო), ან ცვლილება შედის საბაზისო აქტივის შესყიდვის ოფციონის შეფასებაში.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

მოკლევადიანი იჯარები და დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარა

კომპანია იყენებს მოკლევადიანი იჯარის აღიარებისთვის დაშვებულ გამონაკლისებს თავისი დანადგარებისა და მიწის მოკლევადიანი იჯარებისთვის (ანუ იმ იჯარებისთვის, რომელთა ვადა, მაქსიმუმ, 12 თვეა იჯარის ხელშეკრულების გაფორმების თარიღიდან და არ შეიცავს შესყიდვის უფლებას). იგი ასევე იყენებს დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარის აღიარებისთვის დაშვებულ გამონაკლისებს დაბალი ღირებულების მქონედ მიჩნეული საოფისე აღჭურვილობის იჯარის შემთხვევაში. მოკლევადიან იჯარებზე და დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარებზე საიჯარო გადასახადების აღიარება ხდება იჯარის ვადის განმავლობაში ხარჯის სახით, წრფივი მეთოდის გამოყენებით.

კომპანია, როგორც მეიჯარე

იჯარა, რომლის დროსაც კომპანია არ გადასცემს აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებულ ყველა რისკსა და სარგებელს, საოპერაციო იჯარად კლასიფიცირდება. იჯარიდან შემოსავალი აღირიცხება დარიცხვის წრფივი მეთოდით იჯარის ვადაზე და, თავისი საოპერაციო ხასიათის გამო, მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში აისახება საოპერაციო შემოსავლის ნაწილში. საოპერაციო იჯარის პირობებზე მოლაპარაკებისას გაწეული თავდაპირველი პირდაპირი დანახარჯები საიჯარო აქტივების საბალანსო ღირებულებას ემატება და მათი აღიარება ხდება იჯარის ვადაზე იმავე წესით, როგორითაც საიჯარო შემოსავლისა. პირობითი საიჯარო ქირის აღიარება ხდება შემოსავლის სახით იმ პერიოდში, როდესაც მოხდა მისი მიღება.

(e) დაბეგვრა

მოგების გადასახადი

მოგების გადასახადი ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულია საანგარიშგებო პერიოდისთვის ძალაში შესული ან არსებითად ძალაში შესული კანონმდებლობის შესაბამისად.

2016 წლის 13 მაისს საქართველოს მთავრობამ ცვლილებები შეიტანა საქართველოს საგადასახადო კოდექსში, რომლის მიხედვით კომპანიები (გარდა ბანკების, საკრედიტო კავშირების, სადაზღვევო კომპანიების, მიკროსაფინანსო ორგანიზაციებისა და ლომბარდებისა) ვალდებული არ არიან გადაიხადონ მოგების გადასახადი 2017 წლის 1 იანვრიდან გამომუშავებულ მოგებაზე მანამ, სანამ არ მოხდება აღნიშნული მოგების განაწილება ან ჩაითვლება განაწილებულად დივიდენდის სახით.

მოგების გადასახადი, 15% მთლიან თანხაზე (ანუ ნეტო დივიდენდები იბეგრება 5%-იანი განაკვეთით, საჭიროების შემთხვევაში, და მთლიანი თანხის მისაღებად უნდა გაიყოს 0.85-ზე), გადასახდელია ფიზიკური პირების ან არარეზიდენტი იურიდიული პირებისათვის დივიდენდის გადახდის მომენტში. 2017 წლის 1 იანვრიდან გამომუშავებული მოგებიდან რეზიდენტი იურიდიული პირებისათვის გადახდილი დივიდენდები არ იბეგრება.

2008 წლის 1 იანვრიდან 2017 წლის 1 იანვრამდე პერიოდში აკუმულირებულ მოგებაზე დივიდენდები ექვემდებარება მოგების გადასახადით დაბეგვრას მთლიან თანხაზე, შემცირებული შესაბამისი საგადასახადო კრედიტის თანხით, რომელიც გამოითვლება, როგორც დასაბეგრ მოგებაზე, იგივე პერიოდში მთლიანი წმინდა მოგების საპირისპიროდ, გამოცხადებული და გადახდილი კორპორაციული მოგების გადასახადის წილი, გამრავლებული გასანაწილებელ დივიდენდებზე. თუმცა, საგადასახადო კრედიტის თანხა არ უნდა აღემატებოდეს განაწილებულ დივიდენდებზე ფაქტიურ მოგების გადასახადს.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

დივიდენდების განაწილების შედეგად წარმოქმნილი მოგების გადასახადი აღირიცხება, როგორც მოგების გადასახადის ხარჯი იმ პერიოდში, როდესაც გამოცხადდა დივიდენდები, მიუხედავად ფაქტიურად გადახდის თარიღისა, ან იმ პერიოდში, როდესაც განხორციელდა დივიდენდების გადახდა. მოგების გადასახადის პირობითი ვალდებულება, რომელიც წარმოიქმნება დივიდენდის გადახდისას, ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში არ აღიარდება.

დივიდენდების განაწილების გარდა გადასახადი გადასახდელია იმ ხარჯებსა და სხვა გადახდებზე, რომლებიც არ არიან დაკავშირებულნი ეკონომიკურ საქმიანობასთან - აქტივების ან მომსახურების უფასო მიწოდება და წარმომადგენლობითი დანახარჯები, რაც აღემატება საქართველოს საგადასახადო კოდექსით განსაზღვრულ მაქსიმალურ თანხას. ყველა გადახდილი ავანსი საწარმოებზე, რომლებიც რეგისტრირებულნი არიან პრივილეგირებული საგადასახადო რეჟიმის მქონე იურისდიქციებში და სხვა გარკვეული ოპერაციები მსგავს საწარმოებთან, ისევე როგორც ფიზიკურ პირებზე ან არარეზიდენტ პირებზე გაცემული სესხები, მაშინვე დაბეგვრადია. მსგავსი გადასახადები, სხვა გადასახადებთან ერთად, პრივილეგირებული საგადასახადო რეჟიმის მქონე იურისდიქციებში დარეგისტრირებული საწარმოებისაგან აღნიშნული გადახდილი ავანსის სანაცვლოდ მიღებულ აქტივებზე ან მომსახურებებზე მოთხოვნილი საგადასახადო კრედიტის გამოკლებით, ან ფიზიკურ პირებზე ან არარეზიდენტებზე გაცემული სესხების ამოღების გამოკლებით, აღირიცხება საოპერაციო ხარჯებში ასახულ გადასახადებში, მოგების გადასახადის გარდა

გაურკვეველი საგადასახადო პოზიციები

ხელმძღვანელობა კომპანიის გაურკვეველ საგადასახადო პოზიციას ხელახლა აფასებს ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს. ვალდებულებები აღირიცხება მოგების გადასახადისთვის, რაც განისაზღვრება ხელმძღვანელობის მიერ, რომ უფრო მეტად სავარაუდოა, რომ გამოიწვევს დამატებითი გადასახადების დაკისრებას საგადასახადო ორგანოების მხრიდან კითხვები რომ დაისვას. აღნიშნული შეფასება ეფუძნება იმ საგადასახადო კანონმდებლობის ან მსგავს საკითხებზე სასამართლო გადაწყვეტილებების ინტერპრეტირებას, რომლებიც ძალაშია ამჟამად ან ძალაში იქნება საანგარიშგებო პერიოდის დასასრულისთვის. საურავებთან, პროცენტთან და მოგების გარდა სხვა გადასახადებთან დაკავშირებული ვალდებულებები აღიარდება საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს ვალდებულებების დასაფარად საჭირო ხარჯების ხელმძღვანელების საუკეთესო შეფასების საფუძველზე. გაურკვეველი საგადსახადო პოზიციის კორექტირება აღირიცხება მოგების გადასახადის ხარჯში.

დამატებული ღირებულების გადასახადი („დღგ”)

ამონაგები, ხარჯები და აქტივები აღირიცხება ბრუნვის გადასახადის გამოკლებით, გარდა შემდეგი შემთხვევებისა:

- როდესაც შეუძლებელია ბრუნვის გადასახადის, რომლის ვალდებულებაც აქტივების ან მომსახურების შესყიდვისას წარმოიშობა, დაბრუნება საგადასახადო ორგანოებიდან, ამ შემთხვევაში ხდება ბრუნვის გადასახადის აღიარება აქტივის შესყიდვის ხარჯის ნაწილად ან ხარჯების მუხლში, კონკრეტული შემთხვევიდან გამომდინარე;
- როდესაც მოთხოვნების და ვალდებულებების აღრიცხული ოდენობა შეიცავს ბრუნვის გადასახადს.

საგადასახადო ორგანოსგან ანაზღაურებადი ან მისთვის გადასახდელი დამატებული ღირებულების გადასახადის წმინდა თანხა ასახულია ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების გადახდილი ავანსების და სხვა აქტივების მუხლში.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

საგადასახადო აქტივებისა და ვალდებულებების ნეტო წარმოდგენა

2016 წლის 1 იანვრიდან საქართველოს კანონმდებლობაში შევიდა ცვლილებები გადასახადის გადახდის წესებთან დაკავშირებით. ახალი წესების მიხედვით, საქართველოს შემოსავლების სამსახური გააკონტროლებს გადასახადის გადამხდელის ნეტო (წმინდა) დავალიანებას სახელმწიფოს მიმართ გადასახადის გადამხდელის კონსოლიდირებული ანგარიშების დანერგვით. ამიტომ კომპანია თითოეული საწარმოს ყველა საგადასახადო დავალიანებასა და მოთხოვნასთან დაკავშირებულ აქტივებსა და ვალდებულებებს წარმოადგენს ნეტო საფუძველზე.

(f) მოკლევადიანად და გრძელვადიანად კლასიფიკაცია

კომპანია აქტივებსა და ვალდებულებებს ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში წარმოადგენს მოკლევადიანად და გრძელვადიანად კლასიფიკაციის საფუძველზე. აქტივი მოკლევადიანია, როდესაც:

- მოსალოდნელია მისი რეალიზება ან გადაწყვეტილია მისი გაყიდვა ან მოხმარება ჩვეულებრივი საოპერაციო ციკლის განმავლობაში;
- ფლობის ძირითადი მიზანია ვაჭრობა;
- მოსალოდნელია მისი რეალიზება ანგარიშგების პერიოდიდან თორმეტი თვის განმავლობაში, ან
- აქტივი წარმოადგენს ფულად სახსრებს და მათ ეკვივალენტებს, თუ არ არის შეზღუდული მისი გადაცვლა ან გამოყენება ვალდებულების დასაფარად მინიმუმ თორმეტი თვის განმავლობაში ანგარიშგების პერიოდის შემდეგ.

ყველა დანარჩენი აქტივი გრძელვადიანია.

ვალდებულება მოკლევადიანია, როდესაც:

- მოსალოდნელია მისი დაფარვა ჩვეულებრივი საოპერაციო ციკლის განმავლობაში;
- ფლობის ძირითადი მიზანია ვაჭრობა;
- დასაფარია ანგარიშგების პერიოდიდან თორმეტი თვის განმავლობაში; ან
- ანგარიშგების პერიოდის შემდეგ ვალდებულების დაფარვის მინიმუმ თორმეტი თვით გადავადების უპირობო უფლება არ არსებობს.

ყველა დანარჩენ ვალდებულებას კომპანია გრძელვადიანის კატეგორიას მიაკუთვნებს.

(g) ძირითადი საშუალებები

აღიარება და შეფასება

დაუმთავრებელი მშენებლობა აღირიცხება თვითღირებულებით, დაგროვილი გაუფასურების ზარალის გამოკლებით (ასეთის არსებობის შემთხვევაში). ძირითადი საშუალებები აღრიცხულია თვითღირებულებით, საიდანაც გამოკლებულია აკუმულირებული ცვეთა და გაუფასურების შედეგად მიღებული აკუმულირებული ზარალი, ასეთის არსებობის შემთხვევაში. ძირითადი საშუალებების თავდაპირველი ღირებულება წარმოადგენს შესყიდვის ფასს, რომელიც მოიცავს შესყიდვის გადასახადს, რომელიც დაბრუნებას არ ექვემდებარება და აქტივის ექსპლუატაციისთვის ვარგის მდგომარეობამდე მოსაყვანად და დანიშნულების ადგილამდე მიტანასთან დაკავშირებულ პირდაპირ ხარჯებს. ასეთი ხარჯები მოიცავს ძირითადი საშუალების ნაწილის შეცვლის (როცა ასეთი დანახარჯი გაიწევა) და სესხით სარგებლობის ხარჯებს გრძელვადიანი სამშენებლო პროექტების შემთხვევაში, თუ აღიარების კრიტერიუმები დაკმაყოფილებულია. ძირითადი საშუალებების ექსპლუატაციაში მიღების შემდეგ გაწეული დანახარჯები, როგორიცაა შეკეთებისა და ტექნიკური მომსახურების ხარჯები, ჩვეულებრივ აისახება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში იმ პერიოდში, როდესაც ეს ხარჯები გაიწი

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ცვეთა გამოითვლება წრფივი მეთოდით აქტივების სასარგებლო მომსახურების სავარაუდო ვადაზე შემდეგნაირად:

- შენობა-ნაგებობები 33 წლამდე;
- მანქანა-დანადგარები 30 წლამდე;
- ავტომობილები და სხვა საწარმოო აღჭურვილობა 30 წლამდე.

ძირითადი საშუალებების ნარჩენი ღირებულებები, სასარგებლო მომსახურების ვადები და ცვეთის დარიცხვის მეთოდები გადაიხედება მინიმუმ ყოველი წლის ბოლოს და, საჭიროების შემთხვევაში, შესაბამისად კორექტირდება.

ნასესხებ სახსრებთან დაკავშირებული დანახარჯები

ნასესხებ სახსრებთან დაკავშირებული დანახარჯები მოიცავს ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით გაანგარიშებულ საპროცენტო ხარჯსა და უცხოურ ვალუტაში მიღებული სესხებით გამოწვეულ საკურსო სხვაობებს იმდენად, რამდენადაც ისინი ითვლება საპროცენტო ხარჯების კორექტირებად.

ნასესხები სახსრები, რომლებიც პირდაპირ უკავშირდება დაუმთავრებელი კაპიტალური პროექტის შესყიდვას, აშენებას ან წარმოებას, კაპიტალიზდება და დაემატება მშენებლობის განმავლობაში გაწეულ პროექტის დანახარჯებს მანამ, სანამ ეს აქტივები ჩაითვლება არსებითად მზად დანიშნულებისამებრ გამოსაყენებლად.

აღიარების შეწყვეტა

თავდაპირველად აღიარებული ამა თუ იმ ძირითადი საშუალებისა და მისი ნებისმიერი მნიშვნელოვანი ნაწილის აღიარება წყდება მისი გასხვისების დროს (ანუ იმ თარიღით, როდესაც მიმღები მოიპოვებს კონტროლს) ან მაშინ, როდესაც მისი ექსპლუატაციიდან ან გასხვისებიდან სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მიღება აღარაა მოსალოდნელი. აქტივის აღიარების შეწყვეტის შედეგად მიღებული ნებისმიერი შემოსულობა ან ზარალი (რომელიც გამოითვლება, როგორც სხვაობა გასხვისებიდან მიღებულ წმინდა შემოსავალსა და აქტივის საბალანსო ღირებულებას შორის) შედის სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში, იმავე წელში, რომელშიც ხდება აქტივის აღიარების შეწყვეტა.

(h) არამატერიალური აქტივები

ცალკეული არამატერიალური აქტივი თავდაპირველი აღიარებისას აღირიცხება თვითღირებულებით. თავდაპირველი აღიარების შემდეგ არამატერიალური აქტივები აღირიცხება თვითღირებულებით, რასაც აკლდება ყოველგვარი დაგროვილი ამორტიზაცია და გაუფასურების ზარალი, ასეთის არსებობის შემთხვევაში. თავდაპირველი აღიარების შემდგომ არამატერიალური აქტივები აღირიცხება თვითღირებულებით, რასაც აკლდება დაგროვილი ამორტიზაცია და დაგროვილი გაუფასურების ზარალი. საწარმოში წარმოქმნილი არამატერიალური აქტივები, კაპიტალიზებული კვლევა-განვითარების ხარჯების ჩათვლით, არ კაპიტალიზდება.

კომპანიის არამატერიალურ აქტივებს აქვს სასარგებლო მომსახურების განსაზღვრული ვადა და, ძირითადად, მოიცავს სასარგებლო წიაღისეულის მოპოვების ლიცენზიებს, კომპიუტერული პროგრამების ლიცენზიებს, სარკინიგზო ვაგონების გამოყენების უფლებებს და გუდვილს. ხელშეკრულებით გათვალისწინებული უფლებები კაპიტალიზებულია, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც ისინი აკმაყოფილებენ ქვემოთ ჩამოთვლილთაგან რომელიმე კრიტერიუმს:

- შეუძლებელია დანახარჯის საიმედოდ შეფასება;
- კომპანიას ან კონტრაჰენტს სრული უფლება აქვთ, მათთვის მოსახერხებელ ნებისმიერ დროს შეწყვიტონ ხელშეკრულება და ხელშეკრულების შეწყვეტა სავსებით დასაშვებია;
- ხელშეკრულების ვადა ერთ წლამდეა.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

არამატერიალური აქტივები ამორტიზდება მათი სასარგებლო მომსახურების სავარაუდო დარჩენილ ვადაზე ამორტიზაციის დარიცხვის წრფივი მეთოდით:

- სასარგებლო წიაღისეულის მოპოვების ლიცენზიები 25 წლამდე ვადით (ლიცენზიის პირობების შესაბამისად);
- კომპიუტერის პროგრამული უზრუნველყოფის ლიცენზიები ხუთიდან ათ წლამდე;
- სარკინიგზო ვაგონების გამოყენების უფლება - 13 წელი.

ამორტიზაციის პერიოდი და მეთოდი სასარგებლო მომსახურების განსაზღვრული ვადის მქონე არამატერიალური აქტივის შემთხვევაში მინიმუმ ყოველი ანგარიშგების პერიოდის ბოლოს გადაისინჯება. მოსალოდნელი სასარგებლო გამოყენების ვადის ან აქტივიდან მიღებული სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მოსალოდნელი ათვისების ცვლილება შესაბამისად ცვლის ამორტიზაციის პერიოდს ან მეთოდს და აღირიცხება, როგორც სააღრიცხვო შეფასებებში მომხდარი ცვლილება. სასარგებლო გამოყენების განსაზღვრული ვადის მქონე არამატერიალური აქტივების ამორტიზაციის ხარჯის აღიარება ხდება მოგების ან ზარალის ანგარიშგებაში გაყიდული საქონლის თვითღირებულების მუხლში.

გასვლა

არამატერიალური აქტივის აღიარების შეწყვეტა ხდება მისი გასხვისების დროს (ანუ მიმღების მიერ კონტროლის მოპოვების დღეს) ან მაშინ, როცა მისი ექსპლუატაციიდან ან გასხვისებიდან სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მიღება აღარაა მოსალოდნელი. აქტივის აღიარების შეწყვეტის შედეგად მიღებული ნებისმიერი შემოსულობა ან ზარალი (რომელიც გამოითვლება, როგორც სხვაობა გასხვისებიდან მიღებულ წმინდა შემოსავალსა და აქტივის საბალანსო ღირებულებას შორის) აისახება მოგების ან ზარალის ანგარიშგებაში.

(i) არაფინანსური აქტივების გაუფასურება

კომპანია ყოველი საანგარიშგებო თარიღისთვის აფასებს, არსებობს თუ არა აქტივის გაუფასურების ნიშნები. ასეთი ნიშნების არსებობის შემთხვევაში ან როდესაც აქტივის წლიური შემოწმებაა საჭირო მისი გაუფასურების დასადგენად, კომპანია აფასებს აქტივის ანაზღაურებად ღირებულებას. აქტივის ანაზღაურებადი ღირებულება არის აქტივის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის გაყიდვის ხარჯებით შემცირებულ რეალურ ღირებულებასა და აქტივის გამოყენების ღირებულებას შორის უდიდესი და განისაზღვრება ცალკეული აქტივისთვის, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც აქტივიდან არ ხდება ფულადი სახსრების შემოდინება, რომლებიც მეტწილად დამოუკიდებელია სხვა აქტივებიდან ან აქტივების ჯგუფიდან მიღებული ფულადი სახსრებისგან.

როდესაც აქტივის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის საბალანსო ღირებულება გადააჭარბებს მის ანაზღაურებად ღირებულებას, აქტივი ითვლება გაუფასურებულად და დაიყვანება მის ანაზღაურებად ღირებულებამდე. გამოყენების ღირებულების შესაფასებლად სავარაუდო მომავალი ფულადი ნაკადების დღევანდელ ღირებულებამდე დისკონტირება ხდება დაბეგვრამდე დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით, რომელიც ასახავს ფულის დროითი ღირებულების არსებულ საბაზრო შეფასებებს და აქტივისთვის დამახასიათებელ რისკებს. გაყიდვების ხარჯით შემცირებული რეალური ღირებულების გამოთვლა ხდება ბოლოდროინდელი საბაზრო გარიგებების (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) გათვალისწინებით. თუ ასეთი გარიგებების განსაზღვრა ვერ ხერხდება, შეფასების სხვა შესაფერისი მეთოდი გამოიყენება. ამ გამოთვლების დასაბუთება ხდება შეფასების კოეფიციენტებით ან რეალური ღირებულების სხვა ხელმისაწვდომი მაჩვენებლებით.

კომპანია გაუფასურებას დეტალური ბიუჯეტებისა და ფინანსური პროგნოზების საფუძველზე გამოითვლის. ასეთი ბიუჯეტები და ფინანსური პროგნოზები ჩვეულებრივ ხუთწლიან პერიოდს მოიცავს. უფრო ხანგრძლივი პერიოდისთვის გამოითვლება გრძელვადიანი ზრდის ტემპი, რომელიც გამოიყენება ხუთი წლის შემდგომი ფულადი ნაკადების პროგნოზირებისთვის.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

უწყვეტი ოპერაციების გაუფასურების ზარალის აღიარება ხდება მოგების ან ზარალის ანგარიშგებაში გაუფასურებული აქტივის ფუნქციის შესაბამის ხარჯის კატეგორიებში.

ისეთი აქტივების შემთხვევაში, რომლებშიც გუდვილი არ შედის, ანგარიშგების ყოველი თარიღით ფასდება, არსებობს თუ არა იმის ნიშანი, რომ მანამდე აღიარებული გაუფასურების ზარალი შეიძლება აღმოფხვრილი ან შემცირებული იყოს. თუ ამის ნიშნები მართლაც არსებობს, კომპანია აფასებს აქტივის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის ანაზღაურებად ღირებულებას. გაუფასურების შედეგად განცდილი უკვე აღიარებული ზარალის შებრუნება მხოლოდ მაშინაა შესაძლებელი, თუ გაუფასურებით გამოწვეული ზარალის ბოლო აღიარების შემდეგ აქტივის ანაზღაურებადი ღირებულების განმსაზღვრელ დაშვებებში გარკვეული ცვლილებებია განხორციელებული. აღდგენის შედეგად აქტივის საბალანსო ღირებულებამ არ უნდა გადააჭარბოს მის ანაზღაურებად ღირებულებას და ასევე არ უნდა გადააჭარბოს იმ საბალანსო ღირებულებას, რომელიც მას ექნებოდა, წინა წლებში აქტივის გაუფასურებით გამოწვეული ზარალი რომ არ ყოფილიყო აღიარებული.

გუდვილის გაუფასურებაზე შემოწმება ყოველწლიურად ხორციელდება (31 დეკემბრის მდგომარეობით) და მაშინ, როდესაც საბალანსო ღირებულების გაუფასურებაზე გარკვეული გარემოებები მიანიშნებს.

გუდვილის გაუფასურება განისაზღვრება ფულადი ნაკადების წარმომქმნელი იმ თითოეული ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის (ან ერთეულების ჯგუფის) ანაზღაურებადი ღირებულების შეფასებით, რომელთანაც გუდვილია დაკავშირებული. თუ ფულადი ნაკადების წარმომქმნელი ერთეულის ანაზღაურებადი ღირებულება მის საბალანსო ღირებულებაზე ნაკლებია, ხდება გაუფასურებით გამოწვეული ზარალის აღიარება. გუდვილთან დაკავშირებული გაუფასურებით გამოწვეული ზარალის აღდგენა მომავალ პერიოდებში შეუძლებელია.

(j) ფინანსური ინსტრუმენტები

ფინანსური აქტივები

თავდაპირველი აღიარება და შეფასება

თავდაპირველი აღიარებისას ფინანსური აქტივები შემდეგ კატეგორიებს მიეკუთვნება: შემდგომში შეფასებული ამორტიზებული ღირებულებით, რეალური ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, და რეალური ღირებულებით შეფასებული, მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

თავდაპირველი აღიარებისას ფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია დამოკიდებულია ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მახასიათებლებზე და კომპანიის ბიზნესმოდელზე, რომლითაც ის ამ ფინანსურ აქტივებს მართავს. სავაჭრო მოთხოვნების გამოკლებით, რომლებიც არ შეიცავს მნიშვნელოვან ფინანსურ კომპონენტს ან რომლისთვისაც კომპანიამ პრაქტიკული მიზანშეწონილობა გამოიყენა, კომპანია ფინანსურ აქტივს თავდაპირველად აღიარებს მისი რეალური ღირებულებით და, თუ ფინანსური აქტივი არ არის აღიარებული რეალური ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით, მას უმატებს გარიგების დანახარჯებს.

სავაჭრო მოთხოვნა რომელიც არ შეიცავს მნიშვნელოვან ფინანსურ კომპონენტს ან რომლისთვისაც კომპანიამ პრაქტიკული მიზანშეწონილობა გამოიყენა, ფასდება გარიგების ფასით ფასს 15-ის *„ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან“* შესაბამისად.

იმისათვის, რომ მოხდეს ფინანსური აქტივის კლასიფიცირება და შეფასდეს ამორტიზებული ღირებულებით ან რეალური ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, იგი უნდა წარმოქმნიდეს ფულად ნაკადებს, რომლებიც წარმოადგენს „მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდებს“ დაუფარავ ძირითად თანხაზე. ამ შეფასებას ეწოდება მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდების ტესტირება და სრულდება ინსტრუმენტის დონეზე.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

კომპანიის ფინანსური აქტივების მართვის ბიზნესმოდელი ეხება იმას, თუ როგორ მართავს ის თავის ფინანსურ აქტივებს ფულადი ნაკადების მისაღებად. ბიზნესმოდელი განსაზღვრავს, მიიღება თუ არა ფულადი ნაკადები სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ამოღების, ფინანსური აქტივების გაყიდვის ან ორივეს შედეგად. ამორტიზებული ღირებულებით კლასიფიცირებული და შეფასებული ფინანსური აქტივები ფლობილია ისეთი ბიზნესმოდელის ფარგლებში, რომლის მიზანიც არის ფინანსური აქტივების ფლობა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღების მიზნით, ხოლო რეალური ღირებულებით კლასიფიცირებული და შეფასებული ფინანსური აქტივები, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, ფლობილია ისეთი ბიზნესმოდელის ფარგლებში, რომლის მიზანიც არის როგორც მისი ფლობა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღების, ისე გაყიდვის მიზნით.

ფინანსური აქტივების ისეთი ყიდვა-გაყიდვა, როდესაც საჭიროა აქტივების ჩაბარება ნორმატიული აქტებით ან ბაზარზე დამკვიდრებული პრაქტიკით (გარიგების სტანდარტული პროცედურა) გათვალისწინებულ ვადაში აღირიცხება გარიგების თარიღით, ანუ იმ თარიღით, როდესაც კომპანია იღებს აქტივის შესყიდვის ან გაყიდვის ვალდებულებას.

შემდგომი შეფასება

შემდგომი შეფასების მიზნებისთვის ფინანსური აქტივები ოთხ კატეგორიად იყოფა:

- ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები (სავალო ინსტრუმენტები);
- სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით რეალური ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები კუმულაციური (დაგროვებითი) შემოსულობისა და ზარალის ხელახალი კლასიფიკაციით (სავალო ინსტრუმენტები);
- ფინანსური აქტივები ფასდება რეალური ღირებულებით სხვა სრული შემოსავლის გავლით, აღიარების შეწყვეტის დროს განმეორებითი მოგების ან ზარალის აღიარების გარეშე (წილობრივი ინსტრუმენტი).
- მოგებასა და ზარალში ასახული და რეალური ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები.

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები (სავალო ინსტრუმენტები)

ეს კატეგორია კომპანიისთვის ყველაზე აქტუალურია

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები შემდეგ ფასდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით და ექვემდებარება გაუფასურებაზე შემოწმებას. შემოსულობისა და ზარალის აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში მაშინ, როდესაც წყდება აქტივის აღიარება, ან ხდება აქტივის მოდიფიცირება ან გაუფასურება.

კომპანიის ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები მოიცავს სავაჭრო მოთხოვნებს.

ფინანსური აქტივების გაუფასურება

ფინანსური აქტივების გაუფასურებასთან დაკავშირებული დამატებითი ინფორმაცია შემდეგ შენიშვნებშია წარმოდგენილი:

- მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და განსჯა სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას - მე-5 შენიშვნა;
- სავაჭრო მოთხოვნები - მე-15 შენიშვნა.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

კომპანია მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ანარიცხს აღიარებს ყველა სავალო ინსტრუმენტისთვის, რომლებსაც არ აღრიცხავს რეალური ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ეყრდნობა სხვაობას ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ ფულად ნაკადებსა და ყველა იმ ფულად ნაკადს შორის, რომელთა მიღებასაც კომპანია მოელის, რომელიც დისკონტირებულია თავდაპირველ ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთს მიახლოებული განაკვეთით. მოსალოდნელ ფულად ნაკადებში შედის ფულადი ნაკადები დასაკუთრებული უზრუნველყოფის საგნიდან ან სხვა საკრედიტო რისკის შემცირების საშუალებებიდან, რომლებიც ხელშეკრულების პირობების განუყოფელი ნაწილია.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის აღიარება ორ ეტაპად ხდება. იმ კრედიტების შემთხვევაში, რომელთა საკრედიტო რისკი თავდაპირველი აღიარების შემდეგ მნიშვნელოვნად არ გაზრდილა, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალისთვის ანარიცხები იქმნება მომდევნო 12 თვის განმავლობაში მომხდარი დეფოლტის შემთხვევით განპირობებული საკრედიტო ზარალისთვის (12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი). ისეთი კრედიტების შემთხვევაში, რომელთა საკრედიტო რისკი თავდაპირველი აღიარების შემდეგ მნიშვნელოვნად არის გაზრდილი, ანარიცხის შექმნა სავალდებულოა კრედიტის დარჩენილი ვადის განმავლობაში მოსალოდნელი ზარალისთვის, იმისდა მიუხედავად, თუ როდის დგება დეფოლტი (არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი).

სავაჭრო მოთხოვნებისთვის კომპანია იყენებს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლის გამარტივებულ მეთოდს. შესაბამისად, კომპანია, ნაცვლად საკრედიტო რისკების ცვლილებების აღრიცხვისა, აღიარებს ზარალის ანარიცხს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ვადაზე თითოეული საანგარიშგებო თარიღისთვის. კომპანიამ შეადგინა ანარიცხების მატრიცა, რომელიც ეყრდნობა საკრედიტო ზარალის წარსულში მიღებულ გამოცდილებას და კორექტირებულია დებიტორებისა და ეკონომიკური გარემოსთვის დამახასიათებელი პერსპექტიული ფაქტორების შესაბამისად.

საკრედიტო დაწესებულებებში განთავსებული თანხებისთვის (ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები, საბანკო ანაბრები) კომპანიამ გამოითვალა 12-თვიანი საკრედიტო ზარალი. 12-თვიანი საკრედიტო ზარალი არის აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ის ნაწილი, რომელსაც განაპირობებს ფინანსურ ინსტრუმენტებზე დეფოლტის შემთხვევების შესაძლო დადგომა საანგარიშგებო თარიღიდან 12 თვის განმავლობაში. თუმცა, როდესაც აქტივის წარმოშობიდან საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად არის გაზრდილი, ანარიცხი შეიქმნება არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მიხედვით.

კომპანია, როგორც წესი, ფინანსურ აქტივს გადაუხდელად მიიჩნევს, როდესაც ხელშეკრულებით გათვალისწინებული გადახდები 120 დღით გვიანდება. თუმცა, გარკვეულ შემთხვევებში, კომპანიამ შეიძლება ფინანსური აქტივი ვადაგადაცილებულად მაშინაც მიიჩნიოს, როდესაც შიდა ან გარე ინფორმაცია მიანიშნებს იმაზე, რომ კომპანია სავარაუდოდ სრულად ვერ მიიღებს დაუფარავ სახელშეკრულებო თანხებს, კომპანიის მფლობელობაში არსებული საკრედიტო რისკის შემცირების საშუალებების გათვალისწინების გარეშე. ფინანსური აქტივი ჩამოიწერება მაშინ, როდესაც არ არსებობს გონივრული მოლოდინი იმისა, რომ სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ამოღება მოხდება. ჩამოწერილი თანხების შემდგომი ამოღება ამცირებს ფინანსური აქტივების გაუფასურების ხარჯს მოგებაში ან ზარალში.

აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური აქტივის (ან, როცა მისაღებია, ფინანსური აქტივის ნაწილის ან მსგავსი ფინანსური აქტივების ჯგუფის ნაწილის) აღიარების შეწყვეტა (ანუ კომპანიის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშიდან ამოღება) ხდება შემდეგ შემთხვევებში:

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

- ამოიწურა აქტივიდან ფულადი სახსრების მიღების ვადა; ან
- კომპანიამ დათმო აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება, ან დაიტოვა ამგვარი უფლება, მაგრამ აიღო მესამე პირებისათვის მიღებული თანხების სრულად და დაგვიანების გარეშე გადახდის სახელშეკრულებო ვალდებულება; ან (ა) კომპანიამ გადასცა აქტივთან დაკავშირებული ყველა რისკი და სარგებელი; (ბ) კომპანიამ არც გადასცა და არც დაიტოვა აქტივთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და სარგებელი, მაგრამ გადასცა აქტივზე კონტროლი.

თუ კომპანიამ გადასცა აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება ან გააფორმა ამაზე ხელშეკრულება, იგი აფასებს, შეინარჩუნა თუ არა, ან რამდენად შეინარჩუნა, ამ აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებული რისკები და სარგებელი. თუ კომპანიამ არც გადასცა და არც დაიტოვა აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და სარგებელი, და ასევე არ გადასცა აქტივზე კონტროლი, კომპანია აგრძელებს გადაცემული აქტივის აღიარებას ამ აქტივში მისი მონაწილეობის შენარჩუნების გამო. ასეთ შემთხვევაში კომპანია მასთან დაკავშირებულ ვალდებულებასაც აღიარებს. გადაცემული აქტივი და მასთან დაკავშირებული ვალდებულება ფასდება ისე, რომ ასახავდეს კომპანიის მიერ შენარჩუნებულ უფლებებსა და მოვალეობებს.

უწყვეტი გამოყენება, რომელსაც აქვს გადაცემულ აქტივზე ერთგვარი გარანტიის ფორმა, ფასდება უმცირესით აქტივის თავდაპირველ საბალანსო ღირებულებასა და იმ მაქსიმალური თანხას შორის, რომლის გადახდაც შესაძლოა კომპანიას დასჭირდეს.

ფინანსური ვალდებულებები

თავდაპირველი აღიარება და შეფასება

თავდაპირველი აღიარებისას ფინანსური ვალდებულებები ნაწილდება შემდეგ კატეგორიებში: რეალური ღირებულებით შეფასებული ფინანსური ვალდებულებები, მოგებასა და ზარალში ასახვით, სესხები და ნასესხები სახსრები, ან წარმოებული ვალდებულებები, რომლებიც განკუთვნილია ჰეჯირების ინსტრუმენტებად ეფექტური ჰეჯირების განხორციელების დროს.

ყველა ფინანსური ვალდებულების აღიარება თავდაპირველად ხდება რეალური ღირებულებით და, სესხებისა და ნასესხები სახსრების და ვალდებულებების შემთხვევაში, აკლდება მათთან უშუალოდ დაკავშირებული გარიგების დანახარჯები.

კომპანიის ფინანსური ვალდებულებები 2022 წლისა და 2021 წლის 31 დეკემბრისთვის მოიცავს სავაჭრო ვალდებულებას, სხვა მოკლევადიან ვალდებულებებს, საიჯარო ვალდებულებებს და სესხებსა და ნასესხებ სახსრებს.

შემდგომი შეფასება

ფინანსური ვალდებულებების შეფასება დამოკიდებულია მათ კლასიფიკაციაზე:

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური ვალდებულებები (სესხები და ნასესხები სახსრები).

ეს კატეგორია კომპანიისთვის ყველაზე აქტუალურია. თავდაპირველი აღიარების შემდეგ სესხებისა და გადასახდელი ანგარიშების შეფასება ხდება ამორტიზებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. შემოსულობის და ზარალის აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში ვალდებულების აღიარების შეწყვეტის შემთხვევაში, აგრეთვე ამორტიზაციის პროცესში ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ამორტიზებული ღირებულება გამოიანგარიშება შესყიდვის ყოველგვარი დისკონტის ან პრემიის, აგრეთვე იმ საზღაურის თუ დანახარჯების გათვალისწინებით, რომლებიც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის განუყოფელი ნაწილია. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით დარიცხული ცვეთა აისახება მოგების ან ზარალის ანგარიშგებაში ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯების სახით. ეს კატეგორია, როგორც წესი, ნასესხები სახსრებზე ვრცელდება.

აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური ვალდებულებების აღიარება წყდება მაშინ, როდესაც ისინი იფარება, ბათილდება ან ამოიწურება.

როდესაც არსებული ფინანსური ვალდებულება ჩანაცვლდება სხვა ვალდებულებით იმავე კრედიტორის წინაშე, რომელსაც მეტწილად განსხვავებული პირობები აქვს ან თუ არსებული ვალდებულების პირობები მეტწილად შეიცვლება, ასეთი ჩანაცვლება ან ცვლილება აღირიცხება, როგორც საწყისი ვალდებულების აღიარების შეწყვეტა და ახალი ვალდებულების აღიარება, ხოლო განსხვავება შესაბამის საბალანსო ღირებულებებს შორის აისახება მოგების ან ზარალის ანგარიშგებაში.

ფინანსური ინსტრუმენტების ურთიერთგადაფარვა

ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები ურთიერთგადაიფარება და წმინდა თანხა აისახება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, თუ არსებობს აღიარებული თანხების ურთიერთგადაფარვის იურიდიული უფლება და ურთიერთგაქვითვის ან ერთდროულად აქტივის რეალიზაციისა და ვალდებულებების დაფარვის განზრახვა.

(k) რეალური ღირებულების შეფასება

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური ინსტრუმენტების რეალური ღირებულებები წარმოდგენილია ფინანსურ ანგარიშგებაში.

რეალური ღირებულება არის თანხა, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვის შედეგად, ან გადაიხდება ვალდებულების გადაცემის შედეგად ბაზრის მონაწილეებს შორის ჩვეულებრივი გარიგების პირობებში შეფასების თარიღისთვის. რეალური ღირებულების შეფასება იმ დაშვებას ეყრდნობა, რომ აქტივის გაყიდვის ან ვალდებულების გადაცემის გარიგება შედგება:

- აქტივის ან ვალდებულების ძირითად ბაზარზე, ან
- ძირითადი ბაზრის არარსებობის შემთხვევაში, აქტივის ან ვალდებულებისთვის ყველაზე ხელსაყრელ ბაზარზე.

კომპანიას უნდა შეეძლოს ძირითად ან ყველაზე ხელსაყრელ ბაზარზე წვდომის მოპოვება შეფასების თარიღისთვის. .

აქტივის ან ვალდებულების რეალური ღირებულების შეფასება ხორციელდება იმ დაშვების საფუძველზე, რომ ბაზრის მონაწილეები აქტივის ან ვალდებულების შეფასებისას იმოქმედებენ თავიანთი ეკონომიკური ინტერესების მაქსიმალური გათვალისწინებით.

არაფინანსური აქტივის რეალური ღირებულების შეფასება უნდა ითვალისწინებდეს ბაზრის მონაწილის შესაძლებლობას მიიღოს ეკონომიკური სარგებელი ამ აქტივის საუკეთესოდ და ეფექტიანად გამოყენებით, ან ბაზრის სხვა მონაწილისათვის მიყიდვით, რომელიც ამ აქტივს საუკეთესოდ და ეფექტიანად გამოიყენებს.

კომპანია ირჩევს შეფასების მეთოდებს, რომლებიც შესაფერისია არსებული გარემოებებისთვის და რომელთა გამოყენებითაც რეალური ღირებულების შესაფასებლად საკმარისი მონაცემები მოიძებნება, რომლებიც მაქსიმალურად იყენებს საბაზრო მონაცემებს და მინიმალურად - არასაბაზრო მონაცემებს.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ყველა აქტივი და ვალდებულება, რომელთა რეალური ღირებულება შეფასებულია ან ასახულია ფინანსურ ანგარიშგებაში, დაჯგუფებულია რეალური ღირებულების ქვემოთ მოცემული იერარქიის მიხედვით, იმ ყველაზე დაბალი დონის მონაცემის საფუძველზე, რომელიც მნიშვნელოვანია რეალური ღირებულების შეფასებისთვის:

- დონე 1 – იდენტური აქტივების ან ვალდებულების კოტირებული (არაკორექტირებული) საბაზრო ფასები აქტიურ ბაზრებზე;
- დონე 2 – ღირებულების შეფასების მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შესაძლებელია რეალური ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის მონაცემის პირდაპირი ან არაპირდაპირი განსაზღვრა;
- დონე 3 – ღირებულების შეფასების მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შეუძლებელია რეალური ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის მონაცემის განსაზღვრა

კომპანია განსაზღვრავს ფინანსურ ანგარიშგებაში რეგულარულად აღიარებული აქტივებისა და ვალდებულებების იერარქიის სხვადასხვა დონეებში გადასვლის ფაქტს კატეგორიზაციის განმეორებითი შეფასებით (მთლიანი რეალური ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის მონაცემის საფუძველზე) ანგარიშგების ყოველი პერიოდის ბოლოსთვის.

რეალური ღირებულების შესახებ ინფორმაციის წარმოდგენის მიზნით, კომპანიამ განსაზღვრა აქტივებისა და ვალდებულებების კლასები მათი დანიშნულების, მახასიათებლებისა და რისკების, ასევე რეალური ღირებულების ზემოაღნიშნულ იერარქიაში მათი დონის საფუძველზე.

(l) მარაგები

მარაგები ფასდება თვითღირებულებასა და ნეტო სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესით. კომპანიის მფლობელობაში არსებული სასაქონლო-მატერიალური მარაგები, ძირითადად, შედგება საწარმოო პროცესში გამოყენებული ნედლეულისა და მასალებისგან, ტექნიკური მომსახურების და მშენებლობის პროცესში გამოყენებული სათადარიგო ნაწილებისგან და სარემონტო მასალებისგან და მზა პროდუქციისგან, რომელსაც კომპანია შემდეგ ყიდის.

მარაგების თვითღირებულება განისაზღვრება საშუალო შეწონილი ღირებულების მეთოდით და შეიცავს შეძენაზე გაწეულ დანახარჯებს, გარდაქმნის ხარჯს და ამჟამინდელ მდებარეობამდე და მდგომარეობამდე მათ მისაყვანად გაწეულ სხვა დანახარჯებს.

გაუფასურების ზარალის დასადგენად ყოველწლიურად ხორციელდება არალიკვიდური მარაგების ანალიზი და ინვენტარიზაციის პროცედურა და აღმოჩენილი მოძველებული ერთეულები, ასეთის არსებობის შემთხვევაში, ჩამოიწერება მარაგების გაუფასურების ანარიცხის ანგარიშში ასახვით.

(m) გადახდილი ავანსები

გადახდილი ავანსები აღირიცხება გაუფასურებით შემცირებული თვითღირებულებით. გადახდილი ავანსები მაშინ კლასიფიცირდება გრძელვადიანად, როდესაც გადახდილ ავანსებთან დაკავშირებული საქონლის ან მომსახურების მიღება ერთი წლის შემდეგაა მოსალოდნელი ან მაშინ, როდესაც გადახდილი ავანსები უკავშირდება აქტივს, რომელიც, თავდაპირველი აღიარებისას, თვითონ იქნება კლასიფიცირებული გრძელვადიანად.

აქტივების შესაძენად გადახდილი ავანსები გადაიტანება აქტივის საბალანსო ღირებულებაში, როგორც კი კომპანია მოიპოვებს აქტივზე კონტროლს და მოელის აქტივიდან სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მიღებას. სხვა გადახდილი ავანსები ასახულია სხვა მოკლევადიან აქტივებში.

თუ არსებობს მინიშნება, რომ კომპანიამ შესაძლოა ვერ მიიღოს გადახდილ ავანსთან დაკავშირებული აქტივი, საქონელი ან მომსახურება, გადახდილი ავანსის საბალანსო ღირებულება შესაბამისად ჩამოიწერება.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

(n) ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში წარმოდგენილი ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები შედგება ბანკებში განთავსებული მიმდინარე ანგარიშებისგან და ნაღდი ფულის ნაშთისგან სალაროში. ნაშთები, რომელთა სავალუტო კონვერტაცია ან ვალდებულების დასაფარად გამოყენება შეზღუდულია საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ მინიმუმ თორმეტი თვის განმავლობაში, ასახულია გრძელვადიან აქტივებში, და არა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებში.

(o) ანარიცხები

ანარიცხების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც კომპანიას აქვს მოკლევადიანი (იურიდიული ან კონსტრუქციული) ვალდებულებები წარსულში მომხდარი მოვლენების გამო, ვალდებულებების შესასრულებლად მოსალოდნელია ეკონომიკური სარგებლის მქონე რესურსების გადინება და ვალდებულებების მოცულობის მეტ-ნაკლები სიზუსტით შეფასება არის შესაძლებელი.

თუ ფულის დროითი ღირებულების გავლენა მნიშვნელოვანია, ანარიცხების დისკონტირება ხდება მიმდინარე დაბეგვრამდელი განაკვეთით, რომელიც საჭიროების შემთხვევაში ასახავს ამ ვალდებულებისთვის დამახასიათებელ რისკებს. დისკონტირების გამოყენებისას ანარიცხი იზრდება დისკონტირების განაკვეთით, დროის გასვლის გამო.

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და განსჯა სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას

კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების მომზადება ხელმძღვანელობის მხრიდან მოითხოვს გარკვეულ განსჯას, შეფასებებსა და დაშვებებს, რაც გავლენას ახდენს ანგარიშგებაში წარმოდგენილი შემოსავლის, ხარჯების, აქტივებისა და ვალდებულებების ოდენობაზე. ამ დაშვებებისა და შეფასებების სუბიექტური ხასიათის გამო შეიძლება მნიშვნელოვანი კორექტირებების შეტანა გახდეს საჭირო მომავალი პერიოდების აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებაში.

კომპანიისთვის დამახასიათებელი რისკებისა და განუსაზღვრელობის შესახებ სხვა ინფორმაცია წარმოდგენილია 23-ე შენიშვნაში.

შეფასებები

ქვემოთ აღწერილია მომავალთან დაკავშირებით გაკეთებული ძირითადი დაშვებები და შეფასებებთან დაკავშირებული განუსაზღვრელობები საანგარიშო თარიღისათვის, რომელთა გამოც მომავალ ფინანსურ წელს შეიძლება საჭირო გახდეს მნიშვნელოვანი კორექტირების შეტანა აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებაში.

კომპანიამ თავისი დაშვებებისა და შეფასებების საფუძვლად გამოიყენა ის ინფორმაცია, რომელიც ხელმისაწვდომი იყო ფინანსური ანგარიშგების მომზადების დროს. თუმცა, არსებული გარემოებები და დაშვებები მომავალ მოვლენებთან დაკავშირებით შეიძლება შეიცვალოს ბაზარზე ან გარემოებებში ისეთი ცვლილებების გამო, რაც არ ექვემდებარება კომპანიის კონტროლს. ასეთი ცვლილებები დაშვებებში აისახება მათი დადგომისთანავე.

დაკავშირებულ მხარეებთან ოპერაციების თავდაპირველი აღიარება. ჩვეულებრივი სამეურნეო საქმიანობისას კომპანია დაკავშირებულ მხარეებთან ოპერაციებს ახორციელებს. ბასს 39-ით მოითხოვება ფინანსური ინსტრუმენტების თავდაპირველი აღიარება მათი რეალური ღირებულების საფუძველზე. განსჯა გამოიყენება იმის განსაზღვრისთვის, გარიგებების ფასი საბაზრო საპროცენტო განაკვეთებით განისაზღვრება თუ არასაბაზრო განაკვეთებით, როდესაც მსგავსი გარიგებების აქტიური ბაზარი არ არსებობს. განსჯა ემყარება დაუკავშირებელ მხარეებთან მსგავსი სახის ოპერაციების ფასწარმოქმნასა და ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის ანალიზს.

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და განსჯა სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას (გაგრძელება)

ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადა

ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადის განსაზღვრა განსჯის საკითხია და ეფუძნება მსგავს აქტივებთან დაკავშირებულ გამოცდილებას. აქტივებში განივთებული სამომავლო ეკონომიკური სარგებელი ძირითადად გამოყენებისას მოიხმარება. თუმცა, სხვა ფაქტორები, როგორიცაა მაგალითად ტექნიკური ან კომერციული მოძველება და ცვეთა, ხშირად იწვევენ აქტივებში განივთებული ეკონომიკური სარგებლის შემცირებას. ხელმძღვანელობამ დარჩენილი სასარგებლო მომსახურების ვადები შეაფასა აქტივების ამჟამინდელი ტექნიკური მდგომარეობისა და იმ პერიოდის შესაბამისად, რომლის განმავლობაში მოსალოდნელია, რომ აქტივები სარგებელს გამოიმუშავებენ კომპანიისთვის. გათვალისწინებული იქნა შემდეგი ძირითადი ფაქტორები: (ა) აქტივების მოსალოდნელი გამოყენება; (ბ) მოსალოდნელი ფიზიკური ცვეთა, რაც დამოკიდებულია საოპერაციო ფაქტორებზე და მოვლა-შენახვის პროგრამაზე; და (გ) საბაზრო პირობების ცვლილებებით გამოწვეული ტექნიკური ან კომერციული მოძველება.

სავაჭრო მოთხოვნის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალისთვის შექმნილი ანარიცხები

კომპანია სავაჭრო მოთხოვნისთვის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოსათვლელად ანარიცხების მატრიცას იყენებს. ანარიცხების ოდენობები ეყრდნობა ვადაგადაცილებული დღეების რაოდენობას.

ანარიცხების მატრიცა თავდაპირველად ეყრდნობა კომპანიის დეფოლტის ისტორიულ მაჩვენებლებს, რომლებიც კორექტირებულია საპროგნოზო ინფორმაციით.

თითოეული საანგარიშგებო თარიღისთვის განახლდება გადაუხდელობის (დეფოლტის) ისტორიული მაჩვენებლები. მსხვილი კომპანიებისთვის კომპანია ანარიცხებს ინდივიდუალურად აფასებს.

ინფორმაცია კომპანიის სავაჭრო მოთხოვნის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალების შესახებ წარმოდგენილია 1-ელ შენიშვნაში.

განსჯა

ქვემოთ წარმოდგენილია კომპანიის სააღრიცხვო პოლიტიკის გატარების პროცესში ხელმძღვანელობის მიერ გამოთქმული მოსაზრებები, რომლებიც ყველაზე მეტად მოქმედებს ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულ თანხებზე.

რეკულტივაციის ანარიცხი

კომპანიას სასარგებლო წიაღისეულის მოპოვების რამდენიმე ლიცენზია აქვს მიღებული. ზოგადად, საქართველოს კანონმდებლობის მიხედვით, სასარგებლო წიაღისეულით მოსარგებლეები ვალდებულები არიან მოახდინონ მათ მიერ ლიცენზიის საფუძველზე დამუშავებული ტერიტორიების რეკულტივაცია. თუმცა, საქართველოს კანონმდებლობა არ არის საკმარისად დახვეწილი ამ სფეროში და არ იძლევა დაწვრილებით მითითებებს, რათა ყველა შესაძლო სიტუაცია მოიცვას. კომპანიის ხელმძღვანელობამ დეტალურად გააანალიზა თავისი ყველა ლიცენზია და გადაწყვიტა, რომ არ დაეკისრება რამე არსებითი რეკულტივაციის ხარჯები ამ ლიცენზიების ვადის გასვლის შემთხვევაში ან მათი გამოყენების დროს, ვინაიდან შეუძლებელია ლიცენზიების საფუძველზე დამუშავებული ტერიტორიების რეკულტივაცია, რადგან ლიცენზიით გათვალისწინებული ტერიტორია განსაზღვრულია, როგორც წიაღისეულის მოპოვების არეალი და, საქართველოს კანონმდებლობის თანახმად, ასეთ ტერიტორიებზე რეკულტივაცია დაუშვებელია.

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და განსჯა სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას (გაგრძელება)

გარდა ამისა, სასარგებლო წიაღისეულის მარაგები ლიცენზიით გათვალისწინებულ ტერიტორიაზე აღემატება იმ მთლიან რაოდენობას, რომლის მოპოვების უფლებაც კომპანიას აქვს სალიცენზიო პერიოდის განმავლობაში, რაც მთავრობას საშუალებას აძლევს, სამთო-მოპოვებითი სამუშაოების უფლებები გადასცეს სხვა საწარმოს მას შემდეგ, რაც ამოიწურება ამჟამად კომპანიის ხელთ არსებული ლიცენზიის ვადა. გამორიცხული არ არის, რომ კანონმდებლობა მომავალში შეიცვალოს და ეს ცვლილებები კომპანიის მიმდინარე ლიცენზიებზეც აისახოს. კომპანიას არ უღიარებია რეკულტივაციის ანარიცხები წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაში. ამ ანარიცხებმა შეიძლება არსებითი გავლენა მოახდინოს ფინანსურ ანგარიშგებაზე, თუ მათი შექმნა საჭირო გახდება.

5. ახალი ან გადასინჯული სტანდარტებისა და ინტერპრეტაციების მიღება

ახალი შესწორებული სტანდარტები რომლებიც ძალაში შევიდა 2022 წლის 1 იანვარს, თუმცა არ ჰქონია არსებითი გავლენა კომპანიაზე არის შემდეგი:.

შემოსულობა გამიზნულ გამოყენებამდე; წამგებიანი კონტრაქტები - ხელშეკრულების პირობების შესრულების დანახარჯები, მინიშნება კონცეპტუალურ საფუძვლებზე - მცირემასშტაბიანი ცვლილებები ბასს 16-ში, ბასს 37-სა და ფასს 3-ში, და ფასს-ების წლიური გაუმჯობესებები, 2018-2020 – ცვლილებები ფასს 1-ში, ფასს 9-ში, ფასს 16-სა და ბასს 41-ში (გამოცემულია 2020 წლის 14 მაისს, ძალაში შედის 2022 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის).

- ბასს 16-ში ცვლილებით აკრძალულია საწარმოს მიერ ძირითადი საშუალებების ღირებულებიდან იმ შემოსავლის გამოქვითვა, რომელიც მიღებულია ისეთი ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან, რომელთაც საწარმო გამიზნული დანიშნულებით ამზადებს. მსგავსი ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი, მათი წარმოების დანახარჯებთან ერთად, მოგება-ზარალში აღიარდება. საწარმო ბასს 2-ს გამოიყენებს ამ მუხლების ღირებულების შესაფასებლად. ღირებულება არ შეიცავს იმ აქტივის ცვეთას, რომლის ტესტირებაც მიმდინარეობს, რადგან ის მზად არ არის გამიზნული დანიშნულებით გამოყენებისთვის. ბასს 16-ში ცვლილებით ასევე განმარტებულია, რომ აქტივის ტექნიკური და ფიზიკური შედეგების შეფასებისას საწარმო „ახორციელებს ტესტირებას, რათა დაადგინოს აქტივი სათანადოდ ფუნქციონირებს თუ არა“. აქტივის ფინანსური შედეგები შეუსაბამოა ამ შეფასებისთვის. ამგვარად, აქტივი შეიძლება ვარგისი იყოს ხელმძღვანელობის მიერ გამიზნული დანიშნულებით გამოყენებისთვის და მას ცვეთა ერიცხებოდეს მანამ, სანამ ის მიაღწევს საოპერაციო შედეგების დონეს, რომელსაც ხელმძღვანელობა მოელის.

- ბასს 37-ში ცვლილებით განმარტებულია „ხელშეკრულების შესრულების დანახარჯების“ მნიშვნელობა. ახსნილია, რომ ხელშეკრულების შესრულების პირდაპირი დანახარჯები მოიცავს ამ ხელშეკრულების შესრულების ნაზარდ დანახარჯებს; ასევე, მის შესრულებასთან დაკავშირებული სხვა დანახარჯების განაწილებას. ცვლილებაში განმარტებულია ასევე, რომ წამგებიანი ხელშეკრულებისთვის ცალკე ანარიცხის გაკეთებამდე საწარმო აღიარებს იმ აქტივების გაუფასურების ზარალს, რომლებიც გამოყენებულ იქნა ამ ხელშეკრულების შესრულებისთვის, ნაცვლად ამ ხელშეკრულებისთვის გამოყოფილი აქტივებისა.

5. ახალი ან გადასინჯული სტანდარტებისა და ინტერპრეტაციების მიღება (გაგრძელება)

- ფასს 3-ში ცვლილება შევიდა 2018 წლის ფინანსური ანგარიშგების კონცეპტუალურ საფუძვლებთან მიმართებით, რათა განისაზღვროს აქტივი ან ვალდებულება საწარმოთა გაერთიანებისას. ამ ცვლილებამდე ფასს 3 ეყრდნობოდა 2001 წლის ფინანსური ანგარიშგების კონცეპტუალურ საფუძვლებს. ამასთან, ფასს 3-ს ახალი გამონაკლისი დაემატა ვალდებულებებისა და პირობითი ვალდებულებებისთვის. გამონაკლისი გულისხმობს, რომ საწარმომ, რომელიც ფასს 3-ს იყენებს, ზოგიერთი სახის ვალდებულებებსა და პირობით ვალდებულებებთან მიმართებით უნდა გამოიყენოს ბასს 37 ან ფასიკ 21, ნაცვლად 2018 წლის ფინანსური ანგარიშგების კონცეპტუალურ საფუძვლებისა. ამ ახალი გამონაკლისის გარეშე საწარმო ისეთ ვალდებულებებს აღიარებდა საწარმოთა გაერთიანებაში, რომლებსაც ის არ აღიარებდა ბასს 37-ის შესაბამისად. ამგვარად, საწარმოს შეძენისთანავე მოუწევდა მსგავსი ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტა და შემოსულობის აღიარება, რომელიც ეკონომიკურ შემოსულობას არ წარმოადგენს. ამასთან, განმარტებულია, რომ შემძენმა პირობითი აქტივები არ უნდა აღიაროს შეძენის თარიღით, როგორც ბასს 37-ში არის განმარტებული.

- ფასს 9-ში შეტანილი ცვლილება ეხება იმის განსაზღვრას, რომელიც საზღაური უნდა შევიდეს ფინანსური ვალდებულებების აღიარებისთვის ჩატარებულ 10%-ის ტესტში. ღირებულება ან საზღაური შეიძლება გადახდილ იქნეს მესამე მხარის ან გამსესხებლისთვის. ამ ცვლილების მიხედვით მესამე მხარისთვის გადახდილი ღირებულება ან საზღაური არ უნდა შევიდეს აღნიშნულ 10%-ის ტესტში.

- ცვლილება შევიდა მე-13 საილუსტრაციო მაგალითში, რომელიც თან ერთვის ფასს 16-ს, რათა ამოღებულიყო საიჯარო ქონების გაუმჯობესებასთან დაკავშირებით მეიჯარის მიერ განხორციელებული გადახდების ილუსტრირება. ამ ცვლილების მიზეზია საიჯარო შეღავათების გადახდების აღრიცხვასთან დაკავშირებული გაურკვევლობის გამორიცხვა.

- ფასს 1-ით ნებადართულია გამონაკლისის გამოყენება, თუ შვილობილი საწარმო ძირითად საწარმოზე გვიან მიიღებს ფასს-ებს. შვილობილ საწარმოს შეუძლია თავისი აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებით შეფასება, რაც აისახება ძირითადი საწარმოს კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში, ძირითადი საწარმოს ფასს-ებზე გადასვლის თარიღის საფუძველზე, თუ შესწორებები არ ყოფილა შეტანილი კონსოლიდირების პროცედურებისთვის და საწარმოთა იმ გაერთიანების ეფექტისთვის, რომლის ფარგლებში ძირითადმა საწარმომ შეიძინა შვილობილი საწარმო. ფასს 1-ში ცვლილება შევიდა, რათა საწარმოებს, რომლებმაც ფასს 1-ის აღნიშნული გამონაკლისით ისარგებლეს, შეძლებოდათ ასევე კუმულაციური გადაყვანის სხვაობების შეეფასებინათ ძირითადი საწარმოს მიერ ანგარიშგებული თანხებით, ძირითადი საწარმოს ფასს-ებზე გადასვლის თარიღის საფუძველზე. ფასს 1-ის აღნიშნული ცვლილება ვრცელდება ზემოაღნიშნულ კუმულაციურ გადაყვანის სხვაობებზე, რათა შემცირდეს პირველად შემომღებთა დანახარჯები. ეს ცვლილება ვრცელდება ასევე მეკავშირე საწარმოებსა და ერთობლივ საქმიანობებზე, რომლებიც ფასს 1-ის იგივე გამონაკლისით სარგებლობენ.

ამოღებულ იქნა მოთხოვნა საწარმოების მიმართ, რომ რეალური ღირებულების ბასს 41-ის მიხედვით შეფასებისას გამოერიცხათ ფულადი ნაკადები დაბეგვრისთვის. ამ ცვლილების მიზანია სტანდარტის იმ მოთხოვნასთან შესაბამისობა, რომელიც გულისხმობს ფულადი ნაკადების დაბეგვრის შემდეგ საფუძველზე დისკონტირებას.

6. საბუღალტრო აღრიცხვასთან დაკავშირებული სიახლეები

ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომელთა მიღება სავალდებულოა 2023 წლის 1 იანვარს ან შემდეგომ პერიოდებში და რომელთა ადრე გამოყენებაც კომპანიას არ დაუწყია, არის შემდეგი:

გადავადებული გადასახადი, რომელიც დაკავშირებულია ერთი გარიგებიდან წარმოქმნილ აქტივებთან და ვალდებულებებთან- შესწორებები ბასს 12-სთვის (გამოცემულია 2021 წლის 7 მაისს და ძალაშია 2023 წლის 1 იანვრიდან ან მის შემდგომ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). ბასს 12-ში შეტანილი ცვლილებები განსაზღვრავს, თუ როგორ უნდა მოხდეს გადავადებული გადასახადის აღრიცხვა ისეთ ოპერაციებზე, როგორიცაა საიჯარო და ექსპლუატაციიდან ამოღების ვალდებულებები. განსაზღვრულ გარემოებებში, საწარმოები თავისუფლდებიან გადავადებული გადასახადის აღიარებისგან, როდესაც ისინი პირველად აღიარებენ აქტივებს ან ვალდებულებებს. მანამდე არსებობდა გაურკვევლობა იმის თაობაზე, ეხებოდა თუ არა შეღავათი ისეთ გარიგებებს, როგორიცაა საიჯარო და ექსპლუატაციის გაუქმების ვალდებულებები - ოპერაციები, რომელთათვისაც აღიარებულია როგორც აქტივი, ისე ვალდებულება. ცვლილებების თანახმად, შეღავათი არ მოქმედებს და საწარმოები ვალდებულნი არიან აღიარონ გადავადებული გადასახადი ამ ოპერაციებზე. ცვლილებების თანახმად, კომპანიები ვალდებულნი არიან აღიარონ გადავადებული გადასახადი ოპერაციებზე, რომლებიც თავდაპირველი აღიარებისას წარმოშობს დასაბეგრი და გამოქვითვადი დროებითი სხვაობების თანაბარ რაოდენობას. კომპანია ამჟამად აფასებს ამ ცვლილებების გავლენას მის ფინანსურ ანგარიშგებებზე.

ვალდებულებების გრძელვადიანად და მოკლევადიანად კლასიფიკაცია, ბასს 1-ის შესწორებები (გამოცემულია 2020 წლის 23 იანვარს და ძალაში შედის წლიური პერიოდებისთვის, რომლებიც იწყება 2022 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ). ამ ვიწრო მასშტაბის შესწორებებით ირკვევა, რომ ვალდებულებები კლასიფიცირდება როგორც მოკლევადიანი ან გრძელვადიანი, საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს არსებული უფლებების გათვალისწინებით. ვალდებულებები არ წარმოადგენს მოკლევადიანს, თუ საწარმოს საანგარიშო პერიოდის ბოლოს აქვს არსებითი უფლება გადაავადოს ანგარიშსწორება სულ მცირე თორმეტი თვით. სახელმძღვანელო მითითებები აღარ მოითხოვს მსგავსი უფლების უპირობობას. ხელმძღვანელობის მოლოდინი, შემდგომში გამოიყენებს თუ არა ის ანგარიშსწორების გადავადების უფლებას, არ ახდენს გავლენას ვალდებულებების კლასიფიკაციაზე. გადავადების უფლება არსებობს მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ საწარმო, საანგარიშო პერიოდის ბოლოს, აკმაყოფილებს შესაბამის პირობებს. ვალდებულება კლასიფიცირდება, როგორც მოკლევადიანი, თუ საანგარიშო თარიღამდე ან თარიღისთვის რაიმე პირობა დაირღვა და მიუხედავად იმისა, სესხის გამცემისგან ამ პირობაზე უარი მოპოვებული არის თუ არა საანგარიშო პერიოდის დასრულების შემდეგ. და პირიქით, სესხი კლასიფიცირდება, როგორც მოკლევადიანი, თუ სასესხო შეთანხმება დაირღვა საანგარიშო პერიოდის შემდეგ. გარდა ამისა, შესწორებები მოიცავს ისეთი ვალის კლასიფიკაციის მოთხოვნების განმარტებას, რომლის ანგარიშსწორებაც კომპანიას მისი საკუთარ კაპიტალად გარდაქმნით შეუძლია. „ანგარიშსწორება“ განისაზღვრება, როგორც ვალის ფულადი სახსრებით, ეკონომიკური სარგებლის შემცველი სხვა რესურსებით, ან საწარმოს საკუთარი კაპიტალის ინსტრუმენტებით დაფარვა. არსებობს გამონაკლისი გარდაქმნად ინსტრუმენტებზე, რომლებიც შეიძლება გარდაიქმნას კაპიტალად, თუმცა მხოლოდ იმ ინსტრუმენტებისთვის, სადაც გარდაქმნის შესაძლებლობა კლასიფიცირებულია, როგორც კაპიტალის ინსტრუმენტი, როგორც რთული ფინანსური ინსტრუმენტის ცალკე კომპონენტი. კომპანია ამჟამად აფასებს ამ ცვლილებების გავლენას მის ფინანსურ ანგარიშგებებზე.

ვალდებულებების გრძელვადიანად და მოკლევადიანად კლასიფიკაცია, ძალაში შესვლის თარიღის გადავადება- ბასს 1-ის შესწორებები (გამოცემულია 2020 წლის 15 ივლისს და ძალაში შესული იმ წლიური პერიოდებისთვის, რომლებიც დაიწყო 2023 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ). ბასს 1-ის შესწორებები ვალდებულებების მოკლევადიანად და გრძელვადიანად კლასიფიცირების შესახებ გამოიცა 2020 წლის იანვარში და მისი ძალაში შესვლის თარიღი გადავადდა 2022 წლის 1 იანვრამდე. Covid-19 პანდემიის საპასუხოდ, ძალაში შესვლის თარიღი გადავადდა ერთი წლით, რათა კომპანიებს შესწორებული სახელმძღვანელო მითითებების შედეგად კლასიფიკაციის ცვლილების დანერგვისთვის მეტი დრო ჰქონდეთ. კომპანია ამჟამად აფასებს ამ ცვლილებების გავლენას მის ფინანსურ ანგარიშგებებზე.

6 საბუღალტრო აღრიცხვასთან დაკავშირებული სიახლეები (გაგრძელება)

ბასს 8-ში შესწორებები: სააღრიცხვო შეფასებების განმარტება (გამოცემულია 2021 წლის 12 თებერვალს და მოქმედებს წლიური პერიოდებისთვის, რომლებიც იწყება 2023 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ). ბასს 8-ის დამატებითმა შესწორებამ განმარტა, თუ როგორ უნდა განასხვაონ კომპანიებმა სააღრიცხვო პოლიტიკის ცვლილებები სააღრიცხვო შეფასებების ცვლილებებისაგან.

კომპანია ამჟამად აფასებს ამ ცვლილებების გავლენას მის ფინანსურ ანგარიშგებებზე.

ბასს 1-ში და ფასს-ის პრაქტიკულ დებულება 2-ში განხორციელებული ცვლილებები: სააღრიცხვო პოლიტიკის განმარტება (გამოცემულია 2021 წლის 12 თებერვალს და ძალაშია 2023 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). ბასს 1-ში შეტანილია ცვლილებები, რათა კომპანიებს მოეთხოვოთ განმარტონ თავიანთი არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაცია და არა მათი მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკა. შესწორებით გათვალისწინებული იქნა არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის განსაზღვრება. შესწორებით ასევე განმარტეს, რომ სააღრიცხვო პოლიტიკის ინფორმაცია, სავარაუდოდ, არსებითი იქნება, თუ მის გარეშე, ფინანსური ანგარიშგების მომხმარებლებს არ შეეძლებათ გაეცნონ ფინანსურ ანგარიშგებაში მოცემულ სხვა არსებით ინფორმაციას. შესწორებამ წარმოადგინა სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის საილუსტრაციო მაგალითები, რომლებიც, სავარაუდოდ, არსებითად ჩაითვლება საწარმოს ფინანსური ანგარიშგებისათვის. გარდა ამისა, ბასს 1-ში შესწორებით დაზუსტდა, რომ არაარსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაცის გამჟღავნება საჭირო არ არის. ამასთან, თუ იგი გამჟღავნდა, ეს არ უნდა ფარავდეს არსებით ინფორმაციას სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ. ამ შესწორების მხარდასაჭერად, ფასს - ის პრაქტიკული დებულება 2, „არსებითობის განსჯის განხორციელება“ ასევე შეიცვალა, რათა უზრუნველყოფილი ყოფილიყო სახელმძღვანელო მითითებები, თუ როგორ უნდა გამოყენებულიყო არსებითობის კონცეფცია სააღრიცხვო პოლიტიკის გამჟღავნებისას. კომპანია ამჟამად აფასებს ამ ცვლილებების გავლენას მის ფინანსურ ანგარიშგებებზე.

ფასს 17 - „სადაზღვევო ხელშეკრულებები“-(გამოცემულია 2017 წლის 18 მაისს, ძალაში შედის 2023 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ). ფასს 17-ით ჩანაცვლდა ფასს 4, რომელიც კომპანიებს აძლევდა თავისუფლებას, რათა გაეგრძელებინათ სადაზღვევო ხელშეკრულებების ბუღალტრული აღრიცხვის წარმოება, არსებული პრაქტიკის მიხედვით. შედეგად, ინვესტორებისათვის რთული იყო სხვაგვარად მსგავსი სადაზღვევო კომპანიების ფინანსური საქმიანობის შედეგების შედარება. ფასს 17 არის ერთ პრინციპზე დაფუძნებული სტანდარტი ყველა ტიპის სადაზღვევო ხელშეკრულებების აღრიცხვისათვის, მათ შორის მზღვეველის მიერ ფლობილი გადაზღვევის ხელშეკრულებებისათვის. სტანდარტით მოითხოვება სადაზღვევო ხელშეკრულების ჯგუფების აღიარება და აღრიცხვა: (i) სამომავლო ფულადი ნაკადების რისკის გათვალისწინებით კორექტირებული დისკონტირებული ღირებულებით (სრული ფულადი ნაკადები), რომლებიც მოიცავს ყველა არსებულ ინფორმაციას, სრული ფულადი ნაკადების შესახებ, ბაზარზე დაკვირვებად ინფორმაციასთან თანმიმდევრული გზით; მიმატებული (თუ ეს ღირებულება ვალდებულებაა) ან გამოკლებული (თუ ეს ღირებულება აქტივია); (ii) თანხა, რომელიც წარმოადგენს გამოუმუშავებელ მოგებას ამ კომპანიას ხელშეკრულებებში (სახელშეკრულებო მომსახურების მარჟა). მზღვეველები აღიარებენ სადაზღვევო ხელშეკრულებების კომპანიიდან მიღებულ მოგებას იმ პერიოდის განმავლობაში, როდესაც ისინი უზრუნველყოფენ დაზღვევას, აღებული რისკისგან გათავისუფლებამდე. თუ ხელშეკრულებების მოცემული კომპანია ზარალიანი გახდება, საწარმო ზარალს მაშინვე აღიარებს. კომპანია ამჟამად აფასებს ამ ცვლილებების გავლენას მის ფინანსურ ანგარიშგებებზე.

6 საბუღალტრო აღრიცხვასთან დაკავშირებული სიახლეები (გაგრძელება)

შესწორებები ფასს 17-სთვის და შესწორება ფასს 4-სთვის (გამოცემულია 2020 წლის 25 ივნისს და ძალაშია 2023 წლის 1 იანვრიდან ან მის შემდეგ წლიური პერიოდებისთვის). შესწორებები მოიცავს მთელ რიგ განმარტებებს ფასს 17-ის დანერგვის გასაადვილებლად , ამარტივებს სტანდარტისა და გადასვლის მოთხოვნების ნაწილს. შესწორებები ეხება ფასს 17-ის 8 სფეროს და ისინი არაა გამიზნული სტანდარტის ფუნდამენტური პრინციპების შესაცვლელად. განხორციელებულია მომდევნო შესწორებები ფასს 17-სვის:

- *ძალაში შესვლის თარიღი: ფასს 17-ის ძალაში შესვლის თარიღი (ცვლილებების ჩათვლით) გადავადებულია ორი წლით, იმ ყოველწლიური საანგარიშგებო პერიოდებისთვის, რომლებიც იწყება 2023 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ;* და ფასს 4-ში ფასს 9-ის გამოყენების დროებითი გათავისუფლების ვადის გასვლის თარიღი ასევე გადავადებულია წლიური საანგარიშო პერიოდებისთვის, რომელიც იწყება 2023 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ.
- *დაზღვევის შეძენისთვის ფულადი ნაკადების მოსალოდნელი ანაზღაურება:* საწარმოს მოეთხოვება შესყიდვის ხარჯების ნაწილის გამოყოფა ხელშეკრულების მოსალოდნელ განახლებასთან დაკავშირებით და ამ ხარჯების, როგორც აქტივის, აღიარება, სანამ საწარმო არ აღიარებს ხელშეკრულების განახლებას. საწარმოებს მოეთხოვებათ შეაფასონ აქტივის ამოღებადობა ყოველი საანგარიშგებო თარიღისთვის და ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში წარადგინონ აქტივის შესახებ კონკრეტული ინფორმაცია.

- *სახელშეკრულებო მომსახურების მარჟა, რომელიც მიკუთვნებადია საინვესტიციო მომსახურებებზე:* დაფარვის ერთეულები უნდა განისაზღვროს, როგორც სარგებლის რაოდენობის გათვალისწინებით, ასევე დაზღვევის დაფარვისა და საინვესტიციო მომსახურების სავარაუდო პერიოდის გათვალისწინებით, ცვალებადი საზღაურის მიდგომის საფუძველზე სხვა ხელშეკრულებებისა და „ინვესტიციის დაბრუნების მომსახურების” ზოგადი მოდელის მიხედვით. საინვესტიციო საქმიანობასთან დაკავშირებული ხარჯები უნდა შედიოდეს სადაზღვევო ხელშეკრულების ფარგლებში იქამდე, სანამ საწარმო ახორციელებს ისეთ საქმიანობას, რომელიც პოლისის მფლობელისთვის, დაზღვევის დაფარვიდან გამომდინარე, გაზრდის მის სარგებელს.

- *ხელახალი დაზღვევის გაფორმებული ხელშეკრულებები - ზარალის ანაზღაურება:* როდესაც საწარმო აღიარებს ზარალს ძირითადი სადაზღვევო ხელშეკრულებების პირველად აღიარების ან კომპანიისთვის წამგებიანი საბაზისო სადაზღვევო ხელშეკრულებების დამატების შედეგად, საწარმომ უნდა დააკორექტიროს დაკავშირებული კომპანიის სახელშეკრულებო მომსახურების მარჟა. ანაზღაურებული ხელახალი დაზღვევის ხელშეკრულებებისა და აღიარებული ხელახალი დაზღვევის ხელშეკრულებების შემოსულობა. ჩატარებული ხელახალი დაზღვევის ხელშეკრულებიდან მიღებული ზარალის ოდენობა განისაზღვრება ძირითად სადაზღვევო ხელშეკრულებებზე აღიარებული ზარალის და სადაზღვევო ხელშეკრულებებზე მოთხოვნების პროცენტული მაჩვენებლის გამრავლებით, რომელთა ანაზღაურებას საწარმო მოელის ხელახალი დაზღვევის ხელშეკრულებიდან. ეს მოთხოვნა ვრცელდება მხოლოდ მაშინ, როდესაც არსებული ხელახალი დაზღვევის ხელშეკრულება აღიარებულია ძირითად სადაზღვევო ხელშეკრულებებზე ზარალის აღიარებამდე ან ამავე დროს.

- *სხვა შესწორებები:* სხვა შესწორებები მოიცავს ზოგიერთი საკრედიტო ბარათის (ან მსგავსის) ხელშეკრულებების და ზოგიერთი სასესხო ხელშეკრულებების სფეროს გამორიცხვას; სადაზღვევო ხელშეკრულების აქტივებისა და ვალდებულებების წარდგენას ჯგუფების ნაცვლად პორტფელში; ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში. რისკის შემცირების შესაძლებლობის გამოყენებას იმ ფინანსური რისკების შერბილებისას, რომელიც იყენებს არსებულ ხელახალი დაზღვევის ხელშეკრულებებს და არაწარმოებულ ფინანსურ ინსტრუმენტებს რეალური ღირებულებით მოგება-ზარალში ასახვით; ბუღალტრული პოლიტიკის არჩევანს წინა შუალედურ ფინანსურ ანგარიშგებაში ფასს 17-ის გამოყენებისას გაკეთებული შეფასებების შესაცვლელად; საშემოსავლო გადასახადის გადახდებისა და ქვითრების ჩართვას, რომლებიც დაზღვევის მფლობელს კონკრეტულად ეკისრება სადაზღვევო ხელშეკრულების პირობებით, დაკვეთის შესრულების ფულად ნაკადებში, შერჩეული გარდამავალი შეღავათები და სხვა მცირე შესწორებები.

6 საბუღალტრო აღრიცხვასთან დაკავშირებული სიახლეები (გაგრძელება)

გადასვლის ოფციონი მზღვეველებისთვის, რომლებიც იყენებენ ფასს 17-ს – ცვლილებები ფასს 17-ში (გამოცემულია 2021 წლის 9 დეკემბერს და ძალაშია 2023 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). ფასს 17-ის გადასვლის მოთხოვნებში შესწორება მზღვეველებს აძლევს ოფციონს, რომელიც მიზნად ისახავს გააუმჯობესოს ინვესტორებისთვის ინფორმაციის სარგებლიანობა ფასს 17-ის თავდაპირველი გამოყენების შესახებ. ცვლილება ეხება მზღვეველების გადასვლას მხოლოდ ფასს 17-ზე და არ მოქმედებს ფასს 17-ის სხვა მოთხოვნებზე. ფასს 17-ისა და ფასს 9-ის გადასვლის მოთხოვნები გამოიყენება სხვადასხვა თარიღზე და გამოიწვევს შემდეგ ერთჯერად კლასიფიკაციის განსხვავებებს ფასს 17-ის თავდაპირველი გამოყენებისას წარმოდგენილ შედარებით ინფორმაციაში: მიმდინარე ღირებულებით შეფასებულ სადაზღვევო ხელშეკრულების ვალდებულებებსა და ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებულ ნებისმიერ ფინანსურ აქტივს შორის აღრიცხვის შეუსაბამობას; და თუ საწარმო ირჩევს ფასს 9-ისთვის შედარებითი ინფორმაციის გადაანგარიშებას, კლასიფიკაციის განსხვავებები შესადარის პერიოდში აღიარება შეწყვეტილ ფინანსურ აქტივებს (რომელზეც ფასს 9 არ გამოიყენება) და სხვა ფინანსურ აქტივებს შორის (რომლებზეც ფასს 9 გამოიყენება). ცვლილება დაეხმარება მზღვეველებს თავიდან აიცილონ ეს დროებითი ბუღალტრული შეუსაბამობები და, შესაბამისად, გაუმჯობესონ შესადარისი ინფორმაციის სარგებლიანობა ინვესტორებისთვის. ის ამას ახორციელებს მზღვეველებისთვის ფინანსური აქტივების შესახებ შესადარისი ინფორმაციის წარმოდგენის შესაძლებლობის მინიჭებით. ფასს 17-ის თავდაპირველი გამოყენებისას, ერთეულებს, შესადარისი ინფორმაციის წარმოდგენის მიზნით, მიეცემათ უფლება, გამოიყენონ კლასიფიკაციის გადაფარვა ფინანსურ აქტივზე, რომლის შესახებაც საწარმო არ განაახლებს ფასს 9-ის შედარებით ინფორმაციას. ფასს 17-ის თავდაპირველი გამოყენებისას, საწარმოებს, შესადარისი ინფორმაციის წარმოდგენის მიზნით, მიეცემათ უფლება, გამოიყენონ კლასიფიკაციის გადაფარვა ფინანსურ აქტივზე, რომლისთვისაც საწარმო არ განაახლებს ფასს 9-ის შესადარის ინფორმაციას. გადასვლის ოფციონი ხელმისაწვდომი იქნება ყოველი ინსტრუმენტისთვის ცალ-ცალკე; საწარმოს მიეცემა უფლება, წარმოადგინოს შესადარისი ინფორმაცია, თითქოს ფასს 9-ის კლასიფიკაციისა და შეფასების მოთხოვნები ამ ფინანსურ აქტივზე გამოყენებული იყო, მაგრამ არ საწარმოს მოეთხოვება, გამოიყენოს ფასს 9-ის გაუფასურების მოთხოვნები; და საწარმოს, რომელიც იყენებს ფინანსურ აქტივზე კლასიფიკაციის გადაფარვას, მოეთხოვება გამოიყენოს გონივრული და დასაბუთებული ინფორმაცია, რომელიც ხელმისაწვდომია გადასვლის თარიღისთვის, რათა დადგინდეს, თუ როგორ მოელის საწარმო, ამ ფინანსური აქტივის კლასიფიკაციას, ფასს 9-ის გამოყენებით. კომპანია ამჟამად აფასებს ფასს 17-ისა და დაკავშირებული ცვლილებების გავლენას მის ფინანსურ ანგარიშგებებზე.

შესწორებები ფასს 16-ში: იჯარა: იჯარის ვალდებულება გაყიდვასა და უკუიჯარაში (გამოცემულია 2022 წლის 22 სექტემბერს და ძალაშია 2024 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). შესწორებები ეხება გაყიდვისა და უკუიჯარის ოპერაციებს, რომლებიც აკმაყოფილებს ფასს 15-ის მოთხოვნებს გაყიდვის სახით აღრიცხვის შესახებ. ცვლილებები მოითხოვს, რომ გამყიდველმა-მოიჯარემ შემდგომში შეაფასოს ვალდებულებები, რომლებიც წარმოიქმნება გარიგებიდან და ისე, რომ არ აღიაროს რაიმე სახის შემოსულობა ან ზარალი, რომელიც დაკავშირებულია მის მიერ შენარჩუნებულ გამოყენების უფლებასთან. ეს ნიშნავს ასეთი შემოსულობის გადავადებას მაშინაც კი, თუ არსებობს ვალდებულება განხორციელდეს ცვლადი გადახდები, რომლებიც არ არის დამოკიდებული ინდექსსა თუ განაკვეთზე.

კომპანია ამჟამად აფასებს ამ ცვლილებების გავლენას მის ფინანსურ ანგარიშგებებზე.

თუ ზემოთ სხვაგვარად არ არის აღწერილი, მოსალოდნელი არ არის, რომ ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები მოახდენს მნიშვნელოვან გავლენას კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

7. ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან

ათასი ლარი	**2022**	**2021**
შემდეგი პროდუქტების გაყიდვიდან წარმოქმნილი ამონაგები:		
ცემენტი	315,112	257,156
ბეტონი	133,385	106,886
კლინკერი	37,108	31,349
კირქვა	779	783
სხვა	27,072	19,121
სულ ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან	**513,456**	**415,295**

კომპანიამ აღიარა შემოსავლებთან დაკავშირებული შემდეგი სავაჭრო მოთხოვნები და სახელშეკრულებო ვალდებულებები:

ათასი ლარი	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი
სავაჭრო მოთხოვნა (მე-15 შენიშვნა)	9,963	9,518
სახელშეკრულებო ვალდებულებები	4,344	4,290

მოთხოვნების ანგარიშების აღიარება ხორციელდება მაშინ, როდესაც ანაზღაურებაზე უფლება უპირობო ხდება. სახელშეკრულებო ვალდებულებები არის მომხმარებლებისგან მიღებული ანაზღაურება და წარმოადგენს კომპანიის ვალდებულებას, გადასცეს საქონელი ამ მომხმარებლებს.

საანგარიშგებო თარიღისთვის შეუსრულებელ ვალდებულებებთან დაკავშირებული 4,344 ათასი ლარის ოდენობის სახელშეკრულებო ვალდებულებების აღიარება, სავარაუდოდ, 2023 წლის შემოსავლის სახით მოხდება. 2022 წელს კომპანიამ აღიარა 4,290 ათასი ლარის ოდენობის, რომელიც აისახა სახელშეკრულებო ვალდებულებებში საანგარიშგებო პერიოდის დასაწყისში

8. რეალიზაციის თვითღირებულება

ათასი ლარი	**2022**	**2021**
საწვავის ხარჯები	75,560	40,020
ნედლეული და დანამატები	64,509	56,567
ნედლეულის ტრანსპორტირება და აფეთქების სამუშაოები	45,219	36,171
ელექტროენერგია	42,582	43,272
ცვეთა და ამორტიზაცია	33,075	32,362
პერსონალთან დაკავშირებული დანახარჯები	25,922	21,538
სახარჯო მასალები	19,166	14,569
შეკეთება და ტექნიკური მომსახურება	17,848	13,208
შეფუთვა	13,457	9,291
მოკლევადიან იჯარებთან და დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარებთან დაკავშირებული ხარჯები	976	608
დაზღვევა	525	669
ცვლილებები მარაგებში	(4,678)	1,862
სხვა	13,653	15,583
სულ გაყიდული საქონლის თვითღირებულება	**347,814**	**285,720**

9. რეალიზაციისა და დისტრიბუციის ხარჯები

ათასი ლარი	**2022**	**2021**
ტრანსპორტირების ხარჯები	26,799	17,001
პერსონალთან დაკავშირებული დანახარჯები	2,135	1,866
მოკლევადიან იჯარებთან და დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარებთან დაკავშირებული ხარჯები	136	204
სხვა	1,622	1,312
სულ რეალიზაციისა და დისტრიბუციის ხარჯები	**30,692**	**20,383**

10. საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები

ათასი ლარი	**2022**	**2021**
პერსონალთან დაკავშირებული დანახარჯები	11,385	9,905
ინფორმაციული ტექნოლოგიების მომსახურება	2,846	2,951
სალიცენზიო გადასახადი (a)	2,593	2,574
პროფესიული და საკონსულტაციო მომსახურება (b)	692	930
კომპანიის ზედნადები ხარჯის გადანაწილება (23-ე შენიშვნა)	389	576
ელექტროენერგიის სხვა ხარჯები	284	215
სხვა	1,791	2,287
სულ საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები	**19,980**	**19,438**

(a) HeidelbergCement AG-მ კომპანიას გადასცა ისეთი პროდუქტების წარმოების და დისტრიბუციის ლიცენზია, როგორიცაა ცემენტი, აგრეგატები და ბეტონი (23-ე შენიშვნა).

(b) (გ) პროფესიული და საკონსულტაციო ხარჯები მოიცავს 353 ათას ლარს - აუდიტორის/აუდიტორული ფირმის მიერ გაწეული აუდიტისა და სხვა პროფესიული მომსახურების საფასურს, როგორც ეს განსაზღვრულია ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონით.

11. სხვა შემოსულობა/(ზარალი), ნეტო

ათასი ლარი	**2022**	**2021**
სავალუტო შემოსულობა საოპერაციო საქმიანობიდან, ნეტო	517	1,408
შემოსულობა ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან	298	214
გადასახადები, მოგების გადასახადის გარდა	(4,793)	(4,838)
მოძველებული მარაგებისთვის შექმნილი ანარიცხები	-	(4,462)
ძირითადი საშუალებების გაუფასურება (მე-12 შენიშვნა)	(595)	(1,799)
სხვა ხარჯები	(4,423)	(3,126)
სხვა შემოსულობა/(ზარალი), ნეტო	**(8,996)**	**(12,603)**

12. ძირითადი საშუალებები

ათასი ლარი	მიწა და შენობა-ნაგებობები	მანქანა-დანადგარები	ავტომობილები და სხვა აღჭურვილობა	დაუმთავრებელი მშენებლობა	სულ
მთლიანი საბალანსო ღირებულება					
2021 წლის 1 იანვარი	**202,144**	**287,586**	**134,887**	**20,708**	**645,325**
დამატებები	4,921	4,305	5,132	3,273	**17,631**
გასვლა	(1,979)	(4,163)	(7,346)	-	**(13,488)**
შიდა გადაცემები	4,091	9,485	1,120	(14,696)	**-**
2021 წ. 31 დეკემბერი	**209,177**	**297,213**	**133,793**	**9,285**	**649,468**
დამატებები	4,501	3,719	10,352	4,855	**23,427**
გასვლა	(5,618)	(8,753)	(10,937)	-	**(25,308)**
შიდა გადაცემები	3,288	4,856	1,082	(9,226)	**-**
2022 წ. 31 დეკემბერი	**211,348**	**297,035**	**134,290**	**4,914**	**647,587**
დაგროვილი ცვეთა და გაუფასურება					
2021 წლის 1 იანვარი	**(55,275)**	**(89,531)**	**(81,852)**	**-**	**(226,658)**
წლის დარიცხვა	(7,852)	(13,573)	(8,548)	-	**(29,973)**
გაუფასურება	(824)	(689)	(286)	-	**(1,799)**
გასვლა	1,901	4,144	6,435	-	**12,480**
2021 წ. 31 დეკემბერი	**(62,050)**	**(99,649)**	**(84,251)**	**-**	**(245,950)**
წლის დარიცხვა	(8,235)	(13,786)	(9,000)	-	**(31,021)**
გაუფასურება	(28)	(173)	(394)	-	**(595)**
გასვლა	5,618	8,753	10,625	-	**24,996**
შიდა გადაცემები	53	19	(72)		**-**
2022 წ. 31 დეკემბერი	**(64,642)**	**(104,836)**	**(83,092)**	**-**	**(252,570)**
წმინდა საბალანსო ღირებულება					
2021 წლის 1 იანვარი	146,869	198,055	53,035	20,708	**418,667**
2021 წ. 31 დეკემბერი	147,127	197,564	49,542	9,285	**403,518**
2022 წ. 31 დეკემბერი	**146,706**	**192,199**	**51,198**	**4,914**	**395,017**

12. ძირითადი საშუალებები (გაგრძელება)

გადახდილ ავანსებში მოძრაობება შემდეგია:

ათასი ლარი	ძირითადი საშუალებებისთვის გადახდილი ავანსები
საბალანსო ღირებულება 2020 წლის 1 აინვარს	**733**
დამატებები	1,034
დაკავშირებული ძირითადი საშუალებების მიღებისას აღიარება შეწყვეტილი გადახდილი ავანსები	(720)
სულ გადახდილი ავანსები 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**1,047**
დამატებები	6,220
დაკავშირებული ძირითადი საშუალებების მიღებისას აღიარება შეწყვეტილი გადახდილი ავანსები	(958)
სულ გადახდილი ავანსები 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**6,309**

13. აქტივების გამოყენების უფლება და საიჯარო ვალდებულებები

კომპანიას საიჯარო ხელშეკრულებები აქვს გაფორმებული საოფისე შენობებზე, გაზგასამართ სადგურებზე და ავტოსადგომებზე ერთიდან 98 წლამდე ვადით. კომპანიას გარკვეული ტექნიკა 12 თვემდე ვადით აქვს იჯარით აღებული, და აგრეთვე იჯარით აქვს მიღებული დაბალი ღირებულების მქონე საოფისე აღჭურვილობა. კომპანია ამ იჯარებისთვის იყენებს „მოკლევადიანი იჯარის“ და „დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარის“ აღიარებისთვის დაშვებულ გამონაკლისებს. ქვემოთ მოცემულია აქტივის გამოყენების უფლების აღიარებული საბალანსო ღირებულებები:

ათასი ლარი	მიწა და შენობა-ნაგებობები	სხვა	სულ
2021 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	**3,216**	**61**	**3,277**
დამატებები	2,117	-	2,117
ცვეთის ხარჯი	(1,271)	(61)	(1,332)
2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**4,062**	**-**	**4,062**
დამატებები	532	-	**532**
სხვა ცვლილება	(369)	369	**-**
ცვეთის ხარჯი	(1,221)	(211)	**(1,432)**
2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**3,004**	**158**	**3,162**

ქვემოთ წარმოდგენილია საიჯარო ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებები და მათი ცვლილება პერიოდის განმავლობაში:

13. აქტივების გამოყენების უფლება და საიჯარო ვალდებულებები (გაგრძელება)

ათასი ლარი	**2022**	**2021**
1 იანვრის მდგომარეობით	**4,359**	**3,787**
დამატებები	532	2,117
დარიცხული პროცენტი	261	237
გადახდები	(1,594)	(1,727)
საკურსო სხვაობა	(246)	(55)
31 დეკემბრის მდგომარეობით	**3,312**	**4,359**
მოკლევადიანი	1,293	1,354
გრძელვადიანი	2,019	3,005

საიჯარო ვალდებულებების დაფარვის ვადების ანალიზი წარმოდგენილია 22-ე შენიშვნაში.

ქვემოთ მოცემულია მოგებაში ან ზარალში აღიარებული თანხები:

ათასი ლარი	**2022**	**2021**
აქტივის გამოყენების უფლების ცვეთის ანარიცხები	1,432	1,332
საპროცენტო ხარჯი საიჯარო ვალდებულებებზე	261	237
დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარასთან და მოკლევადიან იჯარასთან დაკავშირებული ხარჯი	1,124	608
მოგებაში ან ზარალში აღიარებული მთლიანი თანხა	**2,817**	**2,177**

14. მარაგები

ათასი ლარი	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი
სახარჯო მასალები(თვითღირებულებით)	17,581	19,444
სათადარიგო ნაწილები (თვითღირებულებით)	18,158	14,875
დაუმთავრებელი წარმოება (თვითღირებულება)	8,665	5,747
ნედლეული და დანამატები (თვითღირებულებით)	7,710	6,982
მზა პროდუქცია (თვითღირებულებასა და ნეტო სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესი ღირებულებით)	6,796	4,979
მარაგები, სულ	**58,910**	**52,027**

15. სავაჭრო მოთხოვნები

ათასი ლარი	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი
სავაჭრო მოთხოვნები	12,221	11,770
გამოკლებული: მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ანარიცხი	(2,258)	(2,236)
სულ სავაჭრო მოთხოვნები	**9,963**	**9,534**

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ანარიცხის ცვლილებები 31 დეკემბრისთვის

ათასი ლარი	2022	2021
1 იანვრის მდგომარეობით	**(2,236)**	**(2,191)**
წლის ხარჯი	(22)	(45)
31 დეკემბრის მდგომარეობით	**(2,258)**	**(2,236)**

სავაჭრო მოთხოვნას პროცენტი არ ერიცხება და მათი ვადა, როგორც წესი, 30 დღემდეა.

ქვემოთ წარმოდგენილია ინფორმაცია კომპანიის მოთხოვნების საკრედიტო რისკის შესახებ ანარიცხების მატრიცის გამოყენებით:

		არც ვადაგადაცილებული და არც გაუფასურებული	ვადაგადაცილებული			
			<60 დღე			>180 დღე
%-ში / ათას ლარში	სულ			60-120 დღე	120-180 დღე	
2022						
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის განაკვეთი	**18%**	**0%**	**0%**	**0%**	**99%**	**97%**
საბალანსო ღირებულება	12,221	8,103	1,781	11	21	2,305
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	(2,258)				(21)	(2,237)
ნეტო თანხა	**9,963**	**8,103**	**1,781**	**11**	**0**	**68**
2021						
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის განაკვეთი	**19%**	0%	0%	0%	100%	100%
საბალანსო ღირებულება	**11,770**	8,529	655	350	24	2,212
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	**(2,236)**	-	-	-	(24)	(2,212)
ნეტო თანხა	**9,534**	**8,529**	**655**	**350**	**-**	**-**

ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ ვადაგადაცილებული, მაგრამ არა გაუფასურებული თანხების ამოღება შესაძლებელია. გაუფასურების ანალიზი პერიოდულად და ყოველი საანგარიშგებო თარიღისთვის ტარდება. ანალიზი მოიცავს მომხმარებლებისგან მიღებული შემდგომი ფულადი სახსრების

შემოწმებას. კომპანია მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასებისას მხედველობაში იღებს არსებულ საკრედიტო რისკის შემცირებას, როგორიცაა საბანკო გარანტიები, ვინაიდან მოთხოვნების უმეტესობა დაფარულია საქართველოს კომერციული ბანკებისგან მიღებული გარანტიებით.

16. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

2022 წლის და 2021 წლის 31 დეკემბრისთვის ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები მოიცავდა ნაშთებს რეზიდენტ ბანკებში გახსნილ მიმდინარე და სადეპოზიტო ანგარიშებზე. აღნიშნულ დეპოზიტებზე დარიცხული საპროცენტო შემოსავალმა 1,895 ათას ლარი შეადგინა (2021 წ.: 851 ათასი ლარი).

ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების ნაშთების საკრედიტო ხარისხი შემდეგია:

ათასი ლარი	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი
"BB-" -დან "BB+" რეიტინგი	89,887	31,532
ურეიტინგო	10	20
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	**89,897**	**31,552**

17. საკუთარი კაპიტალი

საწესდებო კაპიტალი

2022 წლის 31 დეკემბერს კომპანიის საწესდებო კაპიტალი შეადგენდა 291,811 ათას ლარს.

უშუალო მშობელი კომპანიისთვის გადაცემა.

კომპანიამ 755 ათასი ლარის (2021: 134 ათასი ლარი) ფულადი სახსრები გადასცა უშუალო მშობელ კომპანიას საოპერაციო ხარჯების დასაფინანსებლად.

კაპიტალის მართვა

კომპანიის კაპიტალი შედგება მესაკუთრეთა შენატანებისგან კომპანიის კაპიტალში და გაუნაწილებელი მოგებისგან. კომპანიაზე არ ვრცელდება კაპიტალთან დაკავშირებული გარე მოთხოვნები. კომპანიას არ აქვს კაპიტალის მართვის ოფიციალური პოლიტიკა, მაგრამ ხელმძღვანელობა ცდილობს კაპიტალის საკმარისი ბაზის შენარჩუნებას, რომ დააკმაყოფილოს კომპანიის საოპერაციო და სტრატეგიული მიზნები.

18. სესხები და ნასესხები სახსრები

ათასი ლარი	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი
ქართული კომერციული ბანკისგან მიღებული სესხის მოკლევადიანი ნაწილი ევროში	32,983	39,574
ქართული კომერციული ბანკისგან მიღებული სესხის მოკლევადიანი ნაწილი ლარში	-	23,135
დარიცხული პროცენტი (c)	197	160
სულ მოკლევადიანი სესხები და ნასესხები სახსრები	**33,180**	**62,869**

ათასი ლარი	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი
ქართული კომერციული ბანკისგან მიღებული სესხის გრძელვადიანი ნაწილი ევროში	63,245	113,176
ქართული კომერციული ბანკისგან მიღებული სესხის გრძელვადიანი ნაწილი ლარში	-	-
სულ გრძელვადიანი სესხები და ნასესხები სახსრები	**63,245**	**113,176**

ფინანსური დანახარჯები მოიცავდა შემდეგს:

ათასი ლარი	**2022**	**2021**
სესხებისა და ნასესხები სახსრების საპროცენტო ხარჯი	8,155	14,173
საიჯარო ვალდებულებებზე პროცენტის ზრდა (მე-13 შენიშვნა)	261	237
სულ ფინანსური დანახარჯები	**8,416**	**14,410**

სესხებსა და ნასესხებ სახსრებზე დარიცხული საპროცენტო ხარჯი შედგებოდა შემდეგი თანხებისგან:

ათასი ლარი	**2022**	**2021**
ევროში აღებული სესხებისა და ნასესხები სახსრების საპროცენტო ხარჯი	7,950	11,648
ლარში აღებული სესხებისა და ნასესხები სახსრების საპროცენტო ხარჯი	205	2,525
სულ	**8,155**	**14,173**

მოკლევადიანი და გრძელვადიანი აქტივები მთლიანად არის დაგირავებული ქართული კომერციული ბანკისგან მიღებული სესხების უზრუნველსაყოფად.

18. სესხები და ნასესხები სახსრები (გაგრძელება)

ევროს ვალუტაში არსებული სესხების ვადები არის 2023 წლის ივნისსა და 2025 წლის ნოემბერს შორის და საშუალო ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი არის 6%-7.1% შორის .

ქართული კომერციული ბანკისგან სესხები მიღებულია სხვადასხვა ფინანსური და არაფინანსური პირობით, რომლებიც ძალაში შევიდა ახალი მშრალი წარმოების ხაზის მშენებლობის დასრულების შემდეგ. 2022 და 2021 წლის 31 დეკემბრისთვის კომპანია აკმაყოფილებდა აღნიშნულ პირობებს.

ცვლილებები ფინანსური საქმიანობის შედეგად წარმოქმნილ ვალდებულებებში

ათასი ლარი	**2022**	**2021**
1 იანვრის მდგომარეობით	**176,045**	**248,088**
ნასესხები სახსრები მიღება	4,453	-
საპროცენტო ხარჯი	8,027	14,173
გადახდილი პროცენტი	(7,718)	(13,863)
ძირითადი თანხის დაფარვა	(58,699)	(47,267)
საკურსო შემოსულობები, ნეტო	(25,683)	(25,086)
31 დეკემბრის მდგომარეობით	**96,425**	**176,045**

19. სხვა მოკლევადიანი ვალდებულებები

ათასი ლარი	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი
სახელფასო და თანამშრომელთა სხვა სარგებლის ვალდებულება	5,939	3,805
საგადასახადო ვალდებულება	3,308	3,341
დარიცხვები საქონლისა და მომსახურებისთვის	2,644	3,629
ლიცენზიის და ინფორმაციული ტექნოლოგიების მომსახურების ვალდებულებები	1,997	749
სხვა ვალდებულებები	3,753	1,974
სხვა მოკლევადიანი ვალდებულებები, სულ	**17,641**	**13,498**

20. სავაჭრო ვალდებულებები

სავაჭრო ვალდებულებების ნაშთი მოიცავს ნაშთებს მესამე მხარეების მიმართ საქონლის (ნედლეულის, სათადარიგო ნაწილების, სახარჯო მასალების და მარაგების) და მომსახურების მიწოდებისთვის. 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობასთან შედარებით მნიშვნელოვანი ზრდა ძირითადად საწვავზე (ქვანახშირის) ფასის ზრდით არის გამოწვეული.

21. გაუთვალისწინებელი მოვლენები და ვალდებულებები

საგადასახადო კანონმდებლობა

გაურკვევლობა არსებობს საგადასახადო რეგულაციების ინტერპრეტაციებთან, საგადასახადო კანონმდებლობის ცვლილებებთან, და მომავალი დასაბეგრი მოგების ოდენობასა და მიღების დროსთან დაკავშირებით. საქართველოში მოქმედი საგადასახადო და საბაჟო კანონმდებლობა ხშირად იცვლება და სხვადასხვაგვარი ინტერპრეტაციის საშუალებას იძლევა. ამასთანავე, საგადასახადო ორგანოების მიერ კომპანიის ოპერაციებთან და საქმიანობასთან დაკავშირებული კანონმდებლობის ინტერპრეტაცია შეიძლება არ ემთხვეოდეს კომპანიის ხელმძღვანელობის ინტერპრეტაციებს. ამის გამო საგადასახადო ორგანოებმა შეიძლება ეჭვქვეშ დააყენონ გარიგებები და კომპანიას დააკისრონ მნიშვნელოვანი დამატებითი გადასახადები, ჯარიმები და საურავები.

საგადასახადო და საბაჟო ორგანოებს უფლება აქვთ, საგადასახადო კუთხით შეამოწმონ კომპანიის საქმიანობა წინა სამი კალენდარული წლის განმავლობაში. ზოგ შემთხვევაში შემოწმებამ შეიძლება უფრო ხანგრძლივი პერიოდიც მოიცვას.

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ შესაბამისი კანონმდებლობის მისეული განმარტება ჯეროვანია და რომ კომპანიის საგადასახადო და საბაჟო პოზიციებთან დაკავშირებული მონაცემები უცვლელი დარჩება.

გარემოსდაცვითი საკითხები

საქართველოში კანონმდებლობა გარემოს დაცვის დარგში ვითარდება, ხოლო სამართალგამოყენების ფორმები სამთავრობო ორგანოების მუდმივი გადასინჯვის საგანს წარმოადგენს. პოტენციური ვალდებულებების, რომლებიც შეიძლება წარმოიქმნას არსებულ წესებში ან კანონმდებლობაში ცვლილებების და ასევე სამოქალაქო საქმეებთან დაკავშირებული სასამართლო პროცესების შედეგად, შეფასება შეუძლებელია, მაგრამ შეიძლება მნიშვნელოვანი ზემოქმედება მოახდინოს.

მნიშვნელოვანი რეგულაცია, რომლის გათვალისწინებაც ხელმძღვანელობს უწევს, არის ხმაურის და გარემოს დაბინძურების რეგულაციები. ხელმძღვანელობა ყოველწლიურად წარადგენს ანგარიშებს ცემენტის ქარხნების მიერ ხმაურისა და გარემოს დაბინძურების ნორმების დაცვის შესახებ. ამასთან, თუ გარემოს დაცვის სამინისტრო მიიღებს რამე საჩივარს საწარმოს საქმიანობასთან დაკავშირებით, დაუგეგმავი შემოწმება ტარდება. ხელმძღვანელობის აზრით, ქარხნები სრულად აკმაყოფილებს დადგენილ ნორმებს და რეგულაციის დარღვევის რისკი არ არსებობს.

22. ფინანსური რისკის მართვა

კომპანიის ძირითადი ფინანსური ვალდებულებები შედგება სავაჭრო ვალდებულებების და სხვა მიმდინარე ვალდებულებებისგან, საიჯარო ვალდებულებებისგან და სესხებისა და გადასახდელი ანგარიშებისგან. ამ ფინანსური ვალდებულებების ძირითადი მიზანია კომპანიის საოპერაციო და კაპიტალური დანახარჯების დაფინანსება. კომპანიას აქვს პირდაპირ თავისი ოპერაციებიდან მიღებული სავაჭრო მოთხოვნა და ფულადი სახსრები მიმდინარე ანგარიშებზე.

კომპანიას აქვს საკრედიტო, ლიკვიდობის, სავალუტო და საპროცენტო რისკები. კომპანიას სხვა მნიშვნელოვანი საბაზრო რისკები არ აქვს, რადგანაც არ ფლობს ფინანსურ აქტივებსა და ვალდებულებებს, რომლებზეც ექნებოდა ცვალებადი სამომავლო ფულადი ნაკადები საბაზრო ფასების მერყეობის გამო.

კომპანიის ხელმძღვანელობის მიერ ფინანსური რისკის მართვის მიზანია კომპანიის ყოველდღიური ოპერაციების შესრულების უზრუნველყოფა, ოპერაციებიდან საკმარისი ნაღდი ფულის მიღება, რომ დააფინანსოს საოპერაციო და მიმდინარე კაპიტალური დანახარჯები და სასესხო ვალდებულებები მესამე მხარეების მიმართ.

საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის რისკი იმისა, რომ კონტრაჰენტი ვერ შეასრულებს ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ ვალდებულებებს და ამით კომპანიას ფინანსური ზარალი მიადგება. კომპანიის საკრედიტო რისკის მოცულობას წარმოადგენს მოთხოვნების ანგარიშების, ასევე ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების საერთო ნაშთი 2022 წლისა და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

სავაჭრო მოთხოვნები

მომხმარებლის საკრედიტო რეიტინგი ფასდება საფუძვლიანი ანალიზით და ამ შეფასების საფუძველზე განისაზღვრება ინდივიდუალური საკრედიტო ლიმიტები.

გაუფასურების ანალიზი ყოველი საანგარიშგებო თარიღისთვის მსხვილი მოთხოვნებისთვის ინდივიდუალურად, ხოლო უფრო მომცრო მოთხოვნისთვის - კოლექტიურად ხდება. მომხმარებლების მიმართ დაუფარავი მოთხოვნები და სახელშეკრულებო აქტივები რეგულარულად კონტროლდება, მსხვილი მომხმარებლებისთვის მიწოდებები, როგორც წესი, უზრუნველყოფილია ავტორიტეტული ბანკებისგან ან სხვა ფინანსური დაწესებულებებისგან მიღებული აკრედიტივებით ან კრედიტის სხვა ტიპის დაზღვევით. სავაჭრო მოთხოვნა, რომელიც არც ვადაგადაცილებულია და არც გაუფასურებული და ვადაგადაცილებული, მაგრამ არა გაუფასურებული, წარმოდგენილია მე-15 შენიშვნაში.

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ფინანსური საქმიანობის პროცესში წარმოშობილი საკრედიტო რისკის მართვა ძირითადად ხდება ფულადი სახსრების მხოლოდ საქართველოს უმაღლესი რეიტინგის მქონე ბანკებში განთავსებით, რომლებსაც კომპანიასთან უწყვეტი საქმიანი ურთიერთობა აკავშირებთ. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები არც გაუფასურებულია და არც ვადაგადაცილებული.

სავალუტო რისკი

სავალუტო რისკი არის რისკი, რომ კრედიტზე სამომავლო ფულადი ნაკადების რეალური ღირებულება ცვალებადი იქნება სავალუტო კურსის მერყეობის გამო. კომპანიის ძირითადი სავალუტო რისკები დგება იმ ფაქტის გამო, რომ კომპანიას სესხები აღებული აქვს უცხოურ ვალუტაში და, ამასთან, ყიდულობს იმპორტირებულ საქონელს, ხოლო შესყიდვები უცხოურ ვალუტაში ხდება.

22. ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

ქვემოთ მოცემულია ინფორმაცია კომპანიის სავალუტო რისკის შესახებ:

ათასი ლარი	აშშ დოლარი	ევრო
2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით		
სავაჭრო მოთხოვნა	3	868
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	56,772	69
სავაჭრო ვალდებულება	(1,818)	(3,669)
საიჯარო ვალდებულება	(1,260)	-
სესხები და ნასესხები სახსრები	-	(96,633)
ნეტო პოზიცია	53,697	(99,365)

ათასი ლარი	აშშ დოლარი	ევრო
2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით		
სავაჭრო მოთხოვნა	-	20
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	18	30
სავაჭრო ვალდებულება	(1,815)	(4,049)
საიჯარო ვალდებულება	(2,479)	-
სესხები და ნასესხები სახსრები	-	(152,822)
ნეტო პოზიცია	**(4,276)**	**(156,821)**

ქვემოთ წარმოდგენილ ცხრილში მოცემულია 2022 წლისა და 2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლებისათვის კომპანიის დასაბეგრი მოგების მგრძნობელობა სავალუტო კურსების სავარაუდო მერყეობის მიმართ, როცა ყველა დანარჩენი ცვლადი მუდმივია (ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების რეალურ ღირებულებაში მომხდარი ცვლილებების გამო):

ათასი ლარი	სავალუტო კურსის ცვლილება	ეფექტი დასაბეგრ მოგებაზე
2022 წ. 31 დეკემბერი		
აშშ დოლარი	20%	10,739
აშშ დოლარი	-20%	(10,739)
ევრო	20%	(19,873)
ევრო	-20%	19,873

ათასი ლარი	სავალუტო კურსის ცვლილება	ეფექტი დასაბეგრ მოგებაზე
2021 წ. 31 დეკემბერი		
აშშ დოლარი	20%	(855)
აშშ დოლარი	-20%	855
ევრო	20%	(31,364)
ევრო	-20%	31,364

22. ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

ლიკვიდობის რისკისა და დაფინანსების მართვა

ლიკვიდობის რისკი ნიშნავს, რომ კომპანიამ შეიძლება ვერ შეძლოს ნორმალურ და სტრესულ ვითარებაში წარმოშობილი ფინანსური ვალდებულებების დროულად დაფარვა. ლიკვიდობის რისკი იმართება მოკლე, საშუალო და გრძელვადიანი პროგნოზირებული ფულადი ნაკადების შეფასებით, პროგნოზირებული და ფაქტობრივი ფულადი ნაკადების მონიტორინგით, ასევე ფულადი რესურსების მისადაგებით ფინანსური ანგარიშგების დაფარვის ვადების ანალიზთან.

ქვემოთ წარმოდგენილ ცხრილში შეჯამებულია კომპანიის ფინანსური ვალდებულებების დაფარვის ვადების ანალიზი 2022 წლის 31 დეკემბრის და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით არადისკონტირებული დაფარვის სახელშეკრულებო ვალდებულებების საფუძველზე:

ათასი ლარი	3 თვეზე ნაკლები	3-დან 12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
2022 წ. 31 დეკემბერი					
სესხები და ნასესხები სახსრები	10,412	28,405	68,332	-	107,149
სავაჭრო ვალდებულება	30,350	-	-	-	30,350
სხვა მოკლევადიანი ვალდებულებები	17,641	-	-	-	17,641
საიჯარო ვალდებულებები	375	935	1,171	830	3,311
სულ	**58,778**	**29,340**	**69,503**	**830**	**158,451**

ათასი ლარი	3 თვეზე ნაკლები	3-დან 12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
2021 წ. 31 დეკემბერი					
სესხები და ნასესხები სახსრები	35,259	35,926	123,578	-	**194,763**
სავაჭრო ვალდებულება	24,292	-	-	-	**24,292**
სხვა მოკლევადიანი ვალდებულებები	7,224	-	-	-	**7,224**
საიჯარო ვალდებულებები	333	1,174	2,697	765	**4,969**
სულ	**67,108**	**37,100**	**126,275**	**765**	**231,248**

22. ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

საპროცენტო განაკვეთის რისკი

საპროცენტო განაკვეთის რისკს წარმოქმნის საპროცენტო განაკვეთის შესაძლო ცვლილებები, რომლებიც გავლენას იქონიებს ფინანსური ინსტრუმენტების ფულადი ნაკადების მომავალ მოძრაობაზე ან რეალურ ღირებულებებზე. 2022 და 2021 წლებში კომპანიას მიღებული აქვს EURIBOR-ზე დამოკიდებული, ცვალებადი საპროცენტო განაკვეთის მქონე ნასესხები სახსრები და ამიტომ მას საანგარიშგებო თარიღისთვის აქვს საპროცენტო განაკვეთის რისკი. ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ასახულია მგრძნობელობა შესაძლო გონივრული ცვლილების მიმართ:

ვალუტა *ათასი ლარი*	**ზრდა/ შემცირება % 2022**	**გავლენა მოგებაზე 2022**
ლარი	(0.20%)	266
ლარი	0.20%	(266)

ვალუტა *ათასი ლარი*	**ზრდა/ შემცირება % 2021**	**გავლენა მოგებაზე 2021**
ლარი	(0.20%)	180
ლარი	0.20%	(180)

ფინანსური ინსტრუმენტების რეალური ღირებულება

ხელმძღვანელობის აზრით, კომპანიის ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების რეალური ღირებულება მნიშვნელოვნად არ განსხვავდება მათი საბალანსო ღირებულებებისგან საანგარიშგებო თარიღისთვის.

ყველა ის ფინანსური აქტივი და ვალდებულება, რომელთა რეალური ღირებულება შეფასებული ან გაცხადებულია, მესამე დონის იერარქიას არის მიკუთვნებული, გარდა ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტებისა, რომლებიც პირველ დონეს მიეკუთვნებიან.

23. დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები

ბასს (IAS) 24-ის „დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნების მიხედვით, მხარეები ითვლება დაკავშირებულად, თუ ერთ მხარეს აქვს უნარი, გააკონტროლოს მეორე მხარე ან მნიშვნელოვანი გავლენა მოახდინოს მეორე მხარის ფინანსურ და საოპერაციო გადაწყვეტილებებზე. დაკავშირებულ მხარეების ყოველი შესაძლო ურთიერთობის განხილვისას, ყურადღება ექცევა ურთიერთობის შინაარსს და არა მხოლოდ სამართლებრივ ფორმას.

დაკავშირებულმა მხარეებმა შეიძლება დადონ ისეთი გარიგებები, როგორსაც არ დადებდნენ დაუკავშირებელი მხარეები და დაკავშირებულ მხარეებს შორის დადებული გარიგებები შეიძლება არ დაიდოს იმავე პირობებითა და თანხებით, როგორითაც დაიდებოდა გარიგებები დაუკავშირებელ მხარეებს შორის.

დაკავშირებულ მხარეთა შორის დადებული გარიგებების მოცულობა, წლის ბოლოსთვის დაუფარავი ნაშთები და შესაბამისი ხარჯი და შემოსავალი წლის განმავლობაში:

ათასი ლარი	შესყიდვები დაკავშირებული მხარეებისგან	გაყიდვები დაკავშირებულ მხარეებზე	ნეტო მოთხოვნა/ (ვალდებულება
2022			
აქციონერების მიერ კონტროლირებული საწარმოები			
HM Trading Global GmbH	11,175	-	(2,288)
შპს „თერჯოლა-კარიერი“	1,968	986	2,541
შპს რუსთავის ფოლადი (b)	450	1 342	18
შპს „მაგთიკომი“	335	5	(55)
HC Green Trading Limited	-	-	(10)
შპს „ბორჯომი-ვოთერსი“	108	-	(10)
IDS ბორჯომი საქართველო	-	-	(140)
შპს „HC Fuels“	-	-	(29)
HC Trading Malta Limited	-	-	(5)
HC Trading Malta Limited	-	-	-
Gorazdze Cement S.A.	-	-	12
DEVNYA CEMENT AD	6	-	-
HeidelbergCement Services LLP	-	-	625
შპს Georgian Steel	-	-	-
შპს Heidelbergcement Rus	-	-	111
აქციონერი			
HeidelbergCement AG (c)	8,435	75	(1,904)
Cement Invest B.V.	289		

23. დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები

ათასი ლარი	შესყიდვები დაკავშირებული მხარეებისგან	გაყიდვები დაკავშირებულ მხარეებზე	ნეტო მოთხოვნა/ (ვალდებულება
2021			
აქციონერების მიერ კონტროლირებული საწარმოები			
HC TRADING GMBH	5,155	-	(29)
HC Green Trading Limited (a)	2,261	-	(10)
შპს „თერჯოლა-კარიერი“	453	132	3,326
შპს რუსთავის ფოლადი (b)	328	1,681	(118)
შპს „მაგთიკომი“	289	-	(46)
შპს „ბორჯომი-ვოთერსი“	97	-	(7)
IDS ბორჯომი საქართველო	-	-	(140)
სს „დევნია ცემენტი“	-	-	(58)
შპს „HC Fuels“	-	-	(29)
Gorazdze Cement S.A.	-	-	12
HC Trading Malta Limited	-	-	(5)
აქციონერი			
HeidelbergCement AG (c)	7,882	-	(1,526)

(a) 2022 და 2021 წლებში კომპანია რკინის სილიკატს და ბოქსიტს ყიდულობდა HC Green Trading Limited-ისგან.

(b) კომპანია ჯართს ყიდის „რუსთავის ფოლადზე“.

(c) HeidelbergCement AG-ისგან შესყიდვები წარმოადგენს ჯგუფის ზედნადებ ხარჯს და კომპანიის სხვა დარიცხულ ხარჯებს, რომლებიც შედგება IT სერვისების . ლიცენზიებისა და გენერალური დირექტორის ანაზღაურებისგან.

ფასს 16-ის მიხედვით აღრიცხული იჯარები (კომპანია, როგორც მოიჯარე)	**საპროცენტო ხარჯი**		**საიჯარო ვალდებულება**	
ათასი ლარი	**2022**	**2021**	**2022 წლის 31 დეკემბერი**	**2021 წლის 31 დეკემბერი**
შპს „რუსთავის ფოლადი“	26	44	205	433
შპს „თერჯოლა-კარიერი“	26	36	212	226
სულ	52	80	417	659

ოპერაციები მთავარ ხელმძღვანელ პირებთან

კომპანიის **მთავარი ხელმძღვანელი პირების** ანაზღაურება 2022 წელს მოიცავდა ხელფასებს და პრემიებს და შეადგინა 4,781 ათას ლარი (2021 წ.: 3,606 ათასი ლარი).

24. საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები

2023 წლის 21 აპრილს HeidelbergCement Central Europe East Holding B.V.-მ მიყიდა თავისი 45% წილი CaucasusCement Holding B.V-ში Cement Invest B.V-ს და მას შემდეგ კომპანიის უშუალო მშობელი კომპანიის სააქციო სტრუქტურა შემდეგნაირად შეიცვალა:

აქციონერი	მფლობელობა
Cement Invest B.V, რომელიც დაარსებული ლუქსემბურგში	90.00%
ქალბატონი სვეტლანა ლამპრიანოვა-ბეჟუაშვილი, საქართველოს მოქალაქე	10.00%
სულ	**100.00%**

ხელმძღვანელობა ამჟამად განიხილავს ჰაიდელბერგის ლიცენზიის გახანგრძლივებას და პარალელურად ამზადებს რებრენდინგის სტრატეგიას. ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ ზემოაღნიშნული ცვლილება მნიშვნელოვნად არ იმოქმედებს კომპანიის ოპერაციებზე.

შპს ჰაიდელბერგცემენტ ჯორჯია
მმართველობის ანგარიშგება

2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშო წლისათვის

1. ზოგადი ინფორმაცია სუბიექტის შესახებ

შპს „ჰაიდელბერგცემენტ ჯორჯია“ (ს/კ 230866435) (შემდგომში „კომპანია“) არის საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად დაფუძნებული და მოქმედი იურიდიული პირი.

კომპანიის იურიდიული მისამართია ყაზბეგის გამზირი 21, თბილისი, საქართველო.

კომპანიის ძირითადი საქმიანობა არის საცემენტე კლინკერის, ცემენტის, ბეტონის წარმოება და რეალიზაცია.

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანია ფლობს სველი და მშრალი მეთოდით მწარმოებელი ცემენტის ინტეგრირებულ ორ ქარხანას ქ. რუსთავში და კასპში (საცემენტე კლინკერის და ცემენტის წარმოება), ცემენტის ერთ წისქვილს ქ. ფოთში (ცემენტის წარმოება), ბეტონის თექვსმეტ ქარხანას (თბილისში და საქართველოს სხვადასხვა რეგიონში), ასევე კომპანია ფლობს საცემენტე კლინკერის წარმოებისათვის საჭირო ბუნებრივი რესურსების საბადოებს.

„ჰაიდელბერგცემენტ ჯორჯია“ საცემენტე კლინკერის, ცემენტისა და ბეტონის რეალიზაციას ახდენს საქართველოს ბაზარზე.

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიის 100%-იანი წილის მფლობელი იყო ნიდერლანდებში მოქმედი კომპანია „CaucasusCement Holding B.V.“ („უშუალო მშობელი კომპანია“).

კომპანია არის გერმანული კომპანია სს „ჰაიდელბერგცემენტის“ (Heidelbergcement AG) ჯგუფის წევრი. სს „ჰაიდელბერგცემენტის“ (Heidelbergcement AG) (გერმანია) არის მსოფლიოს ერთ-ერთი ლიდერი ცემენტის, ინერტული მასალებისა და ბეტონის წარმოებაში. სს „ჰაიდელბერგცემენტი“ საქართველოში სამეწარმეო საქმიანობას ეწევა 2006 წლის დასაწყისიდან.

2023 წლის 21 აპრილს განხორციელდა ცვლილება კომპანიის მფლობელებში, კერძოდ HeidelbergCement Central Europe East Holding BV-იმ „CaucasusCement Holding B.V.“-ში თავისი 45%-იანი წილი მიჰყიდა Cement Invest B.V, -ს

- შპს ჰაიდელბერგცემენტ ჯორჯია (ს/კ 230866435)

სველი და მშრალი მეთოდით მწარმოებელი ცემენტის ინტეგრირებული 1 ქარხანა ქ. რუსთავში და 1 კასპში (საცემენტე კლინკერის და ცემენტის წარმოება), ცემენტის ერთი წისქვილი ფოთში (ცემენტის წარმოება), ბეტონის თორმეტი ქარხანა (თბილისში და საქართველოს სხვადასხვა რეგიონში).

- შპს თერჯოლა კარიერი (ს/კ 204546811)

კირქვის კარიერი ჰაიდელბერგცემენტის ქართული საწარმოები არის საცემენტე კლინკერის (ცემენტის ძირითადი ნედლეული) ერთადერთი მწარმოებელი საქართველოში.

საცემენტე კლინკერის წარმოების პროცესი გულისხმობს სასარგებლო წიაღისეულის (კირქვა, თიხა) მოპოვებას, დაქუცმაცებას, სხვა ნედლეულის (მაგ. რკინის ნამწვი, ქვიშა) შერევას და მაღალ ტემპერატურაზე (1450^0 C) სპეციალური ღუმლების მეშვეობით საცემენტე კლინკერის გამოწვას/წარმოებას.

2. წარმოებული კვლევები და განვითარების გეგმები

შპს ჰაიდელბერგცემენტის ქართული კომპანიები ცემენტს აწარმოებენ ევროპული სტანდარტი EN197-1-ის მოთხოვნების მიხედვით, პარალელურად ლაბორატორიებში ცემენტის კონტროლი ხორციელდება ევროპული სტანდარტის EN196-ის სხვადასხვა ნაწილის მიხედვით (EN196-1; EN196-2: EN196-3; EN196-6; EN196-7 და ა.შ.), რომლებიც ითვალისწინებენ ცემენტის ფიზიკო-მექანიკური, ქიმიური და სხვა დაჭირო პარამეტრების დაგდენას.

შპს ჰაიდელბერგცემენტ ჯორჯიას რუსთავის ცემენტის ქარხნის საგამოცდო ლაბორატორია ფლობს ეროვნულ აკრედიტაციას და აკრედიტაციის სფეროში გამოცდებში ჩადებული აქვს ევროპული სტანდარტების მიხედვით ცემენტის შემოწმების მეთოდები.

ასევე ბეტონის მიმართულებით კომპანიას ფონიჭალაში და ბათუმში ჰყავს აკრედიტირებული ლაბორატორიები, რომელიც ბეტონის და ბეტონის შემადგენელი მასალების ნიმუშების აღებას და ხარისხის გამოცდას ახდენენ ევროპული სტანდარტების (EN) მიხედვით.

2022 წელს კომპანიამ განახორციელა ინვესტიციები კლინკერის წარმოების გაზრდის და ცემენტის დაფქვის წარმადობის გაზრდის მიზნით კასპის და რუსთავის ცემენტის ქარხანებში.

2021-2022 წლებში კომპანიამ დაიწყო ცირკულარული ეკონომიკის პროექტების განვითარება, რაც გულისხმობს ალტერნატიული საწვავის (საბურავები და სხვადასხვა ნარჩენები) გამოყენებას წარმოების პროცესში. პროექტის განხორციელება 2023 წელს დასრულდა.

3. ძირითადი ფინანსური და არაფინანსური მაჩვენებლები

ფინანსური ანგარიშგებგების მომზადებისას ჰაიდელებრგცემენტ ჯორჯიას ხელმძღვანელობს ფინანსური აღრიცხვის საერთაშორის სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად. 2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშო წლისთვის ფინანსური ანგარიშგება დადასტურებულია დამოუკიდებელ აუდიტორი შპს ფრაისუოთერჰაუსკუპერს საქართველო, დასკვნით.

2022 წლის საერთო შემოსავალი (ბრუნვა) 2021 წელთან შედარებით 24-%-ით გაიზარდა, რაც ძირითადად განპირობებული იყო რეალიზებული პროდუქციის რაოდენობების და სარეალიზაციო ფასის ზრდით.

2022 წელი კომპანიამ საერთო მოგებით დახურა.

კომპანიაში დანერგილია მმართველობითი აღრიცხვის სისტემა SAP ERP (Enterprise Resource planning) R/3, რომელიც არის მსოფლიო ბაზრის ლიდერი მსგავსი ტიპის სისტემებში.

პროგრამამ სრულად ჩაანაცვლა მანამდე მოქმედი ცალკეული სისტემები.

პლატფორმამ მნიშვნელოვნად შეამცირა დოკუმენტბრუნვა, გაუმჯობესა ბიზნეს პროცესების მართვა, გახადა იგი უფრო მოქნილი და მოაქცია საერთაშორისო სტანდარტებში

3. ძირითადი ფინანსური და არაფინანსური მაჩვენებლები (გაგრძელება)

კერძოდ, მოხდა შემდეგი მოდულების დანერგვა

CO Controlling მმართველობითი ანგარიშგებების მოდული

FI Finance ფინანსური მოდული

MM Material Management შესყიდვების მოდული

SD Sales and Distribution გაყიდვები და დისტრიბუცია

PM Plant Maintenance სარემონტო მოდული

ზემოთ ხსენებული მოდულების განახლებისა და სრულყოფის პროცესი მიმდინარეობს მუდმივად, ისინი მჭიდროდ არიან დაკავშირებული ერთმანეთთან და ერთობლიობაში ქმნიან, მენეჯერებისათვის საუკეთესო ინსტრუმენტს კომპანიის შემოსავლების და ხარჯების კონტროლისათვის და კომპანიის ოპერაციების ეფექტურობის უზრუნველსაყოფად.

4. სუბიექტის წინაშე არსებული ძირითადი რისკები (მათ შორის ფინანსური რისკები), გაურკვევლობები და მათი მართვა

ჰაიდელბერგცემენტ ჯორჯია წარმოებული პროდუქციის რეალიზაციას მთლიანად ახორციელებს საქართველოს ბაზარზე. შესაბამისად, საქართველოს ცემენტის ბაზრის სტაბილურობა წარმოადგენს კომპანიის განვითარებისა და მიზნების მიღწევის წინაპირობას.

სამშენებლო მასალების გაყიდვების სეზონურობის გათვალისინებით კომპანიას ლიკვიდურობა კლებულობს ზამთრის სეზონის განმავლობაში. აღნიშნული რისკის მინიმიზაციის მიზნით კომპანიას გააჩნია ოვედრაფტის ხელშეკრულება ბანკთან.

2022 წლის თებერვალში დაწყებულმა ომმა უარყოფითად იმოქმედა საწვავის (ნახშირის) ხელმისაწვდომობასა და ფასებზე. კომპანიამ წარმატებით მოახერხა არასანქცირებული ნახშირის შესყიდვა, რათა უზრუნველყოფილიყო პროდუქციის უწყვეტი წარმოება.

ლიკვიდურობის რისკი იმართება მოკლე, საშუალო და გრძელვადიანი პროგნოზირებული ფულადი ნაკადების შეფასებით, პროგნოზირებული და ფაქტობრივი ფულადი ნაკადების მონიტორინგით, ასევე ფულადი რესურსების მისადაგებით ფინანსური ანგარიშგების ვადიანობის ანალიზთან.

საფინანსო საქმიანობის პროცესში წარმოშობილი საკრედიტო რისკის მართვა ძირითადად ხდება ანგარიშების გახსნით მხოლოდ საქართველოს უმაღლესი რეიტინგის მქონე ბანკებში, რომლებსაც კომპანიასთან უწყვეტი საქმიანი ურთიერთობა აკავშირებთ. პროდუქციის რეალიზაციისას ძირითადი გადახდის პირობა არის ავანსი და/ან გარანტიით უზრუნველყოფილი მომდევნო გადახდა. სავაჭრო დებიტორული დავალიანებების შემთხვევაში კლიენტის საკრედიტო რეიტინგი ფასდება ანალიზით და ამ შეფასების საფუძველზე განისაზღვრება ინდივიდუალური საკრედიტო ლიმიტები.

5. გარემოსდაცვითი და დასაქმების საკითხები

„ჰაიდელბერგცემენტ ჯორჯია“ საქმიანობის პროცესში ხელმძღვანელობს მდგრადი განვითრების პრინციპებით და მიზნად ისახავს მინიმუმამდე დაიყვანოს გარემოზე უარყოფითი ზემოქმდება, კომპანიას შემუშავებული აქვს გარემოსდაცვითი პოლიტიკა, რომელიც თანხვედრაშია ჰაიდელბერგცემენტის გლობალურ გარემოსდაცვით პოლიტიკასთან და მიზნად ისახავს გარემოსდაცვითი საქმიანობის უწყვეტი გაუმჯობესებას. კომპანია ფლობს საჭირო გარემოზე ზემოქმედების ნებართვებს და გარემოს დაცვის სამინისტროსთან შეთანხმებული სქემით ახორციელებს გარემოსდაცვითი საქმიანობის თვითმონიტორინგს. 2022 წელს კომპანიამ დაამონტაჟა ემისიების უწყვეტი მონიტორინგის სისტემები კლინკერის გამოწვის ღუმელებზე და ცემენტის წისქვილებზე

კომპანიში მოქმედებს დასაქმებასა და კომპენსაციასთან, ასევე შრომის უსაფრთხოებასთან დაკავშირებული რეგულაციები, რომელიც ეფუძნება ამ დარგში ჰაიდელბერგცემენტის ზოგად პოლიტიკას და რომელიც შემუშავებულია საქართველოს კანონმდებლობით გათვალისწინებული მოთხოვნათა სრული დაცვით.

ხელმოწერილია ჯგუფის ხელმძღვანელობის სახელით 2023 წლის 27 სექტემბერს

_____	_____
გენერალური დირექტორი	ფინანსური დირექტორი
დ. ჯუღაშვილი	ე. ტყეშელაშვილი

შპს ჰაიდელბერგცემენტ ჯორჯია

2022 წელს სახელმწიფოს მიმართ განხორციელებული გადახდების შესახებ ანგარიშგება

1. სახელმწიფოს მიმართ გადახდილი სასარგებლო წიაღისეულის მოსაკრებლი
2. სახელმწიფოს მიმართ გადახდილი რეგულირების საფასური 3,740 ლარი

გადამხდელი	გადამ. კოდი	წიაღისეულის სახე	2022 წელს გადახდილი მოსაკრებელი (ლარი)
შპს ,,ჰაიდელბერგცემენტ ჯორჯია"	230866435	კირქვა	592,986
შპს ,,ჰაიდელბერგცემენტ ჯორჯია"	230866435	ტუფი	57,127
შპს ,,ჰაიდელბერგცემენტ ჯორჯია"	230866435	თიხა	28,239
შპს ,,ჰაიდელბერგცემენტ ჯორჯია"	230866435	ქვიშა	70,435
შპს ,,ჰაიდელბერგცემენტ ჯორჯია"	230866435	მარგანეცი	6,732
შპს ,,ჰაიდელბერგცემენტ ჯორჯია"	230866435	წყალი	4,798
		სულ:	**760,317**

3. სახელმიფო ადმინისტრაციული ორგანოებისა და სახელმწიფოს 50%-ზე მეტით წილობრივი მონაწილეობით დაფუძნებული საწარმოების მიმართ გადახდილი ქირა

გადამხდელი	გადამ. კოდი	მიმღები	მიმღ. კოდი	2021 წელს გადახდილი ქირა (ლარი)
შპს ჰაიდელბერგცემენტ ჯორჯია	230866435	ახმეტის მუნიციპალიტეტის მერია	224631165	2,332
შპს ჰაიდელბერგცემენტ ჯორჯია	230866435	შპს ჯიარ ლოჯისტიკა და ტერმინალები	202462101	21,5714
შპს ჰაიდელბერგცემენტ ჯორჯია	230866435	შპს საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია	206237491	113,988
შპს ჰაიდელბერგცემენტ ჯორჯია	230866435	სსიპ სახელმწიფო ქონების ეროვნული სააგენტო	205005910	12,464
შპს ჰაიდელბერგცემენტ ჯორჯია	230866435	სს საქართველოს რკინიგზა	202886010	91,495
შპს ჰაიდელბერგცემენტ ჯორჯია	230866435	შპს აქტივების მართვისა და განვითარების კომპანია	405007200	26,400

_____

გენერალური დირექტორი
დ. ჯუღაშვილი

_____

ფინანსური დირექტორი
ე. ტყეშელაშვილი

HEIDELBERGCEMENT GEORGIA LLC

International Financial Reporting Standards
Financial statements and
Independent Auditor's Report

31 December 2022

Contents

INDEPENDENT AUDITOR'S REPORT

FINANCIAL STATEMENTS

Statement of Profit or Loss and Other Comprehensive Income 1
Statement of Financial Position 2
Statement of Changes in Equity 3
Statement of Cash Flows 4

Notes to the Financial Statements

1. Corporate Information 5
2. Operating Environment of the Company 5
3. Significant Accounting Policies 6
4. Critical Accounting Estimates and Judgements in Applying Accounting Policies 16
5. Adoption of New or Revised Standards and Interpretations 17
6. New Accounting Pronouncements 18
7. Revenue from Contract with Customers 21
8. Cost of Sales 22
9. Selling and Distribution Expenses 22
10. General and Administrative Expenses 22
11. Other Gains/(Losses), net 23
12. Property, Plant and Equipment 24
13. Right of Use Assets and Lease Liabilities 25
14. Inventories 26
15. Trade Receivables 26
16. Cash and Cash Equivalents 27
17. Equity 28
18. Loans and Borrowings 28
19. Other Current Liabilities 29
20. Trade Payables 29
21. Contingencies and Commitments 29
22. Financial Risk Management 30
23. Related Party Disclosure 33
24. Events After the Reporting Period 34

pwc

Independent Auditor's Report

To the Owner and Management of HeidelbergCement Georgia LLC

Our opinion

In our opinion, the financial statements present fairly, in all material respects, the financial position of HeidelbergCement Georgia LLC (the "Company") as at 31 December 2022, and the Company's financial performance and cash flows for the year then ended in accordance with International Financial Reporting Standards and with the requirements of the Law of Georgia on Accounting, Reporting and Auditing.

What we have audited

The Company's financial statements comprise:

- the statement of profit or loss and other comprehensive income for the year then ended;
- the statement of financial position as at 31 December 2022;
- the statement of changes in equity for the year then ended;
- the statement of cash flows for the year then ended; and
- the notes to the financial statements, which include significant accounting policies and other explanatory information.

Basis for opinion

We conducted our audit in accordance with International Standards on Auditing (ISAs). Our responsibilities under those standards are further described in the Auditor's responsibilities for the audit of the financial statements section of our report.

We believe that the audit evidence we have obtained is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion.

Independence

We are independent of the Company in accordance with the International Code of Ethics for Professional Accountants (including International Independence Standards) issued by the International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA Code). We have fulfilled our other ethical responsibilities in accordance with the IESBA Code.

Other information

Management is responsible for the other information. The other information comprises the Management Report (but does not include the financial statements and our auditor's report thereon).

Our opinion on the financial statements does not cover the Management Report.

In connection with our audit of the financial statements, our responsibility is to read the Management Report and, in doing so, consider whether the Management Report is materially inconsistent with the financial statements or our knowledge obtained in the audit, or otherwise appears to be materially misstated. If, based on the work we have performed, we conclude that there is a material misstatement in the Management Report, we are required to report that fact. We have nothing to report in this regard.

In addition, we are required by the Law of Georgia on Accounting, Reporting and Auditing to express an opinion whether certain parts of the Management Report comply with respective regulatory normative acts and to consider whether the Management Report includes the information required by the Law of Georgia on Accounting, Reporting and Auditing.

Based on the work undertaken in the course of our audit, in our opinion:

- the information given in the Management Report for the financial year for which the financial statements are prepared is consistent with the financial statements;
- the information given in the Management Report complies with the requirements of paragraph 6 of article 7 of the Law of Georgia on Accounting, Reporting and Auditing.

Responsibilities of management and those charged with governance for the financial statements

Management is responsible for the preparation and fair presentation of the financial statements in accordance with International Financial Reporting Standards and with the requirements of the Law of Georgia on Accounting, Reporting and Auditing, and for such internal control as management determines is necessary to enable the preparation of the financial statements that are free from material misstatement, whether due to fraud or error.

In preparing the financial statements, management is responsible for assessing the Company's ability to continue as a going concern, disclosing, as applicable, matters related to going concern and using the going concern basis of accounting unless management either intends to liquidate the Company or to cease operations, or has no realistic alternative but to do so.

Those charged with governance are responsible for overseeing the Company's financial reporting process.

Auditor's responsibilities for the audit of the financial statements

Our objectives are to obtain reasonable assurance about whether the financial statements as a whole are free from material misstatement, whether due to fraud or error, and to issue an auditor's report that includes our opinion. Reasonable assurance is a high level of assurance, but is not a guarantee that an audit conducted in accordance with ISAs will always detect a material misstatement when it exists. Misstatements can arise from fraud or error and are considered material if, individually or in the aggregate, they could reasonably be expected to influence the economic decisions of users taken on the basis of these financial statements.

As part of an audit in accordance with ISAs, we exercise professional judgment and maintain professional scepticism throughout the audit. We also:

- Identify and assess the risks of material misstatement of the financial statements, whether due to fraud or error, design and perform audit procedures responsive to those risks, and obtain audit evidence that is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion. The risk of not detecting a material misstatement resulting from fraud is higher than for one resulting from error, as fraud may involve collusion, forgery, intentional omissions, misrepresentations, or the override of internal control.
- Obtain an understanding of internal control relevant to the audit in order to design audit procedures that are appropriate in the circumstances, but not for the purpose of expressing an opinion on the effectiveness of the Company's internal control.
- Evaluate the appropriateness of accounting policies used and the reasonableness of accounting estimates and related disclosures made by management.
- Conclude on the appropriateness of management's use of the going concern basis of accounting and, based on the audit evidence obtained, whether a material uncertainty exists related to events or conditions that may cast significant doubt on the Company's ability to continue as a going

concern. If we conclude that a material uncertainty exists, we are required to draw attention in our auditor's report to the related disclosures in the financial statements or, if such disclosures are inadequate, to modify our opinion. Our conclusions are based on the audit evidence obtained up to the date of our auditor's report. However, future events or conditions may cause the Company to cease to continue as a going concern.

- Evaluate the overall presentation, structure and content of the financial statements, including the disclosures, and whether the financial statements represent the underlying transactions and events in a manner that achieves fair presentation.

We communicate with those charged with governance regarding, among other matters, the planned scope and timing of the audit and significant audit findings, including any significant deficiencies in internal control that we identify during our audit.

PricewaterhouseCoopers Georgia LLC (Reg.# SARAS-F-775813)

PricewaterhouseCoopers Georgia LLC

Lasha Janelidze (Reg.#SARAS-A-562091)

27 September 2023
Tbilisi, Georgia

HEIDELBERGCEMENT GEORGIA LLC
Statement of Profit or Loss and Other Comprehensive Income

In thousands of Georgian Lari	Note	2022	2021
Revenue from contracts with customers	7	513,456	415,295
Cost of sales	8	(347,814)	(285,720)
Gross profit		**165,642**	**129,575**
Other income		5,002	4,961
Selling and distribution expenses	9	(30,692)	(20,383)
General and administrative expenses	10	(19,980)	(19,438)
Other gains/(losses), net	11	(8,996)	(12,603)
Operating profit		**110,976**	**82,112**
Finance costs	18	(8,416)	(14,410)
Finance income		1,899	874
Foreign exchange gains/(losses), net		24,965	24,727
Profit before income tax		**129,424**	**93,303**
Income tax expense		-	
PROFIT FOR THE YEAR		**129,424**	**93,303**
Other comprehensive income		-	-
TOTAL COMPREHENSIVE INCOME FOR THE YEAR		**129,424**	**93,303**

Signed and authorized for release on behalf of the management of the Company on 27 September 2023:

General Director
Jughashvili D.

Chief Financial Officer
Tkeshelashvili E.

The accompanying notes on pages 5 to 34 are an integral part of these financial statements.

HEIDELBERGCEMENT GEORGIA LLC
Statement of Financial Position

In thousands of Georgian Lari	Notes	31 December 2022	31 December 2021
ASSETS			
Non-current assets			
Property, plant and equipment	12	395,017	403,518
Intangible assets		5,046	5,643
Right of use assets	13	3,162	4,062
Prepayments for property, plant and equipment	12	6,309	1,048
Total non-current assets		**409,534**	**414,271**
Current assets			
Issued loans		4,449	-
Inventories	14	58,910	52,027
Prepayments and other assets		5,885	6,350
Trade receivables	15	9,963	9,534
Cash and cash equivalents	16	89,897	31,552
Total current assets		**169,104**	**99,463**
TOTAL ASSETS		**578,638**	**513,734**
EQUITY			
Charter capital		291,811	291,811
Retained earnings		133,809	5,160
TOTAL EQUITY	17	**425,620**	**296,971**
LIABILITIES			
Non-current liabilities			
Long-term provisions		524	553
Lease liabilities	13	2,019	3,005
Loans and borrowings	18	63,245	113,176
Total non-current liabilities		**65,788**	**116,734**
Current liabilities			
Loans and borrowings	18	33,180	62,869
Lease liability	13	1,293	1,354
Trade payables	20	30,350	18,018
Contract liabilities		4,345	4,290
Other current liabilities	19	17,641	13,498
Dividend payables		421	-
Total current liabilities		**87,230**	**100,029**
TOTAL LIABILITIES		**153,018**	**216,763**
TOTAL EQUITY AND LIABILITIES		**578,638**	**513,734**

Signed and authorized for release on behalf of the management of the Company on 27 September 2023:

General Director
Jughashvili D.

Chief Financial Officer
Tkeshelashvili E.

The accompanying notes on pages 5 to 34 are an integral part of these financial statements.

HEIDELBERGCEMENT GEORGIA LLC
Statement of Changes in Equity

In thousands of Georgian Lari	Charter capital	(Accumulated deficit)/ Retained earnings	Total
As at 31 December 2020	**307,411**	**(88,009)**	**219,402**
Profit for the year	-	93,303	93,303
Reduction of charter capital (Note 17)	(15,600)	-	(15,600)
Transfer to the immediate parent (Note 17)	-	(134)	(134)
Other comprehensive income for the year	-	-	-
As at 31 December 2021	**291,811**	**5,160**	**296,971**
Profit for the year	-	129,424	129,424
Reduction of charter capital (Note 17)	-	-	-
Transfer to the immediate parent (Note 17)	-	(775)	(775)
Other comprehensive income for the year	-	-	-
As at 31 December 2022	**291,811**	**133,809**	**425,620**

HEIDELBERGCEMENT GEORGIA LLC
Statement of Cash Flows

In thousands of Georgian Lari	Note	2022	2021
Cash flows from operating activities			
Profit before income tax		129,424	93,303
Adjustments to reconcile profit before tax to net cash flows			
Depreciation of property, plant and equipment	12	31,021	29,973
Impairment of property, plant and equipment	12	595	1,799
Amortization of intangible assets		630	1,058
Depreciation of right of use assets	13	1,432	1,332
Allowance for expected credit losses	15	22	45
Gain on disposal of property, plant and equipment		(175)	(104)
Foreign exchange gains, net		(24,965)	(24,728)
Finance income		(1,899)	(851)
Finance cost	18	8,416	14,410
Operating cash flows before working capital changes		**144,501**	**116,237**
Changes in inventories		(6,883)	6,333
Changes in trade receivables		(423)	(416)
Changes in prepayments and other current assets		470	1,100
Changes in trade payables		12,332	(9,567)
Changes in other current liabilities and provisions		4,168	(2,917)
Changes in working capital		**9,664**	**(5,467)**
Interest received		1,900	851
Interest paid for lease and borrowings		(8,080)	(14,100)
Net cash flow from operating activities		**147,985**	**97,521**
Cash flows from investing activities			
Issue of loans		(4,449)	-
Proceeds from sale of property, plant and equipment		318	1,112
Purchase of property, plant and equipment		(28,689)	(18,916)
Purchase of intangible assets		(38)	(80)
Net cash used in investing activities		**(32,858)**	**(17,884)**
Cash flows from financing activities			
Repayment of borrowings	18	(58,699)	(47,267)
Proceeds from borrowings	18	4,453	-
Reduction of charter capital	17	-	(15,600)
Transfer to the immediate parent	17	(354)	(134)
Payment of principal portion of lease liabilities	13	(1,342)	(1,490)
Net cash flow used in financing activities		**(55,942)**	**(64,491)**
Net change in cash and cash equivalents		**59,185**	**15,146**
Cash and cash equivalents at the beginning of the year	16	**31,552**	**16,132**
Effect of exchange rate changes on cash and cash equivalent		(840)	274
Cash and cash equivalents at the end of the year	16	**89,897**	**31,552**

The accompanying notes on pages 5 to 34 are an integral part of these financial statements.

1. Corporate Information

HeidelbergCement Georgia LLC (the Company), identification number 230866435, is a legal entity organised and operating under the laws of Georgia. Its registered address is 21 Kazbegi avenue, Tbilisi, Georgia.

The Company's principal activity is production and sale of cement, concrete and clinker in Georgia.

As at 31 December 2022 and 2021, 100% of the Company's shares were owned by CaucasusCement Holding B.V. (the "Immediate parent"), domiciled in the Netherlands. The shareholder structure of CaucasusCement Holding B.V as at 31 December 2022 and 2021 is as follows:

Shareholder	Shareholding
HeidelbergCement Central Europe East Holding B.V. (or "HC CEE"), incorporated in the Netherlands	45.00%
Cement Invest B.V., incorporated in the Luxembourg	45.00%
Mrs. Svetlana Lamprianova-Bezhuashvili, citizen of Georgia	10.00%
Total	**100.00%**

The HC CEE is ultimately controlled by HeidelbergCement AG (the HC AG), an entity based and listed in Germany. Cement Invest B.V. is jointly controlled by GCF L.P, incorporated in Cayman island and Park Street Capital L.P, incorporated in British Virgin Islands.

During 2023 and before the issuance of these financial statements there was a significant changes in shareholding structure which is disclosed in more detail in Note 24.

2. Operating Environment of the Company

The Company's principal business activities are within Georgia. Georgia displays certain characteristics of an emerging market, including relatively high inflation and high interest rates. Georgian tax legislation is subject to varying interpretations and frequent changes.

The future economic direction of Georgia is largely dependent upon the effectiveness of economic, financial and monetary measures undertaken by the Government, together with tax, legal, regulatory and political developments.

Since February 2022 ongoing political tension in the region escalated as a result of Russian invasion in Ukraine. This has negatively impacted commodity, especially energy supply markets. As a result of sanctions imposed from a number of countries, many companies left Russian market and ceased providing services and products to Russian market. Also, due to war, some of commodities are no longer available for export from Ukraine.

The Company's dependency on Ukraine and Russia is limited to the purchase of coal. The Company has successfully managed to meet Georgian market demand and continued planned production by: (i) fully utilizing coal that was in stock at the time of the war outburst; (ii) increasing portion of natural gas in fuel mix; (iii) continuing purchase/usage of local coal; and (iv) buying/stocking up of non-sanctioned international coal at a reasonable price.

As the conflict is still waging, it is impossible to reliably assess full impact this may have on the Company as there is uncertainty over the magnitude of the impact on the economy in general. Management is closely monitoring the economic situation in the current environment.

Despite the challenges arising from the war, the Georgian economy demonstrated stable dynamics. The Government's ongoing infrastructure investments, increased spending on roads and construction sector projects, which as a result had a favourable impact on the Company's operations.

2. Operating Environment of the Company (Continued)

Management is unable to predict all developments which could have an impact on the Georgian economy and consequently what effect, if any, they could have on the future financial position of the Company. Management believes it is taking all the necessary measures to support the sustainability and development of the Company's business.

3. Significant Accounting Policies

(a) Basis of preparation

These financial statements have been prepared in accordance with International Financial Reporting Standards ("IFRS") and with the requirements of the Law of Georgia on Accounting, Reporting and Auditing under the historical cost convention, as modified by the initial recognition of financial instruments based on fair value. The principal accounting policies applied in the preparation of these financial statements are set out below.

The preparation of financial statements in conformity with IFRS requires the use of certain critical accounting estimates. It also requires management to exercise its judgement in the process of applying the Company's accounting policies. The areas involving a higher degree of judgement or complexity, or areas where assumptions and estimations are significant to the financial statements are disclosed in Note 4.

(b) Foreign currency

The functional currency of the Company is the currency of the primary economic environment in which the Company operates. The Company's functional currency is the national currency of Georgia, Georgian Lari ("GEL").

Monetary assets and liabilities are translated into Company's functional currency at the official exchange rate of the National Bank of the Georgia ("NBG") at the respective end of the reporting period. Foreign exchange gains and losses resulting from the settlement of the transactions and from the translation of monetary assets and liabilities into each entity's functional currency at year-end official exchange rates of the NBG are recognised in profit or loss. Foreign exchange gains and losses that relate to financing and investing activities are presented in the statement of profit or loss and other comprehensive income within 'foreign exchange gains/(losses), net'. All other foreign exchange gains and losses are presented in the statement of profit or loss and other comprehensive income within 'other gains(losses), net'.

Translation at year-end rates does not apply to non-monetary items that are measured at historical cost. Non-monetary items measured at fair value in a foreign currency, including equity investments, are translated using the exchange rates at the date when the fair value was determined. Effects of exchange rate changes on non-monetary items measured at fair value in a foreign currency are recorded as part of the fair value gain or loss.

At 31 December 2022, the official rate of exchange, as determined by the National Banks of Georgia was US Dollar ("USD") 1 = GEL 2.7020 and EURO ("EUR") 1 = GEL 2.8844 (31 December 2021: USD 1 = GEL 3.0976 and EUR 1=3.5040). At present, Georgian Lari is not a freely convertible currency outside of Georgia.

(c) Revenue from contracts with customers

Revenue from contracts with customers is recognised when control of the goods or services are transferred to the customer at an amount that reflects the consideration to which the Company expects to be entitled in exchange for those goods or services. The Company has generally concluded that it is the principal in its revenue arrangements. Revenue from sale of goods and rendered service.

Revenue from the sale of goods is recognised at the point in time when control of the asset is transferred to the customer, usually on delivery of the goods. The normal credit term is up to 30 days upon delivery. Revenue from rendered services is recognised at the point in time at which services have been rendered.

3. Significant Accounting Policies (Continued)

In determining the transaction price for the goods, the Company considers the effects of variable consideration, the existence of significant financing components, noncash consideration, and consideration payable to the customer (if any). The Company did not offer any variable consideration (such as volume rebate, right of return or other) to its customers during 2022 and 2021 years.

Interest income

For all financial instruments measured at amortised cost interest income is recorded using the effective interest rate (EIR). EIR is the rate that exactly discounts the estimated future cash payments or receipts over the expected life of the financial instrument or a shorter period, where appropriate, to the net carrying amount of the financial asset or liability. Interest income is included in finance income in the statement of profit or loss.

Rental income

Rental income arising from operating leases is accounted for on a straight-line basis over the lease terms and is included in the statement of profit or loss due to its operating nature.

Contract balances

Trade receivables and contract liabilities

A receivable recognized if an amount of consideration that is unconditional is due from the customer (i.e., only the passage of time is required before payment of the consideration is due).

A contract liability is recognised if a payment is received, or a payment is due (whichever is earlier) from a customer before the Company transfers the related goods or services. Contract liabilities are recognised as revenue when the Company performs obligations under the contract.

(d) Leases

Determining whether an arrangement contains a lease

The determination of whether an arrangement is, or contains a lease is based on the substance of the arrangement at the inception of the lease. The arrangement is, or contains, a lease if fulfilment of the arrangement is dependent on the use of a specific asset (or assets) and the arrangement conveys a right to use the asset (or assets), even if that asset is (or those assets are) not explicitly specified in an arrangement.

Company as a lessee

The Company applies a single recognition and measurement approach for all leases, except for short-term leases and leases of low-value assets. The Company recognises lease liabilities to make lease payments and right-of-use assets representing the right to use the underlying assets.

Right-of-use assets

The Company recognises right-of-use assets at the commencement date of the lease (i.e., the date the underlying asset is available for use). Right-of-use assets are measured at cost, less any accumulated depreciation and impairment losses, and adjusted for any remeasurement of lease liabilities. The cost of right-of-use assets includes the amount of lease liabilities recognised, initial direct costs incurred, and lease payments made at or before the commencement date less any lease incentives received. Right-of-use assets are depreciated on a straight-line basis over the shorter of lease term and estimated useful lives of the assets, as follows:

- Land and buildings up to 100 years;
- Other right-of-use assets up to 5 year.

The right-of-use assets are also subject to impairment. Refer to the accounting policies in section *Impairment of non-financial assets.*

3. Significant Accounting Policies (Continued)

Lease liabilities

At the commencement date of the lease, the Company recognises lease liabilities measured at the present value of lease payments to be made over the lease term. The lease payments include fixed payments (including in-substance fixed payments) less any lease incentives receivable, variable lease payments that depend on an index or a rate, and amounts expected to be paid under residual value guarantees.

In calculating the present value of lease payments, the Company uses its incremental borrowing rate at the lease commencement date because the interest rate implicit in the lease is not readily determinable. After the commencement date, the amount of lease liabilities is increased to reflect the accretion of interest and reduced for the lease payments made. In addition, the carrying amount of lease liabilities is remeasured if there is a modification, a change in the lease term, a change in the lease payments (e.g., changes to future payments resulting from a change in an index or rate used to determine such lease payments) or a change in the assessment of an option to purchase the underlying asset.

Short-term leases and leases of low-value assets

The Company applies the short-term lease recognition exemption to its short-term leases of machinery and land (i.e., those leases that have a lease term of 12 months or less from the commencement date and do not contain a purchase option). It also applies the lease of low-value assets recognition exemption to leases of office equipment that are considered to be low value. Lease payments on short-term leases and leases of low value assets are recognised as expense on a straight-line basis over the lease term.

Company as a lessor

Leases in which the Company does not transfer substantially all the risks and rewards incidental to ownership of an asset are classified as operating leases. Rental income arising is accounted for on a straight-line basis over the lease terms and is included in operating income in the statement of profit or loss due to its operating nature. Initial direct costs incurred in negotiating and arranging an operating lease are added to the carrying amount of the leased asset and recognised over the lease term on the same basis as rental income. Contingent rents are recognised as revenue in the period in which they are earned.

(e) Taxation

Income taxes

Income taxes have been provided for in the financial statements in accordance with legislation enacted or substantively enacted by the end of the reporting period.

On 13 May 2016 the Government of Georgia enacted the changes in the Tax Code of Georgia whereby companies (other than banks, credit unions, insurance companies, microfinance organizations and pawn shops) do not have to pay income tax on their profit earned since 1 January 2017, until that profit is distributed or deemed distributed in a form of dividend.

The income tax at 15% is payable on gross up value (i.e. net dividends shall be grossed up by withholding tax 5%, if applicable, and divided by 0.85) at the moment of the dividend payment to individuals or to non-resident legal entities. Dividends paid to resident legal entities from the profits earned since 1 January 2017 are tax exempted.

Dividends on earnings accumulated during the period from 1 January 2008 to 1 January 2017 is subject to income tax on grossed up value, reduced by respective tax credit calculated as a share of corporate income tax declared and paid on taxable profits vs total net profits for the same period multiplied to the dividend to be distributed. However, tax credit amount should not exceed the actual income tax imposed on dividend distribution.

Income tax arising from distribution of dividends is accounted for as an income tax expense in the period in which dividends are declared, regardless of the actual payment date or the period for which the dividends are paid. A contingent income tax liability which would arise upon the payment of dividends is not recognised in the statement of financial position. In addition to the distribution of dividends, the tax is still payable on expenses or other payments incurred not related to economic activities, free delivery of assets

3. Significant Accounting Policies (Continued)

or services and representation costs that exceed the maximum amount determined by the Tax Code of Georgia. All advances paid to entities registered in jurisdictions having preferential tax regime and other certain transactions with such entities as well as loans granted to individuals or non-residents are immediately taxable. Such taxes along with other taxes, net of tax credits claimed on assets or services received in exchange for the advances paid to entities registered in jurisdictions having preferential tax regime or recovery of loans granted to individuals or non-residents, are recorded under Taxes other than on income within operating expenses.

Uncertain tax positions

The Company's uncertain tax positions are reassessed by management at the end of each reporting period. Liabilities are recorded for income tax positions that are determined by management as more likely than not to result in additional taxes being levied if the positions were to be challenged by the tax authorities. The assessment is based on the interpretation of tax laws that have been enacted or substantively enacted by the end of the reporting period, and any known court or other rulings on such issues. Liabilities for penalties, interest and taxes other than on income are recognised based on management's best estimate of the expenditure required to settle the obligations at the end of the reporting period. Adjustments for uncertain income tax positions are recorded within the income tax charge.

Value added tax ("VAT")

Revenues, expenses and assets are recognised net of the amount of sales tax, except:

- When the sales tax incurred on a purchase of assets or services is not recoverable from the taxation authority, in which case, the sales tax is recognised as part of the cost of acquisition of the asset or as part of the expense item, as applicable;
- When receivables and payables are stated with the amount of sales tax included.

The net amount of value added tax recoverable from, or payable to, the taxation authority is included as part of prepayments and other assets in the statement of financial position.

Net presentation of tax assets and liabilities

Starting from 1 January 2016 changes were introduced in Georgian legislation on the rules of tax settlement. Based on new rules, Revenue Service of Georgia monitors taxpayers' net indebtedness towards to the State by introducing a consolidated accounts of taxpayer. Therefore, the Company presents assets and liabilities related to all taxes payables or receivables by each entity on a net basis.

(f) Current versus non-current classification

The Company presents assets and liabilities in statement of financial position based on current/non-current classification. An asset is current when it is:

- Expected to be realized or intended to sold or consumed in normal operating cycle;
- Held primarily for the purpose of trading;
- Expected to be realized within twelve months after the reporting period; or
- Cash or cash equivalent unless restricted from being exchanged or used to settle a liability for at least twelve months after the reporting period.

All other assets are classified as non-current.

A liability is current when:

- It is expected to be settled in normal operating cycle;
- It is held primarily for the purpose of trading;
- It is due to be settled within twelve months after the reporting period; or
- There is no unconditional right to defer the settlement of the liability for at least twelve months after the reporting period.

3. Significant Accounting Policies (Continued)

The Company classifies all other liabilities as non-current.

(g) Property, plant and equipment

Recognition and measurement

Construction in progress is stated at cost, net of accumulated impairment loss, if any. Property, plant and equipment is stated at cost, net of accumulated depreciation and accumulated impairment losses, if any. The initial cost of property, plant and equipment comprises its purchase price, including non-refundable purchase taxes and any directly attributable costs of bringing the asset to its working condition and location for its intended use. Such cost includes the cost of replacing part of the plant and equipment when that cost is incurred and borrowing costs for long term construction projects, if the recognition criteria are met. Expenditures incurred after the property, plant and equipment have been put into operations, such as repair and maintenance costs, are normally charged to statement of comprehensive income in the period the costs are incurred.

Depreciation is calculated on a straight-line basis over the estimated useful lives of the assets, as follows:

- Buildings up to 33 years;
- Plant and machinery up to 30 years;
- Vehicles and other equipment up to 30 years.

The residual values, useful lives and methods of depreciation of property, plant and equipment are reviewed at least at the end of each year, and adjusted prospectively, if appropriate.

Borrowing costs

Borrowing costs comprise interest expense calculated using the effective interest method and exchange differences arising from foreign currency borrowings to the extent that they are regarded as an adjustment to interest costs.

Borrowing costs directly relating to the acquisition, construction or production of a qualifying capital project under construction are capitalised and added to the project cost during construction until such time as the assets are considered substantially ready for their intended use

Derecognition

An item of property, plant and equipment and any significant part initially recognized is derecognized upon disposal (i.e. at the date the recipient obtains control) or when no future economic benefits are expected from its use or disposal. Any gain or loss arising on derecognition of the asset (calculated as the difference between the net disposal proceeds and the carrying amount of the asset) is included in the statement of comprehensive income in the year the asset is derecognized.

(h) Intangible assets

Intangible assets acquired separately are measured on initial recognition at cost. Following initial recognition, intangible assets are carried at cost less any accumulated amortisation and accumulated impairment losses, if any. Following initial recognition, intangible assets are carried at cost less any accumulated amortisation and accumulated impairment losses. Internally generated intangible assets, excluding capitalized development costs, are not capitalised.

The Company's intangible assets have finite useful lives and primarily include natural resource extraction licenses, computer software licences, rights to use railway carriages and goodwill. Contractual rights are capitalized, except when they meet any of the following criteria:

- Cost cannot be reliably measured;
- The Company or the counterparty has an ultimate right to terminate the agreement at any moment convenient for them and the termination of the agreement is not highly unrealistic;
- The term of agreement is less than one year.

3. ignificant Accounting Policies (Continued)

Intangible assets are amortised on a straight-line basis over their estimated economic useful lives, as follows:

- Natural resource extraction licenses up to 25 years (in line with licence terms);
- Computer software licenses over 5 to 10 years;
- Right to use railway carriage 13 years.

The amortisation period and the amortisation method for an intangible asset with a finite useful life are reviewed at least at the end of each reporting period. Changes in the expected useful life or the expected pattern of consumption of future economic benefits embodied in the asset are considered to modify the amortisation period or method, as appropriate, and are treated as changes in accounting estimates. The amortisation expense on intangible assets with finite lives is recognised within cost of sales in the statement of profit or loss.

Disposal

An intangible asset is derecognised upon disposal (i.e., at the date the recipient obtains control) or when no future economic benefits are expected from its use or disposal. Any gain or loss arising upon derecognition of the asset (calculated as the difference between the net disposal proceeds and the carrying amount of the asset) is included in the statement of profit or loss.

(i) Impairment of non-financial assets

The Company assesses at each reporting date whether there is an indication that an asset may be impaired. If any indication exists, or when annual impairment testing for an asset is required, the Company estimates the asset's recoverable amount. An asset's recoverable amount is the higher of an asset's or cash-generating unit's (CGU) fair value less costs to sell and its value in use and is determined for an individual asset, unless the asset does not generate cash inflows that are largely independent of those from other assets or groups of assets.

Where the carrying amount of an asset or CGU exceeds its recoverable amount, the asset is considered impaired and is written down to its recoverable amount. In assessing value in use, the estimated future cash flows are discounted to their present value using a pre-tax discount rate that reflects current market assessments of the time value of money and the risks specific to the asset. In determining fair value less costs to sell, recent market transactions are taken into account, if available. If no such transactions can be identified, an appropriate valuation model is used. These calculations are corroborated by valuation multiples or other available fair value indicators.

The Company bases its impairment calculation on detailed budgets and forecast calculations. These budgets and forecast calculations are generally covering a period of five years. For longer periods, a long-term growth rate is calculated and applied to project future cash flows after the fifth year.

Impairment losses of continuing operations are recognised in the statement of profit or loss in expense categories consistent with the function of the impaired asset. cost of sales.

For assets, excluding goodwill, an assessment is made at each reporting date as to whether there is any indication that previously recognised impairment losses may no longer exist or may have decreased. If such indication exists, the Company estimates the asset's or CGU's recoverable amount. A previously recognised impairment loss is reversed only if there has been a change in the assumptions used to determine the asset's recoverable amount since the last impairment loss was recognised. The reversal is limited so that the carrying amount of the asset does not exceed its recoverable amount, nor exceed the carrying amount that would have been determined had no impairment loss been recognised for the asset in prior years.

Goodwill is tested for impairment annually as at 31 December and when circumstances indicate that the carrying value may be impaired.

3. Significant Accounting Policies (Continued)

Impairment is determined for goodwill by assessing the recoverable amount of each CGU (or Company of CGUs) to which the goodwill relates. When the recoverable amount of the CGU is less than its carrying amount, an impairment loss is recognised. Impairment losses relating to goodwill cannot be reversed in future periods.

(j) Financial instruments

Financial assets

Initial recognition and measurement

Financial assets are classified at initial recognition, as subsequently measured at amortised cost, fair value through other comprehensive income (OCI), and fair value through profit or loss.

The classification of financial assets at initial recognition depends on the financial asset's contractual cash flow characteristics and the Company's business model for managing them. With the exception of trade receivables that do not contain a significant financing component or for which the Company has applied

the practical expedient, the Company initially measures a financial asset at its fair value plus, in the case of a financial asset not at fair value through profit or loss, transaction costs.

Trade receivables that do not contain a significant financing component or for which the Company has applied the practical expedient are measured at the transaction price determined under IFRS 15 *Revenue from Contracts with Customers*.

In order for a financial asset to be classified and measured at amortised cost or fair value through OCI, it needs to give rise to cash flows that are 'solely payments of principal and interest (SPPI)' on the principal amount outstanding. This assessment is referred to as the SPPI test and is performed at an instrument level.

The Company's business model for managing financial assets refers to how it manages its financial assets in order to generate cash flows. The business model determines whether cash flows will result from collecting contractual cash flows, selling the financial assets, or both. Financial assets classified and measured at amortised cost are held within a business model with the objective to hold financial assets in order to collect contractual cash flows while financial assets classified and measured at fair value through OCI are held within a business model with the objective of both holding to collect contractual cash flows and selling.

Purchases or sales of financial assets that require delivery of assets within a time frame established by regulation or convention in the marketplace (regular way trades) are recognised on the trade date, i.e., the date that the Company commits to purchase or sell the asset.

Subsequent measurement

For purposes of subsequent measurement, financial assets are classified in four categories:

- Financial assets at amortised cost (debt instruments);
- Financial assets at fair value through OCI with recycling of cumulative gains and losses (debt instruments);
- Financial assets designated at fair value through OCI with no recycling of cumulative gains and losses upon derecognition (equity instruments);
- Financial assets at fair value through profit or loss.

Financial assets at amortised cost (debt instruments)

This category is most relevant to the Company.

3. Significant Accounting Policies (Continued)

Financial assets at amortised cost are subsequently measured using the effective interest (EIR) method and are subject to impairment. Gains and losses are recognised in profit or loss when the asset is derecognised, modified or impaired.

The Company's financial assets at amortised cost includes trade receivables.

Impairment of financial assets

Further disclosures related to impairment of financial assets are also provided in the following notes:

- Critical Accounting Estimates and Judgements in Applying Accounting Policies – Note 5;
- Trade receivables – Note 15.

The Company recognises an allowance for expected credit losses (ECLs) for all debt instruments not held at fair value through profit or loss. ECLs are based on the difference between the contractual cash flows due in accordance with the contract and all the cash flows that the Company expects to receive, discounted at an approximation of the original effective interest rate. The expected cash flows will include cash flows from the sale of collateral held or other credit enhancements that are integral to the contractual terms.

ECLs are recognised in two stages. For credit exposures for which there has not been a significant increase in credit risk since initial recognition, ECLs are provided for credit losses that result from default events that are possible within the next 12-months (a 12-month ECL). For those credit exposures for which there has been a significant increase in credit risk since initial recognition, a loss allowance is required for credit losses expected over the remaining life of the exposure, irrespective of the timing of the default (a lifetime ECL).

For trade receivables, the Company applies a simplified approach in calculating ECLs. Therefore, the Company does not track changes in credit risk, but instead recognises a loss allowance based on lifetime ECLs at each reporting date. The Company has established a provision matrix that is based on its historical credit loss experience, adjusted for forward-looking factors specific to the debtors and the economic environment.

For funds held in credit institutions (cash and cash equivalent, bank deposits), the Company calculated ECLs based on the 12-month ECL. The 12-month ECL is the portion of lifetime ECLs that results from default events on financial instruments that are possible within 12 month after the reporting date. However, when there has been a significant increase in credit risk since origination, the allowance will be based on the lifetime ECL.

The Company generally considers a financial asset in default when contractual payments are 120 days past due. However, in certain cases, the Company may also consider a financial asset to be in default when internal or external information indicates that the Company is unlikely to receive the outstanding contractual amounts in full before taking into account any credit enhancements held by the Company. A financial asset is written off when there is no reasonable expectation of recovering the contractual cash flows. Subsequent recoveries of amounts previously written off decrease the charge for impairment of financial assets in the profit or loss.

Derecognition

A financial asset (or, where applicable, a part of a financial asset or part of a Company of similar financial assets) is primarily derecognised (i.e., removed from the Company statement of financial position) when:

- The rights to receive cash flows from the asset have expired; or
- The Company has transferred its rights to receive cash flows from the asset or has assumed an obligation to pay the received cash flows in full without material delay to a third party under a 'pass-through' arrangement; and either (a) the Company has transferred substantially all the risks and rewards of the asset, or (b) the Company has neither transferred nor retained substantially all the risks and rewards of the asset, but has transferred control of the asset.

3. Significant Accounting Policies (Continued)

When the Company has transferred its rights to receive cash flows from an asset or has entered into a pass-through arrangement, it evaluates if, and to what extent, it has retained the risks and rewards of ownership. When it has neither transferred nor retained substantially all of the risks and rewards of the asset, nor transferred control of the asset, the Company continues to recognise the transferred asset to the extent of its continuing involvement. In that case, the Company also recognises an associated liability. The transferred asset and the associated liability are measured on a basis that reflects the rights and obligations that the Company has retained.

Continuing involvement that takes the form of a guarantee over the transferred asset is measured at the lower of the original carrying amount of the asset and the maximum amount of consideration that the Company could be required to repay.

Financial liabilities

Initial recognition and measurement

Financial liabilities are classified, at initial recognition, as financial liabilities at fair value through profit or loss, loans and borrowings, payables, or as derivatives designated as hedging instruments in an effective hedge, as appropriate.

All financial liabilities are recognised initially at fair value and, in the case of loans and borrowings and payables, net of directly attributable transaction costs.

The Company's financial liabilities as at 31 December 2022 and 2021 include trade payables, other current liabilities, lease liabilities and loans and borrowings.

Subsequent measurement

The measurement of financial liabilities depends on their classification, as described below:

Financial liabilities at amortised cost (loans and borrowings)

This is category most relevant to the Company. After initial recognition, loans and borrowings are subsequently measured at amortized cost using the EIR method. Gains and losses are recognised in profit or loss when the liabilities are derecognised as well as though the EIR amortized process.

Amortized cost is calculated by taking into account any discount or premium on acquisition and fees or cost that are an integral part of the EIR. The EIR amortisation is included as finance costs in the statement of profit or loss. This category generally applies to borrowings.

Derecognition

A financial liability is derecognised when the obligation under the liability is discharged or cancelled or expires.

When an existing financial liability is replaced by another from the same lender on substantially different terms, or the terms of an existing liability are substantially modified, such an exchange or modification is treated as a derecognition of the original liability and the recognition of a new liability, and the difference in the respective carrying amounts is recognised in the statement of profit and loss.

Offsetting of financial instruments

Financial assets and liabilities are offset and the net amount is reported in the statement of financial position when there is a legally enforceable right to set off the recognised amounts and there is an intention to settle on a net basis, or to realise the asset and settle the liability simultaneously.

(k) Fair value measurement

The fair values of financial instruments measured at amortized cost are disclosed in the financial statements.

3. Significant Accounting Policies (Continued)

Fair value is the price that would be received to sell an asset or paid to transfer a liability in an orderly transaction between market participants at the measurement date. The fair value measurement is based on the presumption that the transaction to sell the asset or transfer the liability takes place either:

- In the principal market for the asset or liability; or
- In the absence of a principal market, in the most advantageous market for the asset or liability.

The Company must be able to access the principal or the most advantageous market at the measurement date.

The fair value of an asset or a liability is measured using the assumptions that market participants would use when pricing the asset or liability, assuming that market participants act in their economic best interest.

A fair value measurement of a non-financial asset takes into account a market participant's ability to generate economic benefits by using the asset in its highest and best use or by selling it to another market participant that would use the asset in its highest and best use.

The Company uses valuation techniques that are appropriate in the circumstances and for which sufficient data are available to measure fair value, maximizing the use of relevant observable inputs and minimizing the use of unobservable inputs.

All assets and liabilities for which fair value is measured or disclosed in the financial statements are categorised within the fair value hierarchy, described as follows, based on the lowest level input that is significant to the fair value measurement as a whole:

- Level 1 – quoted (unadjusted) market prices in active markets for identical assets or liabilities;
- Level 2 – valuation techniques for which the lowest level input that is significant to the fair value measurement is directly or indirectly observable;
- Level 3 – valuation techniques for which the lowest level input that is significant to the fair value measurement is unobservable.

For assets and liabilities that are recognized in the financial statements on a recurring basis, the Company determines whether transfers have occurred between levels in the hierarchy by re-assessing categorization (based on the lowest level input that is significant to the fair value measurement as a whole) at the end of each reporting period.

For the purpose of fair value disclosures, the Company has determined classes of assets and liabilities on the basis of the nature, characteristics and risks of the asset or liability and the level of the fair value hierarchy as explained above.

(l) Inventories

Inventories are measured at the lower of cost and net realisable value. Inventories held by the Company mainly comprise raw materials and consumables used in the production process, spare parts and repair materials used in maintenance works and work-in-progress and finished goods, subsequently sold by the Company.

The cost of inventories is determined on a weighted average basis and includes cost of purchase, cost of conversion and other costs in bringing the inventories to their present location and condition.

In order to identify any impairment losses, slow-moving inventory analysis and stocktaking procedure are performed annually and the obsolete items identified, if any, are written down through inventory allowance account.

(m) Prepayments

Prepayments are carried at cost less any impairment. A prepayment is classified as non-current when the goods or services relating to the prepayment are expected to be obtained after one year, or when the prepayment relates to an asset which will itself be classified as non-current upon initial recognition.

3. Significant Accounting Policies (Continued)

Prepayments to acquire assets are transferred to the carrying amount of the asset once the Company has obtained control of the asset and it is probable that future economic benefits associated with the asset will flow to the Company. Other prepayments are included in other current assets.

If there is an indication that the assets, goods or services relating to a prepayment will not be received, the carrying value of the prepayment is written down accordingly.

(n) Cash and cash equivalents

Cash and cash equivalents in the statement of financial position are comprised of current accounts at banks and cash on hand. Balances restricted from being exchanged or used to settle a liability for at least twelve months after the reporting period are included in non-current assets, instead of cash and cash equivalents.

(o) Provisions

Provisions are recognised when the Company has a present obligation (legal or constructive) as a result of a past event, it is probable that an outflow of resources embodying economic benefits will be required to settle the obligation and a reliable estimate can be made of the amount of the obligation.

If the effect of the time value of money is material, provisions are discounted using a current pre-tax rate that reflects, when appropriate, the risks specific to the liability. When discounting is used, the provision is increased by discount rate each rate due to the passage of time.

4. Critical Accounting Estimates and Judgements in Applying Accounting Policies

The preparation of the Company's financial statement requires management to make judgments, estimates and assumptions that affect the reported amounts of revenue, expenses, assets and liabilities, and the accompanying disclosures. Uncertainty about these assumptions and estimates could result in outcomes that require a material adjustment to the carrying amount of assets or liabilities affected in future periods.

Other disclosures relating to the Company's exposure to risks and uncertainties are included in Note 23.

Estimates

The key assumptions concerning the future and other key sources of estimation uncertainty at the reporting date, that have a significant risk of causing a material adjustment to the carrying amounts of assets and liabilities within the next financial year, are described below.

The Company based its assumptions and estimates on parameters available when the financial statements were prepared. Existing circumstances and assumptions about future developments, however, may change due to market changes or circumstances arising beyond the control of the Company. Such changes are reflected in the assumptions when they occur.

Initial recognition of related party transactions

In the normal course of business, the Company enters into transactions with its related parties. IFRS 9 requires initial recognition of financial instruments based on their fair values. Judgement is applied in determining if transactions are priced at market or non-market interest rates, where there is no active market for such transactions. The basis for judgement is pricing for similar types of transactions with unrelated parties and effective interest rate analyses.

Useful lives of property, plant and equipment

The estimation of the useful lives of items of property, plant and equipment is a matter of judgment based on the experience with similar assets. The future economic benefits embodied in the assets are consumed principally through use. However, other factors, such as technical or commercial obsolescence and wear and tear, often result in the diminution of the economic benefits embodied in the assets. Management assesses the remaining useful lives in accordance with the current technical conditions of the assets and estimated period during which the assets are expected to earn benefits for the Company. The following primary factors are considered: (a) expected usage of the assets; (b) expected physical wear and tear, which depends on operational factors and maintenance programme; and (c) technical or commercial obsolescence arising from changes in market conditions.

4. Critical Accounting Estimates and Judgements in Applying Accounting Policies (continued)

Provision for expected credit losses of trade receivables

The Company uses a provision matrix to calculate ECLs for trade receivables. The provision rates are based on days past due.

The provision matrix is initially based on the Company's historical observed default rates, adjusted with forward-looking information.

At every reporting date, the historical observed default rates are updated. For large customers the Company assesses provision individually.

The information about the ECLs on the Company's trade receivables is disclosed in Note 1.

Judgements

In the process of applying the Company's accounting policies, management has made the following judgements, which have the most significant effect on the amounts recognised in the financial statements.

Recultivation provision

The Company holds several licences to extract natural resources. Georgian Law generally obliges users of natural resources to recultivate territories impacted by licence during their operations. However, Georgian legislation is not advanced in this area and does not provide sufficient detailed guidance to encompass all possible situations. Management of the Company analysed all of its licences in detail and made assessment that it will not be obliged for any material recultivation costs at the moment of their expiry or during the time of their use as it is impossible to recultivate territories impacted by license as the licensing contour is defined as an extraction area and according to Georgian legislation recultivation on such territories is prohibited. Furthermore, the capacity of natural resources in the licencing contour exceeds the total amount that could be extracted by the Company during the licensing period, which gives the Government possibility to transfer the mining rights to other entities after the license period currently held by the Company is expired. It cannot be ruled out, that legislation may change in the future and the Company's current licences may also be affected by such changes. The Company has not recognized any recultivation provisions in these financial statements. Such provisions may have material impact on the financial statements, if they become necessary.

5. Adoption of New or Revised Standards and Interpretations

The following amended standards became effective from 1 January 2022, but did not have a material impact on the Company:

Proceeds before intended use, Onerous contracts – cost of fulfilling a contract, Reference to the Conceptual Framework – narrow scope amendments to IAS 16, IAS 37 and IFRS 3, and Annual Improvements to IFRSs 2018-2020 – amendments to IFRS 1, IFRS 9, IFRS 16 and IAS 41 (issued on 14 May 2020 and effective for annual periods beginning on or after 1 January 2022).

- The amendment to IAS 16 prohibits an entity from deducting from the cost of an item of PPE any proceeds received from selling items produced while the entity is preparing the asset for its intended use. The proceeds from selling such items, together with the costs of producing them, are now recognised in profit or loss. An entity will use IAS 2 to measure the cost of those items. Cost will not include depreciation of the asset being tested because it is not ready for its intended use. The amendment to IAS 16 also clarifies that an entity is 'testing whether the asset is functioning properly' when it assesses the technical and physical performance of the asset. The financial performance of the asset is not relevant to this assessment. An asset might therefore be capable of operating as intended by management and subject to depreciation before it has achieved the level of operating performance expected by management.

5. Adoption of New or Revised Standards and Interpretations (Continued)

- The amendment to IAS 37 clarifies the meaning of 'costs to fulfil a contract'. The amendment explains that the direct cost of fulfilling a contract comprises the incremental costs of fulfilling that contract; and an allocation of other costs that relate directly to fulfilling. The amendment also clarifies that, before a separate provision for an onerous contract is established, an entity recognises any impairment loss that has occurred on assets used in fulfilling the contract, rather than on assets dedicated to that contract.
- IFRS 3 was amended to refer to the 2018 Conceptual Framework for Financial Reporting, in order to determine what constitutes an asset or a liability in a business combination. Prior to the amendment, IFRS 3 referred to the 2001 Conceptual Framework for Financial Reporting. In addition, a new exception in IFRS 3 was added for liabilities and contingent liabilities. The exception specifies that, for some types of liabilities and contingent liabilities, an entity applying IFRS 3 should instead refer to IAS 37 or IFRIC 21, rather than the 2018 Conceptual Framework. Without this new exception, an entity would have recognised some liabilities in a business combination that it would not recognise under IAS 37. Therefore, immediately after the acquisition, the entity would have had to derecognise such liabilities and recognise a gain that did not depict an economic gain. It was also clarified that the acquirer should not recognise contingent assets, as defined in IAS 37, at the acquisition date.
- The amendment to IFRS 9 addresses which fees should be included in the 10% test for derecognition of financial liabilities. Costs or fees could be paid to either third parties or the lender. Under the amendment, costs or fees paid to third parties will not be included in the 10% test.
- Illustrative Example 13 that accompanies IFRS 16 was amended to remove the illustration of payments from the lessor relating to leasehold improvements. The reason for the amendment is to remove any potential confusion about the treatment of lease incentives.
- IFRS 1 allows an exemption if a subsidiary adopts IFRS at a later date than its parent. The subsidiary can measure its assets and liabilities at the carrying amounts that would be included in its parent's consolidated financial statements, based on the parent's date of transition to IFRS, if no adjustments were made for consolidation procedures and for the effects of the business combination in which the parent acquired the subsidiary. IFRS 1 was amended to allow entities that have taken this IFRS 1 exemption to also measure cumulative translation differences using the amounts reported by the parent, based on the parent's date of transition to IFRS. The amendment to IFRS 1 extends the above exemption to cumulative translation differences, in order to reduce costs for first-time adopters. This amendment will also apply to associates and joint ventures that have taken the same IFRS 1 exemption.

The requirement for entities to exclude cash flows for taxation when measuring fair value under IAS 41 was removed. This amendment is intended to align with the requirement in the standard to discount cash flows on a post-tax basis.

6. New Accounting Pronouncements

Certain new standards and interpretations have been issued that are mandatory for the annual periods beginning on or after 1 January 2023 or later, and which the Company has not early adopted.

Deferred tax related to assets and liabilities arising from a single transaction – Amendments to IAS 12 (issued on 7 May 2021 and effective for annual periods beginning on or after 1 January 2023). The amendments to IAS 12 specify how to account for deferred tax on transactions such as leases and decommissioning obligations. In specified circumstances, entities are exempt from recognising deferred tax

when they recognise assets or liabilities for the first time. Previously, there had been some uncertainty about whether the exemption applied to transactions such as leases and decommissioning obligations – transactions for which both an asset and a liability are recognised. The amendments clarify that the exemption does not apply and that entities are required to recognise deferred tax on such transactions. The amendments require companies to recognise deferred tax on transactions that, on initial recognition, give rise to equal amounts of taxable and deductible temporary differences. The Company is currently assessing the impact of the amendments on its financial statements.

6. New Accounting Pronouncements (Continued)

Classification of liabilities as current or non-current – Amendments to IAS 1 (issued on 23 January 2020 and effective for annual periods beginning on or after 1 January 2022). These narrow scope amendments clarify that liabilities are classified as either current or non-current, depending on the rights that exist at the end of the reporting period. Liabilities are non-current if the entity has a substantive right, at the end of the reporting period, to defer settlement for at least twelve months. The guidance no longer requires such a right to be unconditional. Management's expectations whether they will subsequently exercise the right to defer settlement do not affect classification of liabilities. The right to defer only exists if the entity complies with any relevant conditions as of the end of the reporting period. A liability is classified as current if a condition is breached at or before the reporting date even if a waiver of that condition is obtained from the lender after the end of the reporting period. Conversely, a loan is classified as non-current if a loan covenant is breached only after the reporting date. In addition, the amendments include clarifying the classification requirements for debt a company might settle by converting it into equity. 'Settlement' is defined as the extinguishment of a liability with cash, other resources embodying economic benefits or an entity's own equity instruments. There is an exception for convertible instruments that might be converted into equity, but only for those instruments where the conversion option is classified as an equity instrument as a separate component of a compound financial instrument. The Company is currently assessing the impact of the amendments on its financial statements.

Classification of liabilities as current or non-current, deferral of effective date – Amendments to IAS 1 (issued on 15 July 2020 and effective for annual periods beginning on or after 1 January 2023). The amendment to IAS 1 on classification of liabilities as current or non-current was issued in January 2020 with an original effective date 1 January 2022. However, in response to the Covid-19 pandemic, the effective date was deferred by one year to provide companies with more time to implement classification changes resulting from the amended guidance. The Company is currently assessing the impact of the amendments on its financial statements.

Amendments to IAS 8: Definition of Accounting Estimates (issued on 12 February 2021 and effective for annual periods beginning on or after 1 January 2023). The amendment to IAS 8 clarified how companies should distinguish changes in accounting policies from changes in accounting estimates.

The Company is currently assessing the impact of the amendments on its financial statements.

Amendments to IAS 1 and IFRS Practice Statement 2: Disclosure of Accounting policies (issued on 12 February 2021 and effective for annual periods beginning on or after 1 January 2023). IAS 1 was amended to require companies to disclose their material accounting policy information rather than their significant accounting policies. The amendment provided the definition of material accounting policy information. The amendment also clarified that accounting policy information is expected to be material if, without it, the users of the financial statements would be unable to understand other material information in the financial statements. The amendment provided illustrative examples of accounting policy information that is likely to be considered material to the entity's financial statements. Further, the amendment to IAS 1 clarified that immaterial accounting policy information need not be disclosed. However, if it is disclosed, it should not obscure material accounting policy information. To support this amendment, IFRS Practice Statement 2, 'Making Materiality Judgements' was also amended to provide guidance on how to apply the concept of materiality to accounting policy disclosures. The Company is currently assessing the impact of the amendments on its financial statements.

IFRS 17 "Insurance Contracts" (issued on 18 May 2017 and effective for annual periods beginning on or after 1 January 2023). IFRS 17 replaces IFRS 4, which has given companies dispensation to carry on accounting for insurance contracts using existing practices. As a consequence, it was difficult for investors to compare and contrast the financial performance of otherwise similar insurance companies. IFRS 17 is a single principle-based standard to account for all types of insurance contracts, including reinsurance contracts that an insurer holds. The standard requires recognition and measurement of groups of insurance contracts at: (i) a risk-adjusted present value of the future cash flows (the fulfilment cash flows) that incorporates all of the available information about the fulfilment cash flows in a way that is consistent with observable market information; plus (if this value is a liability) or minus (if this value is an asset) (ii) an amount representing the unearned profit in the group of contracts (the contractual service margin). Insurers will be recognising the profit from a group of insurance contracts over the period they provide insurance coverage, and as they are released from risk. If a group of contracts is or becomes loss-making, an entity will be recognising the loss immediately. The Company is currently assessing the impact of the amendments on its financial statements.

6 New Accounting Pronouncements (Continued)

Amendments to IFRS 17 and an amendment to IFRS 4 (issued on 25 June 2020 and effective for annual periods beginning on or after 1 January 2023). The amendments include a number of clarifications intended to ease implementation of IFRS 17, simplify some requirements of the standard and transition. The amendments relate to eight areas of IFRS 17, and they are not intended to change the fundamental principles of the standard. The following amendments to IFRS 17 were made:

- *Effective date:* The effective date of IFRS 17 (incorporating the amendments) has been deferred by two years to annual reporting periods beginning on or after 1 January 2023; and the fixed expiry date of the temporary exemption from applying IFRS 9 in IFRS 4 has also been deferred to annual reporting periods beginning on or after 1 January 2023.
- *Expected recovery of insurance acquisition cash flows:* An entity is required to allocate part of the acquisition costs to related expected contract renewals, and to recognise those costs as an asset until the entity recognises the contract renewals. Entities are required to assess the recoverability of the asset at each reporting date, and to provide specific information about the asset in the notes to the financial statements.
- *Contractual service margin attributable to investment services*: Coverage units should be identified, considering the quantity of benefits and expected period of both insurance coverage and investment services, for contracts under the variable fee approach and for other contracts with an 'investment-return service' under the general model. Costs related to investment activities should be included as cash flows within the boundary of an insurance contract, to the extent that the entity performs such activities to enhance benefits from insurance coverage for the policyholder.
- *Reinsurance contracts held – recovery of losses:* When an entity recognises a loss on initial recognition of an onerous group of underlying insurance contracts, or on addition of onerous underlying contracts to a group, an entity should adjust the contractual service margin of a related group of reinsurance contracts held and recognise a gain on the reinsurance contracts held. The amount of the loss recovered from a reinsurance contract held is determined by multiplying the loss recognised on underlying insurance contracts and the percentage of claims on underlying insurance contracts that the entity expects to recover from the reinsurance contract held. This requirement would apply only when the reinsurance contract held is recognised before or at the same time as the loss is recognised on the underlying insurance contracts.
- *Other amendments:* Other amendments include scope exclusions for some credit card (or similar) contracts, and some loan contracts; presentation of insurance contract assets and liabilities in the statement of financial position in portfolios instead of groups; applicability of the risk mitigation option when mitigating financial risks using reinsurance contracts held and non-derivative financial instruments at fair value through profit or loss; an accounting policy choice to change the estimates made in previous interim financial statements when applying IFRS 17; inclusion of income tax payments and receipts that are specifically chargeable to the policyholder under the terms of an insurance contract in the fulfilment cash flows; and selected transition reliefs and other minor amendments.

Transition option for insurers applying IFRS 17 – Amendments to IFRS 17 (issued on 9 December 2021 and effective for annual periods beginning on or after 1 January 2023). The amendment to the transition requirements in IFRS 17 provides insurers with an option aimed at improving the usefulness of information to investors on initial application of IFRS 17. The amendment relates to insurers' transition to IFRS 17 only and does not affect any other requirements in IFRS 17. The transition requirements in IFRS 17 and IFRS 9 apply at different dates and will result in the following one-time classification differences in the comparative information presented on initial application of IFRS 17: accounting mismatches between insurance contract liabilities measured at current value and any related financial assets measured at amortised cost; and if an entity chooses to restate comparative information for IFRS 9, classification differences between financial assets derecognised in the comparative period (to which IFRS 9 will not apply) and other financial assets (to which IFRS 9 will apply). The amendment will help insurers to avoid these temporary accounting mismatches and, therefore, will improve the usefulness of comparative information for investors. It does this by providing insurers with an option for the presentation of comparative information about financial assets. When initially applying IFRS 17, entities would, for the purpose of presenting comparative information, be permitted to apply a classification overlay to a financial asset for which the entity does not restate IFRS 9 comparative information. The transition option would be available, on an instrument-by-instrument basis; allow an entity to present comparative information as if

6. New Accounting Pronouncements (Continued)

the classification and measurement requirements of IFRS 9 had been applied to that financial asset, but not require an entity to apply the impairment requirements of IFRS 9; and require an entity that applies the classification overlay to a financial asset to use reasonable and supportable information available at the transition date to determine how the entity expects that financial asset to be classified applying IFRS 9. The Company is currently assessing the impact of IFRS 17 and related amendments on its financial statements.

Amendments to IFRS 16 Leases: Lease Liability in a Sale and Leaseback (issued on 22 September 2022 and effective for annual periods beginning on or after 1 January 2024). The amendments relate to the sale and leaseback transactions that satisfy the requirements in IFRS 15 to be accounted for as a sale. The amendments require the seller-lessee to subsequently measure liabilities arising from the transaction and in a way that it does not recognise any gain or loss related to the right of use that it retained. This means deferral of such a gain even if the obligation is to make variable payments that do not depend on an index or a rate.

The Company is currently assessing the impact of the amendments on its financial statements.

Unless otherwise described above, the new standards and interpretations are not expected to affect significantly the Company's financial statement.

7. Revenue from Contracts with Customers

In thousands of Georgian Lari	**2022**	**2021**
Revenue generated from sale of:		
Cement	315,112	257,156
Concrete	133,385	106,886
Clinker	37,108	31,349
Limestone	779	783
Other	27,072	19,121
Total revenue from contracts with customers	**513,456**	**415,295**

The Company has recognised the following revenue-related trade receivables and contract liabilities:

In thousands of Georgian Lari	**31 December 2022**	**31 December 2021**
Trade receivables (Note 15)	9,963	9,518
Contract liabilities	4,344	4,290

Trade receivables are recognized when the right to consideration becomes unconditional. Contract liabilities are received consideration from the customers and represent the Company's obligation to transfer goods to these customers.

Contract liabilities in the amount of GEL 4,344 thousand are expected to be recognised as revenue in 2023 related to performance obligations that are unsatisfied at the reporting date. In 2022, the Company recognized as revenue GEL 4,290 thousand that was included under contract liabilities at the beginning of the reporting period.

8. Cost of Sales

In thousands of Georgian Lari	2022	2021
Fuel costs	75,560	40,020
Raw materials and additives	64,509	56,567
Raw material transportation and blasting services	45,219	36,171
Electricity	42,582	43,272
Depreciation and amortization	33,075	32,362
Staff costs	25,922	21,538
Consumables	19,166	14,569
Repair and maintenance	17,848	13,208
Packaging	13,457	9,291
Expenses related to short term leases and leases of low-value assets	976	608
Insurance	525	669
Change in inventory	(4,678)	1,862
Other	13,653	15,583
Total cost of sales	**347,814**	**285,720**

9. Selling and Distribution Expenses

In thousands of Georgian Lari	2022	2021
Transportation expenses	26,799	17,001
Staff costs	2,135	1,866
Expenses related to short-term leases and leases of low-value assets	136	204
Other	1,622	1,312
Total selling and distribution expenses	**30,692**	**20,383**

10. General and Administrative Expenses

In thousands of Georgian Lari	2022	2021
Staff costs	11,385	9,905
IT services	2,846	2,951
License fee (a)	2,593	2,574
Professional and consultancy expenses (b)	692	930
Company overhead recharges (Note 23)	389	576
Other costs of energy	284	215
Other	1,791	2,287
Total general and administrative expenses	**19,980**	**19,438**

(a) HeidelbergCement AG granted the Company license to produce and distribute products such as cement, aggregates and concrete (Note 23).

(b) Professional and consultancy expenses include GEL 353 thousand - fees incurred for audit and other professional services provided by the Auditor/Audit Firm as defined in the Law of Georgia on Accounting, Reporting and Auditing.

11. Other Gains/(Losses), net

In thousands of Georgian Lari	2022	2021
Foreign exchange gains, net on operating activities	517	1,408
Gains from sale of property, plant and equipment	298	214
Taxes other than on income	(4,793)	(4,838)
Provision for aged inventory	-	(4,462)
Impairment of property, plant and equipment (Note 12)	(595)	(1,799)
Other expenses	(4,423)	(3,126)
Net other gains/(losses)	**(8,996)**	**(12,603)**

12. Property, Plant and Equipment

In thousands of Georgian Lari	Land and buildings	Plant and machinery	Vehicles and other equipment	Construction in progress	Total
Gross book value					
1 January 2021	202,144	287,586	134,887	20,708	645,325
Additions	4,921	4,305	5,132	3,273	17,631
Disposals	(1,979)	(4,163)	(7,346)	-	(13,488)
Internal transfers	4,091	9,485	1,120	(14,696)	-
31 December 2021	**209,177**	**297,213**	**133,793**	**9,285**	**649,468**
Additions	4,501	3,719	10,352	4,855	23,427
Disposals	(5,618)	(8,753)	(10,937)	-	(25,308)
Internal transfers	3,288	4,856	1,082	(9,226)	-
31 December 2022	**211,348**	**297,035**	**134,290**	**4,914**	**647,587**
Accumulated depreciation and impairment					
1 January 2021	(55,275)	(89,531)	(81,852)	-	(226,658)
Charge for the year	(7,852)	(13,573)	(8,548)	-	(29,973)
Impairment	(824)	(689)	(286)	-	(1,799)
Disposals	1,901	4,144	6,435	-	12,480
31 December 2021	**(62,050)**	**(99,649)**	**(84,251)**	**-**	**(245,950)**
Charge for the year	(8,235)	(13,786)	(9,000)	-	(31,021)
Impairment	(28)	(173)	(394)	-	(595)
Disposals	5,618	8,753	10,625	-	24,996
Internal transfer	53	19	(72)		-
31 December 2022	**(64,642)**	**(104,836)**	**(83,092)**	**-**	**(252,570)**
Net book value					
1 January 2021	146,869	198,055	53,035	20,708	418,667
31 December 2021	147,127	197,564	49,542	9,285	403,518
31 December 2022	**146,706**	**192,199**	**51,198**	**4,914**	**395,017**

12. Property, Plant and Equipment (Continued)

Movements in prepayments are as follows:

In thousands of Georgian Lari	Prepayments for property, plant and equipment
Carrying value at 1 January 2020	**733**
Additions	1,034
Prepayments derecognised on receipt of related PP&E	(720)
Total prepayments at 31 December 2021	**1,047**
Additions	6,220
Prepayments derecognised on receipt of related PP&E	(958)
Total prepayments at 31 December 2022	**6,309**

13. Right of Use Assets and Lease Liabilities

The Company has lease contracts for office building, gas stations and parking plot with lease terms between 1 and 98 years. The Company also has certain leases of machinery with lease terms of 12 months or less and leases of office equipment with low value. The Company applies the 'short-term lease' and 'lease of low-value assets' recognition exemptions for these leases. Set out below are the carrying amounts of right-of-use assets recognised:

In thousands of Georgian Lari	Land and buildings	Others	Total
As at 1 January 2021	**3,216**	**61**	**3,277**
Additions	2,117	-	2,117
Depreciation charge	(1,271)	(61)	(1,332)
As at 31 December 2021	**4,062**	**-**	**4,062**
Additions	532	-	**532**
Other change	(369)	369	**-**
Depreciation charge	(1,221)	(211)	**(1,432)**
As at 31 December 2022	**3,004**	**158**	**3,162**

Below are the carrying amounts of lease liabilities and the movements during the period:

In thousands of Georgian Lari	2022	2021
As at 1 January	**4,359**	**3,787**
Additions	532	2,117
Interest accrual	261	237
Payments	(1,594)	(1,727)
Foreign exchange differences	(246)	(55)
As at 31 December	**3,312**	**4,359**
Current	1,293	1,354
Non-current	2,019	3,005

13. Right of Use Assets and Lease Liabilities (Continued)

The maturity analysis of lease liabilities is disclosed in Note 22.

The following are the amounts recognised in profit or loss:

In thousands of Georgian Lari	2022	2021
Depreciation charge of right-of-use assets	1,432	1,332
Interest expense on lease liabilities	261	237
Expense relating to leases of low-value assets and short-term leases	1,124	608
Total amount recognised in profit or loss	**2,817**	**2,177**

14. Inventories

In thousands of Georgian Lari	31 December 2022	31 December 2021
Consumables (at cost)	17,581	19,444
Spare parts (at cost)	18,158	14,875
Work in progress (at cost)	8,665	5,747
Raw materials and additives (at cost)	7,710	6,982
Finished goods (lower of cost and net realisable value)	6,796	4,979
Total inventories	**58,910**	**52,027**

15. Trade Receivables

In thousands of Georgian Lari	31 December 2022	31 December 2021
Trade receivables	12,221	11,770
Less: allowance for expected credit losses	(2,258)	(2,236)
Total trade receivables	**9,963**	**9,534**

Movement in allowance on expected credit losses as at 31 December was as follows:

In thousands of Georgian Lari	2022	2021
At 1 January	**(2,236)**	**(2,191)**
Charge for the year	(22)	(45)
At 31 December	**(2,258)**	**(2,236)**

Trade receivables are non-interest bearing and are generally up to 30-day terms.

15. Trade Receivables (Continued)

Set below is the information about the credit risk exposure on the Company's accounts receivables using provisional matrix:

In % / In thousands of Georgian Lari	Total	Neither past due nor impaired	Past due			
			<60 days	60-120 days	120-180 days	>180 days
2022						
Expected credit loss rate	**18%**	**0%**	**0%**	**0%**	**99%**	**97%**
Carrying amount	12,221	8,103	1,781	11	21	2,305
Expected credit loss	(2,258)				(21)	(2,237)
Net amount	**9,963**	**8,103**	**1,781**	**11**	**0**	**68**
2021						
Expected credit loss rate	**19%**	**0%**	**0%**	**0%**	**100%**	**100%**
Carrying amount	**11,770**	8,529	655	350	24	2,212
Expected credit loss	**(2,236)**	-	-	-	(24)	(2,212)
Net amount	**9,534**	**8,529**	**655**	**350**	**-**	**-**

The management believes that amounts that are past due but not impaired are collectible. An impairment analysis is performed periodically and at each reporting date. The analyses include checking subsequent cash receipts from the customers. The Company considers existing credit enhancements, such as bank guarantees when assessing ECL, as most of the receivables are covered by guarantees from the Georgian commercial banks.

16. Cash and Cash Equivalents

As at 31 December 2022 and 2021 cash and cash equivalents represent current and deposit accounts placed in resident banks. Interest income accrued on these deposits amounted to GEL 1,895 thousand (2021: GEL 851 thousand).

The credit quality of cash and cash equivalents balances as were as follows:

In thousands of Georgian Lari	31 December 2022	31 December 2021
"BB-" to "BB+" rating	89,887	31,532
Unrated	10	20
Cash and cash equivalents	**89,897**	**31,552**

17. Equity

Charter capital

As at 31 December 2022 charter capital of the Company is established as GEL 291,811 thousand.

Transfer to the Immediate Parent

The Company transferred to the Immediate Parent in the amount of GEL 775 thousand (2021: GEL 134 thousand) to finance its operations.

Capital management

The Company's capital comprises of the owner's contribution to the equity of the Company and retained earnings. The Company is not subject to externally imposed capital requirements. The Company has no formal policy for capital management, but management seeks to maintain a sufficient capital base for meeting the Company's operational and strategic needs.

18. Loans and Borrowings

In thousands of Georgian Lari	31 December 2022	31 December 2021
Current portion of loan from Georgian commercial bank EUR	32,983	39,574
Current portion of loan from Georgian commercial bank GEL	-	23,135
Accrued interest (c)	197	160
Total current loans and borrowings	**33,180**	**62,869**

In thousands of Georgian Lari	31 December 2022	31 December 2021
Non-current portion of loan from Georgian commercial bank EUR	63,245	113,176
Non-current portion of loan from Georgian commercial bank GEL	-	-
Total non-current loans and borrowings	**63,245**	**113,176**

Finance costs comprised:

In thousands of Georgian Lari	2022	2021
Interest expense on loans and borrowings	8,155	14,173
Accretion of interest on lease liabilities (Note 13)	261	237
Total finance costs	**8,416**	**14,410**

18. Loans and Borrowings (Continued)

Interest expenses accrued on loans and borrowings comprised from the following amounts

In thousands of Georgian Lari	2022	2021
Interest expense on loans and borrowings in EUR	7,950	11,648
Interest expense on loans and borrowings in GEL	205	2,525
Total	**8,155**	**14,173**

Total current and non-current assets are pledged as a collateral for the loans from Georgian commercial bank.

Borrowings in EUR mature between June 2023 and November 2025 and bear average effective interest between 6% and 7.1%.

Loans from Georgian commercial bank have various financial and non-financial covenants that were activated after construction of new dry facility was finalized. The Company was in compliance with the covenants as at 31 December 2022 and 2021.

Changes in liabilities arising from financing activities

In thousands of Georgian Lari	2022	2021
At 1 January	**176,045**	**248,088**
Receipts of borrowings	4,453	-
Interest expense	8,027	14,173
Interest payments	(7,718)	(13,863)
Principal repayments	(58,699)	(47,267)
Foreign exchange gains, net	(25,683)	(25,086)
At 31 December	**96,425**	**176,045**

19. Other Current Liabilities

In thousands of Georgian Lari	31 December 2022	31 December 2021
Salary and other employee benefits payable	5,939	3,805
Taxes payable	3,308	3,341
Accruals for goods and services	2,644	3,629
Payables for the license and IT services	1,997	749
Other payables	3,753	1,974
Total other current liabilities	**17,641**	**13,498**

20. Trade Payables

Trade payables balance comprises with balances to third parties for providing goods (raw material, spare parts, consumables and supplies) and services. Significant increase as at 31 December 2022 compared to 31 December 2021 is mainly caused by the increase in the price of fuel (coal).

21. Contingencies and Commitments

Tax legislation

Uncertainties exist with respect to the interpretation of complex tax regulations, changes in tax laws, and the amount and timing of future taxable income. Georgian tax and customs legislation are subject to varying interpretations and changes occur frequently. Further, the interpretation of tax legislation by tax authorities as applied to the transactions and activity of the Company may not coincide with that of management. As a result, tax authorities may challenge transactions and additional taxes, penalties and interest, may be assessed which can be significant.

The periods remain open to review by the tax and customs authorities with respect to tax liabilities for three calendar years. Under certain circumstances reviews may cover longer periods.

As at 31 December 2022 management believes that its interpretation of the relevant legislation is appropriate and that it is probable that the Company's tax and customs positions will be sustained.

Environmental matters

The environmental regulation in Georgia is evolving and the enforcement posture of Government authorities is continually being reconsidered. Potential liabilities, which might arise as a result of changes in existing regulations, civil litigation or legislation, cannot be estimated but could be material.

The significant regulation that the management is concerned about is regulations on noise and environmental pollution. Management annually submits reports concerning noise and pollution norms for cement plants. Additionally, if the Ministry of Environmental Protection receives any kind of claims concerning the entity's operations, unexpected checks are performed. Management believes that the plants are much above the accepted norms and no risk of regulation violation exists.

22. Financial Risk Management

The Company's principal financial liabilities comprise of trade payables, other current liabilities, lease liabilities and loans and borrowings. The main purpose of these financial liabilities is to finance the Company's operating and capital expenditures. The Company has, trade receivables and cash on current accounts that derive directly from its operations.

The Company is exposed to credit risk, liquidity risk, foreign currency risk and interest rate risk. The Company's exposure to other market risks is not significant since it does not have financial assets and liabilities for which value of future cash flows will fluctuate because of changes in market prices.

Financial risk management objective of the Company's management is to safeguard the Company's day-to-day operations, raise sufficient cash from operations to finance operating and ongoing capital expenditures and service obligations to third parties.

Credit risk

Credit risk is the risk that counterparty will not meet its obligations under a contract, leading to a financial loss. The extent of the Company's credit exposure is represented by the aggregate balance of trade receivables and cash and cash equivalents, as at 31 December 2022 and 31 December 2021.

Trade receivables

Credit quality of a customer is assessed based on extensive analyses and individual credit limits are defined in accordance with this assessment.

An impairment analysis is performed at each reporting date on an individual basis for large receivables and also on collective bases for smaller receivables. Outstanding customer receivables and contract assets are regularly monitored and any shipments to major customers are generally covered by letters of credit or other forms of credit insurance obtained from reputable banks and other financial institutions. Trade receivables neither past due nor impaired and past due but not impaired are disclosed in Note 15.

22. Financial Risk Management (Continued)

Cash and cash equivalents

Credit risk raised from financial activities is mainly controlled by placing cash with top rated Georgian banks with proven track records of continuing business relationships with the Company. None of the cash and cash equivalents are impaired or past due.

Foreign currency risk

Foreign currency risk is the risk that the fair value of future cash flows of an exposure will fluctuate because of changes in foreign exchange rates. Major currency risks of the Company occur due to the fact that the Company has loans received in foreign currencies, and in addition, purchases goods for import and purchases are set in foreign currency.

The company's exposure to the foreign currency risk is as follows:

In thousands of Georgian Lari	USD	EUR
31 December 2022		
Trade receivables	3	868
Cash and cash equivalents	56,772	69
Trade payables	(1,818)	(3,669)
Lease liability	(1,260)	-
Loans and borrowings	-	(96,633)
Net position	53,697	(99,365)

In thousands of Georgian Lari	USD	EUR
31 December 2021		
Trade receivables	-	20
Cash and cash equivalents	18	30
Trade payables	(1,815)	(4,049)
Lease liability	(2,479)	-
Loans and borrowings	-	(152,822)
Net position	**(4,276)**	**(156,821)**

The following table demonstrates the sensitivity to a reasonably possible change in the foreign currency exchange rates, with all other variables held constant, of the Company's profit before tax for the years ended 31 December 2022 and 2021 due to changes in the fair value of monetary assets and liabilities:

In thousands of Georgian Lari	Change in exchange rate	Effect on profit before tax
31 December 2022		
USD	20%	10,739
USD	-20%	(10,739)
EUR	20%	(19,873)
EUR	-20%	19,873

22. Financial Risk Management (Continued)

In thousands of Georgian Lari	Change in exchange rate	Effect on profit before tax
31 December 2021		
USD	20%	(855)
USD	-20%	855
EUR	20%	(31,364)
EUR	-20%	31,364

Liquidity risk and funding management

Liquidity risk is the risk that the Company will be unable to meet its payment obligations when they fall due under normal and stress circumstances. Liquidity risk is managed through an assessment of short, medium and long-term cash flow forecasts and monitoring forecast and actual cash flows and matching cash resources with the maturity profiles of financial statements.

The tables below summarise the maturity profiles of the Company's financial liabilities at 31 December 2022 and 31 December 2021 based on contractual undiscounted repayment obligations:

In thousands of Georgian Lari	Less than 3 months	3 to 12 months	1 to 5 years	Over 5 years	Total
31 December 2022					
Loans and borrowings	10,412	28,405	68,332	-	107,149
Trade payables	30,350	-	-	-	30,350
Other current liabilities	17,641	-	-	-	17,641
Lease liability	375	935	1,171	830	3,311
Total	**58,778**	**29,340**	**69,503**	**830**	**158,451**

In thousands of Georgian Lari	Less than 3 months	3 to 12 months	1 to 5 years	Over 5 years	Total
31 December 2021					
Loans and borrowings	35,259	35,926	123,578	-	194,763
Trade payables	24,292	-	-	-	24,292
Other current liabilities	7,224	-	-	-	7,224
Lease liability	333	1,174	2,697	765	4,969
Total	**67,108**	**37,100**	**126,275**	**765**	**231,248**

Interest rate risk

Interest rate risk arises from the possibility that changes in interest rates will affect future cash flows or the fair values of the financial instruments. The Company has obtained floating interest rate borrowings linked to EURIBOR in 2022 and 2021 and is therefore exposed to interest rate risk as of the reporting date. The following table demonstrates sensitivity to a reasonable possible change:

In thousands of Georgian Lari	Increase/ decrease in % 2022	Effect on profit 2022
Currency		
GEL	(0.20%)	266
GEL	0.20%	(266)

22. Financial Risk Management (Continued)

In thousands of Georgian Lari	Increase/ decrease in % 2021	Effect on profit 2021
Currency		
GEL	(0.20%)	180
GEL	0.20%	(180)

Fair value of financial instruments

Management believes that the fair value of the financial assets and liabilities of the Company are not significantly different from their carrying amounts at the reporting date.

All financial assets and liabilities for which fair values are measured or disclosed are categorised within level 3 hierarchies except of cash and cash equivalent which is measuring at level 1.

23. Related Party Disclosure

In accordance with IAS 24 *Related Party Disclosures*, parties are considered to be related if one party has the ability to control the other party or exercise significant influence over the other party in making financial or operational decisions. In considering each possible related party relationship, attention is directed to the substance of the relationship, not merely the legal form.

Related parties may enter into transactions which unrelated parties might not, and transactions between related parties may not be affected on the same terms, conditions and amounts as transactions between unrelated parties.

The volumes of related party transactions, outstanding balances at the year-end, and related expense and income for the year are as follows:

In thousands of Georgian Lari	Purchases from related parties	Sales to related parties	Net receivables/ (payables)
2022			
Entities controlled by shareholders			
HC TRADING GMBH	11,175	-	(2,288)
Terjola-Karieri LLC	1,968	986	2,541
Rustavi steel LLC (b)	450	1,342	18
MagtiCom LTD	335	5	(55)
HC Green Trading Limited	-	-	(10)
Borjomi Waters LLC	108	-	(10)
IDS Borjomi Georgia	-	-	(140)
HC Fuels LTD	-	-	(29)
HC Trading Malta Limited	-	-	(5)
HC Trading Malta Limited	-	-	-
Gorazdze Cement S.A.	-	-	12
DEVNYA CEMENT AD	6	-	-
HeidelbergCement Services LLP	-	-	625
Georgian Steel LLC	-	-	-
LLC Heidelbergcement Rus	-	-	111
Shareholder			
HeidelbergCement AG (c)	8,435	75	(1,904)
Cement Invest B.V.	289		

23. Related Party Disclosure (Continued)

In thousands of Georgian Lari	Purchases from related parties	Sales to related parties	Net receivables/ (payables)
2021			
Entities controlled by shareholders			
HC TRADING GMBH	5,155	-	(29)
HC Green Trading Limited (a)	2,261	-	(10)
Terjola-Karieri LLC	453	132	3,326
Rustavi steel LLC (b)	328	1,681	(118)
Magticom LTD	289	-	(46)
Borjomi Waters LLC	97	-	(7)
IDS Borjomi Georgia	-	-	(140)
Devnya Cement JSC	-	-	(58)
HC Fuels LTD	-	-	(29)
Gorazdze Cement S.A.	-	-	12
HC Trading Malta Limited	-	-	(5)
Shareholder			
HeidelbergCement AG (c)	7,882	-	(1,526)

(a) The Company purchased iron silicate and bauxite from HC Green Trading Limited during 2022 and 2021.

(b) The Company sells scrap metal to Rustavi Steel.

(c) The purchases from HeidelbergCement AG represents Company overheads, and other Company charges related to IT services, license fee and General Director remuneration.

Leases accounted under IFRS 16 (the Company as lessee)	**Interest expense**		**Lease liability**	
In thousands of Georgian Lari	**2022**	**2021**	**31 December 2022**	**31 December 2021**
Rustavi steel LLC	26	44	205	433
Terjola-Karieri LLC	26	36	212	226
Total	52	80	417	659

Transactions with key management personnel

The remuneration of key management personnel of the Company comprised of salaries and bonuses amounted to GEL 4,781 (2021: GEL 3,606).

24. Events After the Reporting Period

On 21 April 2023, HeidelbergCement Central Europe East Holding B.V. sold its 45% shareholding in CaucasusCement Holding B.V to Cement Invest B.V, and since then the shareholding structure of the Company's immediate parent company changed as follows:

Shareholder	**Shareholding**
Cement Invest B.V., incorporated in the Luxembourg	90.00%
Mrs Svetlana Lamprianova-Bezhuashvili, a citizen of Georgia	10.00%
Total	**100.00%**

The management is currently discussing the prolongation of the Heidelberg license and at the same time, preparing a rebranding strategy. The management believes that the above-mentioned change will not significantly affect the Company's operations.

შპს „ჰაიდელბერგცემენტ ჯორჯია“

ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების მიხედვით
მომზადებული ფინანსური ანგარიშგება
და დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

2022 წლის 31 დეკემბერი

შინაარსი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

ფინანსური ანგარიშგება

მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება 1
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება 2
საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება 3
ფულადი ნაკადების ანგარიშგება 4

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

1. კორპორაციული ონფორმაცია 5
2. კომპანიის საოპერაციო გარემო 6
3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები 7
4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და განსჯა სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას 21
5. ახალი ან გადასინჯული სტანდარტებისა და ინტერპრეტაციების მიღება 23
6. საბუღალტრო აღრიცხვასთან დაკავშირებული სიახლეები 25
7. ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან 29
8. რეალიზაციის თვითღირებულება 29
9. რეალიზაციისა და დისტრიბუციის ხარჯები 30
10. საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები 30
11. სხვა შემოსულობა/(ზარალი), ნეტო 30
12. ძირითადი საშუალებები 31
13. აქტივების გამოყენების უფლება და საიჯარო ვალდებულებები 32
14. მარაგები 33
15. სავაჭრო მოთხოვნები 34
16. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები 35
17. საკუთარი კაპიტალი 35
18. სესხები და ნასესხები სახსრები 36
19. სხვა მოკლევადიანი ვალდებულებები 37
20. სავაჭრო ვალდებულებები 37
21. გაუთვალისწინებელი მოვლენები და ვალდებულებები 38
22. ფინანსური რისკის მართვა 39
23. დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები 43
24. საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები 45

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

შპს ჰაიდელბერგცემენტ ჯორჯიას მესაკუთრეებსა და ხელმძღვანელობას

ჩვენი მოსაზრება

ჩვენი აზრით, ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს შპს ჰაიდელბერგცემენტ ჯორჯიას (შემდგომში „კომპანია") ფინანსურ მდგომარეობას 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე აღნიშნული თარიღით დასრულებული წლისათვის მისი ფინანსური საქმიანობის შედეგებსა და ფულად ნაკადებს, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების და „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ" საქართველოს კანონის შესაბამისად.

აუდიტის საგანი

კომპანიის ფინანსური ანგარიშგება მოიცავს:

- ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებას 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით;
- მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებას აღნიშნული თარიღით დასრულებული წლისთვის;
- საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებას აღნიშნული თარიღით დასრულებული წლისთვის;
- ფულადი ნაკადების ანგარიშგებას აღნიშნული თარიღით დასრულებული წლისთვის; და
- ფინანსური ანგარიშგების განმარტებით შენიშვნებს, მათ შორის მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვას და სხვა განმარტებით ინფორმაციას.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტი წარვმართეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების („ასს") შესაბამისად. ამ სტანდარტებით განსაზღვრული ჩვენი პასუხისმგებლობა დეტალურად აღწერილია ჩვენი დასკვნის *„აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე"*- ნაწილში.

გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად.

დამოუკიდებლობა

ჩვენ დამოუკიდებლები ვართ კომპანიისგან ბუღალტერთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს მიერ გამოცემული პროფესიონალ ბუღალტერთა საერთაშორისო ეთიკის კოდექსის (მათ შორის დამოუკიდებლობის საერთაშორისო სტანდარტების) (IESBA კოდექსი) შესაბამისად. ჩვენ შევასრულეთ IESBA კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც.

შპს ფრაისუოთერჰაუსკუპერს საქართველო
King David ბიზნეს ცენტრი, მ. ალექსიძის #12, მე-7 სართული, თბილისი 0171, საქართველო
ტელ: +995 (32) 250 80 50, www.pwc.com/ge

სხვა ინფორმაცია

სხვა ინფორმაციაზე პასუხისმგებელია ხელმძღვანელობა. სხვა ინფორმაცია მოიცავს მმართველობის ანგარიშგებას (მაგრამ არ მოიცავს ფინანსურ ანგარიშგებასა და ჩვენს მიერ მასზე გაცემულ აუდიტორის დასკვნას).

ჩვენი მოსაზრება ფინანსურ ანგარიშგებაზე არ მოიცავს მმართველობის ანგარიშგებას.

ჩვენს მიერ ჩატარებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობა იმაში მდგომარეობს, რომ გავეცნოთ ზემოაღნიშნულ მმართველობის ანგარიშგებას და განვიხილოთ მმართველობის ანგარიშგება არის თუ არა არსებითად შეუსაბამო ფინანსურ ანგარიშგებასთან ან აუდიტის პროცესში ჩვენ მიერ მოპოვებულ ინფორმაციასთან, ან სხვა მხრივ ხომ არ ტოვებს ისეთ შთაბეჭდილებას, რომ არსებითად მცდარია. თუ, ჩვენ შესრულებულ სამუშაოზე დაყრდნობით დავასკვნით, რომ არსებითი უზუსტობა არსებობს მმართველობის ანგარიშგებაში , გვევალება ამ ფაქტის ინფორმირება. ამასთან დაკავშირებით, ჩვენ არ აღმოგვიჩენია ისეთი საკითხი, რომლის შესახებაც აუცილებელი იქნებოდა ინფორმირება.

„ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად, ჩვენ ასევე მოგვეთხოვება გამოვთქვათ ჩვენი მოსაზრება, შეესაბამება თუ არა მმართველობის ანგარიშგების გარკვეული ნაწილები შესაბამის მარეგულირებელ ნორმატიულ აქტებს და ასახულია თუ არა მმართველობის ანგარიშგებაში „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონით გათვალისწინებული ინფორმაცია.

აუდიტის მსვლელობისას შესრულებული სამუშაოს საფუძველზე, ჩვენი აზრით:

- მმართველობის ანგარიშგებაში იმ ფინანსური წლის შესახებ მოცემული ინფორმაცია, რომლისთვისაც მომზადებულია ფინანსური ანგარიშგება, შეესაბამება ფინანსურ ანგარიშგებას; და
- მმართველობის ანგარიშგებაში მოცემული ინფორმაცია შეესაბამება „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მე-6 პუნქტის მოთხოვნებს;

ხელმძღვანელობისა და მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირთა პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე, ფასს-ის და „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც ხელმძღვანელობა აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას ხელმძღვანელობას ევალება, შეაფასოს კომპანიის ფუნქციონირებადობის უნარი და აუცილებლობის შემთხვევაში, ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში განმარტოს საკითხები, რომლებიც დაკავშირებულია საწარმოს ფუნქციონირებადობასთან და ანგარიშგების საფუძვლად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენებასთან, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს კომპანიის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ არა აქვს სხვა რეალური არჩევანი, ასე რომ არ მოიქცეს.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელი პირები პასუხისმგებელნი არიან კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისა და წარდგენის პროცესის ზედამხედველობაზე.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია, მოვიპოვოთ დასაბუთებული რწმუნება იმის თაობაზე, მოცემული ფინანსური ანგარიშგება შეიცავს თუ არა თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას და შევადგინოთ აუდიტორის დასკვნა, რომელიც მოიცავს ჩვენს მოსაზრებას. დასაბუთებული რწმუნება მაღალი დონის რწმუნებაა, მაგრამ არ არის იმის გარანტია, რომ ასს-ების შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს ნებისმიერ არსებით უზუსტობას, ასეთის არსებობის შემთხვევაში. უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით, ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა იმ შემთხვევაში, თუ გონივრულ ფარგლებში, მოსალოდნელია რომ ისინი, ცალ-ცალკე ან ერთობლივად, გავლენას მოახდენენ იმ მომხმარებლების ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე, რომლებიც დაეყრდნობიან მოცემულ ფინანსურ ანგარიშგებას.

ასს-ების შესაბამისად აუდიტის ჩატარება ითვალისწინებს აუდიტორის მიერ პროფესიული განსჯის გამოყენებას და პროფესიული სკეპტიციზმის შენარჩუნებას აუდიტის პროცესში. გარდა ამისა, ჩვენ:

- ვადგენთ და ვაფასებთ თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ, ფინანსური ანგარიშგების არსებითი უზუსტობის რისკებს; ვგეგმავთ და ვატარებთ ამ რისკებზე რეაგირებისთვის გამიზნულ აუდიტორულ პროცედურებს და ვკრებთ ისეთ აუდიტორულ მტკიცებულებებს, რომლებიც საკმარისი და შესაფერისი იქნება ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად. რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება თაღლითობით გამოწვეული არსებითი უზუსტობა უფრო მაღალია, ვიდრე რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება შეცდომით გამოწვეული უზუსტობა, რადგან თაღლითობა შეიძლება გულისხმობდეს ფარულ შეთანხმებას, გაყალბებას, ოპერაციების განზრახ გამოტოვებას, აუდიტორისთვის წინასწარგანზრახულად არასწორი ინფორმაციის მიწოდებას ან შიდა კონტროლის იგნორირებას.
- შევისწავლით აუდიტისთვის შესაფერის შიდა კონტროლის საშუალებებს, რათა დავგეგმოთ კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ კომპანიის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე.
- ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის მიზანშეწონილობას, ხელმძღვანელობის მიერ განსაზღვრული სააღრიცხვო შეფასებების დასაბუთებულობასა და შესაბამისი ახსნა-განმარტებების მართებულობას.
- დასკვნა გამოგვაქვს ხელმძღვანელობის მიერ ანგარიშგების საფუძვლად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენების მიზანშეწონილობაზე, ხოლო მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებზე დაყრდნობით ვადგენთ, არსებობს თუ არა რაიმე მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა, რაც მნიშვნელოვან ეჭვს გამოიწვევდა კომპანიის ფუნქციონირებადობის უნართან დაკავშირებით. თუ დავასკვნით, რომ არსებობს არსებითი განუსაზღვრელობა, გვევალება ჩვენს აუდიტორის დასკვნაში ყურადღების გამახვილება ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის შენიშვნებზე, ან, თუ ამგვარი განმარტებითი შენიშვნები ადეკვატური არ არის, ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებს. თუმცა, ამის შემდგომი მომავალი მოვლენების ან პირობების გავლენით შეიძლება კომპანია უკვე აღარ იყოს ფუნქციონირებადი საწარმო.
- ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას მთლიანობაში, მის სტრუქტურასა და შინაარსს, მათ შორის განმარტებით შენიშვნებს და ასევე, ფინანსური ანგარიშგება უზრუნველყოფს თუ არა ფინანსური ანგარიშგების საფუძვლად აღებული ოპერაციებისა და მოვლენების სამართლიან წარდგენას.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირებს, სხვა საკითხებთან ერთად, ინფორმაციას ვაწვდით აუდიტის დაგეგმილი მასშტაბისა და ვადების, ასევე აუდიტის პროცესში წამოჭრილი მნიშვნელოვანი საკითხების, მათ შორის, შიდა კონტროლის სისტემაში გამოვლენილი მნიშვნელოვანი ნაკლოვანებების შესახებ.

შპს ფრაისუოთერჰაუსკუპერს საქართველო (სარეგისტრაციო ნომერი SARAS-F-775813)

ლაშა ჯანელიძე (სარეგისტრაციო ნომერი SARAS-A-562091)

2023 წლის 27 სექტემბერი
თბილისი, საქართველო

შპს „ჰაიდელბერგცემენტ ჯორჯია“
მოგების ან-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება

ათას ლარში	შენიშვნა	2022	2021
ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან	7	513,456	415,295
რეალიზაციის თვითღირებულება	8	(347,814)	(285,720)
მთლიანი მოგება		**165,642**	**129,575**
სხვა შემოსავალი		5,002	4,961
რეალიზაციისა და დისტრიბუციის ხარჯები	9	(30,692)	(20,383)
საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები	10	(19,980)	(19,438)
სხვა შემოსულობა/(ზარალი), ნეტო	11	(8,996)	(12,603)
საოპერაციო მოგება		**110,976**	**82,112**
ფინანსური ხარჯები	18	(8,416)	(14,410)
ფინანსური შემოსავალი		1,899	874
სავალუტო შემოსულობა / (ზარალი), ნეტო		24,965	24,727
მოგება მოგების გადასახადით დაბეგვრამდე		**129,424**	**93,303**
მოგების გადასახადის ხარჯი		-	
წლის მოგება		**129,424**	**93,303**
სხვა სრული შემოსავალი		-	–
სულ წლის სრული შემოსავალი		**129,424**	**93,303**

ხელმოწერილი და გამოსაცემად ნებადართულია კომპანიის ხელმძღვანელობის სახელით 2023 წლის 27 სექტემბერს:

გენერალური დირექტორი
დ. ჯუღაშვილი

ფინანსური დირექტორი
ე. ტყეშელაშვილი

შენიშვნები, რომლებიც მოცემულია გვერდებზე 5-45, წარმოადგენს წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელს ნაწილს

შპს „ჰაიდელბერგცემენტ ჯორჯია“
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

ათას ლარში	შენიშვნები	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი
აქტივები			
გრძელვადიანი აქტივები			
ძირითადი საშუალებები	12	395,017	403,518
არამატერიალური აქტივები		5,046	5,643
აქტივის გამოყენების უფლება	13	3,162	4,062
ძირითადი საშუალებებისთვის გადახდილი ავანსები	12	6,309	1,048
სულ გრძელვადიანი აქტივები		**409,534**	**414,271**
მოკლევადიანი აქტივები			
გაცემული სესხები		4,499	-
მარაგები	14	58,910	52,027
გადახდილი ავანსები და სხვა აქტივები		5,885	6,350
სავაჭრო მოთხოვნები	15	9,963	9,534
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	16	89,897	31,552
სულ მოკლევადიანი აქტივები		**169,104**	**99,463**
სულ აქტივები		**578,638**	**513,734**
საკუთარი კაპიტალი და ვალდებულებები			
საკუთარი კაპიტალი			
საწესდებო კაპიტალი		291,811	291,811
გაუნაწილებელი მოგება		129,360	5,160
სულ საკუთარი კაპიტალი	17	**425,620**	**296,971**
გრძელვადიანი ვალდებულებები			
გრძელვადიანი ანარიცხები		524	553
საიჯარო ვალდებულებები	13	2,019	3,005
სესხები და ნასესხები სახსრები	18	63,245	113,176
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები		**65,788**	**116,734**
მოკლევადიანი ვალდებულებები			
სესხები და ნასესხები სახსრები	18	33,180	62,869
საიჯარო ვალდებულებები	13	1,293	1,354
სავაჭრო ვალდებულებები	20	30,350	18,018
საკონტრაქტო ვალდებულებები		4,345	4,290
სხვა მოკლევადიანი ვალდებულებები	19	17,641	13,498
სადივიდენდო ვალდებულებები		421	-
სულ მოკლევადიანი ვალდებულებები		**87,230**	**100,029**
სულ ვალდებულებები		**153,018**	**216,763**
სულ საკუთარი კაპიტალი და ვალდებულებები		**578,638**	**513,734**

ხელმოწერილი და გამოსაცემად ნებადართულია კომპანიის ხელმძღვანელობის სახელით 2023 წლის 27 სექტემბერს:

გენერალური დირექტორი
დ. ჯუღაშვილი

ფინანსური დირექტორი
ე. ტყეშელაშვილი

შენიშვნები, რომლებიც მოცემულია გვერდებზე 5-45, წარმოადგენს წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელს ნაწილს

შპს „ჰაიდელბერგცემენტ ჯორჯია“
საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება

ათას ლარში	საწესდებო კაპიტალი	(დაგროვილი დეფიციტი) /გაუნაწილებელი მოგება/	სულ
2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**307,411**	**(88,009)**	**219,402**
წლის მოგება	-	93,303	93,303
საწესდებო კაპიტალის შემცირება (მე-17 შენიშვნა)	(15,600)	-	(15,600)
უშუალო მშობელი საწარმოსთვის გადაცემა (მე-17 შენიშვნა)	-	(134)	(134)
წლის სხვა სრული შემოსავალი	-	-	-
2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**291,811**	**5,160**	**296,971**
წლის მოგება	-	129,424	129,424
საწესდებო კაპიტალის შემცირება (მე-17 შენიშვნა)	-	-	-
უშუალო მშობელი საწარმოსთვის გადაცემა (მე-17 შენიშვნა)	-	(775)	(775)
წლის სხვა სრული შემოსავალი	-	-	-
2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**291,811**	**133,809**	**425,620**

შენიშვნები, რომლებიც მოცემულია გვერდებზე 5-45, წარმოადგენს წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელს ნაწილს

ათას ლარში

	შენიშვნები	2022	2021
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან			
მოგება მოგების გადასახადით დაბეგვრამდე		129,424	93,303
მოგების გადასახადით დაბეგვრამდე მოგების წმინდა ფულად ფულად ნაკადებთან შესაჯერებელი კორექტირებები			
ძირითადი საშუალებების ცვეთა	12	31,021	29,973
ძირითადი საშუალებების გაუფასურება	12	595	1,799
არამატერიალური აქტივების ამორტიზაცია		630	1,058
აქტივის გამოყენების უფლების ცვეთა	13	1,432	1,332
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ანარიცხი	15	22	45
ძირითადი საშუალებების გასვლიდან მიღებული შემოსულობა		(175)	(104)
სავალუტო შემოსულობა, ნეტო		(24,965)	(24,728)
ფინანსური შემოსავალი		(1,899)	(851)
ფინანსური ხარჯი	18	8,416	14,410
საოპერაციო ფულადი ნაკადები საბრუნავი კაპიტალის ცვლილებამდე		**144 501**	**116,237**
ცვლილებები მარაგებში		(6,883)	6,333
ცვლილებები სავაჭრო მოთხოვნებში		(423)	(416)
ცვლილებები გადახდილ ავანსებში და სხვა მოკლევადიან აქტივებში		470	1,100
ცვლილებები სავაჭრო მოთხოვნებში		12,332	(9,567)
ცვლილებები სხვა მოკლევადიან ვალდებულებებსა და ანარიცხებში		4,168	(2,917)
საბრუნავი კაპიტალის ცვლილებები		**9,664**	**(5,467)**
მიღებული პროცენტი		1,900	851
იჯარასა და ნასესხებ სახსრებზე გადახდილი პროცენტი		(8,080)	(14,100)
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი ნაკადები		**147,985**	**97,521**
საინვესტიციო საქმიანობიდან მიღებული ფულადი ნაკადები			
სესხის გამოშვება		(4,449)	-
ძირითადი საშუალებების რეალიზაციით მიღებული შემოსულობა		318	1,112
ძირითადი საშუალებების შეძენა		(28,689)	(18,916)
არამატერიალური აქტივების შეძენა		(38)	(80)
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი ნაკადები		**(32,858)**	**(17,884)**
ფულადი ნაკადები საფინანსო საქმიანობიდან			
ნასესხები სახსრების დაფარვა	18	(58,699)	(47,267)
შემოსულობები ნასესხები სახსრებიდან	18	4,453	-
საწესდებო კაპიტალის შემცირება	17	-	(15,600)
გადაცემა უშუალო მშობელი კომპანიისთვის	17	(354)	(134)
საიჯარო ვალდებულების ძირითადი ნაწილის გადახდა	13	(1,342)	(1,490)
საფინანსო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი ნაკადები		**(55,942)**	**(64,491)**
ნეტო ცვლილება ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებში		**59,185**	**15,146**
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის დასაწყისში	16	**31,552**	**16,132**
სავალუტო კურსის ცვლილების გავლენა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე		(840)	274
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის ბოლოს	16	**89,897**	**31,552**

შენიშვნები, რომლებიც მოცემულია გვერდებზე 5-45, წარმოადგენს წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელს ნაწილს

1. კორპორაციული ინფორმაცია

შპს „ჰაიდელბერგცემენტ ჯორჯია“ (შემდგომში „კომპანია“), საიდენტიფიკაციო ნომრით 230866435, არის საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად დაფუძნებული და მოქმედი იურიდიული პირი. კომპანიის იურიდიული მისამართია ყაზბეგის გამზირი #21, თბილისი, საქართველო.

კომპანიის ძირითადი საქმიანობა არის ცემენტის, ბეტონისა და კლინკერის წარმოება და რეალიზაცია საქართველოში.

2022 წლისა და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიის 100%-იანი წილის მფლობელი იყო ნიდერლანდებში მდებარე კომპანია „CaucasusCement Holding B.V.“ („უშუალო მშობელი კომპანია“). 2022 წლის და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, „CaucasusCement Holding B.V.“-ის აქციონერების შესახებ ინფორმაცია ასე გამოიყურება:

აქციონერი:	აქციების მფლობელობა
ნიდერლანდებში რეგისტრირებული კომპანია „HeidelbergCement Central Europe East Holding B.V.“ (შემდგომში „HC CEE“)	45.00%
ლუქსემბურგში რეგისტრირებული კომპანია „Cement Invest B.V.“	45.00%
ქ-ნი სვეტლანა ლამპრიანოვა-ბეჟუაშვილი, საქართველოს მოქალაქე	10.00%
სულ	**100.00%**

„HC CEE“-ის საბოლოო მაკონტროლებელი მხარეა გერმანიაში დაფუძნებული და მოქმედი კომპანია „HeidelbergCement AG“ (შემდგომში „HC AG“). Cement Invest B.V-ის ერთობლივად აკონტროლებს კაიმანის კუნძულებზე დაფუძნებული GCF L.P და ბრიტანეთის ვირჯინის კუნძულებზე დაფუძნებული Park Street Capital L.P.

2023 წლის განმავლობაში და წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების გამოცემამდე მნიშვნელოვანი ცვლილებები მოხდა აქციების მფლობელობის სტრუქტურაში, რაც უფრო დეტალურად არის წარმოდგენილი 24-ე შენიშვნაში.

2. კომპანიის საოპერაციო გარემო

კომპანია ძირითად საქმიანობას საქართველოში ახორციელებს. საქართველოს განვითარებადი ბაზრის გარკვეული მახასიათებლები აქვს, მათ შორის შედარებით მაღალი ინფლაცია და მაღალი საპროცენტო განაკვეთები. ქართული საგადასახადო კანონმდებლობა სხვადასხვაგვარ ინტერპრეტირებასა და ხშირ ცვლილებებს ექვემდებარება.

საქართველოს სამომავლო ეკონომიკური მიმართულება მეტწილად დამოკიდებულია მთავრობის მიერ გატარებულ ეკონომიკურ, ფინანსურ და ფულად-საკრედიტო ღონისძიებებზე, საგადასახადო, იურიდიულ, მარეგულირებელ და პოლიტიკურ გარემოებებთან ერთად.

2022 წლის თებერვლიდან რეგიონში მიმდინარე პოლიტიკური დაძაბულობა უკრაინაში რუსეთის შეჭრის შედეგად გამწვავდა. ამან უარყოფითად იმოქმედა სასაქონლო, განსაკუთრებით ენერგომომარაგების ბაზრებზე. რამდენიმე ქვეყნის მიერ დაწესებული სანქციების შედეგად ბევრმა კომპანიამ დატოვა რუსული ბაზარი და შეწყვიტა რუსეთის ბაზარზე მომსახურებისა და პროდუქციის მიწოდება. ასევე, ომის გამო, ზოგიერთი საქონელი აღარ არის ხელმისაწვდომი უკრაინიდან ექსპორტისთვის.

კომპანიის დამოკიდებულება უკრაინასა და რუსეთზე შემოიფარგლება ნახშირის შესყიდვით. კომპანიამ წარმატებით მოახერხა საქართველოს ბაზრის მოთხოვნის დაკმაყოფილება და განაგრძო დაგეგმილი წარმოება: (i) ომის დაწყების დროს მარაგში არსებული ნახშირის სრულად გამოყენებით; (ii) ბუნებრივი აირის წილის გაზრდით საწვავის ნარევში; (iii) ადგილობრივი ნახშირის უწყვეტი შემენით/გამოყენებიით; და (iv) არასანქცირებული საერთაშორისო ნახშირის გონივრულ ფასად ყიდვა/მომარაგებით.

იმის გამო, რომ კონფლიქტი ჯერ კიდევ მიმდინარეობს, შეუძლებელია საიმედოდ შეფასდეს სრული გავლენა, რომელიც მას შეიძლება ჰქონდეს კომპანიაზე, რადგან არსებობს გაურკვევლობა ზოგადად ეკონომიკაზე ზემოქმედების მასშტაბის შესახებ. ხელმძღვანელობა ყურადღებით აკვირდება არსებულ ეკონომიკურ მდგომარეობას.

ომის შედეგად წარმოქმნილი გამოწვევების მიუხედავად, საქართველოს ეკონომიკამ სტაბილური დინამიკა გამოავლინა. მთავრობის მიერ განხორციელებულმა ინფრასტრუქტურულმა ინვესტიციებმა, გაზრდილმა დანახარჯებმა გზებისა და სამშენებლო სექტორის პროექტებზე დადებითად იმოქმედა კომპანიის ოპერაციებზე.

ხელმძღვანელობას არ აქვს საშუალება ზუსტად იწინასწარმეტყველოს მოვლენათა ყველა შესაძლო განვითარება, რომელსაც შეიძლება გავლენა ჰქონდეს საქართველოს ეკონომიკაზე და შესაბამისად კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობაზე. ხელმძღვანელობას სჯერა, რომ ის მიმართავს ყველა საჭირო ღონისძიებას კომპანიის ბიზნესის მდგრადობისა და განვითარების მხარდასაჭერად.

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები

(a) მომზადების საფუძველი

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებისა („ფასს“) და ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მოთხოვნების შესაბამისად, პირვანდელი ღირებულების კონვენციის გამოყენებით, რომელიც მოდიფიცირებულია ფინანსური ინსტრუმენტების თავდაპირველი აღიარებით რეალური ღირებულების საფუძველზე. ქვემოთ მოცემულია ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა, რომელიც გამოყენებულ იქნა ამ ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას.

ფასს-ის შესაბამისად ფინანსური ანგარიშგების მომზადება მოითხოვს გარკვეული მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებების გამოყენებას. ის მოითხოვს ასევე ხელმძღვანელობის მიერ განსჯის გამოყენებას კომპანიის სააღრიცხვო პოლიტიკის გატარებისას. სფეროების, სადაც მაღალი ხარისხისა და სირთულის განსჯა გამოიყენება, ასევე სფეროების, სადაც დაშვებები და შეფასებები მნიშვნელოვანია ფინანსური ანგარიშგებისათვის, შესახებ ინფორმაცია მოცემულია მე-4 შენიშვნაში.

(b) უცხოური ვალუტა

კომპანიის სამუშაო ვალუტაა იმ ძირითადი ეკონომიკური გარემოს ვალუტა, სადაც კომპანია ეწევა საქმიანობას. კომპანიის სამუშაო ვალუტაა საქართველოს ეროვნული ვალუტა, ქართული ლარი ("₾").

ფულადი აქტივები და ვალდებულებები კომპანიის სამუშაო ვალუტაში გადაიყვანება შესაბამისი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს საქართველოს ეროვნული ბანკის სავალუტო კურსით. სავალუტო შემოსულობები და ზარალი, წარმოქმნილი ოპერაციების ანგარიშსწორებიდან და წლის ბოლოს ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების კომპანიის სამუშაო ვალუტაში საქართველოს ეროვნული ბანკის სავალუტო კურსით გადაყვანიდან, მოგება-ზარალში აღიარდება. ფინანსურ და საინვესტიციო საქმიანობასთან დაკავშირებული სავალუტო შემოსულობები და ზარალი წარდგენილია მოგებისა და ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგების მუხლში „სავალუტო შემოსულობები / (ზარალი), ნეტო“. ყველა დანარჩენი სავალუტო შემოსულობა და ზარალი მოგებისა და ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში აისახება მუხლში “სხვა შემოსულობა (ხარჯები) ნეტო“.

წლის ბოლოს არსებული კურსით გადაყვანა არ ვრცელდება არაფულად მუხლებზე, რომლებიც პირვანდელი ღირებულებითაა შეფასებული. რეალური ღირებულებით უცხოურ ვალუტაში შეფასებული არაფულადი მუხლები, წილობრივი ინვესტიციების ჩათვლით, გადაიყვანება იმ თარიღით არსებული სავალუტო კურსების გამოყენებით, როდესაც განისაზღვრა რეალური ღირებულება. რეალური ღირებულებით უცხოურ ვალუტაში შეფასებულ არაფულად მუხლებზე სავალუტო კურსის ცვლილებების გავლენა აღირიცხება რეალური ღირებულების შემოსულობის ან ზარალის სახით.

2021 წლის 31 დეკემბერს საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი ოფიციალური სავალუტო კურსები, რომლებიც გამოყენებულ იქნა უცხოური ვალუტის ნაშთების გადასაყვანად, გახლდათ შემდეგი: აშშ დოლარი (“USD”) 1 = ₾ 2.7020 და ევრო (“EUR”) 1 = ₾ 2.8844 (2021 წლის 31 დეკემბერი: აშშ დოლარი1 = ₾ 3.0976 და ევრო 1=₾ 3.5040). ამჟამად ქართული ლარი საქართველოს ფარგლებს გარეთ თავისუფლად გაცვლად ვალუტას არ წარმოადგენს.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

(c) ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან

მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან ამონაგების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც საქონელზე ან მომსახურებაზე კონტროლი გადაეცემა მომხმარებელს იმ ოდენობით, რაც შეესაბამება ანაზღაურებას, რომლის მიღებასაც კომპანია მოელის ამ საქონლის თუ მომსახურების სანაცვლოდ. კომპანიამ დაასკვნა, რომ ამონაგებთან დაკავშირებულ მის შეთანხმებებში, ზოგადად, იგი პრინციპალი გამოდის.

საქონლის გაყიდვიდან და მომსახურების გაწევიდან მიღებული ამონაგები. საქონლის გაყიდვიდან მიღებული ამონაგების აღიარება ხდება დროის იმ მომენტში, როდესაც აქტივზე კონტროლი გადაეცემა მომხმარებელს, როგორც წესი, საქონლის მიწოდებისთანავე. კრედიტის ვადა, როგორც წესი, საქონლის მიწოდებიდან 30 დღემდეა. გაწეული მომსახურებიდან შემოსავლის აღიარება ხდება დროის იმ მომენტში, როდესაც გაიწევა მომსახურება.

საქონლის გარიგების ფასის განსაზღვრისას კომპანია ითვალისწინებს ცვლადი ანაზღაურების ეფექტებს, დაფინანსების მნიშვნელოვანი კომპონენტების არსებობას, არაფულად ანაზღაურებას და მომხმარებლისთვის გადასახდელ ანაზღაურებას (ასეთის არსებობის შემთხვევაში). 2022 და 2021 წლების განმავლობაში კომპანიას არ შეუთავაზებია რაიმე სახის ცვლადი ანაზღაურება (როგორიცაა მოცულობითი ფასდაკლება, დაბრუნების უფლება და სხვა) თავისი მომხმარებლებისთვის.

საპროცენტო შემოსავალი

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური ინსტრუმენტების შემთხვევაში საპროცენტო შემოსავალი აღირიცხება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი (EIR) არის განაკვეთი, რომელიც ზუსტად ახორციელებს ფულადი სახსრების სამომავლო მოსალოდნელი გადახდების ან შემოდინებების დისკონტირებას ფინანსური ინსტრუმენტის მოსალოდნელი სასარგებლო მომსახურების ვადის ან უფრო ხანმოკლე პერიოდის განმავლობაში, საჭიროების შემთხვევაში, ფინანსური აქტივის ან ვალდებულების წმინდა საბალანსო ღირებულებამდე. საპროცენტო შემოსავლები მოგებაში ან ზარალში შედის ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული შემოსავლების ნაწილში.

საიჯარო შემოსავალი

საოპერაციო იჯარიდან მიღებული შემოსავალი აღირიცხება წრფივი მეთოდის საფუძველზე იჯარის ვადის განმავლობაში და, თავისი საოპერაციო ხასიათის გამო, მოგების ან ზარალის ანგარიშგებაში აისახება.

სახელშეკრულებო ნაშთები

სავაჭრო მოთხოვნები და სახელშეკრულებო ვალდებულებები

მოთხოვნის აღიარება ხდება, თუ ანაზღაურების თანხა უპირობოდ არის მისაღები მომხმარებლისგან (ანუ მხოლოდ დროის გასვლაა აუცილებელი ანაზღაურების გადახდის თარიღის დადგომამდე).

სახელშეკრულებო ვალდებულების აღიარება ხდება მაშინ, თუ მომხმარებლისგან მიიღება გადახდა ან გადახდის ვადა მოდის (რომელიც უფრო ადრე დგება), ვიდრე კომპანია გადასცემს მას შესაბამის საქონელს ან მომსახურებას. სახელშეკრულებო ვალდებულებების აღიარება ხდება ამონაგებად მაშინ, როდესაც კომპანია შეასრულებს ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ ვალდებულებებს.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

(d) იჯარა

იმის განსაზღვრება, შეიცავს თუ არა შეთანხმება იჯარას

იმის განსაზღვრა, შეთანხმება წარმოადგენს (ან მოიცავს) თუ არა იჯარას, ხდება იჯარის დასაწყისში, შეთანხმების არსიდან გამომდინარე. შეთანხმება წარმოადგენს ან მოიცავს იჯარას, თუ მისი შესრულება დამოკიდებულია გარკვეული აქტივის (ან აქტივების) გამოყენებაზე და შეთანხმება ასახავს აქტივის (ან აქტივების) გამოყენების უფლებას მაშინაც კი, თუ ეს აქტივი (ან აქტივები) მკაფიოდ არ არის მითითებული შეთანხმებაში.

კომპანია, როგორც მოიჯარე

კომპანია იყენებს აღიარების და შეფასების ერთ მიდგომას ყველა იჯარისთვის, გარდა მოკლევადიანი იჯარებისა და დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარებისა. კომპანია საიჯარო ვალდებულებებს აღიარებს საიჯარო გადახდებისა და გამოყენების უფლებით გადაცემული აქტივებისთვის, რაც მოცემული აქტივების გამოყენების უფლებას წარმოადგენს.

აქტივების გამოყენების უფლება

კომპანია აქტივის გამოყენების უფლებას აღიარებს იჯარის დაწყების თარიღისთვის (ანუ იმ თარიღით, როდესაც საბაზისო აქტივი ხელმისაწვდომია გამოსაყენებლად). აქტივის გამოყენების უფლება ფასდება თვითღირებულებით, რასაც აკლდება დაგროვილი ცვეთა და გაუფასურების ზარალი და კორექტირდება საიჯარო ვალდებულებების ყოველი ხელახალი შეფასებისას. აქტივის გამოყენების უფლების თვითღირებულება მოიცავს აღიარებული საიჯარო ვალდებულებების, გაწეული თავდაპირველი პირდაპირი დანახარჯების და იჯარის დაწყების თარიღით ან თარიღამდე გადახდილი იჯარების თანხებს, რასაც აკლდება მიღებული საიჯარო შეღავათები. აქტივის გამოყენების უფლებას ცვეთა წრფივი მეთოდით ერიცხება იჯარის ან სავარაუდო სასარგებლო მომსახურების ვადებიდან უფრო მოკლე ვადის განმავლობაში.

- მიწა და შენობა-ნაგებობები 100 წლამდე;
- სხვა აქტივის გამოყენების უფლება 5 წლამდე.

აქტივის გამოყენების უფლება ასევე ექვემდებარება გაუფასურებას. იხილეთ სააღრიცხვო პოლიტიკის თავი *„არაფინანსური აქტივების გაუფასურება“*.

საიჯარო ვალდებულებები

იჯარის დაწყების თარიღისთვის კომპანია აღიარებს საიჯარო ვალდებულებებს, რომლებიც გამოითვლება, როგორც იჯარის ვადის განმავლობაში გადასახდელი თანხების დღევანდელი ღირებულება. საიჯარო გადასახადები მოიცავს ფიქსირებულ გადახდებს (მათ შორის, არსებითად ფიქსირებულ გადახდებს), შემცირებულს მისაღები საიჯარო შეღავათებით, ცვლად საიჯარო გადასახადებს, რომლებიც დამოკიდებულია ინდექსზე ან განაკვეთზე და თანხებს, რომელთა გადახდა მოსალოდნელია ნარჩენი ღირებულების გარანტიების მიხედვით.

საიჯარო გადასახადების დღევანდელი ღირებულების გამოსათვლელად კომპანია იყენებს თავის ზღვრულ სასესხო საპროცენტო განაკვეთს იჯარის დაწყების თარიღისთვის, რადგან საიჯარო ხელშეკრულებაში ნაგულისხმევი საპროცენტო განაკვეთი მკაფიოდ განსაზღვრული არ არის. იჯარის დაწყების თარიღის შემდეგ, საიჯარო ვალდებულებების თანხა იზრდება, რათა ასახოს პროცენტის ზრდა და მცირდება იჯარის გადახდის შესაბამისად. ამასთან, საიჯარო ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება ხელახლა ფასდება, თუ ხდება იჯარის ვადის მოდიფიკაცია ან ცვლილება, თუ იცვლება საიჯარო გადახდები (მაგ. ცვლილება სამომავლო გადახდებში მათი ოდენობის განსაზღვრისთვის გამოყენებული ინდექსის ან განაკვეთის ცვლილების გამო), ან ცვლილება შედის საბაზისო აქტივის შესყიდვის ოფციონის შეფასებაში.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

მოკლევადიანი იჯარები და დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარა

კომპანია იყენებს მოკლევადიანი იჯარის აღიარებისთვის დაშვებულ გამონაკლისებს თავისი დანადგარებისა და მიწის მოკლევადიანი იჯარებისთვის (ანუ იმ იჯარებისთვის, რომელთა ვადა, მაქსიმუმ, 12 თვეა იჯარის ხელშეკრულების გაფორმების თარიღიდან და არ შეიცავს შესყიდვის უფლებას). იგი ასევე იყენებს დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარის აღიარებისთვის დაშვებულ გამონაკლისებს დაბალი ღირებულების მქონედ მიჩნეული საოფისე აღჭურვილობის იჯარის შემთხვევაში. მოკლევადიან იჯარებზე და დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარებზე საიჯარო გადასახადების აღიარება ხდება იჯარის ვადის განმავლობაში ხარჯის სახით, წრფივი მეთოდის გამოყენებით.

კომპანია, როგორც მეიჯარე

იჯარა, რომლის დროსაც კომპანია არ გადასცემს აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებულ ყველა რისკსა და სარგებელს, საოპერაციო იჯარად კლასიფიცირდება. იჯარიდან შემოსავალი აღირიცხება დარიცხვის წრფივი მეთოდით იჯარის ვადაზე და, თავისი საოპერაციო ხასიათის გამო, მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში აისახება საოპერაციო შემოსავლის ნაწილში. საოპერაციო იჯარის პირობებზე მოლაპარაკებისას გაწეული თავდაპირველი პირდაპირი დანახარჯები საიჯარო აქტივების საბალანსო ღირებულებას ემატება და მათი აღიარება ხდება იჯარის ვადაზე იმავე წესით, როგორითაც საიჯარო შემოსავლისა. პირობითი საიჯარო ქირის აღიარება ხდება შემოსავლის სახით იმ პერიოდში, როდესაც მოხდა მისი მიღება.

(e) დაბეგვრა

მოგების გადასახადი

მოგების გადასახადი ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულია საანგარიშგებო პერიოდისთვის ძალაში შესული ან არსებითად ძალაში შესული კანონმდებლობის შესაბამისად.

2016 წლის 13 მაისს საქართველოს მთავრობამ ცვლილებები შეიტანა საქართველოს საგადასახადო კოდექსში, რომლის მიხედვით კომპანიები (გარდა ბანკების, საკრედიტო კავშირების, სადაზღვევო კომპანიების, მიკროსაფინანსო ორგანიზაციებისა და ლომბარდებისა) ვალდებული არ არიან გადაიხადონ მოგების გადასახადი 2017 წლის 1 იანვრიდან გამომუშავებულ მოგებაზე მანამ, სანამ არ მოხდება აღნიშნული მოგების განაწილება ან ჩაითვლება განაწილებულად დივიდენდის სახით.

მოგების გადასახადი, 15% მთლიან თანხაზე (ანუ ნეტო დივიდენდები იბეგრება 5%-იანი განაკვეთით, საჭიროების შემთხვევაში, და მთლიანი თანხის მისაღებად უნდა გაიყოს 0.85-ზე), გადასახდელია ფიზიკური პირების ან არარეზიდენტი იურიდიული პირებისათვის დივიდენდის გადახდის მომენტში. 2017 წლის 1 იანვრიდან გამომუშავებული მოგებიდან რეზიდენტი იურიდიული პირებისათვის გადახდილი დივიდენდები არ იბეგრება.

2008 წლის 1 იანვრიდან 2017 წლის 1 იანვრამდე პერიოდში აკუმულირებულ მოგებაზე დივიდენდები ექვემდებარება მოგების გადასახადით დაბეგვრას მთლიან თანხაზე, შემცირებული შესაბამისი საგადასახადო კრედიტის თანხით, რომელიც გამოითვლება, როგორც დასაბეგრ მოგებაზე, იგივე პერიოდში მთლიანი წმინდა მოგების საპირისპიროდ, გამოცხადებული და გადახდილი კორპორაციული მოგების გადასახადის წილი, გამრავლებული გასანაწილებელ დივიდენდებზე. თუმცა, საგადასახადო კრედიტის თანხა არ უნდა აღემატებოდეს განაწილებულ დივიდენდებზე ფაქტიურ მოგების გადასახადს.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

დივიდენდების განაწილების შედეგად წარმოქმნილი მოგების გადასახადი აღირიცხება, როგორც მოგების გადასახადის ხარჯი იმ პერიოდში, როდესაც გამოცხადდა დივიდენდები, მიუხედავად ფაქტიურად გადახდის თარიღისა, ან იმ პერიოდში, როდესაც განხორციელდა დივიდენდების გადახდა. მოგების გადასახადის პირობითი ვალდებულება, რომელიც წარმოიქმნება დივიდენდის გადახდისას, ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში არ აღიარდება.

დივიდენდების განაწილების გარდა გადასახადი გადასახდელია იმ ხარჯებსა და სხვა გადახდებზე, რომლებიც არ არიან დაკავშირებულნი ეკონომიკურ საქმიანობასთან - აქტივების ან მომსახურების უფასო მიწოდება და წარმომადგენლობითი დანახარჯები, რაც აღემატება საქართველოს საგადასახადო კოდექსით განსაზღვრულ მაქსიმალურ თანხას. ყველა გადახდილი ავანსი საწარმოებზე, რომლებიც რეგისტრირებულნი არიან პრივილეგირებული საგადასახადო რეჟიმის მქონე იურისდიქციებში და სხვა გარკვეული ოპერაციები მსგავს საწარმოებთან, ისევე როგორც ფიზიკურ პირებზე ან არარეზიდენტ პირებზე გაცემული სესხები, მაშინვე დაბეგვრადია. მსგავსი გადასახადები, სხვა გადასახადებთან ერთად, პრივილეგირებული საგადასახადო რეჟიმის მქონე იურისდიქციებში დარეგისტრირებული საწარმოებისაგან აღნიშნული გადახდილი ავანსის საწაცვლოდ მიღებულ აქტივებზე ან მომსახურებებზე მოთხოვნილი საგადასახადო კრედიტის გამოკლებით, ან ფიზიკურ პირებზე ან არარეზიდენტებზე გაცემული სესხების ამოღების გამოკლებით, აღირიცხება საოპერაციო ხარჯებში ასახულ გადასახადებში, მოგების გადასახადის გარდა

გაურკვეველი საგადასახადო პოზიციები

ხელმძღვანელობა კომპანიის გაურკვეველ საგადასახადო პოზიციას ხელახლა აფასებს ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს. ვალდებულებები აღირიცხება მოგების გადასახადისთვის, რაც განისაზღვრება ხელმძღვანელობის მიერ, რომ უფრო მეტად სავარაუდოა, რომ გამოიწვევს დამატებითი გადასახადების დაკისრებას საგადასახადო ორგანოების მხრიდან კითხვები რომ დაისვას. აღნიშნული შეფასება ეფუძნება იმ საგადასახადო კანონმდებლობის ან მსგავს საკითხებზე სასამართლო გადაწყვეტილებების ინტერპრეტირებას, რომლებიც ძალაშია ამჟამად ან ძალაში იქნება საანგარიშგებო პერიოდის დასასრულისთვის. საურავებთან, პროცენტთან და მოგების გარდა სხვა გადასახადებთან დაკავშირებული ვალდებულებები აღიარდება საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს ვალდებულებების დასაფარად საჭირო ხარჯების ხელმძღვანელების საუკეთესო შეფასების საფუძველზე. გაურკვეველი საგადსახადო პოზიციის კორექტირება აღირიცხება მოგების გადასახადის ხარჯში.

დამატებული ღირებულების გადასახადი („დღგ”)

ამონაგები, ხარჯები და აქტივები აღირიცხება ბრუნვის გადასახადის გამოკლებით, გარდა შემდეგი შემთხვევებისა:

- როდესაც შეუძლებელია ბრუნვის გადასახადის, რომლის ვალდებულებაც აქტივების ან მომსახურების შესყიდვისას წარმოიშობა, დაბრუნება საგადასახადო ორგანოებიდან, ამ შემთხვევაში ხდება ბრუნვის გადასახადის აღიარება აქტივის შესყიდვის ხარჯის ნაწილად ან ხარჯების მუხლში, კონკრეტული შემთხვევიდან გამომდინარე;
- როდესაც მოთხოვნების და ვალდებულებების აღრიცხული ოდენობა შეიცავს ბრუნვის გადასახადს.

საგადასახადო ორგანოსგან ანაზღაურებადი ან მისთვის გადასახდელი დამატებული ღირებულების გადასახადის წმინდა თანხა ასახულია ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების გადახდილი ავანსების და სხვა აქტივების მუხლში.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

საგადასახადო აქტივებისა და ვალდებულებების ნეტო წარმოდგენა

2016 წლის 1 იანვრიდან საქართველოს კანონმდებლობაში შევიდა ცვლილებები გადასახადის გადახდის წესებთან დაკავშირებით. ახალი წესების მიხედვით, საქართველოს შემოსავლების სამსახური გააკონტროლებს გადასახადის გადამხდელის ნეტო (წმინდა) დავალიანებას სახელმწიფოს მიმართ გადასახადის გადამხდელის კონსოლიდირებული ანგარიშების დანერგვით. ამიტომ კომპანია თითოეული საწარმოს ყველა საგადასახადო დავალიანებასა და მოთხოვნასთან დაკავშირებულ აქტივებსა და ვალდებულებებს წარმოადგენს ნეტო საფუძველზე.

(f) მოკლევადიანად და გრძელვადიანად კლასიფიკაცია

კომპანია აქტივებსა და ვალდებულებებს ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში წარმოადგენს მოკლევადიანად და გრძელვადიანად კლასიფიკაციის საფუძველზე. აქტივი მოკლევადიანია, როდესაც:

- მოსალოდნელია მისი რეალიზება ან გადაწყვეტილია მისი გაყიდვა ან მოხმარება ჩვეულებრივი საოპერაციო ციკლის განმავლობაში;
- ფლობის ძირითადი მიზანია ვაჭრობა;
- მოსალოდნელია მისი რეალიზება ანგარიშგების პერიოდიდან თორმეტი თვის განმავლობაში, ან
- აქტივი წარმოადგენს ფულად სახსრებს და მათ ეკვივალენტებს, თუ არ არის შეზღუდული მისი გადაცვლა ან გამოყენება ვალდებულების დასაფარად მინიმუმ თორმეტი თვის განმავლობაში ანგარიშგების პერიოდის შემდეგ.

ყველა დანარჩენი აქტივი გრძელვადიანია.

ვალდებულება მოკლევადიანია, როდესაც:

- მოსალოდნელია მისი დაფარვა ჩვეულებრივი საოპერაციო ციკლის განმავლობაში;
- ფლობის ძირითადი მიზანია ვაჭრობა;
- დასაფარია ანგარიშგების პერიოდიდან თორმეტი თვის განმავლობაში; ან
- ანგარიშგების პერიოდის შემდეგ ვალდებულების დაფარვის მინიმუმ თორმეტი თვით გადავადების უპირობო უფლება არ არსებობს.

ყველა დანარჩენ ვალდებულებას კომპანია გრძელვადიანის კატეგორიას მიაკუთვნებს.

(g) ძირითადი საშუალებები

აღიარება და შეფასება

დაუმთავრებელი მშენებლობა აღირიცხება თვითღირებულებით, დაგროვილი გაუფასურების ზარალის გამოკლებით (ასეთის არსებობის შემთხვევაში). ძირითადი საშუალებები აღრიცხულია თვითღირებულებით, საიდანაც გამოკლებულია აკუმულირებული ცვეთა და გაუფასურების შედეგად მიღებული აკუმულირებული ზარალი, ასეთის არსებობის შემთხვევაში. ძირითადი საშუალებების თავდაპირველი ღირებულება წარმოადგენს შესყიდვის ფასს, რომელიც მოიცავს შესყიდვის გადასახადს, რომელიც დაბრუნებას არ ექვემდებარება და აქტივის ექსპლუატაციისთვის ვარგის მდგომარეობამდე მოსაყვანად და დანიშნულების ადგილამდე მიტანასთან დაკავშირებულ პირდაპირ ხარჯებს. ასეთი ხარჯები მოიცავს ძირითადი საშუალების ნაწილის შეცვლის (როცა ასეთი დანახარჯი გაიწევა) და სესხით სარგებლობის ხარჯებს გრძელვადიანი სამშენებლო პროექტების შემთხვევაში, თუ აღიარების კრიტერიუმები დაკმაყოფილებულია. ძირითადი საშუალებების ექსპლუატაციაში მიღების შემდეგ გაწეული დანახარჯები, როგორიცაა შეკეთებისა და ტექნიკური მომსახურების ხარჯები, ჩვეულებრივ აისახება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში იმ პერიოდში, როდესაც ეს ხარჯები გაიწი

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ცვეთა გამოითვლება წრფივი მეთოდით აქტივების სასარგებლო მომსახურების სავარაუდო ვადაზე შემდეგნაირად:

- შენობა-ნაგებობები 33 წლამდე;
- მანქანა-დანადგარები 30 წლამდე;
- ავტომობილები და სხვა საწარმოო აღჭურვილობა 30 წლამდე.

ძირითადი საშუალებების ნარჩენი ღირებულებები, სასარგებლო მომსახურების ვადები და ცვეთის დარიცხვის მეთოდები გადაიხედება მინიმუმ ყოველი წლის ბოლოს და, საჭიროების შემთხვევაში, შესაბამისად კორექტირდება.

ნასესხებ სახსრებთან დაკავშირებული დანახარჯები

ნასესხებ სახსრებთან დაკავშირებული დანახარჯები მოიცავს ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით გაანგარიშებულ საპროცენტო ხარჯსა და უცხოურ ვალუტაში მიღებული სესხებით გამოწვეულ საკურსო სხვაობებს იმდენად, რამდენადაც ისინი ითვლება საპროცენტო ხარჯების კორექტირებად.

ნასესხები სახსრები, რომლებიც პირდაპირ უკავშირდება დაუმთავრებელი კაპიტალური პროექტის შესყიდვას, აშენებას ან წარმოებას, კაპიტალიზდება და დაემატება მშენებლობის განმავლობაში გაწეულ პროექტის დანახარჯებს მანამ, სანამ ეს აქტივები ჩაითვლება არსებითად მზად დანიშნულებისამებრ გამოსაყენებლად.

აღიარების შეწყვეტა

თავდაპირველად აღიარებული ამა თუ იმ ძირითადი საშუალებისა და მისი ნებისმიერი მნიშვნელოვანი ნაწილის აღიარება წყდება მისი გასხვისების დროს (ანუ იმ თარიღით, როდესაც მიმღები მოიპოვებს კონტროლს) ან მაშინ, როდესაც მისი ექსპლუატაციიდან ან გასხვისებიდან სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მიღება აღარაა მოსალოდნელი. აქტივის აღიარების შეწყვეტის შედეგად მიღებული ნებისმიერი შემოსულობა ან ზარალი (რომელიც გამოითვლება, როგორც სხვაობა გასხვისებიდან მიღებულ წმინდა შემოსავალსა და აქტივის საბალანსო ღირებულებას შორის) შედის სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში, იმავე წელში, რომელშიც ხდება აქტივის აღიარების შეწყვეტა.

(h) არამატერიალური აქტივები

ცალკეული არამატერიალური აქტივი თავდაპირველი აღიარებისას აღირიცხება თვითღირებულებით. თავდაპირველი აღიარების შემდეგ არამატერიალური აქტივები აღირიცხება თვითღირებულებით, რასაც აკლდება ყოველგვარი დაგროვილი ამორტიზაცია და გაუფასურების ზარალი, ასეთის არსებობის შემთხვევაში. თავდაპირველი აღიარების შემდგომ არამატერიალური აქტივები აღირიცხება თვითღირებულებით, რასაც აკლდება დაგროვილი ამორტიზაცია და დაგროვილი გაუფასურების ზარალი. საწარმოში წარმოქმნილი არამატერიალური აქტივები, კაპიტალიზებული კვლევა-განვითარების ხარჯების ჩათვლით, არ კაპიტალიზდება.

კომპანიის არამატერიალურ აქტივებს აქვს სასარგებლო მომსახურების განსაზღვრული ვადა და, ძირითადად, მოიცავს სასარგებლო წიაღისეულის მოპოვების ლიცენზიებს, კომპიუტერული პროგრამების ლიცენზიებს, სარკინიგზო ვაგონების გამოყენების უფლებებს და გუდვილს. ხელშეკრულებით გათვალისწინებული უფლებები კაპიტალიზებულია, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც ისინი აკმაყოფილებენ ქვემოთ ჩამოთვლილთაგან რომელიმე კრიტერიუმს:

- შეუძლებელია დანახარჯის საიმედოდ შეფასება;
- კომპანიას ან კონტრაჰენტს სრული უფლება აქვთ, მათთვის მოსახერხებელ ნებისმიერ დროს შეწყვიტონ ხელშეკრულება და ხელშეკრულების შეწყვეტა სავსებით დასაშვებია;
- ხელშეკრულების ვადა ერთ წლამდეა.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

არამატერიალური აქტივები ამორტიზდება მათი სასარგებლო მომსახურების სავარაუდო დარჩენილ ვადაზე ამორტიზაციის დარიცხვის წრფივი მეთოდით:

- სასარგებლო წიაღისეულის მოპოვების ლიცენზიები 25 წლამდე ვადით (ლიცენზიის პირობების შესაბამისად);
- კომპიუტერის პროგრამული უზრუნველყოფის ლიცენზიები ხუთიდან ათ წლამდე;
- სარკინიგზო ვაგონების გამოყენების უფლება - 13 წელი.

ამორტიზაციის პერიოდი და მეთოდი სასარგებლო მომსახურების განსაზღვრული ვადის მქონე არამატერიალური აქტივის შემთხვევაში მინიმუმ ყოველი ანგარიშგების პერიოდის ბოლოს გადაისინჯება. მოსალოდნელი სასარგებლო გამოყენების ვადის ან აქტივიდან მიღებული სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მოსალოდნელი ათვისების ცვლილება შესაბამისად ცვლის ამორტიზაციის პერიოდს ან მეთოდს და აღირიცხება, როგორც საღრიცხვო შეფასებებში მომხდარი ცვლილება. სასარგებლო გამოყენების განსაზღვრული ვადის მქონე არამატერიალური აქტივების ამორტიზაციის ხარჯის აღიარება ხდება მოგების ან ზარალის ანგარიშგებაში გაყიდული საქონლის თვითღირებულების მუხლში.

გასვლა

არამატერიალური აქტივის აღიარების შეწყვეტა ხდება მისი გასხვისების დროს (ანუ მიმღების მიერ კონტროლის მოპოვების დღეს) ან მაშინ, როცა მისი ექსპლუატაციიდან ან გასხვისებიდან სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მიღება აღარაა მოსალოდნელი. აქტივის აღიარების შეწყვეტის შედეგად მიღებული ნებისმიერი შემოსულობა ან ზარალი (რომელიც გამოითვლება, როგორც სხვაობა გასხვისებიდან მიღებულ წმინდა შემოსავალსა და აქტივის საბალანსო ღირებულებას შორის) აისახება მოგების ან ზარალის ანგარიშგებაში.

(i) არაფინანსური აქტივების გაუფასურება

კომპანია ყოველი საანგარიშგებო თარიღისთვის აფასებს, არსებობს თუ არა აქტივის გაუფასურების ნიშნები. ასეთი ნიშნების არსებობის შემთხვევაში ან როდესაც აქტივის წლიური შემოწმებაა საჭირო მისი გაუფასურების დასადგენად, კომპანია აფასებს აქტივის ანაზღაურებად ღირებულებას. აქტივის ანაზღაურებადი ღირებულება არის აქტივის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის გაყიდვის ხარჯებით შემცირებულ რეალურ ღირებულებასა და აქტივის გამოყენების ღირებულებას შორის უდიდესი და განისაზღვრება ცალკეული აქტივისთვის, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც აქტივიდან არ ხდება ფულადი სახსრების შემოდინება, რომლებიც მეტწილად დამოუკიდებელია სხვა აქტივებიდან ან აქტივების ჯგუფიდან მიღებული ფულადი სახსრებისგან.

როდესაც აქტივის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის საბალანსო ღირებულება გადააჭარბებს მის ანაზღაურებად ღირებულებას, აქტივი ითვლება გაუფასურებულად და დაიყვანება მის ანაზღაურებად ღირებულებამდე. გამოყენების ღირებულების შესაფასებლად სავარაუდო მომავალი ფულადი ნაკადების დღევანდელ ღირებულებამდე დისკონტირება ხდება დაბეგვრამდე დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით, რომელიც ასახავს ფულის დროითი ღირებულების არსებულ საბაზრო შეფასებებს და აქტივისთვის დამახასიათებელ რისკებს. გაყიდვების ხარჯით შემცირებული რეალური ღირებულების გამოთვლა ხდება ბოლოდროინდელი საბაზრო გარიგებების (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) გათვალისწინებით. თუ ასეთი გარიგებების განსაზღვრა ვერ ხერხდება, შეფასების სხვა შესაფერისი მეთოდი გამოიყენება. ამ გამოთვლების დასაბუთება ხდება შეფასების კოეფიციენტებით ან რეალური ღირებულების სხვა ხელმისაწვდომი მაჩვენებლებით.

კომპანია გაუფასურებას დეტალური ბიუჯეტებისა და ფინანსური პროგნოზების საფუძველზე გამოითვლის. ასეთი ბიუჯეტები და ფინანსური პროგნოზები ჩვეულებრივ ხუთწლიან პერიოდს მოიცავს. უფრო ხანგრძლივი პერიოდისთვის გამოითვლება გრძელვადიანი ზრდის ტემპი, რომელიც გამოიყენება ხუთი წლის შემდგომი ფულადი ნაკადების პროგნოზირებისთვის.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

უწყვეტი ოპერაციების გაუფასურების ზარალის აღიარება ხდება მოგების ან ზარალის ანგარიშგებაში გაუფასურებული აქტივის ფუნქციის შესაბამის ხარჯის კატეგორიებში.

ისეთი აქტივების შემთხვევაში, რომლებშიც გუდვილი არ შედის, ანგარიშგების ყოველი თარიღით ფასდება, არსებობს თუ არა იმის ნიშანი, რომ მანამდე აღიარებული გაუფასურების ზარალი შეიძლება აღმოფხვრილი ან შემცირებული იყოს. თუ ამის ნიშნები მართლაც არსებობს, კომპანია აფასებს აქტივის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის ანაზღაურებად ღირებულებას. გაუფასურების შედეგად განცდილი უკვე აღიარებული ზარალის შებრუნება მხოლოდ მაშინაა შესაძლებელი, თუ გაუფასურებით გამოწვეული ზარალის ბოლო აღიარების შემდეგ აქტივის ანაზღაურებადი ღირებულების განმსაზღვრელ დაშვებებში გარკვეული ცვლილებებია განხორციელებული. აღდგენის შედეგად აქტივის საბალანსო ღირებულებამ არ უნდა გადააჭარბოს მის ანაზღაურებად ღირებულებას და ასევე არ უნდა გადააჭარბოს იმ საბალანსო ღირებულებას, რომელიც მას ექნებოდა, წინა წლებში აქტივის გაუფასურებით გამოწვეული ზარალი რომ არ ყოფილიყო აღიარებული.

გუდვილის გაუფასურებაზე შემოწმება ყოველწლიურად ხორციელდება (31 დეკემბრის მდგომარეობით) და მაშინ, როდესაც საბალანსო ღირებულების გაუფასურებაზე გარკვეული გარემოებები მიანიშნებს.

გუდვილის გაუფასურება განისაზღვრება ფულადი ნაკადების წარმომქმნელი იმ თითოეული ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის (ან ერთეულების ჯგუფის) ანაზღაურებადი ღირებულების შეფასებით, რომელთანაც გუდვილია დაკავშირებული. თუ ფულადი ნაკადების წარმომქმნელი ერთეულის ანაზღაურებადი ღირებულება მის საბალანსო ღირებულებაზე ნაკლებია, ხდება გაუფასურებით გამოწვეული ზარალის აღიარება. გუდვილთან დაკავშირებული გაუფასურებით გამოწვეული ზარალის აღდგენა მომავალ პერიოდებში შეუძლებელია.

(j) ფინანსური ინსტრუმენტები

ფინანსური აქტივები

თავდაპირველი აღიარება და შეფასება

თავდაპირველი აღიარებისას ფინანსური აქტივები შემდეგ კატეგორიებს მიეკუთვნება: შემდგომში შეფასებული ამორტიზებული ღირებულებით, რეალური ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, და რეალური ღირებულებით შეფასებული, მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

თავდაპირველი აღიარებისას ფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია დამოკიდებულია ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მახასიათებლებზე და კომპანიის ბიზნესმოდელზე, რომლითაც ის ამ ფინანსურ აქტივებს მართავს. სავაჭრო მოთხოვნების გამოკლებით, რომლებიც არ შეიცავს მნიშვნელოვან ფინანსურ კომპონენტს ან რომლისთვისაც კომპანიამ პრაქტიკული მიზანშეწონილობა გამოიყენა, კომპანია ფინანსურ აქტივს თავდაპირველად აღიარებს მისი რეალური ღირებულებით და, თუ ფინანსური აქტივი არ არის აღიარებული რეალური ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით, მას უმატებს გარიგების დანახარჯებს.

სავაჭრო მოთხოვნა რომელიც არ შეიცავს მნიშვნელოვან ფინანსურ კომპონენტს ან რომლისთვისაც კომპანიამ პრაქტიკული მიზანშეწონილობა გამოიყენა, ფასდება გარიგების ფასით ფასს 15-ის *„ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან“* შესაბამისად.

იმისათვის, რომ მოხდეს ფინანსური აქტივის კლასიფიცირება და შეფასდეს ამორტიზებული ღირებულებით ან რეალური ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, იგი უნდა წარმოქმნიდეს ფულად ნაკადებს, რომლებიც წარმოადგენს „მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდებს“ დაუფარავ ძირითად თანხაზე. ამ შეფასებას ეწოდება მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდების ტესტირება და სრულდება ინსტრუმენტის დონეზე.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

კომპანიის ფინანსური აქტივების მართვის ბიზნესმოდელი ეხება იმას, თუ როგორ მართავს ის თავის ფინანსურ აქტივებს ფულადი ნაკადების მისაღებად. ბიზნესმოდელი განსაზღვრავს, მიიღება თუ არა ფულადი ნაკადები სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ამოღების, ფინანსური აქტივების გაყიდვის ან ორივეს შედეგად. ამორტიზებული ღირებულებით კლასიფიცირებული და შეფასებული ფინანსური აქტივები ფლობილია ისეთი ბიზნესმოდელის ფარგლებში, რომლის მიზანიც არის ფინანსური აქტივების ფლობა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღების მიზნით, ხოლო რეალური ღირებულებით კლასიფიცირებული და შეფასებული ფინანსური აქტივები, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, ფლობილია ისეთი ბიზნესმოდელის ფარგლებში, რომლის მიზანიც არის როგორც მისი ფლობა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღების, ისე გაყიდვის მიზნით.

ფინანსური აქტივების ისეთი ყიდვა-გაყიდვა, როდესაც საჭიროა აქტივების ჩაბარება წორმატიული აქტებით ან ბაზარზე დამკვიდრებული პრაქტიკით (გარიგების სტანდარტული პროცედურა) გათვალისწინებულ ვადაში აღირიცხება გარიგების თარიღით, ანუ იმ თარიღით, როდესაც კომპანია იღებს აქტივის შესყიდვის ან გაყიდვის ვალდებულებას.

შემდგომი შეფასება

შემდგომი შეფასების მიზნებისთვის ფინანსური აქტივები ოთხ კატეგორიად იყოფა:

- ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები (სავალო ინსტრუმენტები);
- სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით რეალური ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები კუმულაციური (დაგროვებითი) შემოსულობისა და ზარალის ხელახალი კლასიფიკაციით (სავალო ინსტრუმენტები);
- ფინანსური აქტივები ფასდება რეალური ღირებულებით სხვა სრული შემოსავლის გავლით, აღიარების შეწყვეტის დროს განმეორებითი მოგების ან ზარალის აღიარების გარეშე (წილობრივი ინსტრუმენტი).
- მოგებასა და ზარალში ასახული და რეალური ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები.

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები (სავალო ინსტრუმენტები)

ეს კატეგორია კომპანიისთვის ყველაზე აქტუალურია

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები შემდეგ ფასდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით და ექვემდებარება გაუფასურებაზე შემოწმებას. შემოსულობისა და ზარალის აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში მაშინ, როდესაც წყდება აქტივის აღიარება, ან ხდება აქტივის მოდიფიცირება ან გაუფასურება.

კომპანიის ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები მოიცავს სავაჭრო მოთხოვნებს.

ფინანსური აქტივების გაუფასურება

ფინანსური აქტივების გაუფასურებასთან დაკავშირებული დამატებითი ინფორმაცია შემდეგ შენიშვნებშია წარმოდგენილი:

- მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და განსჯა სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას - მე-5 შენიშვნა;
- სავაჭრო მოთხოვნები - მე-15 შენიშვნა.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

კომპანია მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ანარიცხს აღიარებს ყველა სავალო ინსტრუმენტისთვის, რომლებსაც არ აღრიცხავს რეალური ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ეყრდნობა სხვაობას ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ ფულად ნაკადებსა და ყველა იმ ფულად ნაკადს შორის, რომელთა მიღებასაც კომპანია მოელის, რომელიც დისკონტირებულია თავდაპირველ ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთს მიახლოებული განაკვეთით. მოსალოდნელ ფულად ნაკადებში შედის ფულადი ნაკადები დასაკუთრებული უზრუნველყოფის საგნიდან ან სხვა საკრედიტო რისკის შემცირების საშუალებებიდან, რომლებიც ხელშეკრულების პირობების განუყოფელი ნაწილია.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის აღიარება ორ ეტაპად ხდება. იმ კრედიტების შემთხვევაში, რომელთა საკრედიტო რისკი თავდაპირველი აღიარების შემდეგ მნიშვნელოვნად არ გაზრდილა, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალისთვის ანარიცხები იქმნება მომდევნო 12 თვის განმავლობაში მომხდარი დეფოლტის შემთხვევით განპირობებული საკრედიტო ზარალისთვის (12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი). ისეთი კრედიტების შემთხვევაში, რომელთა საკრედიტო რისკი თავდაპირველი აღიარების შემდეგ მნიშვნელოვნად არის გაზრდილი, ანარიცხის შექმნა სავალდებულოა კრედიტის დარჩენილი ვადის განმავლობაში მოსალოდნელი ზარალისთვის, იმისდა მიუხედავად, თუ როდის დგება დეფოლტი (არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი).

სავაჭრო მოთხოვნებისთვის კომპანია იყენებს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლის გამარტივებულ მეთოდს. შესაბამისად, კომპანია, ნაცვლად საკრედიტო რისკების ცვლილებების აღრიცხვისა, აღიარებს ზარალის ანარიცხს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ვადაზე თითოეული საანგარიშგებო თარიღისთვის. კომპანიამ შეადგინა ანარიცხების მატრიცა, რომელიც ეყრდნობა საკრედიტო ზარალის წარსულში მიღებულ გამოცდილებას და კორექტირებულია დებიტორებისა და ეკონომიკური გარემოსთვის დამახასიათებელი პერსპექტიული ფაქტორების შესაბამისად.

საკრედიტო დაწესებულებებში განთავსებული თანხებისთვის (ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები, საბანკო ანაბრები) კომპანიამ გამოითვალა 12-თვიანი საკრედიტო ზარალი. 12-თვიანი საკრედიტო ზარალი არის აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ის ნაწილი, რომელსაც განაპირობებს ფინანსურ ინსტრუმენტებზე დეფოლტის შემთხვევების შესაძლო დადგომა საანგარიშგებო თარიღიდან 12 თვის განმავლობაში. თუმცა, როდესაც აქტივის წარმოშობიდან საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად არის გაზრდილი, ანარიცხი შეიქმნება არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მიხედვით.

კომპანია, როგორც წესი, ფინანსურ აქტივს გადაუხდელად მიიჩნევს, როდესაც ხელშეკრულებით გათვალისწინებული გადახდები 120 დღით გვიანდება. თუმცა, გარკვეულ შემთხვევებში, კომპანიამ შეიძლება ფინანსური აქტივი ვადაგადაცილებულად მაშინაც მიიჩნიოს, როდესაც შიდა ან გარე ინფორმაცია მიანიშნებს იმაზე, რომ კომპანია სავარაუდოდ სრულად ვერ მიიღებს დაუფარავ სახელშეკრულებო თანხებს, კომპანიის მფლობელობაში არსებული საკრედიტო რისკის შემცირების საშუალებების გათვალისწინების გარეშე. ფინანსური აქტივი ჩამოიწერება მაშინ, როდესაც არ არსებობს გონივრული მოლოდინი იმისა, რომ სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ამოღება მოხდება. ჩამოწერილი თანხების შემდგომი ამოღება ამცირებს ფინანსური აქტივების გაუფასურების ხარჯს მოგებაში ან ზარალში.

აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური აქტივის (ან, როცა მისაღებია, ფინანსური აქტივის ნაწილის ან მსგავსი ფინანსური აქტივების ჯგუფის ნაწილის) აღიარების შეწყვეტა (ანუ კომპანიის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშიდან ამოღება) ხდება შემდეგ შემთხვევებში:

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

- ამოიწურა აქტივიდან ფულადი სახსრების მიღების ვადა; ან
- კომპანიამ დათმო აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება, ან დაიტოვა ამგვარი უფლება, მაგრამ აიღო მესამე პირებისათვის მიღებული თანხების სრულად და დაგვიანების გარეშე გადახდის სახელშეკრულებო ვალდებულება; ან (ა) კომპანიამ გადასცა აქტივთან დაკავშირებული ყველა რისკი და სარგებელი; (ბ) კომპანიამ არც გადასცა და არც დაიტოვა აქტივთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და სარგებელი, მაგრამ გადასცა აქტივზე კონტროლი.

თუ კომპანიამ გადასცა აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება ან გააფორმა ამაზე ხელშეკრულება, იგი აფასებს, შეინარჩუნა თუ არა, ან რამდენად შეინარჩუნა, ამ აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებული რისკები და სარგებელი. თუ კომპანიამ არც გადასცა და არც დაიტოვა აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და სარგებელი, და ასევე არ გადასცა აქტივზე კონტროლი, კომპანია აგრძელებს გადაცემული აქტივის აღიარებას ამ აქტივში მისი მონაწილეობის შენარჩუნების გამო. ასეთ შემთხვევაში კომპანია მასთან დაკავშირებულ ვალდებულებასაც აღიარებს. გადაცემული აქტივი და მასთან დაკავშირებული ვალდებულება ფასდება ისე, რომ ასახავდეს კომპანიის მიერ შენარჩუნებულ უფლებებსა და მოვალეობებს.

უწყვეტი გამოყენება, რომელსაც აქვს გადაცემულ აქტივზე ერთგვარი გარანტიის ფორმა, ფასდება უმცირესით აქტივის თავდაპირველ საბალანსო ღირებულებასა და იმ მაქსიმალური თანხას შორის, რომლის გადახდაც შესაძლოა კომპანიას დასჭირდეს.

ფინანსური ვალდებულებები

თავდაპირველი აღიარება და შეფასება

თავდაპირველი აღიარებისას ფინანსური ვალდებულებები ნაწილდება შემდეგ კატეგორიებში: რეალური ღირებულებით შეფასებული ფინანსური ვალდებულებები, მოგებასა და ზარალში ასახვით, სესხები და ნასესხები სახსრები, ან წარმოებული ვალდებულებები, რომლებიც განკუთვნილია ჰეჯირების ინსტრუმენტებად ეფექტური ჰეჯირების განხორციელების დროს.

ყველა ფინანსური ვალდებულების აღიარება თავდაპირველად ხდება რეალური ღირებულებით და, სესხებისა და ნასესხები სახსრების და ვალდებულებების შემთხვევაში, აკლდება მათთან უშუალოდ დაკავშირებული გარიგების დანახარჯები.

კომპანიის ფინანსური ვალდებულებები 2022 წლისა და 2021 წლის 31 დეკემბრისთვის მოიცავს სავაჭრო ვალდებულებას, სხვა მოკლევადიან ვალდებულებებს, საიჯარო ვალდებულებებს და სესხებსა და ნასესხებ სახსრებს.

შემდგომი შეფასება

ფინანსური ვალდებულებების შეფასება დამოკიდებულია მათ კლასიფიკაციაზე:

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური ვალდებულებები (სესხები და ნასესხები სახსრები).

ეს კატეგორია კომპანიისთვის ყველაზე აქტუალურია. თავდაპირველი აღიარების შემდეგ სესხებისა და გადასახდელი ანგარიშების შეფასება ხდება ამორტიზებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. შემოსულობის და ზარალის აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში ვალდებულების აღიარების შეწყვეტის შემთხვევაში, აგრეთვე ამორტიზაციის პროცესში ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ამორტიზებული ღირებულება გამოიანგარიშება შესყიდვის ყოველგვარი დისკონტის ან პრემიის, აგრეთვე იმ საზღაურის თუ დანახარჯების გათვალისწინებით, რომლებიც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის განუყოფელი ნაწილია. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით დარიცხული ცვეთა აისახება მოგების ან ზარალის ანგარიშგებაში ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯების სახით. ეს კატეგორია, როგორც წესი, ნასესხები სახსრებზე ვრცელდება.

აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური ვალდებულებების აღიარება წყდება მაშინ, როდესაც ისინი იფარება, გათიშლდება ან ამოიწურება.

როდესაც არსებული ფინანსური ვალდებულება ჩანაცვლდება სხვა ვალდებულებით იმავე კრედიტორის წინაშე, რომელსაც მეტწილად განსხვავებული პირობები აქვს ან თუ არსებული ვალდებულების პირობები მეტწილად შეიცვლება, ასეთი ჩანაცვლება ან ცვლილება აღირიცხება, როგორც საწყისი ვალდებულების აღიარების შეწყვეტა და ახალი ვალდებულების აღიარება, ხოლო განსხვავება შესაბამის საბალანსო ღირებულებებს შორის აისახება მოგების ან ზარალის ანგარიშგებაში.

ფინანსური ინსტრუმენტების ურთიერთგადაფარვა

ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები ურთიერთგადაიფარება და წმინდა თანხა აისახება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, თუ არსებობს აღიარებული თანხების ურთიერთგადაფარვის იურიდიული უფლება და ურთიერთგაქვითვის ან ერთდროულად აქტივის რეალიზაციისა და ვალდებულებების დაფარვის განზრახვა.

(k) რეალური ღირებულების შეფასება

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური ინსტრუმენტების რეალური ღირებულებები წარმოდგენილია ფინანსურ ანგარიშგებაში.

რეალური ღირებულება არის თანხა, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვის შედეგად, ან გადაიხდება ვალდებულების გადაცემის შედეგად ბაზრის მონაწილეებს შორის ჩვეულებრივი გარიგების პირობებში შეფასების თარიღისთვის. რეალური ღირებულების შეფასება იმ დაშვებას ეყრდნობა, რომ აქტივის გაყიდვის ან ვალდებულების გადაცემის გარიგება შედგება:

- აქტივის ან ვალდებულების ძირითად ბაზარზე, ან
- ძირითადი ბაზრის არარსებობის შემთხვევაში, აქტივის ან ვალდებულებისთვის ყველაზე ხელსაყრელ ბაზარზე.

კომპანიას უნდა შეეძლოს ძირითად ან ყველაზე ხელსაყრელ ბაზარზე წვდომის მოპოვება შეფასების თარიღისთვის. .

აქტივის ან ვალდებულების რეალური ღირებულების შეფასება ხორციელდება იმ დაშვების საფუძველზე, რომ ბაზრის მონაწილეები აქტივის ან ვალდებულების შეფასებისას იმოქმედებენ თავიანთი ეკონომიკური ინტერესების მაქსიმალური გათვალისწინებით.

არაფინანსური აქტივის რეალური ღირებულების შეფასება უნდა ითვალისწინებდეს ბაზრის მონაწილის შესაძლებლობას მიიღოს ეკონომიკური სარგებელი ამ აქტივის საუკეთესოდ და ეფექტიანად გამოყენებით, ან ბაზრის სხვა მონაწილისათვის მიყიდვით, რომელიც ამ აქტივს საუკეთესოდ და ეფექტიანად გამოიყენებს.

კომპანია ირჩევს შეფასების მეთოდებს, რომლებიც შესაფერისია არსებული გარემოებებისთვის და რომელთა გამოყენებითაც რეალური ღირებულების შესაფასებლად საკმარისი მონაცემები მოიძებნება, რომლებიც მაქსიმალურად იყენებს საბაზრო მონაცემებს და მინიმალურად - არასაბაზრო მონაცემებს.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ყველა აქტივი და ვალდებულება, რომელთა რეალური ღირებულება შეფასებულია ან ასახულია ფინანსურ ანგარიშგებაში, დაჯგუფებულია რეალური ღირებულების ქვემოთ მოცემული იერარქიის მიხედვით, იმ ყველაზე დაბალი დონის მონაცემის საფუძველზე, რომელიც მნიშვნელოვანია რეალური ღირებულების შეფასებისთვის:

- დონე 1 – იდენტური აქტივების ან ვალდებულების კოტირებული (არაკორექტირებული) საბაზრო ფასები აქტიურ ბაზრებზე;
- დონე 2 – ღირებულების შეფასების მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შესაძლებელია რეალური ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის მონაცემის პირდაპირი ან არაპირდაპირი განსაზღვრა;
- დონე 3 – ღირებულების შეფასების მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შეუძლებელია რეალური ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის მონაცემის განსაზღვრა

კომპანია განსაზღვრავს ფინანსურ ანგარიშგებაში რეგულარულად აღიარებული აქტივებისა და ვალდებულებების იერარქიის სხვადასხვა დონეებში გადასვლის ფაქტს კატეგორიზაციის განმეორებითი შეფასებით (მთლიანი რეალური ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის მონაცემის საფუძველზე) ანგარიშგების ყოველი პერიოდის ბოლოსთვის.

რეალური ღირებულების შესახებ ინფორმაციის წარმოდგენის მიზნით, კომპანიამ განსაზღვრა აქტივებისა და ვალდებულებების კლასები მათი დანიშნულების, მახასიათებლებისა და რისკების, ასევე რეალური ღირებულების ზემოაღნიშნულ იერარქიაში მათი დონის საფუძველზე.

(l) მარაგები

მარაგები ფასდება თვითღირებულებასა და ნეტო სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესით. კომპანიის მფლობელობაში არსებული სასაქონლო-მატერიალური მარაგები, ძირითადად, შედგება საწარმოო პროცესში გამოყენებული ნედლეულისა და მასალებისგან, ტექნიკური მომსახურების და მშენებლობის პროცესში გამოყენებული სათადარიგო ნაწილებისგან და სარემონტო მასალებისგან და მზა პროდუქციისგან, რომელსაც კომპანია შემდეგ ყიდის.

მარაგების თვითღირებულება განისაზღვრება საშუალო შეწონილი ღირებულების მეთოდით და შეიცავს შეძენაზე გაწეულ დანახარჯებს, გარდაქმნის ხარჯს და ამჟამინდელ მდებარეობამდე და მდგომარეობამდე მათ მისაყვანად გაწეულ სხვა დანახარჯებს.

გაუფასურების ზარალის დასადგენად ყოველწლიურად ხორციელდება არალიკვიდური მარაგების ანალიზი და ინვენტარიზაციის პროცედურა და აღმოჩენილი მოძველებული ერთეულები, ასეთის არსებობის შემთხვევაში, ჩამოიწერება მარაგების გაუფასურების ანარიცხის ანგარიშში ასახვით.

(m) გადახდილი ავანსები

გადახდილი ავანსები აღირიცხება გაუფასურებით შემცირებული თვითღირებულებით. გადახდილი ავანსები მაშინ კლასიფიცირდება გრძელვადიანად, როდესაც გადახდილ ავანსებთან დაკავშირებული საქონლის ან მომსახურების მიღება ერთი წლის შემდეგაა მოსალოდნელი ან მაშინ, როდესაც გადახდილი ავანსები უკავშირდება აქტივს, რომელიც, თავდაპირველი აღიარებისას, თვითონ იქნება კლასიფიცირებული გრძელვადიანად.

აქტივების შესაძენად გადახდილი ავანსები გადაიტანება აქტივის საბალანსო ღირებულებაში, როგორც კი კომპანია მოიპოვებს აქტივზე კონტროლს და მოელის აქტივიდან სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მიღებას. სხვა გადახდილი ავანსები ასახულია სხვა მოკლევადიან აქტივებში.

თუ არსებობს მინიშნება, რომ კომპანიამ შესაძლოა ვერ მიიღოს გადახდილ ავანსთან დაკავშირებული აქტივი, საქონელი ან მომსახურება, გადახდილი ავანსის საბალანსო ღირებულება შესაბამისად ჩამოიწერება.

3 სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

(ი) ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში წარმოდგენილი ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები შედგება ბანკებში განთავსებული მიმდინარე ანგარიშებისგან და ნაღდი ფულის ნაშთისგან სალაროში. ნაშთები, რომელთა სავალუტო კონვერტაცია ან ვალდებულების დასაფარად გამოყენება შეზღუდულია საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ მინიმუმ თორმეტი თვის განმავლობაში, ასახულია გრძელვადიან აქტივებში, და არა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებში.

(ი) ანარიცხები

ანარიცხების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც კომპანიას აქვს მოკლევადიანი (იურიდიული ან კონსტრუქციული) ვალდებულებები წარსულში მომხდარი მოვლენების გამო, ვალდებულებების შესასრულებლად მოსალოდნელია ეკონომიკური სარგებლის მქონე რესურსების გადინება და ვალდებულებების მოცულობის მეტ-ნაკლები სიზუსტით შეფასება არის შესაძლებელი.

თუ ფულის დროითი ღირებულების გავლენა მნიშვნელოვანია, ანარიცხების დისკონტირება ხდება მიმდინარე დაბეგვრამდელი განაკვეთით, რომელიც საჭიროების შემთხვევაში ასახავს ამ ვალდებულებისთვის დამახასიათებელ რისკებს. დისკონტირების გამოყენებისას ანარიცხი იზრდება დისკონტირების განაკვეთით, დროის გასვლის გამო.

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და განსჯა სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას

კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების მომზადება ხელმძღვანელობის მხრიდან მოითხოვს გარკვეულ განსჯას, შეფასებებსა და დაშვებებს, რაც გავლენას ახდენს ანგარიშგებაში წარმოდგენილი შემოსავლის, ხარჯების, აქტივებისა და ვალდებულებების ოდენობაზე. ამ დაშვებებისა და შეფასებების სუბიექტური ხასიათის გამო შეიძლება მნიშვნელოვანი კორექტირებების შეტანა გახდეს საჭირო მომავალი პერიოდების აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებაში.

კომპანიისთვის დამახასიათებელი რისკებისა და განუსაზღვრელობის შესახებ სხვა ინფორმაცია წარმოდგენილია 23-ე შენიშვნაში.

შეფასებები

ქვემოთ აღწერილია მომავალთან დაკავშირებით გაკეთებული ძირითადი დაშვებები და შეფასებებთან დაკავშირებული განუსაზღვრელობები საანგარიშო თარიღისათვის, რომელთა გამოც მომავალ ფინანსურ წელს შეიძლება საჭირო გახდეს მნიშვნელოვანი კორექტირების შეტანა აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებაში.

კომპანიამ თავისი დაშვებებისა და შეფასებების საფუძვლად გამოიყენა ის ინფორმაცია, რომელიც ხელმისაწვდომი იყო ფინანსური ანგარიშგების მომზადების დროს. თუმცა, არსებული გარემოებები და დაშვებები მომავალ მოვლენებთან დაკავშირებით შეიძლება შეიცვალოს ბაზარზე ან გარემოებებში ისეთი ცვლილებების გამო, რაც არ ექვემდებარება კომპანიის კონტროლს. ასეთი ცვლილებები დაშვებებში აისახება მათი დადგომისთანავე.

დაკავშირებულ მხარეებთან ოპერაციების თავდაპირველი აღიარება. ჩვეულებრივი სამეურნეო საქმიანობისას კომპანია დაკავშირებულ მხარეებთან ოპერაციებს ახორციელებს. ბასს 39-ით მოითხოვება ფინანსური ინსტრუმენტების თავდაპირველი აღიარება მათი რეალური ღირებულების საფუძველზე. განსჯა გამოიყენება იმის განსაზღვრისთვის, გარიგებების ფასი საბაზრო საპროცენტო განაკვეთებით განისაზღვრება თუ არასაბაზრო განაკვეთებით, როდესაც მსგავსი გარიგებების აქტიური ბაზარი არ არსებობს. განსჯა ემყარება დაუკავშირებელ მხარეებთან მსგავსი სახის ოპერაციების ფასწარმოქმნასა და ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის ანალიზს.

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და განსჯა სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას (გაგრძელება)

ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადა

ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადის განსაზღვრა განსჯის საკითხია და ეფუძნება მსგავს აქტივებთან დაკავშირებულ გამოცდილებას. აქტივებში განივთებული სამომავლო ეკონომიკური სარგებელი ძირითადად გამოყენებისას მოიხმარება. თუმცა, სხვა ფაქტორები, როგორიცაა მაგალითად ტექნიკური ან კომერციული მოძველება და ცვეთა, ხშირად იწვევენ აქტივებში განივთებული ეკონომიკური სარგებლის შემცირებას. ხელმძღვანელობამ დარჩენილი სასარგებლო მომსახურების ვადები შეაფასა აქტივების ამჟამინდელი ტექნიკური მდგომარეობისა და იმ პერიოდის შესაბამისად, რომლის განმავლობაში მოსალოდნელია, რომ აქტივები სარგებელს გამოიმუშავებენ კომპანიისთვის. გათვალისწინებული იქნა შემდეგი ძირითადი ფაქტორები: (ა) აქტივების მოსალოდნელი გამოყენება; (ბ) მოსალოდნელი ფიზიკური ცვეთა, რაც დამოკიდებულია საოპერაციო ფაქტორებზე და მოვლა-შენახვის პროგრამაზე; და (გ) საბაზრო პირობების ცვლილებებით გამოწვეული ტექნიკური ან კომერციული მოძველება.

სავაჭრო მოთხოვნის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალისთვის შექმნილი ანარიცხები

კომპანია სავაჭრო მოთხოვნისთვის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოსათვლელად ანარიცხების მატრიცას იყენებს. ანარიცხების ოდენობები ეყრდნობა ვადაგადაცილებული დღეების რაოდენობას.

ანარიცხების მატრიცა თავდაპირველად ეყრდნობა კომპანიის დეფოლტის ისტორიულ მაჩვენებლებს, რომლებიც კორექტირებულია საპროგნოზო ინფორმაციით.

თითოეული საანგარიშგებო თარიღისთვის განახლდება გადაუხდელობის (დეფოლტის) ისტორიული მაჩვენებლები. მსხვილი კომპანიებისთვის კომპანია ანარიცხებს ინდივიდუალურად აფასებს.

ინფორმაცია კომპანიის სავაჭრო მოთხოვნის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალების შესახებ წარმოდგენილია 1-ელ შენიშვნაში.

განსჯა

ქვემოთ წარმოდგენილია კომპანიის სააღრიცხვო პოლიტიკის გატარების პროცესში ხელმძღვანელობის მიერ გამოთქმული მოსაზრებები, რომლებიც ყველაზე მეტად მოქმედებს ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულ თანხებზე.

რეკულტივაციის ანარიცხი

კომპანიას სასარგებლო წიაღისეულის მოპოვების რამდენიმე ლიცენზია აქვს მიღებული. ზოგადად, საქართველოს კანონმდებლობის მიხედვით, სასარგებლო წიაღისეულით მოსარგებლეები ვალდებულები არიან მოახდინონ მათ მიერ ლიცენზიის საფუძველზე დამუშავებული ტერიტორიების რეკულტივაცია. თუმცა, საქართველოს კანონმდებლობა არ არის საკმარისად დახვეწილი ამ სფეროში და არ იძლევა დაწვრილებით მითითებებს, რათა ყველა შესაძლო სიტუაცია მოიცვას. კომპანიის ხელმძღვანელობამ დეტალურად გააანალიზა თავისი ყველა ლიცენზია და გადაწყვიტა, რომ არ დაეკისრება რამე არსებითი რეკულტივაციის ხარჯები ამ ლიცენზიების ვადის გასვლის შემთხვევაში ან მათი გამოყენების დროს, ვინაიდან შეუძლებელია ლიცენზიების საფუძველზე დამუშავებული ტერიტორიების რეკულტივაცია, რადგან ლიცენზიით გათვალისწინებული ტერიტორია განსაზღვრულია, როგორც წიაღისეულის მოპოვების არეალი და, საქართველოს კანონმდებლობის თანახმად, ასეთ ტერიტორიებზე რეკულტივაცია დაუშვებელია.

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და განსჯა სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას (გაგრძელება)

გარდა ამისა, სასარგებლო წიაღისეულის მარაგები ლიცენზიით გათვალისწინებულ ტერიტორიაზე აღემატება იმ მთლიან რაოდენობას, რომლის მოპოვების უფლებაც კომპანიას აქვს სალიცენზიო პერიოდის განმავლობაში, რაც მთავრობას საშუალებას აძლევს, სამთო-მოპოვებითი სამუშაოების უფლებები გადასცეს სხვა საწარმოს მას შემდეგ, რაც ამოიწურება ამჟამად კომპანიის ხელთ არსებული ლიცენზიის ვადა. გამორიცხული არ არის, რომ კანონმდებლობა მომავალში შეიცვალოს და ეს ცვლილებები კომპანიის მიმდინარე ლიცენზიებზეც აისახოს. კომპანიას არ უღიარებია რეკულტივაციის ანარიცხები წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაში. ამ ანარიცხებმა შეიძლება არსებითი გავლენა მოახდინოს ფინანსურ ანგარიშგებაზე, თუ მათი შექმნა საჭირო გახდება.

5. ახალი ან გადასინჯული სტანდარტებისა და ინტერპრეტაციების მიღება

ახალი შესწორებული სტანდარტები რომლებიც ძალაში შევიდა 2022 წლის 1 იანვარს, თუმცა არ ჰქონია არსებითი გავლენა კომპანიაზე არის შემდეგი:.

შემოსულობა გამიზნულ გამოყენებამდე: წამგებიანი კონტრაქტები - ხელშეკრულების პირობების შესრულების დანახარჯები, მინიშნება კონცეპტუალურ საფუძვლებზე - მცირემასშტაბიანი ცვლილებები ბასს 16-ში, ბასს 37-სა და ფასს 3-ში, და ფასს-ების წლიური გაუმჯობესებები, 2018-2020 – ცვლილებები ფასს 1-ში, ფასს 9-ში, ფასს 16-სა და ბასს 41-ში (გამოცემულია 2020 წლის 14 მაისს, ძალაში შედის 2022 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის).

- ბასს 16-ში ცვლილებით აკრძალულია საწარმოს მიერ ძირითადი საშუალებების ღირებულებიდან იმ შემოსავლის გამოქვითვა, რომელიც მიღებულია ისეთი ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან, რომელთაც საწარმო გამიზნული დანიშნულებით ამზადებს. მსგავსი ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი, მათი წარმოების დანახარჯებთან ერთად, მოგება-ზარალში აღიარდება. საწარმო ბასს 2-ს გამოიყენებს ამ მუხლების ღირებულების შესაფასებლად. ღირებულება არ შეიცავს იმ აქტივის ცვეთას, რომლის ტესტირებაც მიმდინარეობს, რადგან ის მზად არ არის გამიზნული დანიშნულებით გამოყენებისთვის. ბასს 16-ში ცვლილებით ასევე განმარტებულია, რომ აქტივის ტექნიკური და ფიზიკური შედეგების შეფასებისას საწარმო „ახორციელებს ტესტირებას, რათა დაადგინოს აქტივი სათანადოდ ფუნქციონირებს თუ არა“. აქტივის ფინანსური შედეგები შეუსაბამოა ამ შეფასებისთვის. ამგვარად, აქტივი შეიძლება ვარგისი იყოს ხელმძღვანელობის მიერ გამიზნული დანიშნულებით გამოყენებისთვის და მას ცვეთა ერიცხებოდეს მანამ, სანამ ის მიაღწევს საოპერაციო შედეგების დონეს, რომელსაც ხელმძღვანელობა მოელის.

- ბასს 37-ში ცვლილებით განმარტებულია „ხელშეკრულების შესრულების დანახარჯების“ მნიშვნელობა. ახსნილია, რომ ხელშეკრულების შესრულების პირდაპირი დანახარჯები მოიცავს ამ ხელშეკრულების შესრულების ნაზარდ დანახარჯებს; ასევე, მის შესრულებასთან დაკავშირებული სხვა დანახარჯების განაწილებას. ცვლილებაში განმარტებულია ასევე, რომ წამგებიანი ხელშეკრულებისთვის ცალკე ანარიცხის გაკეთებამდე საწარმო აღიარებს იმ აქტივების გაუფასურების ზარალს, რომლებიც გამოყენებულ იქნა ამ ხელშეკრულების შესრულებისთვის, ნაცვლად ამ ხელშეკრულებისთვის გამოყოფილი აქტივებისა.

5. ახალი ან გადასინჯული სტანდარტებისა და ინტერპრეტაციების მიღება (გაგრძელება)

- ფასს 3-ში ცვლილება შევიდა 2018 წლის ფინანსური ანგარიშგების კონცეპტუალურ საფუძვლებთან მიმართებით, რათა განისაზღვროს აქტივი ან ვალდებულება საწარმოთა გაერთიანებისას. ამ ცვლილებამდე ფასს 3 ეყრდნობოდა 2001 წლის ფინანსური ანგარიშგების კონცეპტუალურ საფუძვლებს. ამასთან, ფასს 3-ს ახალი გამონაკლისი დაემატა ვალდებულებებისა და პირობითი ვალდებულებებისთვის. გამონაკლისი გულისხმობს, რომ საწარმომ, რომელიც ფასს 3-ს იყენებს, ზოგიერთი სახის ვალდებულებებსა და პირობით ვალდებულებებთან მიმართებით უნდა გამოიყენოს ბასს 37 ან ფასიკ 21, ნაცვლად 2018 წლის ფინანსური ანგარიშგების კონცეპტუალურ საფუძვლებისა. ამ ახალი გამონაკლისის გარეშე საწარმო ისეთ ვალდებულებებს აღიარებდა საწარმოთა გაერთიანებაში, რომლებსაც ის არ აღიარებდა ბასს 37-ის შესაბამისად. ამგვარად, საწარმოს შეძენისთანავე მოუწევდა მსგავსი ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტა და შემოსულობის აღიარება, რომელიც ეკონომიკურ შემოსულობას არ წარმოადგენს. ამასთან, განმარტებულია, რომ შემძენმა პირობითი აქტივები არ უნდა აღიაროს შეძენის თარიღით, როგორც ბასს 37-ში არის განმარტებული.

- ფასს 9-ში შეტანილი ცვლილება ეხება იმის განსაზღვრას, რომელიც საზღაური უნდა შევიდეს ფინანსური ვალდებულებების აღიარებისთვის ჩატარებულ 10%-ის ტესტში. ღირებულება ან საზღაური შეიძლება გადახდილ იქნეს მესამე მხარის ან გამსესხებლისთვის. ამ ცვლილების მიხედვით მესამე მხარისთვის გადახდილი ღირებულება ან საზღაური არ უნდა შევიდეს აღნიშნულ 10%-ის ტესტში.

- ცვლილება შევიდა მე-13 საილუსტრაციო მაგალითში, რომელიც თან ერთვის ფასს 16-ს, რათა ამოღებულიყო საიჯარო ქონების გაუმჯობესებასთან დაკავშირებით მეიჯარის მიერ განხორციელებული გადახდების ილუსტრირება. ამ ცვლილების მიზეზია საიჯარო შეღავათების გადახდების აღრიცხვასთან დაკავშირებული გაურკვევლობის გამორიცხვა.

- ფასს 1-ით ნებადართულია გამონაკლისის გამოყენება, თუ შვილობილი საწარმო ძირითად საწარმოზე გვიან მიიღებს ფასს-ებს. შვილობილ საწარმოს შეუძლია თავისი აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებით შეფასება, რაც აისახება ძირითადი საწარმოს კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში, ძირითადი საწარმოს ფასს-ებზე გადასვლის თარიღის საფუძველზე, თუ შესწორებები არ ყოფილა შეტანილი კონსოლიდირების პროცედურებისთვის და საწარმოთა იმ გაერთიანების ეფექტისთვის, რომლის ფარგლებში ძირითადმა საწარმომ შეიძინა შვილობილი საწარმო. ფასს 1-ში ცვლილება შევიდა, რათა საწარმოებს, რომლებმაც ფასს 1-ის აღნიშნული გამონაკლისით ისარგებლეს, შეძლებოდათ ასევე კუმულაციური გადაყვანის სხვაობების შეეფასებინათ ძირითადი საწარმოს მიერ ანგარიშგებული თანხებით, ძირითადი საწარმოს ფასს-ებზე გადასვლის თარიღის საფუძველზე. ფასს 1-ის აღნიშნული ცვლილება ვრცელდება ზემოაღნიშნულ კუმულაციურ გადაყვანის სხვაობებზე, რათა შემცირდეს პირველად შემომღებთა დანახარჯები. ეს ცვლილება ვრცელდება ასევე მეკავშირე საწარმოებსა და ერთობლივ საქმიანობებზე, რომლებიც ფასს 1-ის იგივე გამონაკლისით სარგებლობენ.

ამოღებულ იქნა მოთხოვნა საწარმოების მიმართ, რომ რეალური ღირებულების ბასს 41-ის მიხედვით შეფასებისას გამოერიცხათ ფულადი ნაკადები დაბეგვრისთვის. ამ ცვლილების მიზანია სტანდარტის იმ მოთხოვნასთან შესაბამისობა, რომელიც გულისხმობს ფულადი ნაკადების დაბეგვრის შემდეგ საფუძველზე დისკონტირებას.

6. საბუღალტრო აღრიცხვასთან დაკავშირებული სიახლეები

ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომელთა მიღება სავალდებულოა 2023 წლის 1 იანვარს ან შემდეგომ პერიოდებში და რომელთა ადრე გამოყენებაც კომპანიას არ დაუწყია, არის შემდეგი:

გადავადებული გადასახადი, რომელიც დაკავშირებულია ერთი გარიგებიდან წარმოქმნილ აქტივებთან და ვალდებულებებთან- შესწორებები ბასს 12-სთვის (გამოცემულია 2021 წლის 7 მაისს და ძალაშია 2023 წლის 1 იანვრიდან ან მის შემდგომ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). ბასს 12-ში შეტანილი ცვლილებები განსაზღვრავს, თუ როგორ უნდა მოხდეს გადავადებული გადასახადის აღრიცხვა ისეთ ოპერაციებზე, როგორიცაა საიჯარო და ექსპლუატაციიდან ამოღების ვალდებულებები. განსაზღვრულ გარემოებებში, საწარმოები თავისუფლდებიან გადავადებული გადასახადის აღიარებისგან, როდესაც ისინი პირველად აღიარებენ აქტივებს ან ვალდებულებებს. მანამდე არსებობდა გაურკვევლობა იმის თაობაზე, ეხებოდა თუ არა შეღავათი ისეთ გარიგებებს, როგორიცაა საიჯარო და ექსპლუატაციის გაუქმების ვალდებულებები - ოპერაციები, რომელთათვისაც აღიარებულია როგორც აქტივი, ისე ვალდებულება. ცვლილებების თანახმად, შეღავათი არ მოქმედებს და საწარმოები ვალდებულნი არიან აღიარონ გადავადებული გადასახადი ამ ოპერაციებზე. ცვლილებების თანახმად, კომპანიები ვალდებულნი არიან აღიარონ გადავადებული გადასახადი ოპერაციებზე, რომლებიც თავდაპირველი აღიარებისას წარმოშობს დასაბეგრი და გამოქვითვადი დროებითი სხვაობების თანაბარ რაოდენობას. კომპანია ამჟამად აფასებს ამ ცვლილებების გავლენას მის ფინანსურ ანგარიშგებებზე.

ვალდებულებების გრძელვადიანად და მოკლევადიანად კლასიფიკაცია, ბასს 1-ის შესწორებები (გამოცემულია 2020 წლის 23 იანვარს და ძალაში შედის წლიური პერიოდებისთვის, რომლებიც იწყება 2022 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ). ამ ვიწრო მასშტაბის შესწორებებით ირკვევა, რომ ვალდებულებები კლასიფიცირდება როგორც მოკლევადიანი ან გრძელვადიანი, საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს არსებული უფლებების გათვალისწინებით. ვალდებულებები არ წარმოადგენს მოკლევადიანს, თუ საწარმოს საანგარიშო პერიოდის ბოლოს აქვს არსებითი უფლება გადაავადოს ანგარიშსწორება სულ მცირე თორმეტი თვით. სახელმძღვანელო მითითებები აღარ მოითხოვს მსგავსი უფლების უპირობობას. ხელმძღვანელობის მოლოდინი, შემდგომში გამოიყენებს თუ არა ის ანგარიშსწორების გადავადების უფლებას, არ ახდენს გავლენას ვალდებულებების კლასიფიკაციაზე. გადავადების უფლება არსებობს მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ საწარმო, საანგარიშო პერიოდის ბოლოს, აკმაყოფილებს შესაბამის პირობებს. ვალდებულება კლასიფიცირდება, როგორც მოკლევადიანი, თუ საანგარიშო თარიღამდე ან თარიღისთვის რაიმე პირობა დაირღვა და მიუხედავად იმისა, სესხის გამცემისგან ამ პირობაზე უარი მოპოვებული არის თუ არა საანგარიშო პერიოდის დასრულების შემდეგ. და პირიქით, სესხი კლასიფიცირდება, როგორც მოკლევადიანი, თუ სასესხო შეთანხმება დაირღვა საანგარიშო პერიოდის შემდეგ. გარდა ამისა, შესწორებები მოიცავს ისეთი ვალის კლასიფიკაციის მოთხოვნების განმარტებას, რომლის ანგარიშსწორებაც კომპანიას მისი საკუთარ კაპიტალად გარდაქმნით შეუძლია. „ანგარიშსწორება" განისაზღვრება, როგორც ვალის ფულადი სახსრებით, ეკონომიკური სარგებლის შემცველი სხვა რესურსებით, ან საწარმოს საკუთარი კაპიტალის ინსტრუმენტებით დაფარვა. არსებობს გამონაკლისი გარდაქმნად ინსტრუმენტებზე, რომლებიც შეიძლება გარდაიქმნას კაპიტალად, თუმცა მხოლოდ იმ ინსტრუმენტებისთვის, სადაც გარდაქმნის შესაძლებლობა კლასიფიცირებულია, როგორც კაპიტალის ინსტრუმენტი, როგორც რთული ფინანსური ინსტრუმენტის ცალკე კომპონენტი. კომპანია ამჟამად აფასებს ამ ცვლილებების გავლენას მის ფინანსურ ანგარიშგებებზე.

ვალდებულებების გრძელვადიანად და მოკლევადიანად კლასიფიკაცია, ძალაში შესვლის თარიღის გადავადება- ბასს 1-ის შესწორებები (გამოცემულია 2020 წლის 15 ივლისს და ძალაში შესული იმ წლიური პერიოდებისთვის, რომლებიც დაიწყო 2023 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ). ბასს 1-ის შესწორებები ვალდებულებების მოკლევადიანად და გრძელვადიანად კლასიფიცირების შესახებ გამოიცა 2020 წლის იანვარში და მისი ძალაში შესვლის თარიღი გადავადდა 2022 წლის 1 იანვრამდე. Covid-19 პანდემიის საპასუხოდ, ძალაში შესვლის თარიღი გადავადდა ერთი წლით, რათა კომპანიებს შესწორებული სახელმძღვანელო მითითებების შედეგად კლასიფიკაციის ცვლილების დანერგვისთვის მეტი დრო ჰქონდეთ. კომპანია ამჟამად აფასებს ამ ცვლილებების გავლენას მის ფინანსურ ანგარიშგებებზე.

6 საბუღალტრო აღრიცხვასთან დაკავშირებული სიახლეები (გაგრძელება)

ბასს 8-ში შესწორებები: საღრიცხვო შეფასებების განმარტება (გამოცემულია 2021 წლის 12 თებერვალს და მოქმედებს წლიური პერიოდებისთვის, რომლებიც იწყება 2023 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ). ბასს 8-ის დამატებითმა შესწორებამ განმარტა, თუ როგორ უნდა განასხვაონ კომპანიებმა საღრიცხვო პოლიტიკის ცვლილებები საღრიცხვო შეფასებების ცვლილებებისაგან.

კომპანია ამჟამად აფასებს ამ ცვლილებების გავლენას მის ფინანსურ ანგარიშგებებზე.

ბასს 1-ში და ფასს-ის პრაქტიკულ დებულება 2-ში განხორციელებული ცვლილებები: საღრიცხვო პოლიტიკის განმარტება (გამოცემულია 2021 წლის 12 თებერვალს და ძალაშია 2023 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). ბასს 1-ში შეტანილია ცვლილებები, რათა კომპანიებს მოეთხოვოთ განმარტონ თავიანთი არსებითი საღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაცია და არა მათი მნიშვნელოვანი საღრიცხვო პოლიტიკა. შესწორებით გათვალისწინებული იქნა არსებითი საღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის განსაზღვრება. შესწორებით ასევე განმარტეს, რომ საღრიცხვო პოლიტიკის ინფორმაცია, სავარაუდოდ, არსებითი იქნება, თუ მის გარეშე, ფინანსური ანგარიშგების მომხმარებლებს არ შეეძლებათ გაეცნონ ფინანსურ ანგარიშგებაში მოცემულ სხვა არსებით ინფორმაციას. შესწორებამ წარმოადგინა საღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის საილუსტრაციო მაგალითები, რომლებიც, სავარაუდოდ, არსებითად ჩაითვლება საწარმოს ფინანსური ანგარიშგებისათვის. გარდა ამისა, ბასს 1-ში შესწორებით დაზუსტდა, რომ არაარსებითი საღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაცის გამჟღავნება საჭირო არ არის. ამასთან, თუ იგი გამჟღავნდა, ეს არ უნდა ფარავდეს არსებით ინფორმაციას საღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ. ამ შესწორების მხარდასაჭერად, ფასს - ის პრაქტიკული დებულება 2, „არსებითობის განსჯის განხორციელება“ ასევე შეიცვალა, რათა უზრუნველყოფილი ყოფილიყო სახელმძღვანელო მითითებები, თუ როგორ უნდა გამოყენებულიყო არსებითობის კონცეფცია საღრიცხვო პოლიტიკის გამჟღავნებისას. კომპანია ამჟამად აფასებს ამ ცვლილებების გავლენას მის ფინანსურ ანგარიშგებებზე.

ფასს 17 - „სადაზღვევო ხელშეკრულებები“-(გამოცემულია 2017 წლის 18 მაისს, ძალაში შედის 2023 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ). ფასს 17-ით ჩანაცვლდა ფასს 4, რომელიც კომპანიებს აძლევდა თავისუფლებას, რათა გაეგრძელებინათ სადაზღვევო ხელშეკრულებების ბუღალტრული აღრიცხვის წარმოება, არსებული პრაქტიკის მიხედვით. შედეგად, ინვესტორებისათვის რთული იყო სხვაგვარად მსგავსი სადაზღვევო კომპანიების ფინანსური საქმიანობის შედეგების შედარება. ფასს 17 არის ერთ პრინციპზე დაფუძნებული სტანდარტი ყველა ტიპის სადაზღვევო ხელშეკრულებების აღრიცხვისათვის, მათ შორის მზღვეველის მიერ ფლობილი გადაზღვევის ხელშეკრულებებისათვის. სტანდარტით მოითხოვება სადაზღვევო ხელშეკრულების ჯგუფების აღიარება და აღრიცხვა: (i) სამომავლო ფულადი ნაკადების რისკის გათვალისწინებით კორექტირებული დისკონტირებული ღირებულებით (სრული ფულადი ნაკადები), რომლებიც მოიცავს ყველა არსებულ ინფორმაციას, სრული ფულადი ნაკადების შესახებ, ბაზარზე დაკვირვებად ინფორმაციასთან თანმიმდევრული გზით; მიმატებული (თუ ეს ღირებულება ვალდებულებაა) ან გამოკლებული (თუ ეს ღირებულება აქტივია); (ii) თანხა, რომელიც წარმოადგენს გამოუმუშავებელ მოგებას ამ კომპანიას ხელშეკრულებებში (სახელშეკრულებო მომსახურების მარჟა). მზღვეველები აღიარებენ სადაზღვევო ხელშეკრულებების კომპანიიდან მიღებულ მოგებას იმ პერიოდის განმავლობაში, როდესაც ისინი უზრუნველყოფენ დაზღვევას, აღებული რისკისგან გათავისუფლებამდე. თუ ხელშეკრულებების მოცემული კომპანია ზარალიანი გახდება, საწარმო ზარალს მაშინვე აღიარებს. კომპანია ამჟამად აფასებს ამ ცვლილებების გავლენას მის ფინანსურ ანგარიშგებებზე.

6 საბუღალტრო აღრიცხვასთან დაკავშირებული სიახლეები (გაგრძელება)

შესწორებები ფასს 17-სთვის და შესწორება ფასს 4-სთვის (გამოცემულია 2020 წლის 25 ივნისს და ძალაშია 2023 წლის 1 იანვრიდან ან მის შემდეგ წლიური პერიოდებისთვის). შესწორებები მოიცავს მთელ რიგ განმარტებებს ფასს 17-ის დანერგვის გასაადვილებლად , ამარტივებს სტანდარტისა და გადასვლის მოთხოვნების ნაწილს. შესწორებები ეხება ფასს 17-ის 8 სფეროს და ისინი არაა გამიზნული სტანდარტის ფუნდამენტური პრინციპების შესაცვლელად. განხორციელებულია მომდევნო შესწორებები ფასს 17-სვის:

- *ძალაში შესვლის თარიღი: ფასს 17-ის ძალაში შესვლის თარიღი (ცვლილებების ჩათვლით) გადავადებულია ორი წლით, იმ ყოველწლიური საანგარიშგებო პერიოდებისთვის, რომლებიც იწყება 2023 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ;* და ფასს 4-ში ფასს 9-ის გამოყენების დროებითი გათავისუფლების ვადის გასვლის თარიღი ასევე გადავადებულია წლიური საანგარიშო პერიოდებისთვის, რომელიც იწყება 2023 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ.
- *დაზღვევის შეძენისთვის ფულადი ნაკადების მოსალოდნელი ანაზღაურება:* საწარმოს მოეთხოვება შესყიდვის ხარჯების ნაწილის გამოყოფა ხელშეკრულების მოსალოდნელ განახლებასთან დაკავშირებით და ამ ხარჯების, როგორც აქტივის, აღიარება, სანამ საწარმო არ აღიარებს ხელშეკრულების განახლებას. საწარმოებს მოეთხოვებათ შეაფასონ აქტივის ამოღებადობა ყოველი საანგარიშგებო თარიღისთვის და ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში წარადგინონ აქტივის შესახებ კონკრეტული ინფორმაცია.

- *სახელშეკრულებო მომსახურების მარჟა, რომელიც მიკუთვნებადია საინვესტიციო მომსახურებებზე:* დაფარვის ერთეულები უნდა განისაზღვროს, როგორც სარგებლის რაოდენობის გათვალისწინებით, ასევე დაზღვევის დაფარვისა და საინვესტიციო მომსახურების სავარაუდო პერიოდის გათვალისწინებით, ცვალებადი საზღაურის მიდგომის საფუძველზე სხვა ხელშეკრულებებისა და „ინვესტიციის დაბრუნების მომსახურების“ ზოგადი მოდელის მიხედვით. საინვესტიციო საქმიანობასთან დაკავშირებული ხარჯები უნდა შედიოდეს სადაზღვევო ხელშეკრულების ფარგლებში იქამდე, სანამ საწარმო ახორციელებს ისეთ საქმიანობას, რომელიც პოლისის მფლობელისთვის, დაზღვევის დაფარვიდან გამომდინარე, გაზრდის მის სარგებელს.

- *ხელახალი დაზღვევის გაფორმებული ხელშეკრულებები - ზარალის ანაზღაურება:* როდესაც საწარმო აღიარებს ზარალს ძირითადი სადაზღვევო ხელშეკრულებების პირველად აღიარების ან კომპანიისთვის წამგებიანი საბაზისო სადაზღვევო ხელშეკრულებების დამატების შედეგად, საწარმომ უნდა დააკორექტიროს დაკავშირებული კომპანიის სახელშეკრულებო მომსახურების მარჟა. ანაზღაურებული ხელახალი დაზღვევის ხელშეკრულებებისა და აღიარებული ხელახალი დაზღვევის ხელშეკრულებების შემოსულობა. ჩატარებული ხელახალი დაზღვევის ხელშეკრულებიდან მიღებული ზარალის ოდენობა განისაზღვრება ძირითად სადაზღვევო ხელშეკრულებებზე აღიარებული ზარალის და სადაზღვევო ხელშეკრულებებზე მოთხოვნების პროცენტული მაჩვენებლის გამრავლებით, რომელთა ანაზღაურებას საწარმო მოელის ხელახალი დაზღვევის ხელშეკრულებიდან. ეს მოთხოვნა ვრცელდება მხოლოდ მაშინ, როდესაც არსებული ხელახალი დაზღვევის ხელშეკრულება აღიარებულია ძირითად სადაზღვევო ხელშეკრულებებზე ზარალის აღიარებამდე ან ამავე დროს.

- *სხვა შესწორებები:* სხვა შესწორებები მოიცავს ზოგიერთი საკრედიტო ბარათის (ან მსგავსის) ხელშეკრულებების და ზოგიერთი სასესხო ხელშეკრულებების სფეროს გამორიცხვას; სადაზღვევო ხელშეკრულების აქტივებისა და ვალდებულებების წარდგენას ჯგუფების ნაცვლად პორტფელში; ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში. რისკის შემცირების შესაძლებლობის გამოყენებას იმ ფინანსური რისკების შერბილებისას, რომელიც იყენებს არსებულ ხელახალი დაზღვევის ხელშეკრულებებს და არაწარმოებულ ფინანსურ ინსტრუმენტებს რეალური ღირებულებით მოგება-ზარალში ასახვით; ბუღალტრული პოლიტიკის არჩევანს წინა შუალედურ ფინანსურ ანგარიშგებაში ფასს 17-ის გამოყენებისას გაკეთებული შეფასებების შესაცვლელად; საშემოსავლო გადასახადის გადახდებისა და ქვითრების ჩართვას, რომლებიც დაზღვევის მფლობელს კონკრეტულად ეკისრება სადაზღვევო ხელშეკრულების პირობებით, დაკვეთის შესრულების ფულად ნაკადებში, შერჩეული გარდამავალი შეღავათები და სხვა მცირე შესწორებები.

6 საბუღალტრო აღრიცხვასთან დაკავშირებული სიახლეები (გაგრძელება)

გადასვლის ოფციონი მზღვეველებისთვის, რომლებიც იყენებენ ფასს 17-ს – ცვლილებები ფასს 17-ში (გამოცემულია 2021 წლის 9 დეკემბერს და ძალაშია 2023 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). ფასს 17-ის გადასვლის მოთხოვნებში შესწორება მზღვეველებს აძლევს ოფციონს, რომელიც მიზნად ისახავს გააუმჯობესოს ინვესტორებისთვის ინფორმაციის სარგებლიანობა ფასს 17-ის თავდაპირველი გამოყენების შესახებ. ცვლილება ეხება მზღვეველების გადასვლას მხოლოდ ფასს 17-ზე და არ მოქმედებს ფასს 17-ის სხვა მოთხოვნებზე. ფასს 17-ისა და ფასს 9-ის გადასვლის მოთხოვნები გამოიყენება სხვადასხვა თარიღზე და გამოიწვევს შემდეგ ერთჯერად კლასიფიკაციის განსხვავებებს ფასს 17-ის თავდაპირველი გამოყენებისას წარმოდგენილ შედარებით ინფორმაციაში: მიმდინარე ღირებულებით შეფასებულ სადაზღვევო ხელშეკრულების ვალდებულებებსა და ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებულ ნებისმიერ ფინანსურ აქტივს შორის აღრიცხვის შეუსაბამობას; და თუ საწარმო ირჩევს ფასს 9-ისთვის შედარებითი ინფორმაციის გადაანგარიშებას, კლასიფიკაციის განსხვავებები შესადარის პერიოდში აღიარება შეწყვეტილ ფინანსურ აქტივებს (რომელზეც ფასს 9 არ გამოიყენება) და სხვა ფინანსურ აქტივებს შორის (რომლებზეც ფასს 9 გამოიყენება). ცვლილება დაეხმარება მზღვეველებს თავიდან აიცილონ ეს დროებითი ბუღალტრული შეუსაბამობები და, შესაბამისად, გააუმჯობესონ შესადარისი ინფორმაციის სარგებლიანობა ინვესტორებისთვის. ის ამას ახორციელებს მზღვეველებისთვის ფინანსური აქტივების შესახებ შესადარისი ინფორმაციის წარმოდგენის შესაძლებლობის მინიჭებით. ფასს 17-ის თავდაპირველი გამოყენებისას, ერთეულებს, შესადარისი ინფორმაციის წარმოდგენის მიზნით, მიეცემათ უფლება, გამოიყენონ კლასიფიკაციის გადაფარვა ფინანსურ აქტივზე, რომლის შესახებაც საწარმო არ განაახლებს ფასს 9-ის შედარებით ინფორმაციას. ფასს 17-ის თავდაპირველი გამოყენებისას, საწარმოებს, შესადარისი ინფორმაციის წარმოდგენის მიზნით, მიეცემათ უფლება, გამოიყენონ კლასიფიკაციის გადაფარვა ფინანსურ აქტივზე, რომლისთვისაც საწარმო არ განაახლებს ფასს 9-ის შესადარის ინფორმაციას. გადასვლის ოფციონი ხელმისაწვდომი იქნება ყოველი ინსტრუმენტისთვის ცალ-ცალკე; საწარმოს მიეცემა უფლება, წარმოადგინოს შესადარისი ინფორმაცია, თითქოს ფასს 9-ის კლასიფიკაციისა და შეფასების მოთხოვნები ამ ფინანსურ აქტივზე გამოყენებული იყო, მაგრამ არ საწარმოს მოეთხოვება, გამოიყენოს ფასს 9-ის გაუფასურების მოთხოვნები; და საწარმოს, რომელიც იყენებს ფინანსურ აქტივზე კლასიფიკაციის გადაფარვას, მოეთხოვება გამოიყენოს გონივრული და დასაბუთებული ინფორმაცია, რომელიც ხელმისაწვდომია გადასვლის თარიღისთვის, რათა დადგინდეს, თუ როგორ მოელის საწარმო, ამ ფინანსური აქტივის კლასიფიკაციას, ფასს 9-ის გამოყენებით. კომპანია ამჟამად აფასებს ფასს 17-ისა და დაკავშირებული ცვლილებების გავლენას მის ფინანსურ ანგარიშგებებზე.

შესწორებები ფასს 16-ში: თხარა: თხარის ვალდებულება გაყიდვასა და უკუთხარაში (გამოცემულია 2022 წლის 22 სექტემბერს და ძალაშია 2024 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). შესწორებები ეხება გაყიდვისა და უკუთხარის ოპერაციებს, რომლებიც აკმაყოფილებს ფასს 15-ის მოთხოვნებს გაყიდვის სახით აღრიცხვის შესახებ. ცვლილებები მოითხოვს, რომ გამყიდველმა-მოთხარემ შემდგომში შეაფასოს ვალდებულებები, რომლებიც წარმოიქმნება გარიგებიდან და ისე, რომ არ აღიაროს რაიმე სახის შემოსულობა ან ზარალი, რომელიც დაკავშირებულია მის მიერ შენარჩუნებულ გამოყენების უფლებასთან. ეს ნიშნავს ასეთი შემოსულობის გადავადებას მაშინაც კი, თუ არსებობს ვალდებულება განხორციელდეს ცვლადი გადახდები, რომლებიც არ არის დამოკიდებული ინდექსსა თუ განაკვეთზე.

კომპანია ამჟამად აფასებს ამ ცვლილებების გავლენას მის ფინანსურ ანგარიშგებებზე.

თუ ზემოთ სხვაგვარად არ არის აღწერილი, მოსალოდნელი არ არის, რომ ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები მოახდენს მნიშვნელოვან გავლენას კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

7. ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან

ათასი ლარი	2022	2021
შემდეგი პროდუქტების გაყიდვიდან წარმოქმნილი ამონაგები:		
ცემენტი	315,112	257,156
ბეტონი	133,385	106,886
კლინკერი	37,108	31,349
კირქვა	779	783
სხვა	27,072	19,121
სულ ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან	**513,456**	**415,295**

კომპანიამ აღიარა შემოსავლებთან დაკავშირებული შემდეგი სავაჭრო მოთხოვნები და სახელშეკრულებო ვალდებულებები:

ათასი ლარი	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი
სავაჭრო მოთხოვნა (მე-15 შენიშვნა)	9,963	9,518
სახელშეკრულებო ვალდებულებები	4,344	4,290

მოთხოვნების ანგარიშების აღიარება ხორციელდება მაშინ, როდესაც ანაზღაურებაზე უფლება უპირობო ხდება. სახელშეკრულებო ვალდებულებები არის მომხმარებლებისგან მიღებული ანაზღაურება და წარმოადგენს კომპანიის ვალდებულებას, გადასცეს საქონელი ამ მომხმარებლებს.

საანგარიშგებო თარიღისთვის შეუსრულებელ ვალდებულებებთან დაკავშირებული 4,344 ათასი ლარის ოდენობის სახელშეკრულებო ვალდებულებების აღიარება, სავარაუდოდ, 2023 წლის შემოსავლის სახით მოხდება. 2022 წელს კომპანიამ აღიარა 4,290 ათასი ლარის ოდენობის, რომელიც აისახა სახელშეკრულებო ვალდებულებებში საანგარიშგებო პერიოდის დასაწყისში

8. რეალიზაციის თვითღირებულება

ათასი ლარი	2022	2021
საწვავის ხარჯები	75,560	40,020
ნედლეული და დანამატები	64,509	56,567
ნედლეულის ტრანსპორტირება და აფეთქების სამუშაოები	45,219	36,171
ელექტროენერგია	42,582	43,272
ცვეთა და ამორტიზაცია	33,075	32,362
პერსონალთან დაკავშირებული დანახარჯები	25,922	21,538
სახარჯო მასალები	19,166	14,569
შეკეთება და ტექნიკური მომსახურება	17,848	13,208
შეფუთვა	13,457	9,291
მოკლევადიან იჯარებთან და დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარებთან დაკავშირებული ხარჯები	976	608
დაზღვევა	525	669
ცვლილებები მარაგებში	(4,678)	1,862
სხვა	13,653	15,583
სულ გაყიდული საქონლის თვითღირებულება	**347,814**	**285,720**

9. რეალიზაციისა და დისტრიბუციის ხარჯები

ათასი ლარი	2022	2021
ტრანსპორტირების ხარჯები	26,799	17,001
პერსონალთან დაკავშირებული დანახარჯები	2,135	1,866
მოკლევადიან იჯარებთან და დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარებთან დაკავშირებული ხარჯები	136	204
სხვა	1,622	1,312
სულ რეალიზაციისა და დისტრიბუციის ხარჯები	**30,692**	**20,383**

10. საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები

ათასი ლარი	2022	2021
პერსონალთან დაკავშირებული დანახარჯები	11,385	9,905
ინფორმაციული ტექნოლოგიების მომსახურება	2,846	2,951
სალიცენზიო გადასახადი (a)	2,593	2,574
პროფესიული და საკონსულტაციო მომსახურება (b)	692	930
კომპანიის ზედნადები ხარჯის გადანაწილება (23-ე შენიშვნა)	389	576
ელექტროენერგიის სხვა ხარჯები	284	215
სხვა	1,791	2,287
სულ საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები	**19,980**	**19,438**

(a) HeidelbergCement AG-მ კომპანიას გადასცა ისეთი პროდუქტების წარმოების და დისტრიბუციის ლიცენზია, როგორიცაა ცემენტი, აგრეგატები და ბეტონი (23-ე შენიშვნა).

(b) (გ) პროფესიული და საკონსულტაციო ხარჯები მოიცავს 353 ათას ლარს - აუდიტორის/აუდიტორული ფირმის მიერ გაწეული აუდიტისა და სხვა პროფესიული მომსახურების საფასურს, როგორც ეს განსაზღვრულია ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონით.

11. სხვა შემოსულობა/(ზარალი), ნეტო

ათასი ლარი	2022	2021
სავალუტო შემოსულობა საოპერაციო საქმიანობიდან, ნეტო	517	1,408
შემოსულობა ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან	298	214
გადასახადები, მოგების გადასახადის გარდა	(4,793)	(4,838)
მოძველებული მარაგებისთვის შექმნილი ანარიცხები	-	(4,462)
ძირითადი საშუალებების გაუფასურება (მე-12 შენიშვნა)	(595)	(1,799)
სხვა ხარჯები	(4,423)	(3,126)
სხვა შემოსულობა/(ზარალი), ნეტო	**(8,996)**	**(12,603)**

12. ძირითადი საშუალებები

ათასი ლარი	მიწა და შენობა-ნაგებობები	მანქანა-დანადგარები	ავტომობილები და სხვა აღჭურვილობა	დაუმთავრებელი მშენებლობა	სულ
მთლიანი საბალანსო ღირებულება					
2021 წლის 1 იანვარი	**202,144**	**287,586**	**134,887**	**20,708**	**645,325**
დამატებები	4,921	4,305	5,132	3,273	**17,631**
გასვლა	(1,979)	(4,163)	(7,346)	-	**(13,488)**
შიდა გადაცემები	4,091	9,485	1,120	(14,696)	**-**
2021 წ. 31 დეკემბერი	**209,177**	**297,213**	**133,793**	**9,285**	**649,468**
დამატებები	4,501	3,719	10,352	4,855	**23,427**
გასვლა	(5,618)	(8,753)	(10,937)	-	**(25,308)**
შიდა გადაცემები	3,288	4,856	1,082	(9,226)	**-**
2022 წ. 31 დეკემბერი	**211,348**	**297,035**	**134,290**	**4,914**	**647,587**
დაგროვილი ცვეთა და გაუფასურება					
2021 წლის 1 იანვარი	**(55,275)**	**(89,531)**	**(81,852)**	**-**	**(226,658)**
წლის დარიცხვა	(7,852)	(13,573)	(8,548)	-	**(29,973)**
გაუფასურება	(824)	(689)	(286)	-	**(1,799)**
გასვლა	1,901	4,144	6,435	-	**12,480**
2021 წ. 31 დეკემბერი	**(62,050)**	**(99,649)**	**(84,251)**	**-**	**(245,950)**
წლის დარიცხვა	(8,235)	(13,786)	(9,000)	-	**(31,021)**
გაუფასურება	(28)	(173)	(394)	-	**(595)**
გასვლა	5,618	8,753	10,625	-	**24,996**
შიდა გადაცემები	53	19	(72)		**-**
2022 წ. 31 დეკემბერი	**(64,642)**	**(104,836)**	**(83,092)**	**-**	**(252,570)**
წმინდა საბალანსო ღირებულება					
2021 წლის 1 იანვარი	146,869	198,055	53,035	20,708	**418,667**
2021 წ. 31 დეკემბერი	147,127	197,564	49,542	9,285	**403,518**
2022 წ. 31 დეკემბერი	**146,706**	**192,199**	**51,198**	**4,914**	**395,017**

12. ძირითადი საშუალებები (გაგრძელება)

გადახდილ ავანსებში მოძრაობება შემდეგია:

ათასი ლარი	ძირითადი საშუალებისთვის გადახდილი ავანსები
საბალანსო ღირებულება 2020 წლის 1 იანვარს	**733**
დამატებები	1,034
დაკავშირებული ძირითადი საშუალებების მიღებისას აღიარება	
შეწყვეტილი გადახდილი ავანსები	(720)
სულ გადახდილი ავანსები 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**1,047**
დამატებები	6,220
დაკავშირებული ძირითადი საშუალებების მიღებისას აღიარება	
შეწყვეტილი გადახდილი ავანსები	(958)
სულ გადახდილი ავანსები 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**6,309**

13. აქტივების გამოყენების უფლება და საიჯარო ვალდებულებები

კომპანიას საიჯარო ხელშეკრულებები აქვს გაფორმებული საოფისე შენობებზე, გაზგასამართ სადგურებზე და ავტოსადგომებზე ერთიდან 98 წლამდე ვადით. კომპანიას გარკვეული ტექნიკა 12 თვემდე ვადით აქვს იჯარით აღებული, და აგრეთვე იჯარით აქვს მიღებული დაბალი ღირებულების მქონე საოფისე აღჭურვილობა. კომპანია ამ იჯარებისთვის იყენებს „მოკლევადიანი იჯარის“ და „დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარის“ აღიარებისთვის დაშვებულ გამონაკლისებს. ქვემოთ მოცემულია აქტივის გამოყენების უფლების აღიარებული საბალანსო ღირებულებები:

ათასი ლარი	მიწა და შენობა-ნაგებობები	სხვა	სულ
2021 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	**3,216**	**61**	**3,277**
დამატებები	2,117	-	2,117
ცვეთის ხარჯი	(1,271)	(61)	(1,332)
2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**4,062**	**-**	**4,062**
დამატებები	532	-	**532**
სხვა ცვლილება	(369)	369	-
ცვეთის ხარჯი	(1,221)	(211)	**(1,432)**
2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	**3,004**	**158**	**3,162**

ქვემოთ წარმოდგენილია საიჯარო ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებები და მათი ცვლილება პერიოდის განმავლობაში:

13. აქტივების გამოყენების უფლება და საიჯარო ვალდებულებები (გაგრძელება)

ათასი ლარი	2022	2021
1 იანვრის მდგომარეობით	**4,359**	**3,787**
დამატებები	532	2,117
დარიცხული პროცენტი	261	237
გადახდები	(1,594)	(1,727)
საკურსო სხვაობა	(246)	(55)
31 დეკემბრის მდგომარეობით	**3,312**	**4,359**
მოკლევადიანი	1,293	1,354
გრძელვადიანი	2,019	3,005

საიჯარო ვალდებულებების დაფარვის ვადების ანალიზი წარმოდგენილია 22-ე შენიშვნაში.

ქვემოთ მოცემულია მოგებაში ან ზარალში აღიარებული თანხები:

ათასი ლარი	2022	2021
აქტივის გამოყენების უფლების ცვეთის ანარიცხები	1,432	1,332
საპროცენტო ხარჯი საიჯარო ვალდებულებებზე	261	237
დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარასთან და მოკლევადიან იჯარასთან დაკავშირებული ხარჯი	1,124	608
მოგებაში ან ზარალში აღიარებული მთლიანი თანხა	**2,817**	**2,177**

14. მარაგები

ათასი ლარი	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი
სახარჯო მასალები(თვითღირებულებით)	17,581	19,444
სათადარიგო ნაწილები (თვითღირებულებით)	18,158	14,875
დაუმთავრებელი წარმოება (თვითღირებულება)	8,665	5,747
ნედლეული და დანამატები (თვითღირებულებით)	7,710	6,982
მზა პროდუქცია (თვითღირებულებასა და ნეტო სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესი ღირებულებით)	6,796	4,979
მარაგები, სულ	**58,910**	**52,027**

15. სავაჭრო მოთხოვნები

ათასი ლარი	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი
სავაჭრო მოთხოვნები	12,221	11,770
გამოკლებული: მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ანარიცხი	(2,258)	(2,236)
სულ სავაჭრო მოთხოვნები	**9,963**	**9,534**

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ანარიცხის ცვლილებები 31 დეკემბრისთვის

ათასი ლარი	2022	2021
1 იანვრის მდგომარეობით	**(2,236)**	**(2,191)**
წლის ხარჯი	(22)	(45)
31 დეკემბრის მდგომარეობით	**(2,258)**	**(2,236)**

სავაჭრო მოთხოვნას პროცენტი არ ერიცხება და მათი ვადა, როგორც წესი, 30 დღემდეა.

ქვემოთ წარმოდგენილია ინფორმაცია კომპანიის მოთხოვნების საკრედიტო რისკის შესახებ ანარიცხების მატრიცის გამოყენებით:

		არც ვადაგადაცილებული და არც გაუფასურებული	ვადაგადაცილებული			
			<60 დღე			>180 დღე
%-ში / ათას ლარში	სულ			60-120 დღე	120-180 დღე	
2022						
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის განაკვეთი	**18%**	**0%**	**0%**	**0%**	**99%**	**97%**
საბალანსო ღირებულება	12,221	8,103	1,781	11	21	2,305
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	(2,258)				(21)	(2,237)
ნეტო თანხა	**9,963**	**8,103**	**1,781**	**11**	**0**	**68**
2021						
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის განაკვეთი	**19%**	0%	0%	0%	100%	100%
საბალანსო ღირებულება	**11,770**	8,529	655	350	24	2,212
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	**(2,236)**	-	-	-	(24)	(2,212)
ნეტო თანხა	**9,534**	**8,529**	**655**	**350**	**-**	**-**

ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ ვადაგადაცილებული, მაგრამ არა გაუფასურებული თანხების ამოღება შესაძლებელია. გაუფასურების ანალიზი პერიოდულად და ყოველი საანგარიშგებო თარიღისთვის ტარდება. ანალიზი მოიცავს მომხმარებლებისგან მიღებული შემდგომი ფულადი სახსრების

შემოწმებას. კომპანია მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასებისას მხედველობაში იღებს არსებულ საკრედიტო რისკის შემცირებას, როგორიცაა საბანკო გარანტიები, ვინაიდან მოთხოვნების უმეტესობა დაფარულია საქართველოს კომერციული ბანკებისგან მიღებული გარანტიებით.

16. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

2022 წლის და 2021 წლის 31 დეკემბრისთვის ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები მოიცავდა ნაშთებს რეზიდენტ ბანკებში გახსნილ მიმდინარე და სადეპოზიტო ანგარიშებზე. აღნიშნულ დეპოზიტებზე დარიცხული საპროცენტო შემოსავალმა 1,895 ათას ლარი შეადგინა (2021 წ.: 851 ათასი ლარი).

ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების ნაშთების საკრედიტო ხარისხი შემდეგია:

ათასი ლარი	**2022 წლის 31 დეკემბერი**	**2021 წლის 31 დეკემბერი**
"BB-" -დან "BB+" რეიტინგი	89,887	31,532
ურეიტინგო	10	20
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	**89,897**	**31,552**

17. საკუთარი კაპიტალი

საწესდებო კაპიტალი

2022 წლის 31 დეკემბერს კომპანიის საწესდებო კაპიტალი შეადგენდა 291,811 ათას ლარს.

უშუალო მშობელი კომპანიისთვის გადაცემა.

კომპანიამ 755 ათასი ლარის (2021: 134 ათასი ლარი) ფულადი სახსრები გადასცა უშუალო მშობელ კომპანიას საოპერაციო ხარჯების დასაფინანსებლად.

კაპიტალის მართვა

კომპანიის კაპიტალი შედგება მესაკუთრეთა შენატანებისგან კომპანიის კაპიტალში და გაუნაწილებელი მოგებისგან. კომპანიაზე არ ვრცელდება კაპიტალთან დაკავშირებული გარე მოთხოვნები. კომპანიას არ აქვს კაპიტალის მართვის ოფიციალური პოლიტიკა, მაგრამ ხელმძღვანელობა ცდილობს კაპიტალის საკმარისი ბაზის შენარჩუნებას, რომ დააკმაყოფილოს კომპანიის საოპერაციო და სტრატეგიული მიზნები.

18. სესხები და ნასესხები სახსრები

ათასი ლარი	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი
ქართული კომერციული ბანკისგან მიღებული სესხის მოკლევადიანი ნაწილი ევროში	32,983	39,574
ქართული კომერციული ბანკისგან მიღებული სესხის მოკლევადიანი ნაწილი ლარში	-	23,135
დარიცხული პროცენტი (c)	197	160
სულ მოკლევადიანი სესხები და ნასესხები სახსრები	**33,180**	**62,869**

ათასი ლარი	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი
ქართული კომერციული ბანკისგან მიღებული სესხის გრძელვადიანი ნაწილი ევროში	63,245	113,176
ქართული კომერციული ბანკისგან მიღებული სესხის გრძელვადიანი ნაწილი ლარში	-	-
სულ გრძელვადიანი სესხები და ნასესხები სახსრები	**63,245**	**113,176**

ფინანსური დანახარჯები მოიცავდა შემდეგს:

ათასი ლარი	2022	2021
სესხებისა და ნასესხები სახსრების საპროცენტო ხარჯი	8,155	14,173
საიჯარო ვალდებულებებზე პროცენტის ზრდა (მე-13 შენიშვნა)	261	237
სულ ფინანსური დანახარჯები	**8,416**	**14,410**

სესხებსა და ნასესხებ სახსრებზე დარიცხული საპროცენტო ხარჯი შედგებოდა შემდეგი თანხებისგან:

ათასი ლარი	2022	2021
ევროში აღებული სესხებისა და ნასესხები სახსრების საპროცენტო ხარჯი	7,950	11,648
ლარში აღებული სესხებისა და ნასესხები სახსრების საპროცენტო ხარჯი	205	2,525
სულ	**8,155**	**14,173**

მოკლევადიანი და გრძელვადიანი აქტივები მთლიანად არის დაგირავებული ქართული კომერციული ბანკისგან მიღებული სესხების უზრუნველსაყოფად.

18. სესხები და ნასესხები სახსრები (გაგრძელება)

ევროს ვალუტაში არსებული სესხების ვადები არის 2023 წლის ივნისსა და 2025 წლის ნოემბერს შორის და საშუალო ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი არის 6%-7.1% შორის .

ქართული კომერციული ბანკისგან სესხები მიღებულია სხვადასხვა ფინანსური და არაფინანსური პირობით, რომლებიც ძალაში შევიდა ახალი მშრალი წარმოების ხაზის მშენებლობის დასრულების შემდეგ. 2022 და 2021 წლის 31 დეკემბრისთვის კომპანია აკმაყოფილებდა აღნიშნულ პირობებს.

ცვლილებები ფინანსური საქმიანობის შედეგად წარმოქმნილ ვალდებულებებში

ათასი ლარი	2022	2021
1 იანვრის მდგომარეობით	**176,045**	**248,088**
ნასესხები სახსრები მიღება	4,453	-
საპროცენტო ხარჯი	8,027	14,173
გადახდილი პროცენტი	(7,718)	(13,863)
ძირითადი თანხის დაფარვა	(58,699)	(47,267)
საკურსო შემოსულობები, ნეტო	(25,683)	(25,086)
31 დეკემბრის მდგომარეობით	**96,425**	**176,045**

19. სხვა მოკლევადიანი ვალდებულებები

ათასი ლარი	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი
სახელფასო და თანამშრომელთა სხვა სარგებლის ვალდებულება	5,939	3,805
საგადასახადო ვალდებულება	3,308	3,341
დარიცხვები საქონლისა და მომსახურებისთვის	2,644	3,629
ლიცენზიის და ინფორმაციული ტექნოლოგიების მომსახურების ვალდებულებები	1,997	749
სხვა ვალდებულებები	3,753	1,974
სხვა მოკლევადიანი ვალდებულებები, სულ	**17,641**	**13,498**

20. სავაჭრო ვალდებულებები

სავაჭრო ვალდებულებების ნაშთი მოიცავს ნაშთებს მესამე მხარეების მიმართ საქონლის (ნედლეულის, სათადარიგო ნაწილების, სახარჯო მასალების და მარაგების) და მომსახურების მიწოდებისთვის. 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობასთან შედარებით მნიშვნელოვანი ზრდა ძირითადად საწვავზე (ქვანახშირის) ფასის ზრდით არის გამოწვეული.

21. გაუთვალისწინებელი მოვლენები და ვალდებულებები

საგადასახადო კანონმდებლობა

გაურკვევლობა არსებობს საგადასახადო რეგულაციების ინტერპრეტაციებთან, საგადასახადო კანონმდებლობის ცვლილებებთან, და მომავალი დასაბეგრი მოგების ოდენობასა და მიღების დროსთან დაკავშირებით. საქართველოში მოქმედი საგადასახადო და საბაჟო კანონმდებლობა ხშირად იცვლება და სხვადასხვაგვარი ინტერპრეტაციის საშუალებას იძლევა. ამასთანავე, საგადასახადო ორგანოების მიერ კომპანიის ოპერაციებთან და საქმიანობასთან დაკავშირებული კანონმდებლობის ინტერპრეტაცია შეიძლება არ ემთხვეოდეს კომპანიის ხელმძღვანელობის ინტერპრეტაციებს. ამის გამო საგადასახადო ორგანოებმა შეიძლება ეჭვქვეშ დააყენონ გარიგებები და კომპანიას დააკისრონ მნიშვნელოვანი დამატებითი გადასახადები, ჯარიმები და საურავები.

საგადასახადო და საბაჟო ორგანოებს უფლება აქვთ, საგადასახადო კუთხით შეამოწმონ კომპანიის საქმიანობა წინა სამი კალენდარული წლის განმავლობაში. ზოგ შემთხვევაში შემოწმებამ შეიძლება უფრო ხანგრძლივი პერიოდიც მოიცვას.

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ შესაბამისი კანონმდებლობის მისეული განმარტება ჯეროვანია და რომ კომპანიის საგადასახადო და საბაჟო პოზიციებთან დაკავშირებული მონაცემები უცვლელი დარჩება.

გარემოსდაცვითი საკითხები

საქართველოში კანონმდებლობა გარემოს დაცვის დარგში ვითარდება, ხოლო სამართალგამოყენების ფორმები სამთავრობო ორგანოების მუდმივი გადასინჯვის საგანს წარმოადგენს. პოტენციური ვალდებულებების, რომლებიც შეიძლება წარმოიქმნას არსებულ წესებში ან კანონმდებლობაში ცვლილებების და ასევე სამოქალაქო საქმეებთან დაკავშირებული სასამართლო პროცესების შედეგად, შეფასება შეუძლებელია, მაგრამ შეიძლება მნიშვნელოვანი ზემოქმედება მოახდინოს.

მნიშვნელოვანი რეგულაცია, რომლის გათვალისწინებაც ხელმძღვანელობს უწევს, არის ხმაურის და გარემოს დაბინძურების რეგულაციები. ხელმძღვანელობა ყოველწლიურად წარადგენს ანგარიშებს ცემენტის ქარხნების მიერ ხმაურისა და გარემოს დაბინძურების ნორმების დაცვის შესახებ. ამასთან, თუ გარემოს დაცვის სამინისტრო მიიღებს რამე საჩივარს საწარმოს საქმიანობასთან დაკავშირებით, დაუგეგმავი შემოწმება ტარდება. ხელმძღვანელობის აზრით, ქარხნები სრულად აკმაყოფილებს დადგენილ ნორმებს და რეგულაციის დარღვევის რისკი არ არსებობს.

22. ფინანსური რისკის მართვა

კომპანიის ძირითადი ფინანსური ვალდებულებები შედგება სავაჭრო ვალდებულებების და სხვა მიმდინარე ვალდებულებებისგან, საიჯარო ვალდებულებებისგან და სესხებისა და გადასახდელი ანგარიშებისგან. ამ ფინანსური ვალდებულებების ძირითადი მიზანია კომპანიის საოპერაციო და კაპიტალური დანახარჯების დაფინანსება. კომპანიას აქვს პირდაპირ თავისი ოპერაციებიდან მიღებული სავაჭრო მოთხოვნა და ფულადი სახსრები მიმდინარე ანგარიშებზე.

კომპანიას აქვს საკრედიტო, ლიკვიდობის, სავალუტო და საპროცენტო რისკები. კომპანიას სხვა მნიშვნელოვანი საბაზრო რისკები არ აქვს, რადგანაც არ ფლობს ფინანსურ აქტივებსა და ვალდებულებებს, რომლებზეც ექნებოდა ცვალებადი სამომავლო ფულადი ნაკადები საბაზრო ფასების მერყეობის გამო.

კომპანიის ხელმძღვანელობის მიერ ფინანსური რისკის მართვის მიზანია კომპანიის ყოველდღიური ოპერაციების შესრულების უზრუნველყოფა, ოპერაციებიდან საკმარისი ნაღდი ფულის მიღება, რომ დააფინანსოს საოპერაციო და მიმდინარე კაპიტალური დანახარჯები და სასესხო ვალდებულებები მესამე მხარეების მიმართ.

საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის რისკი იმისა, რომ კონტრაჰენტი ვერ შეასრულებს ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ ვალდებულებებს და ამით კომპანიას ფინანსური ზარალი მიადგება. კომპანიის საკრედიტო რისკის მოცულობას წარმოადგენს მოთხოვნების ანგარიშების, ასევე ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების საერთო ნაშთი 2022 წლისა და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

სავაჭრო მოთხოვნები

მომხმარებლის საკრედიტო რეიტინგი ფასდება საფუძვლიანი ანალიზით და ამ შეფასების საფუძველზე განისაზღვრება ინდივიდუალური საკრედიტო ლიმიტები.

გაუფასურების ანალიზი ყოველი საანგარიშგებო თარიღისთვის მსხვილი მოთხოვნებისთვის ინდივიდუალურად, ხოლო უფრო მომცრო მოთხოვნისთვის - კოლექტიურად ხდება. მომხმარებლების მიმართ დაუფარავი მოთხოვნები და სახელშეკრულებო აქტივები რეგულარულად კონტროლდება, მსხვილი მომხმარებლებისთვის მიწოდებები, როგორც წესი, უზრუნველყოფილია ავტორიტეტული ბანკებისგან ან სხვა ფინანსური დაწესებულებებისგან მიღებული აკრედიტივებით ან კრედიტის სხვა ტიპის დაზღვევით. სავაჭრო მოთხოვნა, რომელიც არც ვადაგადაცილებულია და არც გაუფასურებული და ვადაგადაცილებული, მაგრამ არა გაუფასურებული, წარმოდგენილია მე-15 შენიშვნაში.

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ფინანსური საქმიანობის პროცესში წარმოშობილი საკრედიტო რისკის მართვა ძირითადად ხდება ფულადი სახსრების მხოლოდ საქართველოს უმაღლესი რეიტინგის მქონე ბანკებში განთავსებით, რომლებსაც კომპანიასთან უწყვეტი საქმიანი ურთიერთობა აკავშირებთ. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები არც გაუფასურებულია და არც ვადაგადაცილებული.

სავალუტო რისკი

სავალუტო რისკი არის რისკი, რომ კრედიტზე სამომავლო ფულადი ნაკადების რეალური ღირებულება ცვალებადი იქნება სავალუტო კურსის მერყეობის გამო. კომპანიის ძირითადი სავალუტო რისკები დგება იმ ფაქტის გამო, რომ კომპანიას სესხები აღებული აქვს უცხოურ ვალუტაში და, ამასთან, ყიდულობს იმპორტირებულ საქონელს, ხოლო შესყიდვები უცხოურ ვალუტაში ხდება.

22. ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

ქვემოთ მოცემულია ინფორმაცია კომპანიის სავალუტო რისკის შესახებ:

ათასი ლარი	აშშ დოლარი	ევრო
2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით		
სავაჭრო მოთხოვნა	3	868
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	56,772	69
სავაჭრო ვალდებულება	(1,818)	(3,669)
საიჯარო ვალდებულება	(1,260)	-
სესხები და ნასესხები სახსრები	-	(96,633)
ნეტო პოზიცია	53,697	(99,365)

ათასი ლარი	აშშ დოლარი	ევრო
2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით		
სავაჭრო მოთხოვნა	-	20
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	18	30
სავაჭრო ვალდებულება	(1,815)	(4,049)
საიჯარო ვალდებულება	(2,479)	-
სესხები და ნასესხები სახსრები	-	(152,822)
ნეტო პოზიცია	**(4,276)**	**(156,821)**

ქვემოთ წარმოდგენილ ცხრილში მოცემულია 2022 წლისა და 2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლებისათვის კომპანიის დასაბეგრი მოგების მგრძნობელობა სავალუტო კურსების სავარაუდო მერყეობის მიმართ, როცა ყველა დანარჩენი ცვლადი მუდმივია (ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების რეალურ ღირებულებაში მომხდარი ცვლილებების გამო):

ათასი ლარი	სავალუტო კურსის ცვლილება	ეფექტი დასაბეგრ მოგებაზე
2022 წ. 31 დეკემბერი		
აშშ დოლარი	20%	10,739
აშშ დოლარი	-20%	(10,739)
ევრო	20%	(19,873)
ევრო	-20%	19,873

ათასი ლარი	სავალუტო კურსის ცვლილება	ეფექტი დასაბეგრ მოგებაზე
2021 წ. 31 დეკემბერი		
აშშ დოლარი	20%	(855)
აშშ დოლარი	-20%	855
ევრო	20%	(31,364)
ევრო	-20%	31,364

22. ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

ლიკვიდობის რისკისა და დაფინანსების მართვა

ლიკვიდობის რისკი ნიშნავს, რომ კომპანიამ შეიძლება ვერ შეძლოს ნორმალურ და სტრესულ ვითარებაში წარმოშობილი ფინანსური ვალდებულებების დროულად დაფარვა. ლიკვიდობის რისკი იმართება მოკლე, საშუალო და გრძელვადიანი პროგნოზირებული ფულადი ნაკადების შეფასებით, პროგნოზირებული და ფაქტობრივი ფულადი ნაკადების მონიტორინგით, ასევე ფულადი რესურსების მისადაგებით ფინანსური ანგარიშგების დაფარვის ვადების ანალიზთან.

ქვემოთ წარმოდგენილ ცხრილში შეჯამებულია კომპანიის ფინანსური ვალდებულებების დაფარვის ვადების ანალიზი 2022 წლის 31 დეკემბრის და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით არადისკონტირებული დაფარვის სახელშეკრულებო ვალდებულებების საფუძველზე:

ათასი ლარი	3 თვეზე ნაკლები	3-დან 12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
2022 წ. 31 დეკემბერი					
სესხები და ნასესხები სახსრები	10,412	28,405	68,332	-	107,149
სავაჭრო ვალდებულება	30,350	-	-	-	30,350
სხვა მოკლევადიანი ვალდებულებები	17,641	-	-	-	17,641
საიჯარო ვალდებულებები	375	935	1,171	830	3,311
სულ	**58,778**	**29,340**	**69,503**	**830**	**158,451**

ათასი ლარი	3 თვეზე ნაკლები	3-დან 12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
2021 წ. 31 დეკემბერი					
სესხები და ნასესხები სახსრები	35,259	35,926	123,578	-	**194,763**
სავაჭრო ვალდებულება	24,292	-	-	-	**24,292**
სხვა მოკლევადიანი ვალდებულებები	7,224	-	-	-	**7,224**
საიჯარო ვალდებულებები	333	1,174	2,697	765	**4,969**
სულ	**67,108**	**37,100**	**126,275**	**765**	**231,248**

22. ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

საპროცენტო განაკვეთის რისკი

საპროცენტო განაკვეთის რისკს წარმოქმნის საპროცენტო განაკვეთის შესაძლო ცვლილებები, რომლებიც გავლენას იქონიებს ფინანსური ინსტრუმენტების ფულადი ნაკადების მომავალ მოძრაობაზე ან რეალურ ღირებულებებზე. 2022 და 2021 წლებში კომპანიას მიღებული აქვს EURIBOR-ზე დამოკიდებული, ცვალებადი საპროცენტო განაკვეთის მქონე ნასესხები სახსრები და ამიტომ მას საანგარიშგებო თარიღისთვის აქვს საპროცენტო განაკვეთის რისკი. ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ასახულია მგრძნობელობა შესაძლო გონივრული ცვლილების მიმართ:

ვალუტა *ათასი ლარი*	ზრდა/ შემცირება % 2022	გავლენა მოგებაზე 2022
ლარი	(0.20%)	266
ლარი	0.20%	(266)

ვალუტა *ათასი ლარი*	ზრდა/ შემცირება % 2021	გავლენა მოგებაზე 2021
ლარი	(0.20%)	180
ლარი	0.20%	(180)

ფინანსური ინსტრუმენტების რეალური ღირებულება

ხელმძღვანელობის აზრით, კომპანიის ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების რეალური ღირებულება მნიშვნელოვნად არ განსხვავდება მათი საბალანსო ღირებულებებისგან საანგარიშგებო თარიღისთვის.

ყველა ის ფინანსური აქტივი და ვალდებულება, რომელთა რეალური ღირებულება შეფასებული ან გაცხადებულია, მესამე დონის იერარქიას არის მიკუთვნებული, გარდა ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტებისა, რომლებიც პირველ დონეს მიეკუთვნებიან.

23. დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები

ბასს (IAS) 24-ის „დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნების მიხედვით, მხარეები ითვლება დაკავშირებულად, თუ ერთ მხარეს აქვს უნარი, გააკონტროლოს მეორე მხარე ან მნიშვნელოვანი გავლენა მოახდინოს მეორე მხარის ფინანსურ და საოპერაციო გადაწყვეტილებებზე. დაკავშირებულ მხარეების ყოველი შესაძლო ურთიერთობის განხილვისას, ყურადღება ექცევა ურთიერთობის შინაარსს და არა მხოლოდ სამართლებრივ ფორმას.

დაკავშირებულმა მხარეებმა შეიძლება დადონ ისეთი გარიგებები, როგორსაც არ დადებდნენ დაუკავშირებელი მხარეები და დაკავშირებულ მხარეებს შორის დადებული გარიგებები შეიძლება არ დაიდოს იმავე პირობებითა და თანხებით, როგორითაც დაიდებოდა გარიგებები დაუკავშირებელ მხარეებს შორის.

დაკავშირებულ მხარეთა შორის დადებული გარიგებების მოცულობა, წლის ბოლოსთვის დაუფარავი ნაშთები და შესაბამისი ხარჯი და შემოსავალი წლის განმავლობაში:

ათასი ლარი	შესყიდვები დაკავშირებული მხარეებისგან	გაყიდვები დაკავშირებულ მხარეებზე	ნეტო მოთხოვნა/ (ვალდებულება
2022			
აქციონერების მიერ კონტროლირებული საწარმოები			
HM Trading Global GmbH	11,175	-	(2,288)
შპს „თერჯოლა-კარიერი“	1,968	986	2,541
შპს რუსთავის ფოლადი (b)	450	1 342	18
შპს „მაგთიკომი“	335	5	(55)
HC Green Trading Limited	-	-	(10)
შპს „ბორჯომი-ვოთერსი“	108	-	(10)
IDS ბორჯომი საქართველო	-	-	(140)
შპს „HC Fuels“	-	-	(29)
HC Trading Malta Limited	-	-	(5)
HC Trading Malta Limited	-	-	-
Gorazdze Cement S.A.	-	-	12
DEVNYA CEMENT AD	6	-	-
HeidelbergCement Services LLP	-	-	625
შპს Georgian Steel	-	-	-
შპს Heidelbergcement Rus	-	-	111
აქციონერი			
HeidelbergCement AG (c)	8,435	75	(1,904)
Cement Invest B.V.	289		

23. დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები

ათასი ლარი	შესყიდვები დაკავშირებული მხარეებისგან	გაყიდვები დაკავშირებულ მხარეებზე	ნეტო მოთხოვნა/ (ვალდებულება
2021			
აქციონერების მიერ კონტროლირებული საწარმოები			
HC TRADING GMBH	5,155	-	(29)
HC Green Trading Limited (a)	2,261	-	(10)
შპს „თერჯოლა-კარიერი“	453	132	3,326
შპს რუსთავის ფოლადი (b)	328	1,681	(118)
შპს „მაგთიკომი“	289	-	(46)
შპს „ბორჯომი-ვოთერსი“	97	-	(7)
IDS ბორჯომი საქართველო	-	-	(140)
სს „დევნია ცემენტი“	-	-	(58)
შპს „HC Fuels“	-	-	(29)
Gorazdze Cement S.A.	-	-	12
HC Trading Malta Limited	-	-	(5)
აქციონერი			
HeidelbergCement AG (c)	7,882	-	(1,526)

(a) 2022 და 2021 წლებში კომპანია რკინის სილიკატს და ბოქსიტს ყიდულობდა HC Green Trading Limited-ისგან.

(b) კომპანია ჯართს ყიდის „რუსთავის ფოლადზე“.

(c) HeidelbergCement AG-ისგან შესყიდვები წარმოადგენს ჯგუფის ზედნადებ ხარჯს და კომპანიის სხვა დარიცხულ ხარჯებს, რომლებიც შედგება IT სერვისების . ლიცენზიებისა და გენერალური დირექტორის ანაზღაურებისგან.

ფასს 16-ის მიხედვით აღრიცხული ოჯარები (კომპანია, როგორც მოიჯარე)	საპროცენტო ხარჯი		საოჯარო ვალდებულება	
ათასი ლარი	2022	2021	2022 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი
შპს „რუსთავის ფოლადი“	26	44	205	433
შპს „თერჯოლა-კარიერი“	26	36	212	226
სულ	52	80	417	659

ოპერაციები მთავარ ხელმძღვანელ პირებთან

კომპანიის **მთავარი ხელმძღვანელი პირების** ანაზღაურება 2022 წელს მოიცავდა ხელფასებს და პრემიებს და შეადგინა 4,781 ათას ლარი (2021 წ.: 3,606 ათასი ლარი).

24. საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები

2023 წლის 21 აპრილს HeidelbergCement Central Europe East Holding B.V.-მ მიყიდა თავისი 45% წილი CaucasusCement Holding B.V-ში Cement Invest B.V-ს და მას შემდეგ კომპანიის უშუალო მშობელი კომპანიის სააქციო სტრუქტურა შემდეგნაირად შეიცვალა:

აქციონერი	მფლობელობა
Cement Invest B.V, რომელიც დაარსებული ლუქსემბურგში	90.00%
ქალბატონი სვეტლანა ლამპრიანოვა-ბეჟუაშვილი, საქართველოს მოქალაქე	10.00%
სულ	**100.00%**

ხელმძღვანელობა ამჟამად განიხილავს ჰაიდელბერგის ლიცენზიის გახანგრძლივებას და პარალელურად ამზადებს რებრენდინგის სტრატეგიას. ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ ზემოაღნიშნული ცვლილება მნიშვნელოვნად არ იმოქმედებს კომპანიის ოპერაციებზე.

სანოტარო მოქმედების რეგისტრაციის ნომერი	N231373848
სანოტარო მოქმედების რეგისტრაციის თარიღი	29.09.2023 წ
სანოტარო მოქმედების დასახელება	დოკუმენტის თარგმანზე დიპლომირებული მთარგმნელის ხელმოწერის დამოწმება
ნოტარიუსი	სალომე სალუქვაძე
სანოტარო ბიუროს მისამართი	ქ. თბილისი, მერაბ ალექსიძის ქ. #13, I სართული, კომერციული ფართი #4, 3ა
სანოტარო ბიუროს ტელეფონი	577921111
სანოტარო მოქმედების ინდივიდუალური ნომერი	68746243763423

ორიათას ოცდასამი წლის ოცდაცხრა სექტემბერს, მე, სალომე სალუქვაძე, ნოტარიუსი ქ. თბილისში, რომლის სანოტარო ბიურო მდებარეობს მისამართზე: ქ. თბილისი, ქ. თბილისი, მერაბ ალექსიძის ქ. #13, 1 სართული, კომერციულ ფართ #4, 3ა-ში, ვამოწმებ თარჯიმნის ქეთევან ბეჟიტაშვილის, დაბ. 09.04.1979წ. პირადი #01018003510, პირადობის მოწმობა #11IB13032 /დიპლომი #AA 0067541, გაცემული ილია ჭავჭავაძის სახელობის თბილისის ენისა და კულტურის სახელმწიფო უნივერსიტეტის მიერ 2001წ./ ხელმოწერის ნამდვილობას, მის მიერ წარმოდგენილი დოკუმენტის - შპს "ჰაიდელბერგცემენტ ჯორჯია" ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების მიხედვით მომზადებული ფინანსური ანგარიშგება და დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა 2022 წლის 31 დეკემბერი - თარგმანზე. მე ნოტარიუსმა გავაფრთხილე თარჯიმანი, რომ იგი პასუხს აგებს თარგმნის სისწორეზე. მან დამიდასტურა, რომ ჯეროვნად ფლობს ინგლისურ ენას და უზრუნველყოფს თარგმნის სიზუსტეს. თარგმანი შესრულებულია ინგლისური ენიდან ქართულ ენაზე.
გადახდილია საზღაური: "სანოტარო მოქმედებათა შესრულულებისათვის საზღაურისა და საქართველოს ნოტარიუსთა პალატისათვის დადგენილი საფასურის ოდენობების, მათი გადახდევინების წესისა და მომსახურების ვადების დამტკიცების შესახებ" საქართველოს მთავრობის 2011 წლის 29 დეკემბერს მიღებული #507-ე დადგენილების 31.4-ე მუხლის თანახმად 150.00 ლარი, საქართველოს საგადასახადო კოდექსისი 166-ე მუხლის თაანხმად 27.00 ლარი და 39.1. მუხლის თანახმად ელექტრონულ რეესტრში რეგისტრაციისათვის 5.00 ლარი. სულ გადახდილია 182 ლარი.

ნოტარიუსი სალომე სალუქვაძე

სანოტარო მოქმედებისა და სანოტარო აქტის შესახებ ინფორმაციის (მისი შექმნის, შეცვლის/დამატების, გაუქმების შესახებ) მიღება–გადამოწმება შეგიძლიათ საქართველოს ნოტარიუსთა პალატის ვებგვერდზე: www.notary.ge ასევე შეგიძლიათ დარეკოთ ტელეფონზე: +995(32) 2 66 19 18

